

OTTESSA MOSHFEGH

DİNLENME VE RAHATLAMA YILIM

ÇEVİREN: BEGÜM KOVULMAZ

İTHAKİ MODERN

Ottessa Charlotte Moshfegh, 20 Mayıs 1981'de Boston, Massachusetts'te doğdu. Hırvat annesi ve İran doğumlu bir Yahudi olan babası New England Konservatuarı'nda öğretmenlerdi. Moshfegh küçük yaşta piyano ve klarnet çalmayı öğrendi. Barnard College'da edebiyat lisans eğitimi aldı. Sonrasında Çin'e taşındı, burada İngilizce eğitimi verdi ve bir punk barda çalıştı. Yirmili yaşlarında New York'a geldi, burada Overlook Yayınevi için çalıştı, ardından da Brown Üniversitesi'nde yaratıcı yazarlık alanında yüksek lisans yaptı. 2013-2015 yılları arasında, Raymond Carver, Jenny Offill, David Vann ve Jesmyn Ward gibi yazarların geçmişte üyeleri arasında bulunduğu Stegner Fellowship'e layık görüldü. İlk eseri olan novellası *McGlue* 2014 yılında, ilk romanı *Eileen* ise 2015'te yayımlandı. Bu romanıyla Hemingway Vakfı/Pen Ödülü'nü kazandı, 2016 Booker Ödülü kısa listesinde yer aldı ve Ulusal Kitap Eleştirmenleri Kurmaca Ödülü'nde finale kaldı. *Paris Review*, *New Yorker*, *Granta*, *Vice* gibi yayınlarda yer alan on dört öyküsünü derlediği *Homesick for Another World* 2017 yılında, ikinci romanı olan *Dinlenme ve Rahatlama Yılım* ise 2018'de yayımlandı. İlk romanının gerilim unsurlarıyla kardeş olan üçüncü romanı *Death in Her Hands* ise 2020 yılında okurlarla buluştu. İthaki yazarın eserlerini yayımlamaya devam edecek.

Luke için. Biriciğim. Eşsizim.

Akıllıysan veya zengin ya da şanslı
Belki alt edersin insan yasalarını
Ama ruhun içteki yasalarını
Ve doğanın dıştaki yasalarını
Alt edemez hiç kimse
Hayır, hiç kimse...

"The Wolf that Lives in Lindsey," Joni Mitchell

BİR

İster gece ister gündüz ne zaman uyansam ayak sürüyerek oturduğum apartmanın mermer kaplı aydınlık holünden sokağa çıkar, blok boyunca yürüyerek köşeyi döner, yirmi dört saat açık mahalle marketine giderdim. Kremalı, altı şekerli, büyük boy iki kahve alır, ilkini daireme çıkarken asansörde kafama diker, ikincisini film izlerken yavaş yavaş yudumlar, bir yandan hayvan şeklindeki krakerlerimi yer, yeniden uykuya dalana dek trazodon, Ambien ve Nembutal alırdım. Böyle böyle zaman kavramımı yitirdim. Günler geçti. Haftalar. Birkaç ay. Aklıma gelirse sokağın karşısındaki Tayland restoranından eve yemek sipariş ediyordum veya Birinci Cadde'deki restorandan ton balıklı salata söylüyordum. Uyandığımda cep telefonumda uykumda aradığım güzellik merkezleri veya spa'lardan gelen randevu doğrulama mesajlarını buluyordum. Arayıp randevuları iptal ediyordum ama bunu yapmaktan nefret ediyordum çünkü insanlarla konuşmaktan tiksiniyordum.

O ilk zamanlarda kirlilerimi haftada bir çamaşırhaneye gönderiyordum. Yırtık çamaşırhane torbalarının oturma odasının camından giren esintiyle hışırdayışını duymak içimi rahatlatıyordu. Kanepede uyuklarken burnuma çalınan yeni yıkanmış

çamaşır kokusundan hoşlanıyordum. Ama bir süre sonra kirli çamaşırlarımı toplayıp çamaşırhane torbasına doldurmaktan sıkıldım. Evdeki çamaşır ve kurutma makinelerinin sesi de uykumu bölüyordu. Kirlenen külotları atmaya başladım sonunda. Eski iç çamaşırlarımın hepsi Trevor'ı hatırlatıyordu zaten. Bir süre Victoria's Secret marka rüküş iç çamaşırlar geldi posta kutuma – şeffaf naylon torbalar içinde fırfırlı, fuşya veya misket limonu yeşili tangalar, korseler, kolsuz kısa gecelikler. Torbaları dolaba tıkıp donsuz geziyordum. Arada bir Barneys veya Saks'tan gelen paketlerden erkek pijama takımları ya da sipariş ettiğimi anımsayamadığım başka şeyler çıkıyordu – kaşmir çoraplar, baskılı tişörtler, marka kot pantolonlar.

Haftada en fazla bir kez duş almaya başladım. Cımbız kullanmayı, tüy sarartmayı, ağdayı, saçlarımı taramayı bıraktım. Nemlendirici kullanmaktan da, keselenmekten de, jiletle tüylerimi almaktan da vazgeçtim. Dairemden nadiren çıkıyordum. Faturalarım otomatik ödemedeydi. Apartman dairesinin de, ölen ebeveynimin şehir dışındaki eski evinin de yıllık emlak vergisini yatırmıştım. Kiracılar kirayı her ay vadesiz hesabıma gönderiyordu. İşsizlik maaşımın yatmaya devam etmesi için her hafta otomatik servisin numarasını çevirmem, robot ses iş aramaya devam ediyor muyum diye sorduğunda "evet" anlamında 1'i tuşlamam yetiyordu. Reçeteli ilaçlarımın payıma düşen bölümünü ödemeye ve mahalle marketinden aldıklarımı karşılamaya yetiyordu bunlar. Bir de yatırımlarım vardı. Ölen babamın mali danışmanı takip ediyordu hepsini, üç ayda bir gönderdiği bildirimleri okumadan atıyordum. Tasarruf hesabımda da abartılı şeylere kalkışmadığım sürece birkaç yıl geçinmeme yetecek para vardı. Bunlar yetmiyormuş gibi, bir de yüksek limitli bir Visa kartım vardı. Para konusunda endişelenmiyordum.

2000 yılı Haziran ayı ortasında elimden geldiğince "kış uykusuna" yatmaya başladım. Yirmi altı yaşındaydım. Jaluzinin kırık çıtasının arkasından yazın ölümünü, giderek soğuyan ve kararan

sonbahar havasını seyrettim. Kaslarım eridi. Yatak örtüm sarardı, gerçi çoğunlukla televizyonun karşısındaki kanepede uyukluyordum. Pottery Barn'dan aldığım kanepenin mavi beyaz çizgili, gevşemiş döşeme kumaşı kahve ve ter lekeleriyle kaplanmıştı.

Uyanık olduğum saatlerde film izlemekten başka pek bir şey yapmıyordum. Televizyon programlarına tahammül edemiyordum. Özellikle başlangıçta tv fazlasıyla yükselmeme sebep oluyordu, uzaktan kumandanın tuşlarına saplantılı bir şekilde basıyor, gördüğüm her şeye söyleniyor, kendimi galeyana getiriyordum. Televizyonla baş edemiyordum. Haberleri mahalle marketindeki yerel günlük gazetelerin sansasyonel manşetlerinden öğrenmeyi tercih ediyor, kahveleri öderken manşetlere şöyle bir göz gezdiriyordum. Bush ile Gore'un başkanlık yarışı sürüyordu. Önemli biri ölmüştü, bir çocuk kaçırılmıştı, bir senatör zimmetine para geçirmişti, ünlü bir sporcu hamile karısını aldatmıştı. New York şehrinde –her zamanki gibi– bir sürü şey oluyordu ama hiçbiri beni etkilemiyordu. Uykunun güzelliği buydu işte – gerçeklik çözünüyor, zihnimde bir film veya rüya gibi gelişigüzel bir şeye dönüşüyordu. Beni ilgilendirmeyen şeyleri görmezden gelmek kolaydı. Metro işçileri grevdeydi. Bir fırtına gelmiş ve geçmişti. Önemi yoktu. Uzaylılar dünyayı işgal etse, çekirge istilası başlasa belki fark eder ama aldırmazdım.

Haplarım azalınca üç blok ötedeki Rite Aid eczanesine gidiyordum. Her zaman zorlu bir yolculuktu bu. Birinci Cadde boyunca yürürken her adımda irkiliyordum. Yeni doğmuş bir bebek gibiydim – hava ve ışık canımı yakıyordu, dünya üzerindeki her ayrıntı gösterişli ve hasmane geliyordu. İçkiye yalnızca bu kısa yolculuklar öncesinde başvuruyordum – kapıdan çıkmadan önce bir şat votka yuvarlıyor, dışarıda vakit geçirdiğim, yaşıyormuş numarası yaptığım zamanlarda sık sık gittiğim küçük lokanta, kafe ve dükkânların önünden yürüyerek geçiyordum. Diğer zamanlarda dışarı çıksam da dairemin bulunduğu bloğun yakınlarından ayrılmamaya çalışıyordum.

Mahalle marketinin çalışanları Mısırlı genç erkeklerdi. Psikiyatrım Dr. Tuttle, arkadaşım Reva ve apartman görevlisi haricinde sadece bu Mısırlıları düzenli olarak görüyordum. Görece yakışıklı gençlerdi hepsi, bazıları diğerlerinden daha iyi görünümlüydü. Çeneleri köşeli, alınları erkeksi, tırtılı andıran kaşları kalındı. Hepsi gözüne sürme çekmiş gibi görünüyordu. En az altı kişiydiler – kardeş veya kuzen olduklarını tahmin ediyordum. Tarzlarını itici buluyordum. Futbol formaları, deri yarışçı ceketleri giyiyor, ucundan haç sallanan altın zincirler takıyor, radyo Z100 dinliyorlardı. Mizah anlayışından yoksundular kesinlikle. Mahalleye taşındığımda benimle flört etmeye çalışmışlardı, hatta başlarda can sıkacak kadar flörtözdüler. Çapaklı gözlerle, ağzımın kenarında kurumuş pisliklerle tuhaf saatlerde dükkâna girip çıktığımı görünce aramızdaki muhabbeti artırmaya çalışmaktan vazgeçtiler.

Bir sabah, tezgâhın arkasındaki adam kahverengi uzun parmaklarıyla çenesini işaret ederek, "Şuranıza bir şey bulaşmış," dedi. Elimi şöyle bir sallamakla yetindim. Yüzümün kurumuş diş macunuyla kaplı olduğunu sonradan anladım.

Derbeder, yarı uyur hâlde birkaç ay boyunca dükkâna girip çıkmamdan sonra, Mısırlılar bana "patron" demeye, bir dal sigara için sık sık uzattığım elli sentleri sorgusuz kabul etmeye başladılar. Kahve almak için gidebileceğim pek çok yer vardı ama ben mahalle marketini seviyordum. Yakındı, kahvesi tutarlı bir şekilde kötüydü, orada brioche ekmeği veya köpüksüz latte sipariş edenlerle karşılaşmak zorunda kalmıyordum. Sümüklü çocuklar, İsveçli au pair'ler yoktu orada, steril beyaz yakalılar, randevulaşmış çiftler de. Mahalle marketinde işçi sınıfı kahvesi satılıyordu – kapıcılar, kuryeler, tamirciler, komiler, temizlikçiler kahvelerini oradan alıyordu. İçerinin havası ucuz temizlik malzemesi ve küf kokusuyla ağırlaşmıştı. Dondurmaların, çubukta buzlu şekerlerin ve plastik kaplar içinde buzların durduğu buğulu dondurucuya her zaman güvenebilirdim. Tezgâhın üs-

tündeki şeffaf pleksiglas bölmelere sakız ve şeker istiflenmişti. Hiçbir şey değişmiyordu; düzgünce sıralanmış sigara paketleri, kazı kazan ruloları, on iki farklı içme suyu markası, bira, sandviç ekmeği, kimsenin almadığı etler ve peynirlerle dolu raf, üstüne bayat Portekiz ekmekleri dizilmiş tepsi, jelatine sarılmış meyvelerle dolu sepet, dergilerin sergilendiği, uzak durduğum duvar. Gazete manşetlerinden fazlasını okumak istemiyordum. İlgimi çekebilecek, özenmeme veya endişelenmeme neden olabilecek her şeyden uzak duruyordum. Etliye sütlüye karışmıyordum.

Reva arada bir elinde bir şişe şarapla daireme gelip ısrarla bana arkadaşlık etmek istiyordu. Annesi kanserden ölüyordu. Başka şeylerin yanında bu yüzden de görmek istemiyordum onu.

"Geleceğimi unuttun mu yoksa?" der, içeri davet etmemi beklemeden yanımdan geçip oturma odasına gider, ışıkları yakardı. "Dün gece konuştuk ya?"

Ambien, Solfoton veya her neyse etkisini göstermeye başladığında Reva'yı aramayı seviyordum. Reva'ya bakılırsa aradığımda Harrison Ford veya Whoopi Goldberg'den başka bir şeyden söz etmek istemiyordum ama ona göre hava hoştu. "Dün gece *Çılgın* denen filmi baştan sona anlattın. Arabada kokain taşıdıkları sahneyi de canlandırdın. Hiç susmadan konuştun durdun."

"Emmanulle Seigner o filmde bir harikaydı."

"Dün gece de aynısını söyledin."

Reva geldiğinde hem rahatlıyor hem sinir oluyordum, intihar etmeye çalışırken içeri biri girmiş gibi geliyordu. Gerçi intihar etmeye çalışmıyordum ben. Hatta intiharın tam tersiydi yaptığım. Kış uykusuna yatmamın nedeni kendimi korumaktı. Kendimi böyle koruyacağıma inanıyordum.

"Şimdi duşa gir bakalım," derdi Reva, mutfağa giderken. "Ben çöpü çıkarırım."

Reva'yı seviyordum ama artık ondan hoşlanmıyordum. Üniversite yıllarından beri arkadaştık, öyle uzun zamandır ar-

kadaştık ki geçmişimizden başka ortak yönümüz kalmamıştı. Geçmişimiz de karmaşık bir güceniklik, anı, kıskançlık ve inkâr yığınından ibaretti, bir de Reva'nın benden ödünç aldığı, kuru temizlemeye götürdükten sonra geri getireceğine söz verdiği ama asla getirmediği birkaç elbise vardı. Şehir merkezinde bir sigorta komisyoncusunda yönetici asistanlığı yapıyordu. Tek çocuktu, spor salonu faresiydi, boynunda Florida eyaleti şeklinde kırmızı bir doğum lekesi vardı, aralıksız sakız çiğneme alışkanlığı yüzünden çene eklemi ağrısı çeker, nefesi hep tarçın ve elma şekeri kokardı. Daireme gelir, kanepede kendine yer açar, salonun hâlini yorumlar, yine kilo verdiğimi söyler, işinden şikâyet eder, bir yandan da şarap içip her yudumdan sonra kadehini yeniden doldururdu.

"İnsanlar hâlimden anlamıyor," dedi. "Sürekli neşeli olduğumu sanıyorlar. Diğer yandan, ofisteki pisliklerin hepsi astlarına köpek gibi davranıyor. Benim de kıkırdayıp şirin görünmem, onların fakslarını göndermem gerekiyor. Öyle mi? Siktirsinler. Dilerim hepsi kel kalır, cehennemi boylar."

Reva'nın patronu Ken'le ilişkisi vardı, evli ve çocuklu, orta yaşlı bir adamdı bu Ken. Reva adamı saplantı hâline getirdiğini kabul ediyordu fakat cinsel yakınlıkları olduğunu gizlemeye çalışıyordu. Bana şirket broşüründeki fotoğrafını göstermişti bir keresinde – uzun boylu, geniş omuzlu, beyaz gömlekli, mavi kravatlı adamın yüzü öyle sıradan, öyle sıkıcıydı ki plastikten yapılmışa benziyordu. Yaşlı erkeklere zaafı vardı Reva'nın, benim de öyle. Yaşıtımız erkeklerin fazla sıkıcı, fazla sevgi dolu, fazla ilgiye muhtaç olduğunu söylerdi Reva. Tiksintisini anlayabiliyordum ama tarif ettiği erkeklerle tanışmamıştım hiç. Benim birlikte olduğum erkeklerin hepsi ister yaşlı olsun ister genç, mesafeli ve soğuk tiplerdi.

"Sen de soğuk nevalesin de ondan," derdi Reva. "İnsan benzerini çekermiş."

Gerçekten sıkıcı, sevgi dolu, ilgiye muhtaç bir arkadaştı ama

aynı zamanda çok ketumdu ve arada bir aşırı dayatmacı da olabiliyordu. Neden sürekli uyumak istediğimi anlamıyor veya anlamak *istemiyordu*. Burnumu ahlaki üstünlük dağına sürtmeyi sever, o dönem tutulduğum kötü alışkanlığın "ceremesini çekeceğimi" bana mutlaka hatırlatırdı. Uyumaya başladığım yaz, "bikini bedenimi boşa harcadığım" için kulağımı büktü. "Sigara içmek insanı *öldürür*." "Daha fazla dışarı çıkmalısın." "Diyetin yeterince protein içeriyor mu?" Bunun gibi şeyler.

"Bebek değilim, Reva."

"Senin için endişeleniyorum. Çünkü seni önemsiyorum. Çünkü seni *seviyorum*," derdi.

Üniversitenin ilk yılında tanıştığımızdan beri, Reva birazcık bile edebe aykırı hiçbir arzusunu ayık kafayla itiraf etmemişti. Gerçi kusursuz değildi. "Sütten çıkmış ak kaşık değil," derdi annem olsa. Reva'nın bulimia hastalığından mustarip olduğunu yıllardır biliyordum. Bir erotik shop'a gidip doğru dürüst bir vibratör alamayacak kadar mahcup biri olduğundan elektrikli boyun masajı aletiyle mastürbasyon yaptığını da biliyordum. Üniversiteden beri bankalara borçlu olduğunu, kredi kartı borçlarını yıllardır kapatamadığını, Yukarı Batı Yakası'ndaki apartman dairesine yakın bir sağlıklı besin marketinin güzellik reyonundaki numuneleri yürüttüğünü de biliyordum. Gittiği her yere götürdüğü kocaman makyaj çantasındaki malzemelerin birçoğunda *tester* etiketlerini görmüştüm. Gösteriş ve prestijin kölesiydi. Manhattan gibi bir yerde anlaşılmayacak şey değildi bu, ama çaresizlikten aşırı gözü dönmüşlüğü sinir bozucu geliyordu bana. Zekâsına saygı duymamı güçleştiriyordu. Markaları, genele uyum sağlamayı, "dahil olmayı" saplantı hâline getirmişti. Son moda tasarım el çantalarının taklitlerini bulmak için sık sık Çin Mahallesi'ne giderdi. Bir yılbaşında Dooney & Bourke marka bir cüzdan hediye etmişti bana. Birbirinin eşi sahte Coach anahtarlıklar almıştı ikimize.

İşe bakın ki, klas olma arzusu içine sürekli dert olan bir ba-

yağlıktı. "Çalışılmış zarafet zarafet değildir," diye açıklamaya çalışmıştım durumu ona, bir keresinde. "Cazibe bir saç modeli değildir. İnsanda vardır ya da yoktur. Asortik olmaya çalıştıkça rüküş görünürsün." Reva'nın canını en çok yakan şey benimki gibi çabasız güzellikti. Bir gün birlikte videoda *Gün Doğmadan Önce*'yi izlerken şöyle demişti: "Julie Delpy'nin feminist olduğunu biliyor muydun? Bu yüzden mi daha zayıf değil merak ettim doğrusu. Amerikalı olsa bu rolü ona asla vermezlerdi. Kolları nasıl da tombul, görüyor musun? Burada sarkık kollara kimse müsamaha göstermez. Kolun sarktı mı işin bitti demektir. Tıpkı SAT sınav sonuçları gibi. Puanın 1400'ün altındaysa yok hükmündesin."

"Julie Delpy'nin kollarının sarkık olması seni mutlu ediyor mu?" diye sormuştum ona. "Hayır," demişti bir süre düşündükten sonra. "Mutluluk diyemem. Daha ziyade *memnuniyet* diyelim."

Benden gizlemeye gerek görmediği tek şey kıskançlığıydı. Arkadaş olduğumuzdan beri ne zaman başıma gelen güzel bir şeyi anlatsam, "Haksızlık bu," diye sızlanırdı. Bu sözcükleri öyle çok söylemişti ki ifadesiz bir sesle arada sırada kendiliğinden tekrarladığı bir slogana dönüşmüşlerdi. İyi not aldığımda, yeni bir ruj sürdüğümde, son lolipopu yediğimde, saçımı pahalı bir kuaföre kestirdiğimde verdiği otomatik tepkiydi "Haksızlık bu." İşaretparmaklarımla haç yapar, hasetinden ve öfkesinden korunmak ister gibi ona doğru uzatırdım. Bir keresinde kıskançlığının Yahudi olmasıyla ilgisi olabilir mi diye sordum, acaba WASP* olduğum için her şeyi daha kolay elde ettiğimi mi düşünüyordu?

"Yahudi olduğumdan değil," dediğini hatırlıyorum. Mezun olmak üzereydik, son sene derslerin yarısını asmış olmama rağmen dekanın onur listesine girmiştim, oysa Reva'nın GRE testi sonucu berbattı. "Şişman olduğumdan." Şişman falan değildi. Hatta çok güzeldi.

---

* WASP: Beyaz Anglo-Sakson Protestan. –ç*n*

"Keşke kendine daha iyi baksan," demişti, daireme gelip yarı uyur hâlime rağmen beni ziyaret ettiği günlerden birinde. "Senin için bunu yapamam, biliyorsun. Whoopi Goldberg denen oyuncunun nesini bu kadar seviyorsun? Komik bile değil ki. Seni neşelendirecek filmler izlemelisin. *Austin Powers* mesela. Veya Julia Roberts'la Hugh Grant'in şu filmi. *Aklım Karıştı*'daki Winona Ryder'a dönüştün birden. Gerçi Angelina Jolie'ye daha çok benziyorsun. O filmde sarışındı."

Benim için endişelendiğini, daha iyi olmamı istediğini böyle dile getiriyordu. "İlaç kullanmama" da sıcak bakmıyordu.

"İlaç kullanırken içki içmemelisin," dedi, kadehindeki şarabı bitirirken. Bütün şişeyi ona bıraktım. Üniversitedeyken akşam birlikte barları dolaşmaya çıkardık, Reva buna "terapi seansımız" derdi. Bir kadeh viski sour kokteylini bir dikişe bitirebilirdi. İki duble arasında bir Advil alırdı. Toleransını yükselttiğini söylerdi. Herhalde alkolik sayılırdı. Yine de benim hakkımda yanılmıyordu. "İlaç kullanıyordum" gerçekten de. Günde bir düzineden fazla hap yutuyordum. Fakat hepsi son derece dikkatle düzenlenmişti, öyle düşünüyordum. Haplarımın hepsi yasaldı ve tek istediğim aralıksız uyumaktı. Bir planım vardı.

"Hapçı falan değilim," dedim savunmacı bir tavırla. "Biraz mola vermek istiyorum o kadar. Benim dinlenme ve rahatlama yılım bu."

"Şanslısın," dedi Reva. "Ben de işten izin alıp biraz aylaklık etmek, film izlemek, tüm gün şekerleme yapmak isterdim – gerçi hâlimden şikâyetçi olduğumu sanma. Öyle bir lükse sahip değilim yalnızca." Sarhoş olunca ayaklarını sehpaya uzatarak kirli giysilerimi, posta kutusundan çıkan açılmamış zarfları yere iter, dur durak bilmeden Ken'den söz eder, pembe diziyi andıran *Ofis Aşkı* hikâyesinin son bölümünü anlatırdı. Hafta sonu yapacağı eğlenceli şeylerle övünür, son diyetini bozduğundan şikâyet eder, durumu telafi etmek için spor salonunda daha uzun kalacağını söylerdi. Sonunda annesini anlatıp ağlamaya

başlardı. "Onunla eskisi gibi konuşamıyorum. Öyle üzgünüm ki. Terk edilmiş hissediyorum. Öyle yalnızım ki."

"Hepimiz yalnızız, Reva," derdim ona. Doğruydu üstelik: Ben de yalnızdım, o da. Onu rahatlatmak için söyleyebileceklerimin en iyisi buydu.

"Annem konusunda en kötü olasılığa hazırlanmam lazım, biliyorum. Prognoz iyi değil. Hastalığı hakkında her şeyi bilmediğimi hissediyorum. Öyle umutsuzum ki. Keşke bana sarılacak biri olsaydı, anlıyorsun ya? Acınacak bir şey mi bunu istemek?"

"İlgiye muhtaçsın," dedim. "Can sıkıcı bir durum."

"Bir de Ken var. Dayanamıyorum artık. Yapayalnız kalacağıma kendimi öldürürüm daha iyi."

"En azından seçeneklere sahipsin."

Bana kalsa Tayland restoranından salata söyler, paralı kanalda film izlerdik. Ben VHS kasetlerimi tercih ediyordum ama Reva her zaman en "yeni", "popüler" ve "övülen" filmleri görmek isterdi. O dönemde popüler kültür hakkında benden daha bilgili olduğu için gurur duyuyordu. Ünlüler hakkında son dedikoduları biliyor, en yeni moda akımlarını takip ediyordu. Bunların hiçbiri umurumda değildi benim. Oysa Reva *Cosmo* okuyor, *Sex and the City* izliyordu. Güzellik ve "hayat bilgeliği" konusunda rekabetçiydi. Hiç suçluluk duymadan kıskanıyordu beni. Bana kıyasla "imkânları kısıtlıydı". Ölçütlerine göre haklı da sayılırdı: mankene benziyordum, kazanmak zorunda kalmadığım tonla param vardı, tasarımcı elinden çıkma giysiler giyiyordum, sanat tarihi eğitimi almıştım. Reva ise Long Island'lıydı, 10'luk ölçekte 8 denecek kadar güzeldi ama kendine "New York 3'ü" diyordu ve ekonomi okumuştu. "Asyalı ineklerin bölümü," diye tarif ediyordu mezun olduğu bölümü.

Reva'nın oturduğu apartman dairesi merdivenli bir binanın üçüncü katındaydı, içerisi terli spor malzemesi, patates kızartması, dezenfektan ve Tommy Girl parfümü kokardı. Oraya taşındığında dairesinin yedek anahtarını bana vermişti ama beş

yıl boyunca yalnızca iki kez gittim evine. Reva benim daireme gelmeyi tercih ederdi. Kapıcının onu tanıması, altın düğmeli lüks asansöre binmek, paramı boşa harcadığımı görmek hoşuna gidiyordu sanırım. Reva'nın derdi neydi bilmiyorum. Ondan kurtulamıyordum. Bana tapıyordu ama benden nefret de ediyordu. Istırapla aramdaki mücadeleyi kendi talihsizliklerinin zalimane bir parodisi olarak görüyordu. Yalnızlığımı ve amaçsızlığımı ben seçmiştim, diğer yandan Reva, onca çabasına rağmen istediklerini elde edememişti – kocası, çocuğu, ışıltılı bir kariyeri yoktu. Dolayısıyla, sürekli uyumaya başladığımda aciz bir tembele dönüştüğümü düşündü ve bu süreci biraz da memnuniyetle takip etti sanırım. Reva'yla rekabet etmek ilgimi çekmiyordu ama prensiplerim gereği ondan hazzetmiyordum ve bu yüzden tartışıyorduk. Bir kız kardeşe sahip olmanın da benzer bir şey olduğunu hayal ediyordum; sizi bütün kusurlarınızı işaret edebilecek kadar seven biri olmalıydı kız kardeşiniz sanırım. Hafta sonları bile, saat ne kadar geç olursa olsun bende kalmayı reddediyordu. Kalmasını istemiyordum zaten ama bu konuyu sorun hâline getiriyor, sanki anlayamayacağım sorumlulukları varmış gibi davranıyordu.

Bir gece Polaroid fotoğrafını çektim ve oturma odasındaki aynanın çerçevesine sıkıştırdım. Reva bunu bir sevgi gösterisi sandı ama aslında ilaçlar etkisini gösterdiğinde içimden onu aramak gelirse fotoğrafa bakıp arkadaşlığından ne kadar hoşlanmadığımı hatırlamayı umuyordum.

"Özgüven kazandıran CD'lerimi ödünç vereceğim sana," derdi kaygılarımdan ve endişelerimden söz edecek olursam.

Kişisel gelişim kitaplarına ve genelde yeni bir diyet yöntemini kariyer iyileştirme ve romantik ilişki becerisiyle birleştirip "gerçek potansiyeline ulaşma" kisvesi altında genç kadınları hedef alan atölyelere düşkündü. Birkaç haftada bir yeni bir yaşam tarzı bulurdu, ben de öğütlerini dinlemek zorunda kalırdım. "Ne zaman yorulduğunu bilmeli insan," demişti bana bir kere-

sinde. "Günümüzde pek çok kadın bitap düşene kadar yoruyor kendini." *Gününüzü Verimli Kullanın, Hanımlar* kitabındaki yaşam tarzı tüyolarından öğrendiğine göre, hafta boyu ofiste giyeceklerinizi pazar akşamından hazırlamanız gerekiyordu.

"Her sabah ne giyeceğine karar vermeye çalışmakla vakit kaybetmemiş olursun böylece."

Bu şekilde konuşmasından nefret ediyordum.

"Benimle Saints'e gel. Bu akşam hanımlara özel. Tüm kadınlar saat on bire kadar bedava içiyor. Sana iyi gelecek." Ezber tavsiyeleri bilincini yitirene kadar içme bahanelerine dönüştürmekte uzmandı.

"Canım dışarı çıkmak istemiyor, Reva," dedim.

Ellerine baktı, yüzükleriyle oynadı, boynunu kaşıdı, bakışlarını yere dikti.

"Seni özlüyorum," dedi, hafifçe çatlayan sesiyle. Belki de bu sözcüklerin bir şekilde kalbimin derinlerine ulaşacağını düşünmüştü. Oysa ben bütün gün Nembutal almıştım.

"Arkadaşlığımızı sürdürmesek daha iyi olacak," dedim ona, kanepeye uzanıp gerinerek. "Bu konuyu düşündüm de devam etmek için bir sebep göremiyorum."

Orada öylece oturuyor, kucağına koyduğu ellerini ovuşturuyordu. Bir iki dakika sessiz kaldıktan sonra başını kaldırıp bana baktı, parmağını burnunun altına götürdü – ağlamak üzere olduğunda yapardı bunu, gerçi Adolf Hitler taklidi yapmaya çalışır gibi görünüyordu bana kalırsa. Kazağımı başımın üstüne çektim, dişlerimi gıcırdattım, anlaşılmaz bir şeyler söyleyerek sızlanan, kendini toplamaya çalışan Reva'nın hâline gülmemeye çalıştım.

"Ben senin en iyi arkadaşınım," dedi hüzünlü bir ses tonuyla. "Beni hayatından çıkaramazsın. Kendine zarar vermiş olursun."

Kazağı başımdan indirip sigaramdan bir nefes aldım. Yüzüne üflediğim dumanı eliyle dağıtmaya çalıştı, yalandan öksürdü. Sonra bana döndü. Düşmanla göz teması kurarak cesaretini

toplamaya çalışıyordu. Bakışlarındaki korkuyu okuyabiliyordum, sanki içine düşebileceği karanlık bir deliğe bakıyordu.

"En azından değişmeye, istediklerimi elde etmeye çalışıyorum ben," dedi. "Uyumak dışında, *sen* hayattan ne istiyorsun ki?"

İğneleme çabasını duymazdan gelmeye karar verdim.

"Sanatçı olmak istiyordum ama yeteneksizim," dedim.

"Yeteneğe gerçekten ihtiyacın var mı?"

Reva'nın bana söylediği en zekice şey olabilirdi bu.

"*Evet,*" diye karşılık verdim.

Ayağa kalkıp topuklu ayakkabılarını tıkırdatarak yürüdü, kapıyı yavaşça arkasından çekerek çıktı. Birkaç tane Xanax aldım, hayvan şeklindeki krakerlerimden yedim, gözlerimi boş koltuğun buruşuk oturağına diktim. Ayağa kalkıp videoya *Aşkın Gücü*'nü koydum, kanepeye uzanıp uyuklayarak gönülsüzce seyrettim.

Reva yarım saat sonra arayıp telesekreterime bir mesaj bıraktı. Duygularını incittiğim için beni çoktan affettiğini, sağlığım için endişelendiğini, beni sevdiğini ve "ne olursa olsun" terk etmeyeceğini söyledi. Mesajı dinlerken çenem sanki günlerdir dişlerimi gıcırdatıyormuşum gibi zonkladı. Belki de gıcırdatıyordum. Burnunu çekerek Gristedes'te dolaşan Reva'nın sonradan kusacağı yiyecekleri seçtiğini hayal ettim. Sadakati saçmaydı. İlişkimizin sürmesinin tek nedeni onun sadakatiydi.

Annesinin üçüncü kez kemoya başlayacağını söylediğinde, "İyi olacaksın," dedim Reva'ya.

Kanser annesinin beynine sıçradığı zaman, "Salaklaşma," dedim.

Kış uykusuna yatma kararımın arkasında belli bir olay olduğunu söyleyemem. Başlangıçta tek isteğim zihnimdeki düşüncelerle yargıları susturacak yatıştırıcılar almaktı çünkü zihnimin aralıksız yaylım ateşi yüzünden herkese ve her şeye nefret duymamakta zorlanıyordum. Beynim çevremdeki dünya hakkında

hüküm vermekte bu kadar aceleci davranmazsa hayatın daha katlanılır olacağını düşünüyordum. 2000 yılı Ocak ayında Dr. Tuttle'a gitmeye başladım. Masumane bir başlangıçtı: Istırap içinde ve endişeliydim, zihnimle bedenimin hapishanesinden kurtulmak istiyordum. Dr. Tuttle bunun alışılmadık bir durum olmadığını söyledi. İyi bir doktor değildi. Adını telefon rehberinden bulmuştum.

"Beni tam zamanında aradınız," dedi ilk konuşmamızda. "Bulaşıkları durulamayı az önce bitirdim. Numaramı nereden aldınız?"

"Sarı sayfalardan."

Dr. Tuttle'ı tesadüfen seçtiğimi, onu bulmanın kaderimde yazılı olduğunu, karşılaşmamızın ilahi bir yanı olduğunu düşünmekten hoşlanıyordum ama gerçekte salı akşamı saat on birde telefonu açan tek psikiyatrdı. Dr. Tuttle telefonu açtığında, onlarca psikiyatrın telesekreterine mesaj bırakmıştım bile.

"Günümüzde beyinlerin maruz kaldığı en büyük tehlike mikrodalga fırınlardır," diye açıkladı Dr. Tuttle, o gece telefonda. "Mikrodalgalar, radyo dalgaları. Kimbilir hangi frekansları üstümüze yağdıran baz istasyonları çıktı bir de başımıza. Gerçi benim ilmim değil bu. Ben akıl hastalıklarını tedavi etmekle uğraşıyorum. Polis için mi çalışıyorsunuz?" diye sordu bana.

"Hayır, bir sanat simsarı için çalışıyorum, Chelsea'de bir galeride."

"FBI'dan mısınız?"

"Hayır."

"CIA?"

"Hayır, neden sordunuz?"

"Bu soruları sormak zorundayım. Narkotik ajanı mısınız? FDA'den misiniz? NICB? NHCAA? Tüzel veya resmi kişilerce görevlendirilmiş bir özel dedektif misiniz? Bir sağlık sigortası şirketi için mi çalışıyorsunuz? Uyuşturucu satıcısı mısınız? Uyuşturucu bağımlısı? Klinisyen misiniz? Tıp öğrencisi? İstis-

marcı bir erkek arkadaş veya işvereniniz için ilaç elde etmeye mi çalışıyorsunuz? NASA çalışanı mısınız?"

"Sanırım uykusuzluk çekiyorum. Asıl sorunum bu."

"Herhalde kafein bağımlısısınız, yanılıyor muyum?"

"Bilmiyorum."

"Kahve içmeye devam etmelisiniz. Şimdi bırakırsanız kafayı yersiniz. Gerçek uykusuzluk hastaları halüsinasyon görür, zaman kaybı yaşar ve genellikle bellek sorunları çekerler. Hayatı altüst edebilir uykusuzluk sorunu. Siz de böyle misiniz?"

"Bazen içim ölmüş gibi geliyor," dedim ona. "Bir de herkesten nefret ediyorum. Bunlar sayılır mı?"

"Ah, sayılmaz mı hiç? Sayılır tabii. Eminim size yardım edebilirim. Fakat yeni hastalarımdan uyumlu olup olmadığımızı anlayabilmek için on beş dakikalık bir konsültasyona gelmelerini isterim. Ücretsiz. Görüşme saatini unutmamak için not almanızı tavsiye ederim. Görüşme saatinden yirmi dört saat önce randevunuzu iptal edebilirsiniz. Yapışkanlı not kâğıtlarını bilir misiniz? Bunlardan edinin. İmzalamanız gereken anlaşmalar, bazı sözleşmeler olacak. Şimdi not alın."

Dr. Tuttle ertesi gün sabah dokuzda gelmemi söyledi.

Ev ofisi Union Meydanı yakınında, On Üçüncü Cadde'de bir apartmandaydı. Koyu renk ahşap panelli bekleme odasına Viktorya dönemi mobilyaları, kedi oyuncakları, potpuri kâseleri, kurumuş mor çiçeklerden çelenkler, eski *National Geographic* dergileri yığılmıştı. Banyosu plastik bitkilerle, tavus kuşu tüyleriyle dolup taşıyordu. Lavabodaki leylak rengi kocaman çatlak sabun kalıbının yanında deniz kabuğu şeklinde ahşap bir kâse içinde yerfıstıkları duruyordu. Bu beni epey şaşırttı. Şahsi tuvalet malzemelerini geniş saz bir sepete doldurup lavabonun altındaki dolaba saklamıştı. Sepette bir sürü mantar önleyici pudra, reçeteli bir steroid kremi, lavanta ve menekşe kokan şampuanlar, sabunlar ve losyonlar vardı. Rezeneli bir diş macunu tüpü buldum. Tadına baktım, okyanus suyu gibiydi.

Dr. Tuttle, onunla tanıştığım gün bir "taksi kazası" yüzünden köpük boyunluk takıyordu ve kucağında "en büyük çocuğum" diye tanıştırdığı obez bir tekir kedi vardı. Bekleme odasındaki minik sarı zarfları işaret etti. "İçeri girince zarflardan birinin üstüne adınızı yazın ve çekinizi katlayıp içine koyun. Sonra zarfı buraya atın," dedi ofis masasının üstündeki ahşap kutuya tak tak vurarak. Kiliselerde mum karşılığında toplanan bağışların konduğu türde bir kutuydu. Ofisindeki uzanma koltuğu kedi tüyü kaplıydı, bir ucuna porselen yüzleri çatlaklar içinde antika oyuncak bebekler yığılmıştı. Masasının üstünde yarısı yenmiş granola barları, üzüm tanesi ve dilimlenmiş kavun dolu plastik saklama kapları, nuh nebiden kalma bir bilgisayar ve daha fazla *National Geographic* dergisi duruyordu.

"Sizi buraya getiren nedir?" diye sordu. "Depresyon mu?" Reçete defterini çıkarmıştı bile.

Ona yalan söylemeyi planlamıştım. Dikkatle düşünmüştüm bu konuyu. Son altı aydır uyumakta zorlandığımı anlattım, arkasından sosyal durumlarda umutsuzluğa kapıldığımdan ve kaygılandığımdan şikâyet ettim. Fakat önceden hazırladıklarımı ezbere söylerken bir şekilde doğru olduklarını fark ettim. Uykusuzluk hastalığından mustarip değildim ama çok mutsuzdum. Tuhaftı ama Dr. Tuttle'a yakınmanın özgürleştirici bir yanı vardı.

"Yatıştırıcı ilaç istiyorum, bu kadarını biliyorum," dedim dürüstçe. "Arkadaşlık ihtiyacımı hafifletecek bir şey lazım bana. Sabrımın sonuna geldim," dedim. "Üstüne üstlük öksüzüm. Travma sonrası stres bozukluğu da çekiyorumdur sanırım. Annem kendini öldürdü."

"Nasıl yaptı?" diye sordu Dr. Tuttle.

"Bileklerini kesti," diye yalan söyledim.

"Bunu öğrendiğim iyi oldu."

Kızıl saçları kıvırcık ve kabarıktı. Kahve ve yemek lekesini andıran izlerle kaplı köpük boyunluğu gıdısını sıkıştırıp çene-

sine doğru itiyordu. Yüzü bir tazının yüzünü andırıyordu, kat kat derisi sarkıktı, çukur gözleri tel çerçeveli küçük gözlüğünün şişe dibi camlarının arkasına gizlenmişti. Dr. Tuttle'ın gözlerini doğru dürüst göremedim hiç. Bir karganınki gibi siyah ve parlak, deli deli bakan gözleri olduğundan kuşkulanıyordum. Kullandığı uzun mor kalemin arkasından mor bir tüy sallanıyordu.

"Annemle babamı üniversitedeyken kaybettim," diye devam ettim anlatmaya. "Birkaç yıl önce."

Bir an beni inceliyor göründü, yüzü ifadesizdi, sanki nefesini tutmuştu. Sonra reçete defterine döndü.

"Sigorta şirketleriyle baş etmeyi çok iyi bilirim," dedi ciddi bir tavırla. "Onların küçük oyunlarını iyi oynarım. Peki *hiç mi* uyumuyorsunuz?" diye sordu.

"Hemen hiç," dedim.

"Rüya görüyor musunuz?"

"Yalnızca kâbuslar."

"Tahmin etmiştim. Uyku kilit önemdedir. Çoğu insanın en az on dört saat uyumaya ihtiyacı vardır. Modern çağ bizi doğal olmayan hayatlar yaşamaya zorluyor. Meşgul, meşgul, meşgulüz. Koşturuyor, koşturuyor, koşturuyoruz. Herhalde siz de çok çalışıyorsunuz." Bir süre defterine bir şeyler yazdı. "*Keyif*," dedi sonra. "*Neşe*'den daha fazla severim bu hissi. Burada *mutluluk* sözcüğünü kullanmaktan hoşlanmıyorum. Kısıtlayıcı bir sözcük, mutluluk. İnsan deneyiminin inceliklerini takdir eden biri olduğumu bilmenizi isterim. İyi dinlenmiş olmak şarttır keyifli olmak için elbette. *Keyif* nedir, biliyor musunuz? KEYİF?"

"Evet. *Keyif Evi** gibi," dedim.

"Üzücü bir hikâye," dedi Dr. Tuttle.

"Okumadım gerçi."

"Okumasanız daha iyi."

"*Masumiyet Çağı*'nı okudum ama."

---

* *House of Mirth*, Edith Wharton romanı. –*çn*

"Demek eğitimlisiniz."

"Columbia'ya gittim."

"Bunu öğrenmem iyi oldu ama sizin durumunuzda pek işe yarayacak bir bilgi değil. Eğitim ve kaygı doğru orantılıdır, Columbia'ya gitmiş olduğunuz için bunu da öğrenmişsinizdir büyük olasılıkla. Beslenmeniz nasıl? Düzenli yemek yiyor musunuz? Besinsel kısıtlamalarınız var mı? İçeri girdiğinizde aklıma Farrah Fawcett ve Faye Dunaway geldi. Bir akrabalığınız var mı onlarla? Vücut kitle endeksiniz idealin, bakayım, yaklaşık dokuz-on kilo altında diyebilirim."

"Uyuyabilsem iştahım da açılacak bence," dedim. Yalandı. Akşam sekizden sabah sekize en az on iki saat uyuyordum zaten. Hafta sonları da aralıksız uyuyabilmemi sağlayacak haplar vermesini umuyordum.

"Her gün meditasyon yapmanın farelerde uykusuzluğu tedavi ettiği kanıtlandı. Dindar biri değilim fakat içsel huzura kavuşmanıza yardımcı olacak tavsiyeler almak için bir kilise veya sinagoga da gidebilirsiniz. Quaker'lar makul tiplere benziyorlar. Fakat tarikatlara dikkat edin tabii. Genç kadınları tuzağa düşürmeyi amaçlarlar genelde. Cinsel olarak aktif misiniz?"

"Pek sayılmaz," dedim.

"Yaşadığınız yerin yakınlarında nükleer santral var mı? Veya yüksek voltajlı ekipmanlar?"

"Yukarı Doğu Yakası'nda oturuyorum."

"Metroyu kullanır musunuz?"

O dönemde işe her gün metroyla gidip geliyordum.

"İnsanlar ruhsal hastalıkların çoğunu kapalı kamusal alanlarda birbirine bulaştırıyor. Zihninizin epey geçirgen olduğunu hissediyorum. Hobiniz var mı?"

"Film izlerim."

"Eğlenceli bir hobi."

"Farelerin meditasyon yapmasını nasıl sağlamışlar?" diye sordum ona.

"Kafeste yetiştirilen fareleri gördünüz mü hiç? Ebeveynler bebeklerini *yer*. Ama bunun için onları şeytanlaştıramayız. Şefkatten yaparlar bunu. Türün iyiliği için. Alerjiniz var mı?"

"Çileğe alerjim var," dedim.

Dr. Tuttle bunun üzerine kalemini bırakıp bakışlarını boşluğa dikti, derin derin düşünür gibi bir hâli vardı.

"Aslında *bazı* fareler," dedi bir süre sonra, "şeytanlaştırılmayı hak ediyor büyük olasılıkla. Kimi nevi şahsına münhasır fareler." Mor tüyünü savurarak kalemini yeniden eline aldı. "Genelleme yapmaya başladığımız anda kendimizi yönetme hakkımızdan feragat etmiş oluyoruz. Umarım takip edebiliyorsunuzdur söylediklerimi. Fareler gezegene çok sadıktır. Bunları deneyin," dedi ve bana bir dizi reçete uzattı. "Hepsini birden almayın eczaneden. Dikkat çekmemek için temkinli ilerlememiz lazım." Yavaşça kalktı, numunelerle dolu ahşap bir dolabı açtı, numune paketleri içindeki hapları masasına koydu. "İhtiyatlı olmak adına kâğıt bir torba içinde vereceğim bunları size," dedi. "Önce lityum ve Haldol reçetelerini alın. Tedavinize paldır küldür başlamak en iyisi. Böylece, ileride daha çılgın şeyler denememiz gerekirse sigorta şirketiniz şaşırmayacaktır."

Verdiği korkunç tavsiyeler için Dr. Tuttle'ı suçlayamam. Hastası olmayı ben seçmiştim sonuçta. Bana istediğim her şeyi vermişti ve bunun için ona minnet duyuyordum. Onun gibi başkaları da vardı kuşkusuz, fakat onu kolayca bulmam ve reçetelerinin hızla rahatlatan etkisi sayesinde farmasötik bir şaman, büyücü, sihirbaz, allame bulmuş gibi hissediyordum. Bazen Dr. Tuttle'ın gerçek olup olmadığını bile düşünüyordum. Gerçekten hayal gücümün ürünü olsaydı, kişisel kahramanlarımdan biri, örneğin Whoopi Goldberg yerine onu seçmiş olmamı komik bulurdum.

"Kötü bir şey olursa 911'i arayın," dedi Dr. Tuttle. "Yapabildiğinizi hissettiğiniz an mantığınızı kullanın. Bu ilaçların sizi nasıl etkileyeceğini bilmek olanaksız."

Başlangıçta, bana verdiği yeni hapların hepsini internette araştırır, gün boyunca ne kadar uyuyabileceğimi anlamaya çalışırdım. Fakat ilaçlar hakkında okuduklarım onların büyüsünü kaçırıyordu. Uykuyu bayağılaştırıyor, hapşırmak, esnemek, sıçmak veya eklem bükmek gibi mekanik beden fonksiyonlarından birine dönüştürüyordu. İnternetteki "yan etkiler ve uyarılar" göz korkutucuydu ve bunlar için endişelenince düşüncelerimin sesi yükseliyordu, oysa haplardan istediğim bunun tam tersini yapmalarıydı. Böylece Neuroproxin, Maxiphenphen, Valdignore ve Silencior gibi ilaçları reçeteyle alıp arada bir karışıma ekledim ama genellikle yüksek doz uyku ilacı almayı sürdürdüm ve gergin hissettiğimde Seconol veya Nembutal, üzgün hissettiğimden kuşkulandığımda Valium veya Librium, yalnız olduğumu düşündüğümde Placidyl veya Noctec almaya başladım.

Birkaç hafta içinde etkileyici bir psikofarmasötik ilaç koleksiyonum olmuştu. Etiketlerin hepsinde uykulu gözler, kurukafa ve çaprazlama kemik resimleri vardı. "Hamilelikte kullanmayın." "Yemeklerle veya sütle alın." "Kuru bir yerde muhafaza edin." "Baş dönmesi yapabilir." "Aspirin almayın." "Kapsülleri ezmeyin." "Çiğnemeyin." Normal bir insan ilaçların sağlığını nasıl etkileyeceğini merak ederdi. Potansiyel tehlikeler hakkında tamamen toy değildim. Kanser babamı canlı canlı yemişti. Annemi hastanede, her yanına tüpler takılmış, beyin ölümü gerçekleşmiş hâlde görmüştüm. Çocukluk arkadaşlarımdan birini, lisede DayQuil üstüne asetaminofen aldığı gün karaciğer yetmezliğinden kaybetmiştim. Hayat narin ve kısaydı, insanın ihtiyatlı davranması gerekiyordu elbette, ama tüm gün uyuyup yeni bir insan olabileceksem ölümü bile göze alırdım. Hapların beni öldüreceğini önceden bilecek kadar zeki olduğumu da düşünüyordum. Bunun gerçekleşmesinden önce, kalbimin durmasından, beynimin patlamasından, beyin kanaması geçirmemden veya ilacın beni yedinci kattaki penceremden dışarı itmesinden

önce önsezili kâbuslar görmeye başlayacaktım. Tüm gün uyuyabildiğim sürece her şeyin yoluna gireceğine inanıyordum.

Seksen Dördüncü Cadde'deki daireme 1996'da, Columbia'dan mezun olduktan bir yıl sonra taşınmıştım. 2000 yazı geldiğinde komşularımla hâlâ tek kelime konuşmamıştım – asansörde neredeyse dört yıl boyunca tamamen sessizlik içinde beklemiştik, her sıkıntılı asansör turunda hipnotize olmuş gibi dalıp gidiyordum. Komşularımın çoğu kırklı yaşlarında evli ve çocuklu insanlardı. Herkes bakımlı, profesyonel görünümlüydü. Bol bol deve tüyü palto ve siyah deriden evrak çantası görüyordum. Burberry atkılar ve inci küpeler. Benim yaşlarımdaki birkaç geveze bekâr kadın da zaman zaman cep telefonlarında laklak ederek minyatür poodle köpeklerini dolaştırıyordu. Bana Reva'yı hatırlatıyorlardı ama ondan daha fazla paraları vardı ve kendilerinden daha az nefret ediyorlardı, tahminimce. Burası Yorkville'di, Yukarı Doğu Yakası yani. İnsanlar gergindi. Mahalle marketine gitmek için pijamam ve terliklerimle lobiden geçerken suç içliyormuş gibi hissediyordum ama aldırmıyordum buna. Benim haricimde hırpani görünenler yalnızca kira düzenlemesi yapılmış dairelerde oturan yaşlı Yahudilerdi. Ama ben uzun, ince, sarışın, güzel ve gençtim. En bakımsız hâlimle bile güzel göründüğümü biliyordum.

Oturduğum sekiz katlı beton binanın önünde bordo rengi geniş bir tentesi vardı, yeni ve iyi durumda sıra evlerle dolu bir bloktaki anonim bir cepheydi. Tüm apartmanların önünde insanları köpeklerinin bina basamaklarına işemesine engel olma yönünde uyaran birer levha asılıydı çünkü kumtaşları zarar görüyordu. "Bizden önce gelenleri de sonra gelecekleri de onurlandıralım," yazıyordu levhalardan birinde. Erkekler şehir merkezinde çalışmak için araba kiralıyor, kadınlar Botox, meme ameliyatı ve vajinaları kocalarıyla kişisel antrenörleri için dar kalsın diye daraltma ameliyatları yaptırıyordu, Reva böyle di-

yordu en azından. Yukarı Doğu Yakası'nın beni Chelsea'deki güzellik yarışmalarından, horoz dövüşlerinden ve sanat ortamından koruyacağını düşünmüştüm. Ama şehrin yukarı kısmında yaşamak buraya ilk taşındığımda kendi virüsünü bulaştırmıştı bana. Taytları içinde Esplanade'de turlayan, önemli pisliklermiş gibi Bluetooth kulaklıkları aracılığıyla birileriyle konuşan o sarışın kadınlardan biri olmaya çalışmıştım fakat kiminle konuşacaktım ki, Reva'yla mı?

Başlangıçta, benim gibi genç kadınların hafta sonları New York'ta yapması gerekenleri yaptım: Kolon hidroterapiler, yüz bakımı ve röfle yaptırdım, pahalı bir spor salonunda spor yaptım, gözlerim görmez olana dek hamamda yattım, geceleri ayaklarımı kesen ve siyatik olmama yol açan topuklularla dışarı çıktım. Galeride arada bir ilgi çekici erkeklerle tanıştığım oluyordu. Yarım yamalak uyudum, evden çok dışarıda zaman geçiriyordum. "Aşk" konusunda hiçbir girişimim sonuç vermiyordu. Reva sık sık "yuva kurmak"tan söz ediyordu ama bu bana ölüm gibi geliyordu.

"Birinin aynı evde yaşayan fahişesi olmaktansa yalnız olmayı tercih ederim," diyordum Reva'ya.

Yine de, arada bir Trevor'la aramızdaki romantik dürtü su yüzüne çıkıyordu; ayrılıp barıştığım eski erkek arkadaşımdı Trevor, ilk ve tek erkek arkadaşım. Battery Park yakınlarında bir çatı katı partisinde tanıştığımızda yalnızca on sekiz yaşında bir birinci sınıf öğrencisiydim. Üye topladığım kızlar birliğinden on kadar kızla birlikte gitmiştik partiye. Cadılar Bayramı kostümlerinin çoğu gibi benimki de fahişe kıyafetiyle şehir merkezine gitme bahanesiydi. Dedektif Rizzoli kılığına girmiştim, Whoopi Goldberg'in *Ölümcül Güzel*'deki karakteri. Filmin ilk sahnesinde Whoopi fahişe kılığına girmiş bir gizli polistir, bu yüzden onu taklit etmek için saçlarımı kabarttım, dar bir elbise, yüksek topuklular, lame bir ceket giydim ve beyaz çerçeveli kedigözü gözlüğü taktım. Trevor'ın üzerinde Andy Warhol

kostümü vardı: sarı kısa peruk, kalın siyah çerçeveli gözlük, çizgili dar gömlek. Onu ilk gördüğümde özgür ruhlu, zeki, komik biri olduğunu düşünmüştüm ama bunların hiçbiri doğru çıkmadı. Birlikte partiden ayrıldık, saatlerce dolaştık, ne kadar mutlu hayatlarımız olduğunu anlatıp yalan söyledik, gece yarısı pizza yedik, Staten Island feribotuna binip güneş doğana dek iki yaka arasında gidip geldik. Yatakhane kapısında ona telefon numaramı verdim. Sonunda, iki hafta sonra beni aradığında onu çoktan saplantı hâline getirmiştim. Beni aylarca uzun, sıkı bir tasmanın ucunda tuttu – pahalı restoranlara, arada bir opera veya baleye götürdü. Sevgililer Günü'nde Vermont'ta bir kayak evinde bekâretimi aldı. Haz veren bir deneyim değildi ama seks konusunda benden daha bilgili olduğuna güveniyordum, bu yüzden üstümden inip "Harikaydı," dediği zaman ona inandım. Otuz üç yaşındaydı, Dünya Ticaret Merkezi'ndeki Fuji Bankası'nda çalışıyor, terzi elinden çıkma takım elbiseler giyiyor, beni yatakhaneden özel araçlarla aldırıyordu. Üniversitenin ikinci yılında şık restoranlara götürdü ve ücretini şirkete ödettiği taksilerin arka koltuğunda hiç çekinmeden ona oral seks yapmamı istedi. Bunların onun maskülen değerinin kanıtı olduğunu sanıyordum. "Kız kardeşlerim" de aynı fikirdeydi; onun "kendinden emin" olduğunu söylüyorlardı. Duygularından söz etmeyi sevmesi de etkilemişti beni, bir erkeğin bunu yaptığına şahit olmamıştım daha önce. "Annem artık esrarkeş, o yüzden içimde hep derin bir üzüntü taşıyorum." İş için sık sık Tokyo'ya, ikiz kız kardeşini ziyaret için San Francisco'ya gidiyordu. Kız kardeşinin benden ayrılması için onu işlediğini düşünüyordum.

İlk seferinde, birinci sınıf öğrencisi olduğum sırada ona göre "çok genç ve toy" olduğum gerekçesiyle ayrıldı benden. "Terk edilme takıntını yenmeni sağlayacak kişi ben değilim," diye açıkladı durumu. "Büyük bir sorumluluk bu. Duygusal gelişimini gerçek anlamıyla destekleyebilecek birini hak ediyorsun." Böylece o yazı ailemin yanında, şehir dışındaki evimizde geçir-

dim ve liseden tanıdığım bir çocukla yattım, çok daha şehvetli ve klitorisin nasıl "işlediğiyle" ilgili biriydi ama benimkiyle başarılı bir şekilde etkileşime girecek kadar sabırlı değildi. Yine de faydası oldu. O çocuk için hiçbir şey hissetmeyerek, onu kullanarak kırılan gururumu biraz olsun onardım. İşçi Bayramı geldiğinde, Delta Gamma yurduna taşınmıştım ve yine Trevor'la birlikteydik.

Sonraki beş yıl boyunca, Trevor düzenli olarak daha yaşlı kadınlarla, yani kendi yaşında kadınlarla birliktelikler yaşayıp özgüvenini yitirdikten sonra kendini toplamak için bana döndü. Ben de onu hep hazır bekledim. Arada bir birileriyle çıktığım oluyordu ama asla başka bir "erkek arkadaşım" olmadı, tabii Trevor'a da erkek arkadaş denebilirse. O unvanı taşımayı kabul etmezdi zaten. Üniversite boyunca akşamları dışarı çıktığımda tek gecelik ilişkilerim de oldu ama hiçbirini tekrarlamaya değer bulmadım. Mezun olduktan ve yetişkinler dünyasına atıldıktan sonra –şimdiden öksüzdüm– umutsuzluğumdan aldığım cesaretle Trevor'dan sık sık beni yeniden hayatına almasını istedim. Onu telefonla arayıp yanıma gelmesi, beni kucaklaması için yalvardığımda sikinin kalktığını işitebiliyordum âdeta. "Bakayım programıma sıkıştırabilecek miyim," derdi. Sonra yanıma gelirdi ve ben de bir çocuk gibi kollarında titrer –ki hâlâ çocuktum–, beni kabul ettiği için minnettarlıktan bayılacak gibi olur, yanımda yatan bedeninin yataktaki ağırlığının tadını çıkarırdım. Sanki kutsal mesajlar getiren bir aracıydı, ruh eşimdi, kurtarıcımdı, böyle şeylerdi işte. Trevor benim Seksen Dördüncü Cadde'deki dairemde bir gece geçirmekten çok mutlu olur, son ilişkisinde yitirdiği tüm cesaretini yeniden toplardı. Meydan okuyan tavırlarını görmekten nefret ederdim. Bir seferinde beni "fazla tutkulu" becermekten korktuğunu çünkü kalbimi kırmak istemediğini söylemişti. Bu yüzden beni kendisi için verimli olacak biçimde, bencil tavırlarla becerir, işi bittiğinde giyinip çağrı cihazını kontrol eder, saçını tarar, alnımdan öper ve giderdi.

Bir keresinde şunu sormuştum Trevor'a: "Hayatının kalanı boyunca sakso veya seks arasında seçim yapman gerekse hangisini seçerdin?"

"Sakso," demişti bana.

"Bu biraz eşcinsel bir tercih olmadı mı?" diye sormuştum. "Ağızlarla vajinalardan daha fazla ilgilenmek?"

Benimle haftalar boyunca konuşmamıştı.

Fakat Trevor bir seksen boyundaydı. Temiz, dinç ve özgüvenliydi. Şehirde, galeride gördüğüm hipsterlara milyon kez tercih ederdim onu. Üniversitede sanat tarihi bölümü bu tür genç adamlarla doluydu. Ana akım öğrenci birliği erkeklerinin, tıp hazırlık eğitimi alan düzcinsel ve dar görüşlü tiplerin "alternatifi" olan bu akademi meraklısı, sevimsiz, entelektüel veletler sanat bölümlerini doldurmuşlardı. Sanat tarihi okuduğum için onlardan kaçmam olanaksızdı. Metroda Nietzsche, Proust, David Foster Wallace okuyan, müthiş fikirlerini siyah kapaklı Moleskine cep defterlerine kaydeden "kanka"lar. Bira göbekli ve ince bacaklıydılar, fermuarlı kapüşonlular, lacivert denizci montları, haki parkalar, New Balance marka spor ayakkabılar giyer, yün bereler takar, kumaş çantalar taşır, elleri küçük, eklemleri kıllıdır, gevşek bisepsleri muhtemelen bir geyik başı dövmesiyle süslüdür. Kendi sigaralarını sarar, dişlerini yeterince fırçalamaz, kahveye haftada yüz dolar harcarlardı. Yanlarında onlardan daha genç –genellikle Asyalı– kız arkadaşlarıyla çalıştığım Ducat adlı galeriye gelirlerdi. "Kız arkadaşı Asyalıysa adamın penisi küçüktür," demişti Reva bir keresinde. Sanat hakkında saçmaladıklarını işitirdim. Başkalarının başarılarının yasını tutarlardı. Onlara hayranlık duyulmasını, etkili kimseler olmayı istiyor, dehalarının kutlanmasını, tapınılmayı hak ettiklerini sanıyorlardı. Ama aynada kendilerine bakmaya bile zor tahammül ediyorlardı. Hepsi Klonopin kullanıyordu, tahminimce. Çoğunlukla Brooklyn'de otururlardı, zaten Yukarı Doğu Yakası'nda yaşamaktan memnun olmamın nedenlerinden biri

buydu. Orada kimse Moldy Peaches dinlemiyordu. Orada kimse "ironi"yi, Dogma 95'i veya Klaus Kinski'yi umursamıyordu.

En kötüsü bu oğlanların özgüvensizliğini "hassaslık" olarak pazarlamaya çalışması ve bunu başarmasıydı. Müzeleri ve dergileri onlar yönetecekti, beni ancak onlarla yatacağımı düşünürlerse işe alacaklardı. Ama onlarla birlikte partilere veya barlara gittiğimde beni görmezden gelirlerdi. Kendilerini öyle önemser, kendilerine benzeyen arkadaşlarıyla sohbete öyle dalarlardı ki ilk bakışta önemli konularda alacakları kararların dünyayı kurtaracağını sanabilirdiniz. "Vajinaların" dikkatlerini dağıtamayacağına inanmamı beklerlerdi. Gerçekte vajinalardan korkuyorlardı herhalde, benimki gibi güzel ve pembe bir tanesini anlayamayacaklarından ve kendi duyusal yetersizliklerinden, kendi kamışlarından, kendilerinden korkuyorlardı. Bu yüzden "soyut fikirlere" odaklanıyor, "varoluş sıkıntısı" diye nitelendirmeyi tercih ettikleri öz nefreti silikleştirmek için kendilerini alkole vuruyorlardı. Bu tiplerin Chloë Sevigny, Selma Blair, Leelee Sobieski'yi düşünerek mastürbasyon yaptığını hayal etmek kolaydı. Veya Winona Ryder'ı.

Trevor büyük olasılıkla Britney Spears'ı düşünerek mastürbasyon yapıyordu. Veya Janis Joplin'i. İkiyüzlülüğünü asla anlayamadım. Trevor "sunağın önünde diz çökmek" de istemiyordu. Bana kaç kez oral seks yaptığını tek elimle sayabilirim. Denediği zaman da ne yapacağını bilmiyordu ama kendi cömertliği ve tutkusundan başı dönüyordu, sakso çektirmek için biraz beklemek ona öyle müstehcen, pervasız, cesaret isteyen bir şey gibi geliyordu ki yaptığına inanamıyordu âdeta. Agresif, ritmik bir öpüşme tarzı vardı, öpüşmeyi bir elkitabından öğrenmişti sanki. Yanakları dar ve zayıf, çenesi sonradan akla gelmiş kötü bir fikir gibi silikti. Teni düzgün, nemliydi, benim tenimden bile daha pürüzsüzdü. Tıraş olmaya neredeyse ihtiyacı yoktu. Hep alışveriş merkezi gibi kokardı. Şimdi tanışsam eşcinsel zannederdim onu.

Fakat en azından meydan okuyan tavırlarını destekleyecek

samimi kibre sahipti Trevor. O hipsterlar gibi kendi hırsı karşısında korkudan sinmezdi. Beni nasıl manipüle edeceğini de biliyordu – bundan ötürü ondan ne kadar nefret etsem de en azından saygı duymak zorundaydım.

Kış uykusuna yattığımda Trevor'la konuşmuyorduk. İlk zamanlarda Ambien'in siyah örtüsü altında onu aramışımdır muhtemelen, ama cevap verdi mi bilmiyorum. Kırklı yaşlarında karmaşık bir kadının vajinasına dalarak benimle ilgili düşüncelerini markette peynirli makarna veya şekerli yulaf gevreği kutusunun yanından geçer gibi geride bıraktığını hayal edebiliyorum. Çocuklara göreydim ben. Saçmalıktım. Alınan kalorilere değmezdim. Esmerleri tercih ettiğini söylemişti. "Kendim olmak için gereken alanı veriyorlar," demişti bana. "Sarışınlar dikkat dağıtıyor. Güzelliğini zayıf noktan gibi düşün. Fazla yüzeysel. Bunu seni incitmek için söylemiyorum. Ama gerçek bu. Görünüşünün gerisinde yatanlara bakmak zor."

Yeniyetmeliğimden beri, aslında olduğum şımarık WASP'a benzemek ve olduğumu *hissettiğim*, cesaretim olsa dönüşeceğim berduşa dönüşmek arasında bocalayıp durmuştum. East Village'daki Bergdorf's, Barneys ve diğer lüks butiklerden alışveriş yapıyordum. Sonuçta muazzam bir gardırobum olmuştu, yeni bir üniversite mezunu olarak en profesyonel mal varlığım buydu. Yirmi Birinci Cadde'deki onlarca "güzel sanat" galerisinden biri olan Ducat'ta hemen işe alındım. Küratör olmak gibi büyük planlarım, kariyer merdivenini tırmanmak gibi tasarılarım yoktu. Zaman geçirmeye çalışıyordum yalnızca. Normal şeyler yaparsam –örneğin bir işte dikiş tutturursam– her şeyden nefret eden yanımı aç bırakarak kurtulabileceğimi umuyordum ondan. Erkek olsam suç işlemeyi kariyer edinirdim muhtemelen. Fakat izin gününde bir mankene benziyordum. Her şeyi kolayca elde etmek ve bir yere gitmesi için uğraşmamak çok kolaydı. Trevor zayıf noktam konusunda haklıydı. Güzel olmak yalnızca gö-

rünüşü her şeyin üstünde tutan bir dünyaya hapsolmama yol açıyordu.

Ducat'taki patronum Natasha otuzlu yaşlarının başındaydı. Okulu bitirdiğim yaz iş görüşmesi için galerisine gittiğim anda işe almıştı beni. Yirmi iki yaşındaydım. Ne konuştuğumuzu hemen hiç hatırlamıyorum ama krem rengi ipek bluzumu, daracık siyah kotumu ve babetlerimi anımsıyorum – Natasha'dan uzun olma ihtimalime karşı babet giymiştim ve en az birkaç santim uzundum gerçekten de. Boynumdaki yeşil cam boncuklu kocaman kolye göğsüme öyle sert çarpıyordu ki metro merdivenlerinden aşağı koşarken tenimi morartmıştı. Elbise giymemem, fazla resmi veya feminen görünmemem gerektiğini biliyordum. Bu yalnızca küçümseyici kibri üstüme çekmeme neden olurdu. Natasha işe her gün aynı kıyafetle geliyor, YSL marka bir ceket ve daracık bir deri pantolon giyiyor, hiç makyaj yapmıyordu. Her ülkenin yerlisi sanılabilecek, gizemli şekilde etnik bir kadındı. İstanbullu da olabilirdi, Paris, Fas, Moskova, New York, San Juan'lı da, hatta belli ışıkların altında, saçını nasıl topladığına bağlı olarak Phnom Penh'li bile sanılabilirdi. Dört dili akıcı biçimde konuşuyordu, duyduğuma göre bir zamanlar İtalyan bir aristokratla, bir baron veya kontla evliydi.

Ducat'taki sanat eserlerinin yıkıcı, riayetsiz, şoke edici olması gerekiyordu fakat bunların hepsi ezber karşı kültür saçmalığıydı, "paralı punk" denen türde şeylerdi, insana en fazla köşeyi dönüp Comme des Garçons'dan üzerine yakışmayan bir kıyafet almak için ilham verebilirlerdi. Natasha bana duygusuz asistanı rolünü biçmişti ve iş için harcadığım azıcık çaba genellikle yetiyor da artıyordu. Moda şekeriydim ben. Hip bir dekordum. Bir masanın arkasına oturup galeriye girdiğinizde sizi görmezden gelen kaltaktım, anlaşılmaz biçimde havalı avangart giysiler giyen suratsız fıstıktım. Biri soru sorduğunda sağır taklidi yapmam söylenmişti bana. Kaçamak cevaplar verecek, insanları başımdan savacaktım. Asla bir fiyat listesi uzatmayacaktım.

Natasha bana yılda yirmi iki bin dolar ödüyordu. Ailemden kalan miras olmasa, daha fazla kazandıran bir iş bulmak zorunda kalırdım. Brooklyn'de ev arkadaşıyla yaşamak zorunda kalırdım muhtemelen. Ölen ebeveynimin parasına sahip olduğum için şanslı olduğumu biliyordum ama bir yandan da moral bozucuydu bu.

Natasha'nın yıldız sanatçısı Ping Xi'ydi, ergen görünümlü, yirmi üç yaşındaki delikanlı California, Diamond Bar'lıydı. Natasha onun iyi bir yatırım olduğunu düşünüyordu çünkü Ping Xi Asyalı-Amerikalıydı ve stüdyosunda bir tabancayı ateşlediği için CalArts'tan atılmıştı. Galeriye belli bir prestij katacaktı. "Galerinin daha *ussal* bir hâle gelmesini istiyorum," diye açıklıyordu Natasha durumu. "Piyasa duygudan uzaklaşıyor. Artık her şey süreç, fikirler ve markalaştırma üzerinden yürüyor. Maskülenlik şu dönemde çok popüler." Ping Xi'nin çalışmaları Ducat'ta ilk olarak "Cisimsel Beden" adlı bir grup sergisinde sahneye çıktı. Jackson Pollock gibi boya sıçratma tekniğini kullanıyordu ama malzemesi kendi spermiydi. Penisinin ucuna minik bir renkli pigment peleti yerleştirdiğini ve dev tuvallerin üstüne mastürbasyon yaptığını söylüyordu. Soyut resimlerine sanki derin, karanlık siyasi anlamları varmış gibi adlar veriyordu. *Kandan Kararmış Meddücezir*, *Ho Chi Minh Kenti'nde Kış*, *Keskin Nişancı Sokağı'nda Günbatımı. Başı Kesilmiş Filistinli Çocuk. Bombaların Ötesinde Nairobi.* Hepsi birbirinden saçmaydı ama insanlar bayılıyordu yine de.

Natasha özellikle "Cisimsel Beden" sergisiyle gurur duyuyordu çünkü sanatçıların tümü yirmi beş yaşının altındaydı ve onları kendisi keşfetmişti. Böylece dehaları keşfetme yeteneğini kanıtladığını düşünüyordu. Sergide hoşuma giden tek eser Aiyla Marwazi'nin işiydi, Pratt'a giden on dokuz yaşında bir öğrenciydi Marwazi. Crate & Barrel'dan satın alınmış kocaman beyaz bir halının üstüne kanlı ayak izleri ve geniş bir kan izi yapılmıştı. Kanayan bir ceset halının üzerinde sürüklenmiş gibi

görünüyordu. Natasha bana halının üstündekinin insan kanı olduğunu söyledi ama basın bültenine yazmadı bunu. "Çin'de internetten her şeyi sipariş edebiliyorsun anladığım kadarıyla," dedi. "Dişler. Kemikler. Uzuvlar." Kanlı halının fiyatı yetmiş beş bin dolardı.

Annie Pinker'ın *Cling Film* serisi, streç filme sarılmış küçük objelerden oluşuyordu. Paketlerden birinde badem ezmesinden minik meyveler ve tavşan ayağı anahtarlıklar, diğerinde kuru çiçekler ve prezervatifler vardı. Dürülmüş tangalar ve plastik mermiler. Bir Big Mac, patates kızartması ve ucuz plastikten tesbihler. Sanatçının bebeklik dişleri –en azından öyle olduğunu iddia ediyordu– ve renkli M&M şekerleri. Yirmi beş bin dolara satılıveren ufak tefek ihlaller. Bir de ten rengi kumaşlara sarılmış vitrin mankenlerinin büyük ölçekli fotoğrafları vardı, Max Welch çekmişti bunları. Geri zekâlının önde gideniydi. Natasha'yla işi pişirdiklerinden kuşkulanıyordum. Köşedeki alçak kaidenin üstünde Brahams Kardeşler'in yaptığı küçük bir heykel duruyordu – insan kasık kıllarından yapılmış bir çift oyuncak maymun. Maymunların ereksiyon hâlinde küçük penisleri bile vardı. Bunlar beyaz titanyumdan yapılmıştı ve içlerine yerleştirilen kameralar apış arasından izleyicilerin fotoğraflarını çekiyordu. Sonra bu fotoğraflar bir internet sitesine yükleniyordu. Apış arası çekimlerini görmek isteyenlerin satın alması gereken şifre yüz dolardı. Maymunların çifti de çeyrek milyon dolar.

İşyerinde öğle yemeği aralarında merdivenin altındaki malzeme dolabında bir saat şekerleme yapıyordum. "Şekerleme yapmak" çocukça bir sözcük ama yaptığım şey tam da buydu. Gece uykumun kalitesi değişken, genellikle önceden tahmin edilemezdi ama malzeme dolabına ne zaman uzansam derhal o koyu karanlıkta, sonsuz hiçlik âleminde buluyordum kendimi. O mekânda ne korkuyordum ne mutluydum. Düş görmüyordum.

Aklımdan düşünceler geçmiyordu. Zihnimde farklı bir düşünce belirirse onu duyuyordum, sonra karanlık tarafından yutulup kaybolana dek yankılanıyor, yankılanıyordu. Karşılık vermeye gerek kalmıyordu. Kendimle aptalca sohbetlere girişmem gerekmiyordu. Huzurlu bir yerdi orası. Dolaptaki menfezden içeri dolan taze hava bitişikteki otelin temiz çamaşır kokusunu da taşıyordu. Yapacak bir iş yoktu, karşılık vermem veya telafi etmem gereken bir şey yoktu çünkü hiçbir şey yoktu, nihayetinde. Fakat hiçliğin farkındaydım yine de. Uyurken de uyanıktım, bir şekilde. İyi hissediyordum. Neredeyse mutluydum.

Ama uykudan uyanmak işkence gibiydi. Tüm hayatım olabilecek en feci biçimde gözlerimin önünden geçer, zihnime yeniden en yavananılarım dolar, olduğum yere gelmemi sağlayan her minik ayrıntıyı anımsardım. Başka şeyler anımsamaya gayret ederdim –daha iyi bir versiyon, belki daha mutlu bir hikâye veya aynı ölçüde yavan ama belli ayrıntıları daha farklı bir hayat– ama asla işe yaramazdı. Hâlâ hep kendimdim. Bazen gözyaşlarından sırılsıklam olmuş yüzümle uyanırdım. Yalnızca o hiçlikten çekilip alındığımda, cep telefonu alarmım çaldığında ağlardım. Sonra merdivenden çıkmam, küçük mutfaktan kahve almam, gözlerimi ovuşturarak çapakları temizlemem gerekirdi. Gözlerimin keskin floresan ışığına alışması hep biraz zaman alırdı.

Yaklaşık bir yıl boyunca Natasha'yla hemen hiç sorun yaşamadım. Bir keresinde yanlış kalemleri ısmarladığım için biraz payladı beni, o kadar.

"Bu ucuz kalemler nereden çıktı? Arkalarına basınca öyle gürültü çıkarıyorlar ki. Şunu duyamıyor musun?" Karşıma dikilip kalemi arkasına basarak çıtırdattı.

"Pardon Natasha," dedim. "Daha sessiz kalemler ısmarlarım."

"FedEx geldi mi?"

Buna nasıl cevap vereceğimi nadiren bilirdim.

Dr. Tuttle'a gitmeye başladıktan sonra, öğle yemeği arasın-

daki bir saati saymazsak hafta içi günde on dört, on beş saat uyuyordum. Hafta sonları en fazla birkaç saat ayaktaydım. Uyandığımda da ayıldığım söylenemezdi, gerçekle rüya arasındaki kasvetli loşlukta kalıyordum. İşyerinde daha özensiz ve tembeldim, daha gri, boş, varla yok arasıydım. Ben hâlimden memnundum ama bir şeyler *yapmak* zorunda olmam sorun olmaya başlamıştı. İnsanlar benimle konuştuğunda ne söylediklerini anlamak için söylenenleri içimden tekrarlamam gerekiyordu. Dr. Tuttle'a konsantre olmakta zorluk çektiğimi söyledim. O da bana bende "beyin sisi" sorunu olabileceğini söyledi.

"Yeterince uyuyor musun?" diye soruyordu her hafta, onu görmeye gittiğimde.

"Zar zor," diyordum her seferinde. "O haplar kaygımı azalttı mı bilemiyorum."

"Bol bol nohut ye," dedi. "Garbzano dedikleri baklagilden. Bir de *bunları* dene." Reçete defterine bir şeyler karaladı. Biriktirdiğim ilaçların haddi hesabı yoktu. Dr. Tuttle sigorta kapsamını azami seviyeye çıkarmak için bir yöntemi olduğunu anlattı, semptomlarımı rahatlatacak ilaçları doğrudan yazmak yerine yan etkisi işime yarayacak ilaçları yazıyordu. Rahatlatılması gereken semptomlarımı "duygusal zayıflık yüzünden elden ayaktan düşüren yorgunluk artı hafif psikoza ve agresifliğe neden olan uykusuzluk" diye özetledi. Notlarına böyle yazacağını söyledi. Reçeteleme yöntemini "ekoyazılama" diye nitelendirdi ve bu konuda yazdığı makalenin yakında yayınlanacağını belirtti. "Hamburg'da bir dergide." Bana baş ağrılarını hedef alan, nöbet geçirmeyi önleyen, huzursuz bacak sendromunu iyileştiren, işitme kaybını engelleyen haplar yazdı. Bu ilaçlar beni gevşetecekti, böylece "ihtiyacım olan dinlenme fırsatına" kavuşacaktım.

2000 yılının Mart ayında bir gün malzeme dolabının dipsiz uçurumunu ziyaret ettikten sonra masama döndüğümde işten kovulmamla sonlanacak yolun ilk işaretini buldum. "Uyu-

yacaksan *geceleri* uyu," yazıyordu masamın üstündeki notta. Natasha'nın el yazısıydı. "Burası bir işyeri." Beni kovmak istediği için Natasha'yı suçlayamam. O dönemde neredeyse bir yıldır işyerinde uyukluyordum. Son birkaç aydır işe giderken giyinip kuşanmayı bile bırakmıştım. Üstüme kapüşonlu svetşörtümü geçirip gözlerime bulaşmış üç günlük rimelimle masamda öylece oturuyordum. Bir şeyleri kaybediyordum. Bir şeyleri karıştırıyordum. İşimi beceremiyordum. Bir şey yapmayı planlıyordum, sonra tam tersini yapıyordum. Ortalığı dağıtıyordum. Stajyerler beni çalıştırmaya uğraşıyor, onlardan istediğim şeyleri hatırlatıyorlardı. "Sırada ne var?"

Sırada ne mi var? Hayal bile edemiyordum.

Natasha durumu fark etmeye başladı. Uykusuzluğum galeriye gelen ziyaretçilere kaba davranma konusunda avantajdı ama gelen paketler için imza atmamı veya birinin içeri yerlere pati izi bırakan köpeğiyle girdiğini anlamamı zorlaştırıyordu. Birkaç lattenin dökülüdüğü de oldu. Güzel sanat öğrencileri tablolara dokunuyordu, bir keresinde Jarrod Harvey enstelasyonundaki kırık CD kutularıyla "KOLPA" yazmışlardı. Gördüğüm zaman plastik parçalarını şöyle bir karıştırdım ve kimse bir şey fark etmedi. Ama evsiz bir kadın bir akşamüstü arka odaya yerleştiğinde Natasha durumu fark etti. Kadının ne zamandır orada olduğunu bilmiyordum bile. Belki de insanlar sanat eserinin parçası sanmıştı onu. Sonunda gitmesi için masraf kasasından elli dolar vermem gerekti. Natasha kızgınlığını gizleyemedi.

"İnsanlar galeriye girdiğinde benim adıma belli bir intiba bırakman gerekiyor," dedi. "Geçen hafta Arthur Schilling'in geldiğini biliyor muydun? Arayıp haber verdiler." Uyuşturucu kullandığımı sanıyordu eminim.

"Kim?"

"İsa aşkına. Listeyi iyice öğrensene. Herkesin fotoğrafını incele," dedi. "Kontun paket listesi nerede?" Vesaire, vesaire...

O bahar, galeride Ping Xi'nin ilk solo sergisi –"Havhavhav"–

düzenlenecekti ve Natasha her ayrıntı için endişeleniyordu. O kadar meşgul olmasa beni daha önce kovardı eminim.

Natasha ne zaman Ping Xi'nin "köpekli parçalarından" söz etse ilgili görünmeye ve dehşetimi gizlemeye çalışıyordum. Çeşitli safkan köpekleri tahnit etmişti; bir kaniş, bir Pomeranian, bir İskoç teriyeri. Siyah labrador, Dachshund. Hatta bir Sibirya kurdu yavrusu. Uzun zamandır çalışıyordu üzerlerinde. Menili resimleri iyi sattığından beri Natasha'yla aralarından su sızmıyordu.

Enstalasyonlar yerleştirilirken stajyerlerden birinin elektrikçiye fısıldadığını duydum.

"Sanatçının köpekleri yavruyken aldığı, büyüttüğü, istediği boyuta geldiklerinde öldürdüğü söyleniyor. Onları endüstriyel dondurucuya kapatıyormuş çünkü hayvana görüntüsünü bozmadan ötenazi yapmanın en insani yolu buymuş. Buzları çözülünce istediği pozu verdirebiliyormuş onlara."

"Neden zehirlemiyor veya boyunlarını kırıp işi kısa yoldan bitirmiyormuş?"

Söylentinin doğru olduğuna dair bir his dolmuştu içime.

Köpekler yerleştirilip kablolar bağlanınca Natasha ışıkları kapatıp köpekleri teker teker çalıştırdı. Gözlerinden kırmızı lazer ışıklar çıkıyordu. Temizlikçiler dökülen köpek kıllarını süpürürken siyah Labrador'u okşadım. Yüzü ipeksi ve soğuktu.

"Lütfen okşamayın," dedi Ping Xi aniden, karanlığın içinden.

Natasha onun koluna girdi, PETA'nın öfkesine, birkaç protestoya, tanıtım açısından altın değerinde olacak, *New York Times*'daki bir eleştiri yazısına hazır olduğunu söyledi. Ping Xi boş bakışlarla başını sallıyordu.

Açılış günü galeriyi arayıp hasta olduğumu söyledim. Natasha pek umursamamıştı. Galeri danışmasına Angelika'yı oturttu. Anoreksik bir Goth olan bu kız NYU son sınıf öğrencisiydi. Eleştirmenlerden biri serginin "zalim bir başarı" olduğunu yazdı. "Gaddarca komik." Bir başkası, Ping Xi'nin "sanatta kutsalın

sonunu getirdiğini" yazdı. "Şımarık bir velet müesses nizamla alay ediyor. Bazıları yeni Marcel Duchamp diye selamlıyor onu. Peki bunca pisliğe değer mi?"

Neden istifa etmedim bilmiyorum. Paraya ihtiyacım yoktu. Sonunda, haziran ayında Natasha beni kovmak için İsviçre'den aradığında rahatladım. Art Basel için gereken basın malzemesini göndermeyi beceremediğimiştim.

"Sırf meraktan soruyorum, ne kullanıyorsun?" diye sordu bana.

"Çok yorgunum yalnızca."

"Tıbbi bir sorunun mu var?"

"Hayır," dedim. Yalan söyleyebilirdim. Ona mono olduğumu ya da uyku bozukluğum olduğunu söyleyebilirdim. Veya kanser. Herkes kanser oluyordu. Ama kendimi savunmak anlamsızdı. İşimde kalmak için mücadele etmemi gerektiren iyi bir nedenim yoktu. "Beni işten çıkarıyor musun?"

"Ben dönene kadar kalırsan çok sevinirim, bu arada Angelika'ya ofis işlerini, dosyalama sistemini, bilgisayarda yaptıklarını gösterebilirsin, tabii bir şey yapıyorduysan." Telefonu kapadım, bir avuç Benadryl aldım, malzeme dolabına gidip uyudum.

Ah, uyku. Başka hiçbir şey beni böyle keyiflendiremez, böyle özgür hissettiremez, uyanıkken bilincimin çektirdiği ıstıraptan korunduğumu hissettiremez, hareket etme, düşünme ve hayal etme gücü veremezdi. Narkoleptik değildim, istemediğim hâlde uyuyakalmıyordum asla. Daha çok bir uyku hastasıydım. Bir uykuseverdim. Uyumayı hep sevmiştim. Ben çocukken annemle birlikte yapmayı sevdiğimiz tek şeydi. Annem oturup resim yapmamı seyredecek, bana kitap okuyacak, benimle oyun oynayacak, parkta yürüyüşe çıkaracak veya bana çikolatalı kek pişirecek türde biri değildi. En iyi anlaştığımız zaman birlikte uyuduğumuz saatlerdi.

Ben üçüncü sınıftayken babamla arasındaki dile getirilmeyen bir anlaşmazlık yüzünden onunla beraber yatağında uyumama izin verdi çünkü söylediği üzere, kalkıp koridorun diğer ucuna gitmek zorunda kalmadığında sabah beni uyandırmak daha kolay oluyordu. O yıl otuz yedi kez okula geç kaldım, yirmi dört gün de devamsızlık yaptım. Otuz yedi kez annemle birlikte mahmur gözlerimizle bitkin hâlde sabah yedide uyandık, kalkmaya çalıştık ama yatağa devrilip annemin komodininin üstünde duran küçük televizyondaki çizgi filmler eşliğinde yeniden uyuyakaldık. Birkaç saat sonra uyanır –perdeler çekili durur, ekstra yastıklar sert tüylü bej halının üstünde gemi kazası kalıntısı gibi yatarken–, sersemlemiş hâlde giyinir, sendeleyerek evden çıkıp arabaya binerdik. Annemin tek eliyle gözünü açık tutmaya çalışıp diğer eliyle arabayı kullandığını bile anımsıyorum. Annem o yıl hangi ilacı kullanmıştı, bana da gizlice aynı ilaçtan vermiş miydi hep merak etmişimdir. Yirmi dört kez de alarmı duymadan uyuduk, öğleden sonra saatlerinde uyandık ve okulu boş verdik. Mısır gevreği yer, kitap okur veya tüm gün televizyon seyrederdim. Annem de sigara içer, telefonda konuşur, temizlikçi kadından saklanır, bir şişe şarap alıp ebeveyn banyosuna girer, küveti köpüklü suyla doldurup Danielle Steel romanları veya *Ev ve Bahçe Dekorasyonu* okurdu.

Babam o yıl oturma odasındaki kanepede uyudu. Meşe ağacı masanın ucunda duran kalın camlı gözlüğünü, koyu damarlı ahşabı daha büyük gösteren kirli gözlük camlarını anımsıyorum. Gözlüğünü takmadığında onu tanımakta zorluk çekerdim. Özelliksiz bir yüzü vardı – koyu kumral saçları seyrelmeye başlamış, gıdısı sarkmıştı, alnına derin bir kaygı çizgisi kazınmıştı. Bu iz yüzünden daima aklı karışmış gibi, aynı zamanda kendi gözlerinin arkasına hapsolmuş bir adam gibi pasif görünürdü. Bir tür hiçlik olduğunu düşünürdüm onun, anlamayı umut bile edemeyeceği iki kadınla paylaştığı ev hayatını nazik bir kukla gibi sürdüren bir yabancıydı. Her gece bir bardak

suya bir Alka-Seltzer tableti atardı. Tablet çözülürken bardağın yakınında beklerdim. Hüzünlü, soluk pijaması içinde sessizce kanepenin yastıklarını alıp köşeye yığdığı sırada bardaktan gelen fışırtıyı dinlerdim. Belki de kanseri o sırada başladı, oturma odasında kötü uyku uyuduğu gecelerden birinde oluşan birkaç tuhaf hücre yüzünden.

Babam benim için ne bir müttefik ne de dert ortağıydı ama tembel annem king size yatakta yatarken sürekli çalışan bu adamın kanepeye sürgün edilmesi bana haksızlık gibi gelirdi. Anneme bu yüzden içerlerdim ama suçluluk duygusu ve utançtan muaftı o. Güzel olduğu için yaptıkları yanına kalıyordu sanırım. Lee Miller'a benziyordu ama onun alkolik ev hanımı hâline. Babamı hayatını mahvetmekle suçluyordu anladığım kadarıyla – genç yaşta hamile kalmış ve babamla evlenmek için üniversiteyi bırakmıştı. Bunu yapmak zorunda değildi, tabii. Roe ve Wade davasından yedi ay sonra, Ağustos 1973'te doğmuştum. Bir tarafı Mississippi tomrukçuları, diğer tarafı Louisiana'lı petrolcülerden mürekkep ailesi taşra kulüplerinden çıkmayan alkolik Güneyli Baptist'lerdendi – yoksa beni aldırırdı tahminimce. Babam annemden on iki yaş büyüktü. Evlendiklerinde annem on dokuz yaşındaydı ve dört aylık hamileydi bile. Matematik öğrenir öğrenmez hesaplamıştım bunu. Göbek kordonumu boynuma bilerek dolamışım gibi öfkeyle bana bakarak çatlayan, derisi sarkan, boydan boya yara iziyle kaplanan karnının "bir rakun tarafından deşilmiş gibi" göründüğünü söylemişti. Belki de bilerek dolamıştım gerçekten. "Karnımı kesip seni çıkardıklarında morarmıştın. Yaşadığım onca sıkıntıdan sonra, çektiklerimden sonra, babandan sonra bir de bebek ölseydi? Turtayı fırından çıkarır çıkarmaz yere düşürmek gibi olurdu öylesi."

Annemin tek zihinsel egzersizi çapraz bulmaca çözmekti. Bazı geceler yatak odasından çıkar, babamdan ipucu isterdi. "Cevabı söyleme. Sözcüğün *kulağa nasıl geldiğini* söyle," der-

di. Öğretim görevlisi olan babam insanları kendi çıkarımlarını yapmaya yönlendirmekte becerikliydi. Hissiz, asık yüzlü, hatta bazen biraz küçümseyici olabilen biriydi. Ben de ona çekmiştim. Annem bir keresinde "taştan kurtlara" benzetmişti ikimizi. Ama kendisi de soğuk biriydi. Farkında olduğunu sanmıyorum. Üçümüz de sıcak kalpli tipler değildik. Evcil hayvan beslememe asla izin verilmedi. Bazen bir yavru köpek her şeyi değiştirebilirdi, diye düşünüyorum. Babam ve annem ben üniversite birinci sınıftayken peş peşe öldüler – babam kanserden öldü, ondan altı hafta sonra da annem haplarla içkiyi fazla kaçırdı.

Ducat'taki malzeme dolabında uyandığım son gece bunların hepsi, geçmişimin tüm trajedisi sersemletici bir güçle binmişti tepeme yeniden.

Uyandığımda akşamın onuydu, herkes eve gitmişti. Karanlık merdivenden çıkıp masamı topladım. Üzgün veya özlem dolu falan değildim, hiçbir şey hissetmeden uyumak yerine bunca zamanı gereksiz yere çalışmakla boşa harcadığım için tiksinti duyuyordum yalnızca. Çalışmanın hayatıma değer katacağını düşünmekle aptallık etmiştim. Dinlenme odasında bulduğum alışveriş torbasına kahve kupamı, birkaç topuklu ayakkabıyla birlikte masamın çekmecesine koyduğum yedek giysilerimi, bir külotlu çorabı, bir destekli sutyeni, biraz makyaj malzemesini ve bir yıldır kullanmadığım kokain zulamı doldurdum. Galeriden –Natasha'nın ofisinde asılı Larry Clark fotoğrafı veya mektup açacağı gibi– bir şey çalmak geldi aklıma. Sonunda bir şişe şampanyada karar kıldım, ılık ve dolayısıyla duruma uygun bir avuntuydu.

Işıkları söndürdüm, alarmı kurdum, galeriden çıktım. Yaz başında serin bir geceydi. Bir sigara yakıp galeriye baktım bir süre. Lazer ışıkları yanmıyordu ama camın arkasından kaldırıma bakan uzun boylu beyaz kanişi görebiliyordum. Dişlerini gösteriyordu, altın köpek dişlerinden biri sokak lambasının ışı-

ğında parlıyordu. Başındaki kabarık tüylere kırmızı kadifeden bir fiyonk takılmıştı. Birden içimde bir his uyandı. O hissi ezip yok etmeye çalıştım ama bağırsaklarıma yerleşmişti bir kere. "Evcil hayvanlar ortalığı pisletmekten başka işe yaramaz. Dişlerimin arasından köpek kılı çıkarmak istemiyorum," dediğini hatırladım annemin.

"Bir akvaryum balığı bile alamaz mıyız?"

"Neden alalım ki? Yüzüp yüzüp ölmesini seyretmek için mi?"

Kapıyı açıp galeriye yeniden girmeme neden olan adrenalin patlamasını tetikleyen bu anıydı belki de. Eski masamdaki kutudan birkaç kâğıt mendil aldım, lazer ışıkları açan düğmeyi çevirdim ve içi doldurulmuş siyah labradorla uyuyan dakhundun arasına geçip durdum. Sonra pantolonumu indirdim, çömeldim ve yere sıçtım. Silindim, hâlâ ayak bileklerimdeki pantolonumla sekerek ilerledim ve boklu kâğıt mendili o kancık kanişin ağzına tıktım. İntikamımı almış hissettim. Asıl vedam buydu. Galeriden çıktım, bir taksiye atlayıp eve gittim, şampanyayı o gece içtim ve kanepede *Tatlı Hırsız*'ı izlerken sızıp kaldım. Whoopi Goldberg hayatta kalmak için bir nedendi, en azından.

Ertesi gün işsizlik maaşı başvurusu yaptım, Natasha buna sinir olmuştu kesin. Ama beni aramadı. Çamaşırhaneden kirlilerimi haftada bir almalarını istedim, faturalarımı otomatik ödemeye bağladım, İkinci Cadde'deki Yahudi Kadınlar Konseyi Hayır Kurumu Mağazası'ndan geniş bir VHS kaset koleksiyonu satın aldım ve çok geçmeden haplara yüklenmeye, aradaki iki-üç saatlik molaları saymazsak tüm gün ve gece boyunca uyumaya başlamıştım bile. Böylesi iyi oldu, diye düşünüyordum. Gerçekten önemi olan bir şey yapıyordum sonunda. Uyurken üretken olduğumu hissediyordum. Bir şeyler yoluna giriyordu. İçten içe –o zamanlar kalbimin bildiği tek şey buydu belki de– yeterince uyuyabilsem iyileşeceğimi hissediyordum. Yenilenecek, yeniden

doğacaktım. Tamamen yeni biri olacaktım, hücrelerimin hepsi tekrar tekrar yeniden oluşacaktı ve eski hücrelerim uzak, puslu anılara dönüşecekti. Geçmiş hayatım bir rüyadan ibaret kalacaktı, dinlenme ve rahatlama yılımda biriktirdiğim mutluluk ve dinginlik takviyesiyle pişmanlıklardan kurtulup her şeye en baştan başlayacaktım.

İKİ

Dr. Tuttle'ı haftada bir görüyordum ama Ducat'tan ayrıldıktan sonra Union Meydanı'na o kadar sık gitmek işime gelmiyordu artık. Bu yüzden ona "Chicago'da serbest çalışmaya" başladığımı, onunla ancak ayda bir görüşebileceğimizi söyledim. Her hafta telefonda konuşabileceğimizi söyledi ama konuşmayabilirdik de, ödemenin bana düşen kısmını ileri tarihli çeklerle ona ilettiğim sürece sorun yoktu. "Sigortan sorarsa buraya her hafta bizzat geldiğini söyle. Ne olur ne olmaz," dedi bana. İlaçlarımı Manhattan'daki Rite Aid eczanesinden almaya devam edeceğimi fark etmedi bile. Chicago'daki işimin nasıl gittiğini, orada ne yaptığımı da sormadı. Dr. Tuttle kış uykusuna yatma projem hakkında hiçbir şey bilmiyordu. Sinirleri laçka olmuş işlevsel biri olduğumu düşünmesini istiyordum, böylece beni nakavt edecek en güçlü ilaçları yazacaktı.

Bu düzen kurulduktan sonra var gücümle uykuya daldım. Hayatımın heyecanlı bir dönemiydi. Umutluydum. Büyük bir dönüşüm sürecine doğru ilerlediğimi düşünüyordum.

O ilk haftayı sakin bir alacakaranlık kuşağında geçirdim. Dairemden hemen hiç çıkmadım, kahve almaya bile gitmedim.

Yatağın yanında bir kavanoz makademya cevizi bulunduruyor, yüzeye her çıkışımda birkaç tane yiyor, bir Poland Spring şişesinden soda içiyor, tuvalete günde belki bir kez gidiyordum. Çalarsa telefonu açmıyordum – Reva'dan başka arayanım yoktu zaten. Bana öyle uzun ve soluksuz mesajlar bırakıyordu ki cümleleri ortasında kesiliyordu. Genellikle spor salonundayken merdiven egzersiz aleti Stairmaster'ın üstünden arıyordu beni.

Bir gece, haber vermeden çıkıp geldi. Kapıcı ona şehir dışında olabilir, demişti benim için.

"Çok endişelendim," dedi elinde bir şişe köpüklü rozeyle içeri dalarken. "Hasta mısın? Yemek yiyor musun? İşten izin mi aldın?"

"İstifa ettim," diye yalan söyledim. "İlgi alanlarıma daha fazla zaman ayırmak istiyorum."

"Hangi ilgi alanların mı? Bir şeylerle *ilgilendiğini* bilmiyordum." İhanete uğramış gibi konuşmuştu. Topukluları üstünde hafifçe sendeledi.

"Sarhoş musun?"

"Gerçekten istifa mı ettin?" diye sordu, ayakkabılarını havaya savurarak çıkarıp kanepeye serilirken.

"O kancık için bir gün daha çalışırsam ağzıma sıçsınlar," dedim.

"Bir prensle mi ne evli olduğunu söylememiş miydin?"

"Tam da öyle," dedim. "Gerçi söylentiydi ama."

"Yani hasta değil misin?"

"*Dinleniyorum.*" İspatlamak için kanepeye uzandım.

"Anlaşılır bir şey bu," diye uyumlu bir tavırla başını salladı Reva, gerçi kuşkulandığını görebiliyordum. "Biraz mola verip sıradaki hamleni düşünmek iyi fikir. Oprah, biz kadınların karşımıza daha iyi şeylerin çıkacağına asla inanmadığımızı ve bu yüzden karar vermekte acele ettiğimizi söylüyor. Bizi tatmin etmeyen kariyerlere ve evliliklere saplanıp kalıyoruz böylece. *Cidden öyle*!"

"Benimkisi bir kariyer hamlesi değil," diye açıklamaya baş-

ladım ama kısa kestim. "Biraz mola veriyorum. Bir yıl boyunca uyuyacağım."

"Peki nasıl yapacaksın bunu?"

Kanepe minderlerinin arasındaki Ativan şişesini aldım, kapağını açtım, iki hap çıkardım. Reva'nın kıvrandığını göz ucuyla görüyordum. Hapları –sırf onu dehşete düşürmek için– çiğneyerek yuttum, öğürdüm, şişeyi yeniden yastıkların arasına tıkıp kanepeye uzanarak gözlerimi yumdum.

"Peki, hayatınla ilgili bir planın olmasına sevindim. Ama dürüst olmak gerekirse," diye söze başladı Reva, "sağlığın için endişeleniyorum. O ilaçları almaya başladığından beri en az bir buçuk kilo verdin." Reva eşyalarla insanların ağırlığını tahmin etme konusunda uzmandı. "Peki ya uzun vadeli planın? Hayatın boyunca hap mı alacaksın?"

"O kadar ilerisini düşünmüyorum. Belki o kadar yaşamam bile." Esnedim.

"Öyle söyleme," dedi Reva. "Bana bak. Lütfen."

Gözlerimi kırpıştırarak açtım, yüzümü koltuktaki parfümlü bulanıklığa doğru çevirdim. Gözlerimi kısıp odaklandım. Reva'nın üstünde önceki yılın J. Crew kataloğundan hatırladığım bir elbise vardı; ham ipekten kolsuz elbisenin tonunu ancak "şeker pembesi" diye tarif edebilirdim. Ruju turuncu tonlardaydı.

"Hemen savunmaya geçme ama son günlerde biraz dalgınsın," dedi. "Biraz mesafelisin. Sürekli kilo veriyor, inceliyorsun." Bence Reva'yı her şeyden çok bu rahatsız ediyordu zaten. Oynayabilmek için sürekli onca çaba harcadığı zayıflık oyununda hile yaptığımı hissediyor olmalıydı. Boylarımız neredeyse aynıydı ama ben otuz dört beden giyiyordum, Reva otuz altı. "PMS sırasında otuz sekiz bedene çıkıyorum." Reva'nın dünyasında bedenlerimiz arasındaki fark devasaydı.

"Ne dersen de gün boyu uyumanın sağlıklı olduğunu sanmıyorum," dedi ağzına birkaç sakız birden atarken. "Tek ihtiyacın ağlayacak bir omuzdur belki de. Güzelce ağladıktan sonra ne

kadar iyi hissettiğine şaşarsın. Hiçbir hap veremez o hissi insana." Tavsiye verirken televizyon için yazılmış kötü bir senaryoyu okur gibi konuşurdu. "Dışarıda şöyle bir turlayıp hava almak ruh hâlini mucize gibi etkiler," dedi. "Acıkmadın mı?"

"Canım yemek istemiyor," dedim. "Bir yere gidesim de yok."

"Bazen *-miş gibi* davranmak gerekir."

"Dr. Tuttle sakız bağımlılığından kurtulman için sana bir şeyler verebilir muhtemelen," dedim ona açıkça. "Artık her şey için haplar var."

"Ben kurtulmak *istemiyorum* ki," diye karşılık verdi Reva. "Ayrıca benimkisi bağımlılık değil. Alışkanlık. Sakız çiğnemekten keyif alıyorum. Hayatımda kendimi iyi hissetmemi sağlayan birkaç şeyden biri çünkü kendi keyfim için yapıyorum. Sakız ve spor salonu. Bunlar benim terapim sayılır."

"Ama bunların yerine ilaç alabilirsin," diye itiraz ettim. "Çeneni de durmaksızın çiğnemekten kurtarmış olursun." Reva'nın çenesi umurumda değildi aslında.

"Hı hı," diye karşılık verdi. Gözlerimin içine bakıyordu ama sakız çiğnemeye kendini öyle kaptırmıştı ki aklı başka yerde gibiydi. Dikkatini yeniden toplayınca kalkıp sakızını mutfaktaki çöp kutusuna tükürdü, sonra gelip yere uzandı ve ritmik hareketlerle mekik çekmeye başlayarak elbisesinin önünü kırıştırdı. "Stresle baş etmek için hepimizin kendimize göre yöntemlerimiz var," dedi ve alışkanlık hâline gelmiş davranışların faydalarını sayıp dökmeye başladı. "Kendini yatıştırmaya yarıyor," diye tarif etti. "Meditasyon gibi." Esnedim, ondan nefret ediyordum. "Sürekli uyumak daha iyi hissetmeni sağlamayacak," dedi. "Çünkü uykunda bir şeyi değiştirmiyorsun. Yalnızca sorunlarından kaçıyorsun."

"Ne sorunu?"

"Bilmiyorum ki. Sayısız sorunun olduğunu düşünür gibisin. Bunu hiç anlamıyorum. Sen *akıllı bir kızsın*," dedi Reva. "Aklına koyduğun her şeyi yapabilirsin." Kalkıp çantasında dudak

parlatıcısını aradı. Terleyen roze şişesine yan yan baktığını görebiliyordum. "Bu akşam benimle dışarı çık, lütfen, ne olursun. Pilatesten arkadaşım Jackie doğum gününü Village'daki bir gey barda kutlayacak. Gitmeyecektim ama benimle gelirsen eğlenceli olabilir. Saat daha yedi buçuk. Üstelik cuma gecesi. Hadi şu şişeyi içip dışarı çıkalım. Gece daha yeni başlıyor!"

"Yorgunum, Reva," dedim NyQuil şişesinin etiketini sökerken.

"Ah, hadi ama."

"Bensiz git."

"Buraya kapanıp uyuyarak mı harcamak istiyorsun ömrünü? Bu mu yani?"

"Seni mutlu edeceğini bildiğin şeyi yapmaz mıydın?" diye sordum.

"Bak gördün mü, sen de mutlu olmak istiyorsun. O zaman neden mutlu olmanın aptallık olduğunu söyledin bana? Hem de birkaç kez tekrarlamıştın bunu."

"O hâlde aptallığımla baş başa bırak beni," dedim, NyQuil'i kafama dikerken. "Sen akıllıca davran, ne kadar harika olduğunu sonra anlatırsın bana. Ben burada kış uykusunda olacağım."

Reva gözlerini devirdi.

"*Doğal* bir şey bu," dedim ona. "İnsanlar eskiden hep kış uykusuna yatarmış."

"İnsanlar hiçbir zaman kış uykusuna yatmadı. Nereden çıkarıyorsun bunu?"

Sinirlendiğinde gerçekten acınası görünebiliyordu. Ayağa kalkıp elinde çakma Kate Spade –veya her neyse– çantasıyla öylece durdu, saçlarını toplayıp atkuyruğu yapmış, başına plastik, bağa desenli, işlevsiz bir taç takmıştı. Saçlarına sürekli fön çektirir, kaşlarını ince kavisli parantezlere dönüşene dek aldırır, tırnaklarını pembe ve morun farklı tonlarında boyardı – sanki bunlar onu harika biri yapıyormuş gibi.

"Konu tartışmaya kapalı, Reva. Ben burada kalacağım. Kabullenemiyor olabilirsin, kabul etmen gerekmiyor zaten."

"Kabul ediyorum," dedi sesini alçaltarak. "Dışarıda eğlenerek geçirebileceğin bir akşamı kaçırman yazık oluyor yalnızca." Beyaz ayaklarını sahte Louboutin stilettolarına sokuşturmaya uğraştı. "Japonya'da ofislere işadamları kestirsin diye özel odalar yaptırılıyormuş, biliyor muydun? *GQ* dergisinde okumuştum. Yarın yoklaşırız. Seni *seviyorum*," dedi ve çıkarken roze şişesini yanında götürdü.

Başta, özellikle yaz mevsimi tam randımanıyla başladığında, dairemin havası klimanın sağlıksız soğuguyla yoğunlaştığında çok rüya görüyordum. Bunun üzerine Dr. Tuttle belli ilaçların ne ölçüde işe yaradığını rüyalarımın işaret edebileceğini söyledi. "Istırabımın azalan şiddetini" takip etmek için rüyalarımı kayıt altına almamı önerdi.

"'Rüya günlüğü' teriminden hoşlanmıyorum," dedi haziran ayındaki ilk yüz yüze görüşmemizde. "'Gece görüşü kaydı' demeyi tercih ediyorum."

Böylece yapışkanlı not kâğıtlarına notlar almaya, hatırlayabildiğim her şeyi karalamaya başladım. Arkasından rüyalarımı daha çılgın görünümlü bir el yazısıyla sarı bir not defterine geçiriyor, temmuz ayında Dr. Tuttle'a vereceğim deftere dehşetli ayrıntılar ekliyordum. Böylece daha fazla yatıştırıcıya ihtiyacım olduğunu düşüneceğini umuyordum. Rüyalarımdan birinde bir yolcu gemisindeki partiye gitmiş ve uzakta tek başına daireler çizen bir yunusu seyretmiştim. Fakat rüya günlüğüne *Titanik*'te olduğumu, gördüğüm yunusun aslında hem Moby Dick hem Dick Tracy hem de sertleşmiş, iltihaplı bir penis olduğunu ve bu penisin silahını havada sallayarak kadınlar ve çocuklardan oluşan bir kalabalığa söylev verdiğini yazdım. "Sona ben Nazi selamı verdim ve gemiden atladım, kalan herkes infaz edildi."

Bir başka rüyamda hızla ilerleyen bir metro vagonunda dengemi yitirip "kazara başına tutunduğum yaşlı bir kadının saç-

larını kökünden söktüm. Kafa derisi larvalarla doluydu ve bu larvalar beni ölümle tehdit ediyordu."

Rüyamda paslı bir Mercedes'le East River'daki Esplanade gezi yoluna tırmanıyordum ve "zayıf koşucular, Hispanik ev sahipleri, küçük kanişler lastiklerimin altında patır patır eziliyordu, kanları görünce kalbim sevinçten patlayacak gibi oldu."

Rüyamda Brooklyn Köprüsü'nden atlayıp hayatın başka yerlerde daha iyi olduğunu duydukları için sakinleri tarafından terk edilmiş bir sualtı köyü bulmuştum. "Ağzından ateş püskürten bir yılan karnımı deşip iç organlarımı yuttu." Rüyamda birinin diyaframını çalıp ağzıma koymuş "sonra da kapıcıya sakso çekmiştim." Kulağımı kesip bir milyon dolarlık bir faturayla birlikte Natasha'ya göndermiştim. Canlı bir arı yutmuştum. "Bir el bombası yedim." Ayak bileğime gelen bir çift kırmızı süet bot alıp Park Caddesi'nde yürümüştüm. "Kaldırım kenarındaki oluklar aldırılmış fetüslerle doluydu."

Ona "kaydımı" gösterdiğimde, "Cık cık," diye karşılık verdi Dr. Tuttle. "Hâlâ derin bir umutsuzluk içindesiniz anlaşılan. Solfoton dozunuzu artıralım. Fakat cansız varlıkların canlanmasını konu alan kâbuslar görürseniz veya böyle şeylere gerçek hayatta şahit olursanız ilacı *kesin*."

Bir de Dr. Tuttle'a anlatmadığım, annem ve babamla ilgili rüyalar vardı. Babamın gayrimeşru bir oğlu olduğunu ve onu çalışma odasındaki dolapta gizlediğini görmüştüm rüyamda. Solgun ve yetersiz beslenmiş çocuğu buluyordum, birlik olup evi yakmaya karar veriyorduk. Bir keresinde de duşta annemin kasık kıllarını Ivory sabunuyla köpürtüyor, sonra vajinasından dolaşık bir kıl yumağı çıkarıyordum. Kedilerin kustuğu tüy topaklarını andırıyordu veya banyo giderine takılan kıl toplarını. Rüyamda o kıl yumağının babamın kanseri olduğunu anlıyordum.

Başka bir rüyamda da annemle babamın cesetlerini bir dağ geçidine sürüklüyor, sonra ay ışığında sessizce bekleyerek akbabaları gözlüyordum. Bazı rüyalarımda çalan telefonu açıyor,

uzun süre bir şey duyamadan bekliyor, sonunda annemin sessiz hıçkırıklarını dinlediğimi anlıyordum. Veya çatırdayan parazit sesi geliyordu kulağıma, o zaman da ne dediklerini duyamadığım için çaresiz ve bitap, "Anne? Baba?" diye seslenıyordum telefon almacına. Başka rüyalarımda ikisi arasındaki diyalogları ellerimde dağılan pelür kâğıda daktiloyla kaydedilmiş de şifresini okuyordum. Arada bir oturduğum apartmanın lobisi veya New York Halk Kütüphanesi merdivenleri gibi yerlerde annemle babamı gördüğüm de oluyordu. Annem rüya yüzünden önemli bir işini yarım bırakmak zorunda kalmışçasına düş kırıklığına uğramış ve telaşlı görünüyordu. Lexington Caddesi'ndeki Starbucks'ta bana, "Saçına ne oldu?" diye sordu, sonra koridorda hızlı hızlı yürüyerek tuvalete gitti.

Rüyalarımda babam hep hastaydı, gözleri çöküktü, gözlüğünün kalın camları yağlı lekelerle kaplıydı. Bir keresinde anestezi uzmanım olduğunu gördüm. Memelerime silikon taktırıyordum. Sıkmam için elini uzatırken ikircikli davrandı, sanki kim olduğumdan veya daha önce tanışıp tanışmadığımızdan emin değildi. Çelik sedyeye uzandım. Beni en çok üzenler onu gördüğüm rüyalardı. Panikle uyanır, birkaç Rozerem veya ne bulursam yutar, yeniden uyurdum.

Uyanık olduğum saatlerde sık sık annemle babamın evini düşünürdüm – evin kuytu köşelerini, bir odanın sabah saatlerinde, öğleden sonra veya sessiz yaz gecelerinde nasıl göründüğünü, evin önündeki sokak lambasının oturma odasındaki ahşap mobilyada yansıyan yumuşak, sarı ışığını. Miras avukatı evi satmamı tavsiye etmişti. Oraya en son annemle babamın ölümünden sonraki yaz gitmiştim. Trevor'la başarısızlıkla sonuçlanan her zamanki romantik buluşmalarımızdan birinin ortasındaydık, hafta sonunu Adirondack Dağları'nda geçirdikten sonra şehre dönerken yolu uzatıp doğduğum eve uğramıştık. Trevor kiralık spor arabada beklerken ben evin çevresinde dolaşmış, tozlu camlardan içerideki boş odalara bakmıştım.

Yaşadığım dönemki hâlinden hemen hiç farkı yoktu. "Piyasa düzelene kadar satma sakın," diye seslenmişti Trevor. Duygusallaşmış, utanca kapılmış, çömelip garajın arkasındaki çamurlu süs havuzuna atlamış, oradan çürüyen yosunlarla kaplanmış hâlde çıkmıştım. Trevor beni bahçede hortumla yıkamak için arabadan inmiş, soyunmamı istemiş ve arabaya binmeden önce bana ceketini giydirmiş, bana yeni giysiler almak için Poughkeepsie Galleria'ya girmeden önce otoparkta ona sakso çekmemi istemişti. Karşı çıkmamıştım. Ona göre erotik bir hazineydi bu.

Trevor beni okula bıraktığında avukatı arayıp evi henüz satamayacağımı söylemiştim. "Evlenip çocuk yapmayacağımdan emin olana dek satamam," demiştim. Doğru değildi bu. Konut piyasası veya evi ne kadara satabileceğim de umurumda değildi. Bir aşk mektubunu saklar gibi saklamak istiyordum evi. Bu dünyada başından beri yapayalnız olmadığımın kanıtıydı o ev. Fakat aynı zamanda kayba, evin boşluğuna da tutunuyordum sanırım; yalnızlığın sevmesi gerektiği hâlde sizi sevemeyen insanlara mahkûm olmaktan daha iyi olduğunu teyit etmek ister gibiydim.

Ben küçükken annem bazen bana özel olduğumu hissettirirdi; saçlarımı okşardı, parfümü hafif ve tatlı, kemikli elleri solgun ve serindi, altın bilezikleri şıngırdardı, saçları meçli, dudakları rujluydu, nefesi sigara yüzünden odunsu, içki yüzünden keskin kokardı. Saçımı okşar ama bir an sonra zihni bulanır, dikkati dağılır, ciddi bir korku veya endişenin sıkıntısını çekiyormuş, beni düşünmeye bile katlanmakta zorlanıyormuş gibi davranırdı. Böyle anlarda, "Şimdi seni dinleyemem," der, bir telefon numarasını karaladığı kâğıt parçasını arayarak odadan odaya dolaşır, uzaklaşırdı. "Kâğıdı attıysan yemin ederim..." diye uyarırdı. Telefonla birilerini arardı sürekli – yeni bir arkadaşını, sanırım. Bu kadınlarla, bu yeni arkadaşlarıyla nerede tanıştığını hiç bilmiyordum – güzellik salonunda mı? İçki dükkânında mı?

İstesem isyan edebilirdim. Saçımı mora boyayabilir, liseden ayrılabilir, kendimi aç bırakabilir, burnumu deldirebilir, hafif-meşreplik ve benzer şeyler yapabilirdim. Başka yeniyetmelerin böyle şeyler yaptığını görüyordum ama o kadar zahmete girecek enerjim yoktu. İlgiye hasrettim ama ilgi talep ederek kendimi küçük düşürmeyi reddediyordum. Istırap belirtisi gösterirsem cezalandırılacağımı biliyordum. Bu yüzden iyiydim. Doğru şeyleri yapıyordum. Sessizce isyan ediyordum, düşüncelerimle. Annemle babam varlığımı zoraki fark ediyor gibiydi. Bir keresinde ben banyodayken koridorda fısıldaştıklarını duymuştum.

"Çenesindeki cilt lekesini gördün mü?" diye sordu annem, babama. "Bakmaya tahammül edemiyorum. Öyle *pembe* ki."

"O kadar endişelendiysen onu bir dermatoloğa götür," dedi babam.

Birkaç gün sonra temizlikçimiz bana bir tüp Clearasil krem getirdi. Krem fondötenliydi.

Gittiğim özel kız lisesinde Reva gibi bir sürü hayranım vardı. Taklit ediliyordum, dedikodum yapılıyordu. Sarışın, zayıf ve güzeldim – insanların fark ettiği buydu. O kızların önemsediği buydu. Başka insanların güvensizliklerinden arta kalan ucuz ilgiyle idare etmeyi öğrendim. Eve erken dönüyordum. Ödevlerimi yapıyor, odamı temiz tutuyor, büyüyüp evden taşınmayı bekliyordum, o zaman normal hissedeceğimi umuyordum. Üniversiteye kadar, Trevor'a kadar kimseyle çıkmadım.

Üniversite başvurusu yaparken istemeden annemle babamın hakkımda söylediklerine yeniden kulak misafiri oldum.

"Yazdığı başvuru makalesini okumalısın," dedi annem. "Bana asla göstermez. Yaratıcı bir şeyler yapmaya çalışmasından korkuyorum. Berbat bir eyalet üniversitesinde bulacak kendini."

"Eyalet üniversitesi mezunu çok parlak yüksek lisans öğrencilerim oldu," diye cevap verdi babam, sakince. "Edebiyat veya benzer bir bölümü tercih edecekse hangi üniversiteye gittiğinin önemi yok zaten."

Sonunda üniversite başvuru makalemi anneme gösterdim. Hakkında yazdığım sanatçı Anton Kirschler'in bizzat benim icat ettiğim bir karakter olduğunu söylemedim ona. Eserlerinin "teknolojinin yükselişine rağmen sanatta insancıl bir yaklaşımı" sürdürmeyi anlamakta faydalı olduğunu yazdım. Çeşitli uydurma eserlerini tarif ettim: *Bilgisayara İşeyen Köpek*, *Borsada Öğle Yemeğinde Hamburger Arası*. Sanatın geleceği nasıl biçimlendirdiğiyle ilgilendiğimden eserlerinin bana doğrudan hitap ettiğini söyledim. Vasat bir yazıydı. Okuduktan sonra annemin istifini bozmaması beni şaşırtmıştı, sık tekrarladığım bazı sözcükler için eşanlamlılar sözlüğüne bakmamı söyleyerek yazıyı bana geri verdi. Öğüdünü tutmadım. Erken kayıtla Columbia'ya başvurdum ve kabul edildim.

New York'a taşınmamdan bir gece önce annemle babam konuşmak için beni karşılarına oturttu.

"Annenle ben seni karma eğitim veren bir okuldaki hayata hazırlamanın belli ölçüde bizim sorumluluğumuz olduğunun bilincindeyiz," dedi babam. "Oksitoksin nedir biliyor musun?"

Başımı iki yana salladım.

"Seni delirtecek olan şey," dedi annem, kadehindeki buzu çevirirken. "Doğduğundan beri sahip olman için onca uğraştığım tüm sağduyuyu yitirmene neden olacak şey." Espri yapıyordu.

"Oksitoksin *cinsel birleşme* sırasında salınan bir hormondur," dedi babam, bakışlarını arkamdaki boş duvardan ayırmadan.

"*Orgazm sırasında*," diye fısıldadı annem.

"Oksitoksinin biyolojik bir işlevi vardır," dedi babam.

"Hani rahatlar, huzur dolarsın ya."

"Bir çifti birbirine bağlayan şeydir. O olmasa insanın uzun zaman önce soyu tükenirdi. Kadınlar etkisini erkeklerden daha güçlü hisseder. Bunun farkında olmak iyidir."

"Önceki günün çöpleriyle birlikte kapı dışarı edildiğinde hatırla bunu," dedi annem. "Erkekler köpektir. Profesör olsalar bile, bu yüzden sakın hiçbirine kanma."

"Erkekler o kadar kolay bağlanmaz. Daha rasyonellerdir," diye düzeltti babam onu. Uzun bir sessizlikten sonra ekledi: "Tek istediğimiz dikkatli olman."

"Kondom kullan demek istiyor."

"*Bunları* da al."

Babam bana küçük, pembe, deniz kabuğu şeklinde bir kutu içinde doğum kontrol hapı verdi.

"İğrenç," diyebildim sadece.

"Bir de baban kanser oldu," dedi annem.

Karşılık vermedim.

"Prostat meme gibi değil," dedi babam, yüzünü başka yöne çevirerek. "Ameliyat oluyorsun, hayatına devam ediyorsun."

"Erkek hep önce ölür," diye fısıldadı annem.

Babam sandalyesini gıcırdatarak geri itti.

"Yalnızca takılıyordum," dedi annem, sigarasının yüzüne gelen dumanını eliyle dağıtırken.

"Kanser konusunda mı?"

"Hayır."

Konuşma böylece sonlandı.

Daha sonra, yurda gitmek için eşyalarımı toplarken annem gelip yatak odamın kapısında durdu. Bir şeyi değiştiriyormuş gibi sigarasını arkasına, koridora doğru uzatmıştı. Ev hep bayat sigara dumanı kokardı zaten. "Ağlamandan hoşlanmadığımı biliyorsun," dedi.

"Ağlamıyorum ki," dedim.

"Yanına şort almıyorsundur umarım. Manhattan'da kimse şort giymez. O iğrenç spor ayakkabılarıyla dolaşırsan sokakta vururlar seni. Gülünç görünürsün. Baban bunca parayı New York şehrinde gülünç görün diye harcamıyor."

Babamın kanseri yüzünden ağladığımı sansın istiyordum ama asıl nedeni bu değildi. "Pekâlâ, kahretsin, ısrarla ağlayıp duracaksan..." dedi annem, gitmek için arkasını dönerken. "Sen bebekken bir Valium ezip biberonuna koymuştum, biliyor

musun? Kolik olmuştun, saatlerce ağlıyor, ağlıyordun, nedensiz yere ağlıyordun ve avutulamıyordun. Gömleğini de değiştir. Kollarının altı terlemiş. Ben yatıyorum."

Annem ve babam öldükten sonra evlerini bir emlak şirketine devrettim. Evi bir tarih profesörü ve ailesi kiraladı. Onlarla tanışmak zorunda kalmadım. Tadilat, bahçe bakımı ve tamir işleriyle emlak şirketi ilgileniyordu. Bozulan veya eskiyen bir şey olduğunda bana fotoğrafını ve tamir bedelini mektupla iletiyorlardı. Yalnız hissettiğim, sıkıldığım, geçmişe özlem duyduğum zamanlarda fotoğrafları karıştırıp evin banalliğiyle tiksindirmeye çalışırdım kendimi – çatlayan bir basamak, bodrumda bir sızıntı, soyulan bir tavan, kırık bir dolap. O zaman kendime acırdım, annemle babamı özlediğim için değil, hayatta olsalar bile bana hiçbir şey veremeyeceklerini bildiğim için. Arkadaşım değildiler. Beni rahatlatmamış, bana iyi öğütler vermemişlerdi. Konuşmak istediğim insanlar değillerdi. Beni doğru dürüst tanımıyorlardı bile. Manhattan'daki hayatımı düşünemeyecek kadar meşguldüler. Babam ölmekle meşguldü – teşhisten sonraki bir yıl içinde kanser önce pankreasına, sonra midesine yayılmıştı, annemse kendisi olmakla meşguldü ve nihayetinde bu kanserden bile beter görünmüştü.

New York'a beni ziyaret etmeye yalnızca bir kez, ben ikinci sınıftayken geldi. Trenle geldi ve Guggenheim'da benimle buluşmaya bir saat geç kaldı. Müzede dolaşırken nefesindeki alkol kokusunu alabiliyordum. Huzursuz ve sessizdi. "Ah ne güzel değil mi?" dedi bir Kandinsky, bir Chagall için. Dönerek yükselen rampanın tepesine vardığımızda, saatin ne kadar geç olduğunu fark etmediğini söyledikten sonra birden yanımdan ayrıldı. Peşinden aşağı inip müzeden çıktım, taksi durdurmaya çalışmasını, geçen her taksinin dolu olduğunu gördükçe şaşırarak öfkeden köpürmesini seyrettim. Sorunu neydi bilmiyorum. Sinirini bozan bir sanat eseri görmüştü belki. Bir şey söylemedi. Ama daha sonra beni otelinden arayıp akşam yemeğinde buluşmamızı is-

tedi. Müzede hiçbir tuhaflık olmamış gibi davrandı. Sarhoşken yaptığı hiçbir şeyden sorumlu değildi. Alışkındım buna.

Doğu Yakası Seksen Dördüncü Cadde'deki dairemi bana kalan mirasla peşin aldım. Oturma odasının pencerelerinden Carl Schurz Parkı'nı ve East River'ın incecik bir parçasını görebiliyordum. Bebek arabalı dadıları görebiliyordum. Vizör şapkalı, güneş gözlüklü zengin ev hanımları Esplanede'de turluyorlardı. Bana –anlamsızlıkları ve bencillikleriyle– annemi hatırlatıyorlardı ama annem fiziksel olarak onlar kadar faal değildi. Yatak odamın camından sarkınca Roosevelt Island'ın en üst kısmındaki alçak tuğla binaların tuhaf geometrisini görebiliyordum. O binalarda sabıkalı akıl hastalarının kaldığını düşünmekten hoşlanıyordum ama öyle olmadığını biliyordum, en azından artık öyle değildi. Tüm gün uyumaya başladıktan sonra pencerelerden dışarı pek sık bakmadım. Şöyle bir göz atmak yetiyordu. Güneş doğudan doğuyor, batıdan batıyordu. Bu değişmemişti, asla da değişmeyecekti.

Zamanın akışı değişiyor, uykumun derinliğine göre hızlanıyor veya yavaşlıyordu. Musluktan akan suyun tadına karşı iyice hassaslaşmıştım. Su bazen bulanık akıyor, yumuşak minerallerin tadını taşıyordu. Bazen de daha gazlı akıyor, birinin pis nefesi gibi kokuyordu. En sevdiğim günler geçtiğini neredeyse hemen hiç fark etmediğim günlerdi. Nefes almadan, kanepeye serilmiş hâlde rabıtaların üstünde yuvarlanan bir toz topağına baktığımı fark edip yaşadığımı bir saniyeliğine hatırlar, sonra yeniden yavaş yavaş yok olur giderdim. O hâle ulaşabilmek için yüksek doz Seroquel veya Xanax'la birlikte lityum, Ambien veya trazodon almam gerekiyordu ama reçetelerimi gereğinden fazla kullanmak istemiyordum. Yatışmışlığı pay etmenin ince bir matematiği vardı. Çoğu günler hedefim kolayca dalıp gidebilecek, afallamadan kendime gelebilecek bir seviyeye ulaşmaktı. Düşüncelerim banaldi. Nabzım sakindi. Kalbimin çalışma hızını yalnızca kahve

biraz olsun artırıyordu. Kafein egzersizimdi. Endişemi katalize ederek bitkin düşmemi ve yeniden uyumamı sağlıyordu.

En çok döndürdüğüm filmler *Kaçak*, *Çılgın*, *Jumpin' Jack Flash* ve *Tatlı Hırsız*'dı. Harrison Ford ve Whoopi Goldberg'e bayılıyordum. Whoopi Goldberg asıl kahramanımdı. Ekranda onu seyredip vajinasını hayal etmeye epey zaman harcıyordum. Sağlam, iffetli, mora çalan kırmızı renkli. Tüm filmlerinin VHS kasetleri vardı bende ama çoğu sık izlenmeyecek kadar güçlü etki bırakıyordu üzerimde. *Mor Yıllar* çok acıklıydı. *Hayalet* içimi fazla özlem dolduruyordu, Whoopi'nin rolü de küçüktü. *Yırtık Rahibe* çetrefilliydi çünkü şarkılar aklıma takılıyor ve gülmek, çılgınca koşmak, dans etmek, tutkulu davranmak falan istememe yol açıyordu. Bu da uykum için iyi olmazdı. O filmi haftada bir kez falan izleyebiliyordum. Genellikle aynı filmin iki bölümüymüş gibi *Sabun Köpüğü* ve *Oyuncu*'yu peş peşe izliyordum.

Haplarımı almak için Rite Aid'e gittiğimde ikinci el bir VHS kaset, belki bir kutu mikrodalga mısırı, eve taşıyabilecek kadar güçlü hissediyorsam arada bir de iki litrelik Diet-Sprite şişesi alırdım. O ucuz filmler genellikle berbattı –*Showgirls*, *Devlet Düşmanı* ve başrolünde yüzü beni geren Jonathan Taylor Thomas olan *Yılbaşında Evdeyim*– ama bir veya iki kez izlemek fena olmuyordu. Ne kadar aptal bir filmse zihnim de o kadar az çalışmak zorunda kalıyordu. Ama ben yine de Harison Ford'la Whoopi Goldberg'ün aşinalığını, her zaman yaptıklarını yapmalarını tercih ediyordum.

Ağustos başında aylık yüz yüze görüşmemiz için Dr. Tuttle'ı görmeye gittiğimde üzerinde göğsü lime lime dantel kaplı kolsuz, beyaz bir gecelik vardı, camları bal rengi kocaman gözlüğünün yanları kapalıydı. Ortopedik boyunluk hâlâ boynundaydı. "Gözlerime bir işlem yaptırdım," diye açıkladı, "bir de merkezi klima sızdırmaya başladı. Nem için kusura bakmayın." Göğ-

sünde ve kollarında su toplamış kabarcıklar gibi ter birikmişti. Saçları kabarmış, tülermişti. Şişman kedileri uzanma koltuğunda yatıyordu. "Aşırı sıcakladılar," dedi Dr. Tuttle. "En iyisi onları rahatsız etmemek." Oturacak başka yer olmadığından kitaplığa yaslanıp ayakta durdum, kendimi hazırlıyor, sık ve kısa nefesler alıyordum. Odada keskin bir amonyak kokusu vardı. Anladığım kadarıyla kedilerden geliyordu.

"Kâbus defterinizi getirdiniz mi?" diye sordu Dr. Tuttle, masasının arkasına otururken.

"Günlüğümü bugün unutmuşum," dedim. "Kâbuslar giderek kötüleşiyor ama," diye yalan söyledim. Aksine rüyalarım sakinleşmişti.

"Bana içlerinden birini anlatın ki dosyamı güncelleyebileyim," dedi Dr. Tuttle, bir klasör çıkararak. Bezgin ve sıcaklamış görünüyordu ama düzenini bozmuyordu.

"Şey..." Rahatsız edici bir şey bulmak için zihnimi araştırmaya başladım. Yakınlarda izlediğim berbat filmlerin olay örgülerinden başka bir şey gelmedi aklıma. "Kâbuslarımdan birinde Las Vegas'a taşınıyor, bir terziyle tanışıyor ve kucak dansı yapıyordum. Derken karşılaştığım eski bir arkadaşım bana içine hükümet sırları gizlenmiş bir disket verdi, katil zanlısına dönüştüm, Ulusal Güvenlik Ajansı peşime düştü ve Noel'de Porsche almak yerine bir futbol takımı tarafından çölün ortasına bırakıldım."

Dr. Tuttle vazifeşinas bir tavırla not alıyor, sonra başını kaldırıp yeniden konuşmamı bekliyordu.

"Böylece susuzluktan ölmek yerine kendimi öldürmek için kum yemeye başladım. Korkunçtu."

"Tedirgin edici gerçekten," diye mırıldandı Dr. Tuttle.

Kitaplığa yaslanmama rağmen sendeledim. Dik durmak zor geliyordu – iki ay boyunca uyumak kaslarımı zayıflatmıştı. O sabah aldığım trazodonun etkisini de hâlâ hissedebiliyordum.

"Mümkün olduğunca yan yatarak uyumaya çalışın. Yakın zamanda Avustralya'da yapılan bir araştırmaya göre sırtüstü

uyuduğunuzda boğulmakla ilgili kâbuslar görme olasılığınız artıyormuş. Dünyanın karşı tarafında olduklarından sonucu kesin sayılmaz tabii. Yani aslına bakarsanız aksine karın üstü uyumayı deneyip neler olacağına bakabilirsiniz."

"Dr. Tuttle," diye söze girdim, "uyku zamanı için biraz daha güçlü bir şeyler reçete edebilir misiniz diye sormak istiyordum. Geceleri bir o yana bir bu yana dönmek sinirlerimi öyle bozuyor ki. Cehennemde gibi hissediyorum."

"Cehennem mi? Size bunun için bir şey verebilirim," dedi reçete defterine uzanırken. "Akıl maddeyi kalp mânâyı keşfeder demişler. Oysa madde dediğimiz nedir ki? Mikroskop altında baktığınızda minicik zerrelerden ibarettir. Atomik partiküller. Atom altı parçacıklar. Derine, daha derine bakarsanız sonunda hiçbir şey bulamazsınız. Ekseriya boşluktan yapılmışız. Büyük oranda hiçlikten ibaretiz. *Tra-la-la*. Üstelik hepimiz *aynı* hiçlikten mürekkebiz. Siz ve ben, salt hiçlikle dolduruyoruz uzamı. Zihnimizi kullanabilsek duvarların içinden geçeceğimizi söylüyorlar. Ama bir duvarın içinden geçmenin sizi yüksek ihtimalle öldüreceğinden bahsetmiyorlar. Bunu unutmayınız."

"Aklımda tutarım."

Dr. Tuttle reçeteleri bana uzattı.

"Buyurun, biraz numune alın," dedi Promaxatine dolu bir sepeti önüme doğru iterken. "Ah, bir dakika, iktidarsız obsesif kompulsifler için bunlar. Gece ayakta tutarlar sizi." Sepeti geri çekti. "Gelecek ay görüşürüz."

Eve taksiyle döndüm, Rite Aid'e uğrayıp yeni reçetelerimi aldım, eskileri yeniledim, bir paket Skittles aldım, eve gidip Skittles'ı ve artakalan birkaç primidonu çiğneyip yuttuktan sonra yeniden uykuya daldım.

Ertesi gün ölüm döşeğindeki annesi hakkında sızlanmak ve Ken hakkında kafa ütülemek için Reva geldi. O yaz içkiyi iyice abartmışa benziyordu. Kocaman, yeni, Sahte timsah derisi, çak-

ma Gucci omuz çantasından bir şişe Jose Cuervo ve bir kutu Diet Mountain Dew çıkardı.

"Biraz tekila ister misin?"

Başımı hayır anlamında salladım.

Reva içeceklerini ilginç bir yöntemle karıştırıyordu. Diet Mountain Dew'dan bir yudum alıyor, aldığı yudumun yerine kutuya biraz Jose Cuervo döküyor, gazoz şişesini boşaldıkça tekilayla dolduruyor, en sonunda sek tekila içmeye başlıyordu. Bana büyüleyici geliyordu bu. Kendimi kutudaki Diet Mountain Dew ile Jose Cuervo oranını hesap etmeye çalışmaktan alamıyor, yudum hesabıyla ölçmek için nasıl bir formül kullanılabileceğini düşünüyordum. Lisede matematik dersinde Zenon Paradoksu'nu öğrenmiştim ama tam anlamıyla kavrayamamıştım. Sonsuz bölünebilme, yarılama teorisi, her ne idiyse. Bu felsefe çıkmazı tam da Trevor'ın bana açıklamaya bayılacağı türde bir şeydi. Akşam yemeğinde karşımda oturur, buzlu suyunu höpürdeterek yudumlarken sent küsuratları ve dalgalanan petrol fiyatları hakkında akıcı bir tavırla mırıldanır durur, diğer yandan aptal ve sıkıcı olduğumu onaylarcasına bakışlarıyla arkamdaki restoranı tarardı. Benden çok daha dikkate değer biri makyajını tazelemek için masasından kalkıyor olabilirdi. Bu düşünce canımı acıttı. Trevor'ın çapsız bir geri zekâlı olduğunu hâlâ kabullenemiyordum. Layık olmayan biri için kendimi küçük düşürmüş olabileceğime inanmak istemiyordum. Bu abes kibre saplanıp kalmıştım. Ama ondan uyuyarak kurtulmaya kararlıydım.

"Trevor takıntını hâlâ atlatamadın, değil mi," dedi Reva, kutudaki içeceği şapırdatarak yudumlarken.

"Galiba tümör var bende," diye karşılık verdim, "beynimde."

"Trevor'ı unut gitsin," dedi Reva. "Daha iyi biriyle tanışacaksın, şu evden çıkarsan tabii." Kutudan bir yudum alıp içkiyi eklerken her şeyin "kişinin tavrıyla" ilgili olduğunu, "pozitif düşüncenin eşit yoğunlukta da olsalar negatif düşünceden daha

güçlü olduğunu" anlattı. Geçenlerde *Kendi Kendine Hipnozla Hayallerinizin Erkeğini Cezbedin* diye bir kitap okumuştu, dolayısıyla "dileğini gerçekleştirmek" ve "hayallerini hayatına çağırmak" arasındaki farkları açıklamaya başladı. Dinlememeye çalıştım. "Senin sorunun pasifliğin. Bir şeylerin değişmesini bekliyorsun ama asla değişmeyecek. Böyle yaşamak acı verici olmalı. İnsanı güçsüz kılar," dedi ve geğirdi.

Biraz Risperdal almıştım. Başım hafifçe dönüyordu.

"'Cehennemin inine kadar yolun var' diye bir deyiş duymuş muydun?" diye sordum.

Reva tekila şişesinin kapağını açıp kutuya biraz daha tekila ekledi. "'Cehennemin *dibine* kadar' doğrusu," dedi.

Bir süre konuşmadık. Aklıma yine Trevor geldi, gömlek düğmelerini açışı, kravatını çekiştirişi, yatak odasındaki gri perdeler, içindeki kılları keserken burun deliklerinin genişleyişi, tıraş losyonunun kokusu. Reva'nın sessizliği bozması makbule geçti.

"Peki en azından cumartesi bir içki içmeye gelecek misin? Doğum günüm."

"Gelemem, Reva," dedim. "Üzgünüm."

"İnsanlara dokuz gibi Skinny Kitty'de toplanacağımızı söyledim."

"Orada olup moralinizi bozmazsam daha iyi vakit geçirirsiniz eminim."

"Böyle yapma," diye mırıldandı Reva şarkı söyler gibi. "Yakında yaşlı ve çirkin olacağız. Hayat kısa, biliyorsun değil mi? Hızlı yaşa genç öl cesedin yakışıklı olsun. Kim söylemiş bunu?"

"Ceset sikmekten hoşlanan biri."

Reva benden yalnızca bir hafta büyüktü. 20 Ağustos 2000'de dairemde, ilaçlardan puslanmış bir zihinle klozette bayat mentollü sigara içip eski bir *Architectural Digest* sayısı okurken yirmi beş yaşıma bastım. Bir ara resimlerde ilgimi çeken yerleri daire içine almak için makyaj çekmecemde göz kalemi aradım – oda-

ların boş köşeleri, bir avizeden sarkan keskin cam kristaller. Cep telefonumun çaldığını duydum ama açmadım. "Mutlu yıllar," yazıyordu Reva'nın mesajında. "Seni *seviyorum*."

Yaz ilerlerken uykum, duvarları beyaz badanalı, havalandırması ılık hava veren bir oda gibi cansızlaştı ve boşaldı. Rüya görürsem yatakta uzanmış yattığımı görüyordum. Yüzeysel hatta sıkıcı geliyordu uyumak. Geçmişi düşünürken tedirgin hissetmeye başlarsam birkaç Risperdal ve Ambien daha alıyordum. Trevor'ı düşünmemeye çalışıyordum. Reva'nın sesli mesajlarını dinlemeden siliyordum. *Hava Kuvvetleri Bir*'i sessize alıp on iki kez izledim. Aklımdan her şeyi atmaya çalıştım. Valium'un faydası oluyordu. Ativan'ın faydası oluyordu. Melatonin tabletlerinin, Benadryl'in, NyQuil'in, Lunesta'nın ve temazepam'ın faydası oluyordu.

Eylül ayında Dr. Tuttle'la görüşmem de sıkıcıydı. Apartmandan çıkıp taksiye binene, taksiden inip Dr. Tuttle'ın ofisine girene kadar katlanmak zorunda kaldığım bunaltıcı sıcaktan başka hemen hiçbir şey hissetmiyordum. Kaygılı, umutsuz, küskün veya yılgın değildim.

"Nasıl hissediyorsunuz?"

Ben öylece durup beş dakika boyunca soruyu düşünürken Dr. Tuttle ofisinde dolaşıyor, vantilatör cephaneliğini açıyordu. Hepsi aynı boyda, aynı model vantilatörlerin ikisi pencerelerin önündeki radyatörün üstüne, birisi masasına, diğer ikisi de odanın köşelerine, yere konmuştu. Şaşırtıcı ölçüde çevik davranıyordu Dr. Tuttle. Artık boyunluğu takmıyordu.

"İyiyim, sanırım," diye sakince seslendim, vantilatörlerin uğultusunu bastırmaya çalışarak.

"Solgun görünüyorsunuz," dedi Dr. Tuttle.

"Güneşe pek çıkmıyorum," dedim.

"İyi yapıyorsunuz. Güneşe maruz kalmak hücre yapısını çökertir ama kimse bundan söz etmek istemiyor."

Kendisinin teni domuz yavrusu pembesiydi. Çuvalı andıran saman rengi elbisesi ham ketenden yapılmışa benziyordu. Saçları iyice kabarıp kıvırcıklaşmıştı. Boynundaki sıkı inci kolyenin tombul taneleri konuştukça bir yukarı bir aşağı yuvarlanıyordu. Vantilatörler şiddetli rüzgâr gibi uğulduyor, esinti başımı döndürüyordu. Kitaplığa tutundum, *Görünüşte Ölüm* adı bir kitabı yere düşürdüm.

"Pardon," diye bağırarak onu yerden aldım.

"Opossumlarla ilgili ilginç bir kitap. Hayvanlar öyle bilge ki," dedi Dr. Tuttle. Sonra duraksadı. "Umarım vejetaryen değilsinizdir," dedi gözlüğünü indirerek.

"Değilim."

"Rahatladım. Şimdi nasıl hissettiğinizi anlatın bana. Duygulanımınız epey sönük bugün," dedi Dr. Tuttle. Haklıydı. Ayakta duracak gayretten bile yoksundum. "Risperdal'inizi alıyor musunuz?"

"Dün atladım. İş o kadar yoğundu ki unutmuşum. Son zamanlarda öyle şiddetli uykusuzluk çekiyorum ki," diye yalan söyledim.

"Bitkinsiniz. Bu kadar basit." Reçete defterine bir şeyler karaladı. "Elinizdeki kitap, ölüm geninin anneden çocuğa doğum kanalında aktarıldığını anlatır. Mikrodermabrazyonlar ve enfeksiyöz vajinal döküntüyle ilgili bir şeylerden dolayı. Annenizde hormonal anomali belirtileri var mı?"

"Sanmıyorum."

"Ona sorsanız iyi olabilir. Şayet taşıyıcıysanız bir şeyler önerebilirim. Bitkisel bir losyon. Tabii isterseniz. Peru'dan özel olarak sipariş etmem gerekiyor."

"Sezaryenle doğmuşum, bu da bir etken olabilir diye söyleyeyim."

"Soylu yöntem demek," dedi. "Yine de sorun ona. Cevabı zihinsel ve biyoritmik yetersizliklerinizi bir ölçüde aydınlatabilir."

"Ama annem öldü," diye hatırlattım ona.

Dr. Tuttle kalemini bırakıp ellerini dua eder gibi birleştirdi.

Bir şarkı söyleyecek veya ilahi okuyacak sandım. Bana merhamet etmesini, acımı paylaşmasını beklemiyordum. Onun yerine yüzünü buruşturdu, var gücüyle aksırdı, sandalyesinin yanında, yerde duran kocaman banyo havlusunu alıp yüzünü silmek için döndü, sonra kâğıdına biraz daha not aldı.

"Peki nasıl öldü?" diye sordu. "Pineal yetmezlikten değil herhalde."

"Alkolle yatıştırıcıları karıştırdı," dedim. Yalan söyleyemeyecek kadar hâlsizdim. Dr. Tuttle annemin bileklerini kestiğini söylediğimi unuttuysa, ona gerçeği söylemek uzun vadede bir şeyi değiştirmeyecekti.

"Annen gibi insanlar," diye karşılık verdi Dr. Tuttle, "psikotropik ilaçların adını kötüye çıkarıyor."

Eylül geldi geçti. Güneş ışığı arada bir jaluzilerden içeri sızıyordu, ben de dışarıyı gözetleyip ağaçlardaki yapraklar ölmeye başlamış mı diye kontrol ediyordum. Hayat kendini tekrarlıyor, alçak sesli bir tınlamayla geçiyordu. Ayak sürüyerek Mısırlılara gidiyordum. Reçetelerimdeki ilaçları alıyordum. Reva arada bir ortaya çıkmayı sürdürüyor, genellikle sarhoş ve bir şekilde her zaman histerinin, öfke nöbetlerinin ya da sinirsel çöküntünün eşiğinde oluyordu.

Ekim ayında, *Çalışan Kız*'ı izlediğim sırada içeri daldı.

"Yine mi bu film?" diye ofladı ve kendini kanepeye attı. "Yom Kippur orucu tutuyorum," diye böbürlenerek iç geçirdi. Alışılmadık bir şey değildi. Geçmişte de gerçekten çılgınca diyetler yapmıştı. Her gün dört litre tuzlu su. Yalnızca kuru erik suyu ve karbonat. "Sabah on birden önce istediğim kadar şekersiz jöle yiyebilirim." Ya da "Perhizdeyim," derdi. "Hafta sonları perhizdeyim." "Hafta içi gün aşırı oruç tutuyorum."

"Melanie Griffith bu filmde bulimik görünüyor," dedi Reva, miskince ekranı işaret ederek. "Gıdısı nasıl şiş, gördün mü?

Yüzü tombul ama bacakları aşırı ince. Belki de şişman ama bacakları sıska. Kolları yumuşak görünmüyor mu sence de? Yanılıyor olabilirim. Bilmiyorum. Kafam yerinde değil. *Oruç* tutuyorum," dedi yeniden.

"Kusmaktan değil içmekten öyle, Reva," dedim ona, ağzımın kenarındaki salyayı silerken. "Her zayıf insanda yeme bozukluğu olması gerekmiyor." Haftalardır birine söylediğim en uzun cümleydi bu.

"Pardon," dedi Reva. "Haklısın. Ruh hâlim bir tuhaf. Perhizdeyim ya?" Çantasını karıştırıp iyice boşalmış litrelik tekila şişesini çıkardı. "Biraz ister misin?" diye sordu.

"Hayır."

Bir kutu Diet Mountain Dew açtı. Sessizce filmi izledik. Yarısında uyuyakaldım.

Ekim ayı durgun geçti. Kalorifer tıslıyor, su püskürtüyor, ölen ebeveynimin bodrum katını anımsatan sirke gibi keskin bir koku saçıyordu, bu yüzden ısıtmayı nadiren açıyordum. Soğuğa aldırmıyordum. Dr. Tuttle'la o ay yaptığımız görüşme diğerlerine göre daha sıradandı.

"Evde her şey yolunda mı?" diye sordu. "İyi? Kötü? Başka türlü?"

"Başka türlü," dedim.

"İkilik dışı paradigmaların ailenizin geçmişinde yeri var mı?"

Annemin de babamın da öldüğünü, annemin kendini öldürdüğünü ona üçüncü kez anlattığım sırada Dr. Tuttle büyük boy Afrin şişesinin kapağını açtı, sandalyesini çevirerek arkasını döndü, başını arkaya atıp bana tepetaklak bakmaya başladı ve sprey şişesini kokladı. "Dinliyorum sizi," dedi. "Alerjilerim yüzünden bu burun spreyine bağımlı hâle geldim. Lütfen devam edin. Ebeveynleriniz öldü ve?.."

"Hepsi o kadar. Her şey yolunda. Ama hâlâ doğru dürüst uyuyamıyorum."

"Ne zorlu bir açmaz." Sandalyesini çevirerek bana doğru döndü, Afrin şişesini çekmecesine koydu. "Size son numunelerden vereyim," dedi ve küçük dolabını açmak için ayağa kalktı, kartondan öğle yemeği torbasına ilaç kutularını doldurdu. "Şaka mı, şeker mi," dedi masasının üstündeki cam kâseden aldığı nane şekerini de pakete eklerken. "Cadılar Bayramı'nda kostüm giyecek misiniz?"

"Belki bir hayalet olurum."

"Ekonomik bir tercih," dedi.

Eve döndüm, yatıp uyudum. Arada bir sinirim bozulsa da artık kâbus görmüyordum, tutkularım, arzularım, büyük acılarım yoktu.

Bu uyku dramının rehavetinde daha tuhaf, daha belirsiz bir gerçekliğe giriyordum. Günler dolaylı biçimde akıp gidiyor, hatırlayacak pek bir şey bırakmıyordu; kanepe yastıklarında tanıdık çökükler, banyo lavabosunda ayın yüzeyini andıran köpürmüş pisliğin yüzümü yıkarken veya dişlerimi fırçalarken porselende köpüren kraterleri. Hepsi buydu işte. Köpürmüş pisliği rüyamda da görmüş olabilirdim üstelik. Hiçbir şey gerçekten gerçekmiş gibi gelmiyordu. Uyumak, uyanıklık, hepsi çarpışarak bulutların arasında gri, monoton bir uçak yolculuğuna dönüşüyordu. Kafamın içinde kendimle konuşmuyordum. Söyleyecek pek bir şey yoktu. Uykunun etkili olduğunu buradan anlıyordum; hayata bağlılığım giderek zayıflıyor, azalıyordu. Böyle devam edersem tamamen yok olurum, sonra yeni bir formda yeniden ortaya çıkarım, diye düşünüyordum. Umudum buydu. Hayalim buydu.

ÜÇ

Kasım ayında talihsiz bir değişiklik oldu ne yazık ki.

Uykunun kaygısız sükûneti yerini şaşırtıcı bir bilinçdışı isyana bıraktı – bilinçsizken bir şeyler yapmaya başladım. Kanepede uyuyakalıp banyo fayansları üstünde uyanıyordum. Mobilyanın yeri değişiyordu. Eşyayı yanlış yere koymaya başladım. Bilinçten yoksun hâlde mahalle marketine gidiyor, uyanınca yastığımda lolipop çubukları, yatak örtümde turuncu ve parlak yeşil lekeler görüyor, sehpanın üstünde yarısı yenmiş kocaman bir ekşi turşu kavanozu, boş barbekü aromalı cips paketleri, tepesi katlanıp yırtılmış, diş izleriyle yumuşamış minik kutular içinde çikolatalı süt buluyordum. Bu bilinç kararması epizotlarından sonra kendime gelince her zamanki gibi kahvelerimi almaya gidiyor, Mısırlıların ağzını arayarak oraya son gidişimde ne kadar tuhaf davrandığımı anlamaya çalışıyordum. Uyurgezer olduğumu biliyorlar mıydı? Kendimi ifşa edecek bir şey söylemiş miydim? Flört etmiş miydim? Mısırlılar genelde umursamaz davranıyor, sohbet etme çabalarıma havadan sudan cevaplar veriyor veya beni açıktan yok sayıyorlardı, dolayısıyla anlaması zordu. Bilinçsiz hâlde evden çıkma riskini almam beni kaygılandırıyordu. Kış uykusuna yatma projemle zıt bir eylemdi

bu. Suç işler veya bir otobüsün altında kalırsam yeni ve daha iyi bir hayata kavuşma şansımı yitirirdim. Bilinçdışı gezintilerim sırasında köşedeki mahalle marketinden ileri gitmezsem sorun yok, diye düşünüyordum. Hayatta kalırdım. Yapabileceğim en kötü şey kendimi Mısırlıların önünde rezil etmek ve bundan böyle birkaç blok ötedeki, Birinci Cadde'deki şarküteriye gitmek zorunda kalmaktı. Bilinçdışım hayatı kolaylaştıran basit şeylerin değerini anlasın diye dua ediyordum.

İnternetten iç çamaşır ve tasarım kot pantolon alışverişi yapmaya asıl bu dönemde başladım. Anlaşılan uyuduğumda ortaya çıkan yüzeysel bir yanım güzellik ve cinsel çekiciliğe odaklanmıştı. Ağda randevuları alıyordum. Kızılötesi ışık terapisi, kolon temizliği ve yüz bakımı yapan bir spa'dan randevu almıştım. Bir gün, var olmayan ajandamı eskiden olmam gerektiğini düşündüğüm kişinin gereksiz kaprisleriyle doldurmamı belki engeller umuduyla kredi kartımı iptal ettim. Bir hafta sonra posta kutuma yeni bir kredi kartı geldi. Onu da ortadan kestim.

Stres seviyem yükseliyordu. Kendime güvenemiyordum. Tek gözüm açık uyumak zorunda hissediyordum. Bilinçsizken kendimi kaydetmek için bir video kamera almayı bile düşündüm ama bunun yalnızca projeme içten içe nasıl direndiğimi kanıtlayacağını biliyordum. Gerçekten uyanana dek izleyemeyeceğim için bir şey yapmama engel de olmazdı. Dolayısıyla paniğe kapıldım. Kaygımı gidermesi umuduyla Xanax dozumu iki katına çıkardım. Günlerin nasıl geçtiğini anlayamaz oldum ve Dr. Tuttle'a kasım ayında yapacağım ziyareti atladım. Beni arayıp bir mesaj bıraktı.

"Kaçırdığınız randevunun ücretini tahsil etmem gerekecek. Çalışma yöntemimi onayladığınızı bildiren formu imzaladığınızı hatırlatırım. Görüşme iptallerini yirmi dört saat önceden haber vermeniz gerekiyor. Bölgedeki hekimlerin çoğu gelemeyeceğinizi kararlaştırılan randevudan otuz altı veya kırk sekiz saat önce bildirmenizi şart koştuğundan bonkör davrandığımı

düşünüyorum. Akıl sağlığınız konusunda bu kadar ciddiyetsiz olmanızsa beni kaygılandırıyor. Yeniden randevu almak için arayın beni. Top sizin potanızda." Sesi haşin geliyordu. Berbat hissettim. Ama özür dilemek ve yeniden randevu almak için onu aradığımda normale dönmüştü.

"Perşembe görüşürüz," dedi. "Bay baay!"

Ay ortasına doğru interneti daha da sık kullanmaya başlamıştım. Uyandığımda dizüstü bilgisayarımın ekranının Tampa, Spokane ve Utah, Park City gibi yerlerdeki yabancılarla yaptığım AOL sohbet odası yazışmalarıyla dolu olduğunu görüyordum. Uyanıkken seksi nadiren düşünüyordum ama ilaç etkisinde bilinçsiz olduğum saatlerde cinsel arzularım artıyordu anlaşılan. Sohbet ekranlarını kaydırarak okuyordum. Şaşırtıcı ölçüde kibar konuşmalardı. "Nasılsın?" "İyiyim, teşekkürler, sen nasılsın? Çok azgın mısın?" Oradan devam ediyordu konu. Kimseye gerçek adımı vermediğimi görünce rahatladım. AOL ekran adım "Whoopigirlberg2000"di. "Bana Whoopi de." "Bana Reva de," yazmıştım bir keresinde de. Erkeklerin gönderdiği fotoğraflardaki cinsel organların hepsi banal, yarı kalkmış, tehdit edici olmaktan uzaktı. "Sıra sende," yazıyorlardı arkasından. Ben de genelde konuyu değiştiriyordum.

"En sevdiğin film nedir?"

Sonra bir gün uyandım ve bir yerlerden bulup çıkardığım dijital kameramla bir sürü yabancıya kıç deliğimin, meme ucumun, ağzımın içinin fotoğrafını çekip gönderdiğimi anladım. Mesajlarımda gelip beni "bağlamalarından," "esir almalarından" ve "amımı bir tabak spagetti gibi şapırdatmalarından" hoşlanacağımı yazmıştım. Cep telefonu aramalarımda tanımadığım numaralar vardı. Bu yüzden bir karar verdim, haplarımı aldığımda –ki yaklaşık sekiz saatte bir alıyordum– bilgisayarımı dolaba kaldıracak, telefonumu kapatıp bir Tupperware kabına koyup koli bandıyla mühürleyecek, kabı da yüksekteki mutfak dolabının dibine tıkacaktım.

Ama sonra yanımdaki yastıkta açılmamış Tupperware kabıyla uyandım.

Ertesi gece telefonum pencere pervazında, bir Alanis Morissette CD kabında söndürülmüş yarım düzine sigara izmaritinin yanındaydı.

Birkaç gün sonra davet edilmeden çıkıp gelen Reva, çöp kutusunda izmaritleri görünce, "Neden kendini öldürmeye çalışıyorsun?" diye sordu. Annesinin kanseri akciğerlerine inmişti.

"Sigara içmemin senle veya annenle hiçbir ilgisi yok," dedim. "Benim de annem öldü, biliyorsun," diye ekledim.

Reva'nın annesi artık yoğun bakımdaydı, bilinci bir açılıyor bir kapanıyordu. Bu konuyu dinlemekten bıkmıştım. Anılarımı fazlaca canlandırıyordu. Üstelik annesinin cenazesine gelmemi isteyeceğini biliyordum. Bunu yapmayı gerçekten hiç istemiyordum.

"Benim annem *henüz* ölmedi," dedi Reva.

Reva'ya internet eğilimlerimden söz etmedim. Ama AOL şifremi asla tahmin edemeyeceğim bir şeyle değiştirmesini istedim. "Gelişigüzel harfler ve rakamlar seç. İnternette çok zaman kaybediyorum," dedim ona.

"Ne yaparak?"

"Geç saatlerde pişman olacağım e-postalar gönderiyorum," yalanına inanacağını biliyordum.

"Trevor'a, değil mi?" diye sordu, başını bilmiş bilmiş sallayarak.

Reva şifremi değiştirdi ve AOL hesabım ulaşılmaz olunca uykum bir süre düşük riskli bir hâl aldı. Bilinçsizken yaptığım en kötü şey, sarı renkli çizgili not defterine Trevor'a hitaben mektuplar yazmaktı – romantik geçmişimiz hakkında uzun dilekçeler yazıyor ve yeniden birlikte olabilmemiz için her şeyin nasıl değişmesini istediğimi anlatıyordum. Mektuplar öyle saçmaydı ki uyandığımda okuyup eğleneyim diye mi uykumda böyle şeyler yazdığımı merak ettim. Ay sonuna doğru mahalle marketine yaptığım bilinçsiz ziyaretler belki de artık kış geldiğinden iyice azalmıştı.

Reva'nın ziyaretleri de seyrekleşmişti. Tavrı melodramdan, kendini kibarca tutmaya dönüşmüştü. İçini boşaltmak yerine o hafta neler yaptığını tane tane anlatıyor, en son güncel konulardan da söz ediyordu. İrade gücünü takdir ettiğimi söyledim ona. İhtiyaçlarıma daha duyarlı davranmaya çalıştığını söyleyerek karşılık verdi. Eskiden bana öğüt verip apartman dairemin durumu hakkında yorum yaparken şimdi dilini ısırıyordu. Daha az şikâyet ediyordu. Veda ederken beni kucaklayıp yanağıma değmeden öpücük vermeye başlamıştı. Kanepede yattığım yere doğru eğilerek yapıyordu bunu. Bu alışkanlığı yatalak annesi yüzünden edindiğini tahmin ediyordum. Bana da ölüm döşeğindeymişim gibi geliyordu. Hatta bu şekilde sevgi göstermesi hoşuma gidiyordu. Şükran Günü geldiğinde altı aydır kış uykusundaydım. Reva'dan başka hiç kimse dokunmamıştı bana.

Dr. Tuttle'a bilinç kararması yaşadığımı söylemedim. Dava açma olasılığımdan korkup ilaçlarımı kesmesini istemiyordum. Aralık ayındaki görüşmemizde uykusuzluğun şiddetle geri döndüğünden şikâyet ettim. Birkaç saatten fazla uyuyamadığım yalanını söyledim. Terlemekten, mide bulantısından başımın döndüğünü, huzursuz olduğumu anlattım. Hayali seslerle yerimden fırlıyor, apartman bombalandı veya yıldırım düştü sanıyordum.

"Korteksinizde bir nasırlaşma söz konusu olmalı," dedi Dr. Tuttle, dilini şaklatarak. "Mecazen değil. Gerçekten değil, demek istedim. Yani, *antrparantez*," dedi ellerini kaldırıp avuçlarını birbirine yaklaştırarak noktalama işaretini gösterirken. "Tolerans geliştirdiniz ama ilaçların işe yaramadığı anlamına gelmiyor bu."

"Muhtemelen haklısınız," diye karşılık verdim.

"Muhtemelen değil."

"Antrparantez söylemek gerekirse yani, bence muhtemelen daha güçlü bir şeye ihtiyacım var."

"Aha."

"İlaç bakımından, yani."

"Müstehzi değilsiniz umarım," dedi Dr. Tuttle.

"Elbette hayır. Sağlığımı çok ciddiye alırım ben."

"Peki o hâlde."

"Endoskopiden önce insanlara verdikleri bir anestezikten söz edildiğini duydum. Prosedür sırasında bilinciniz açıkmış ama sonrasında hiçbir şey hatırlamıyormuşsunuz. O tür bir şey iyi olurdu. Öyle *kaygılıyım* ki. Üstelik bu ay önemli bir iş görüşmem var." Aslen istediğim, tatil döneminde hiçbir şey görüp duymamamı sağlayacak özellikle güçlü bir ilaçtı.

"Şunları bir deneyin," dedi Dr. Tuttle, bir numune şişesini masasının üstünden bana doğru iterken. "Infermiterol Bunlar sizi nakavt etmezse Almanya'daki üreticiye bizzat şikâyette bulunurum. Bir tane alın, nasıl gittiğini bana bildirirsiniz."

"Teşekkür ederim, doktor."

"Noel için planınız var mı?" diye sordu eski reçetelerimi yenilerken. "Sizinkileri görecek misiniz? Nereliydiniz siz? Albuquerque?"

"Annemle babam öldü."

"Bunu duyduğuma üzüldüm. Ama şaşırmadım," dedi Dr. Tuttle, dosyasına bir şeyler karalarken. "Yetimlerin bağışıklığı düşüktür, psikiyatrik açıdan yani. İlişkisel becerilerinizi geliştirmek için bir evcil hayvan edinmeyi düşünebilirsiniz. Papağanların pek eleştirel olmadığını duydum."

"Bunu düşüneceğim," dedim ve yazdığı reçetelerle Infermiterol numunesini aldım.

Akşamüstü saatleri olmasına rağmen o gün hava buz gibiydi. Broadway'den karşıya geçerken solgun gökte incecik bir ay belirdi, derken binaların arkasında gözden kayboldu. Havanın hafif metalik bir tadı vardı. Dünya durgun ve ürkütücüydü, sanki titreşiyordu. Sokakta fazla insan görmediğime sevindim. Gördüklerim de hantal hareket eden canavarları andırıyordu, kabarık paltoları ve kapüşonları, eldiven ve bereleri, kar bot-

larıyla biçimi bozulmuş insan siluetleriydiler. Batı On Beşinci Cadde boyunca yürürken vitrinlerdeki yansımamı inceledim. Hâlâ güzel, sarışın, uzun ve ince olduğumu görmek beni rahatlattı. Postürüm de iyiydi hâlâ. Beni tebdilen hırpani giyinmiş ünlü biri bile sanabilirdi insanlar. Gerçi kimsenin umurunda değildim. Union Meydanı'nda bir taksi çevirip şoföre şehrin yukarısında kalan Rite Aid'e gitmesini söyledim. Hava kararmaya başlamıştı ama güneş gözlüğümü çıkarmadım. Kimsenin gözünün içine bakmak zorunda kalmak istemiyordum. Kimseyle fazla muhatap olmak istemiyordum. Ayrıca eczanenin floresan ışıkları kör ediciydi. İlaçlarımı bir otomattan alabilsem iki katını ödemeye razı olurdum.

O gün eczanedeki görevli genç bir Latinaydı – kaşları kusursuz, tırnakları takmaydı. Beni görür görmez tanıdı. "Bana on dakika verin," dedi.

Vitamin rafının yanında bir tansiyon ve nabız ölçer vardı. Cihazın koltuğuna oturdum, paltomun yenini sıyırıp kolumu makineye soktum. Plastik bir yastık şişerek pazımı sardı. Dijital ekranda bir inip bir çıkan rakamları seyrettim. Nabız 48. Tansiyon 80/50. Rakamlar bana makul göründü.

Yeni gelen ikinci el filmleri gözden geçirmek için DVD rafına gittim. *Çılgın Profesör*, *Jumanji*, *Casper*, *Space Jam*, *Baş Belası*. Hepsi çocuk filmiydi. Derken alt raftaki turuncu indirim etiketi çekti dikkatimi – *9 ½ Hafta*. Filme uzandım. Trevor en sevdiği filmlerden biri olduğunu iddia etmişti. Ben hâlâ izlememiştim.

"Mickey Rourke'un performansı benzersiz. Kim bilir? Belki bağ kurarsın bu filmle." Kim Basinger'a benzediğimi, filmde canlandırdığı karakterin tıpkı benim gibi bir sanat galerisinde çalıştığını söyledi. "Bu film yeni şeyler denemek için ilham veriyor bana," dedi.

"Ne gibi?" diye sordum, yatakta "daha avantajlı bir konum için" pozisyonunu değiştirmekten fazlasını yapacak cesareti bulabileceğini düşünmek eğlendirmişti beni.

Beni mutfağına götürdü, arkasını döndü ve "Dizlerinin üstüne çök," dedi. Söyleneni yaptım, soğuk mermerin üstüne diz çöktüm. "Gözlerini kapat," dedi. "Ve ağzını aç." Az kalsın gülecektim ama oyununa katıldım. Trevor ona oral seks yapılmasını çok ciddiye alırdı.

"*Seks Yalanları*'nı gördün mü?" diye sordum ona. "O filmde James Spader–"

"Sessiz ol," dedi. "Ağzını aç."

Kabuklu bir muzu ağzıma soktu, çıkarırsam anlayacağını ve beni duygusal açıdan cezalandıracağını söyledi.

"Peki *efendim*," diye mırıldandım alayla.

"Sakın çıkarma," dedi ve mutfaktan çıktı. Pek komik olduğunu düşünmüyordum ama oyuna eşlik ettim yine de. O zamanlar Trevor'ın sadizmini gerçek sadizmin hicvi gibi görüyordum. Küçük oyunları öyle aptalcaydı ki. Böylece ağzımda muzla, burnumdan nefes alarak dizlerimin üstünde bekledim. Telefonda o akşam için Kurumazushi'de iki kişilik rezervasyon yaptığını duyabiliyordum. Yirmi dakika sonra geri geldi, muzu ağzımdan çıkardı. "Kız kardeşim şehirde, o yüzden gitmen lazım," dedi ve gevşek penisini ağzıma koydu. Birkaç dakika sonra hâlâ sertleşemeyince öfkelendi. "Burada ne işin var ki? Buna zamanım yok." Beni kapıya götürdü. "Kapıcı sana bir taksi durdurur," dedi, bir gecelik bir ilişkiymişim, ucuz bir fahişeymişim, hiç tanımadığı biriymişim gibi.

Anal seks konusu bir kez açıldı aramızda. Benim fikrimdi. Ona tutucu olmadığımı kanıtlamak istediğimi söyledim – bir keresinde klozette oturduğu sırada sakso çekmek istemediğim için tutucu olduğumdan şikâyet etmişti. İkimizin de çok içtiği bir gece anal seksi denedik ama penisini sokmaya çalışırken ereksiyonunu kaybetti. Derken aniden kalkıp bana tek kelime etmeden duşa girdi. Başarısız olduğu için intikam almış gibi hissetmem gerekirdi belki, ama onun yerine reddedilmiş hissediyordum. Peşinden banyoya gittim.

"Koktuğum için mi böyle oldu?" diye sordum duş perdesinin diğer yanından. "Sorun ne? Ne yaptım?"

"Neden söz ettiğini hiç bilmiyorum."

"Tek kelime etmeden kalktın buraya geldin."

"Aletim *boka* bulandı, tamam mı?" dedi öfkeyle. Ama bu olanaksızdı. İçime girmemişti bile. Yalan söylediğini biliyordum. Yine de özür diledim.

"Affedersin," dedim. "Kızdın mı?"

"Şu anda seninle bu konuyu konuşmaya vakit ayıramam. Yorgunum ve senin dramınla uğraşacak hâlde değilim." Bağırmaya başlamak üzereydi. "Biraz uyumak istiyorum. Of Tanrım!"

Ertesi gün onu arayıp hafta sonu görüşebilir miyiz diye sordum ama "ilgi çekmek için eşek şakası yapmayan" bir kadın bulduğunu söyledi. Birkaç gece sonra sarhoşken Rite Aid'i arayıp ertesi sabah ofisine gönderilmek üzere bir koli kayganlaştırıcı jel sipariş ettim. Karşılık olarak bir ulakla sanat galerisine mesaj yolladı. "Bunu bir daha sakın yapma," yazıyordu notta.

Birkaç hafta sonra yeniden barıştık.

"Hanımefendi?" diye seslenen eczacı kızı duyunca kendime geldim. DVD'yi rafa bırakıp haplarımı almak için eczane tezgâhına gittim.

Bilgisayar ekranına dokunurken eczacının tırnaklarından sinir bozucu tıkırtılar çıkıyordu. Kendini beğenmiş göründü bana; zımbalanmış kâğıt torbaları tek tek tarayıcının altına tutarken benimle ve zihinsel sağlık sorunlarımla uğraşmaktan bıkmış gibi sürekli iç geçiriyordu. "Danışma hakkınızdan vazgeçtiğinizi belirtmek için şu kutucuğu işaretleyin."

"Ama vazgeçmedim ki. Şu anda bana danışmanlık yapmıyor musunuz?"

"İlaçlarınız hakkında bir sorunuz mu vardı, hanımefendi?"

Beni yargılıyordu. Hissedebiliyordum bunu. Kulağa küstah gelmesin diye sesini belli bir biçimde değiştiriyordu.

"Elbette danışmak istiyorum," dedim. "Hastayım, bunlar

benim ilaçlarım ve işinizi doğru yaptığınızdan emin olmak istiyorum. Şu haplara bakın bir. Tehlikeli olabilirler. Benim kadar hasta olsanız *siz* de danışmanlık istemez miydiniz?" Gözlüğümü yeniden gözlerimin önüne indirdim. İlaçları koyduğu zımbalı kâğıt torbaları teker teker açıp her ilacın olası yan etkilerini ve aldığım diğer ilaçlarla muhtemel etkileşimlerini sayıp dökmeye başladı.

"Bunu alırken içki içmeyin," dedi. "Şunu alırsanız ve uyuyamazsanız kusmak isteyebilirsiniz. Başınız ağrıyabilir. Sıcakladığınızı hissederseniz bir ambulans çağırın. Nöbet veya felç geçirebilirsiniz. Ellerinizde kabarcıklar belirirse ilacı almayı bırakıp acil servise gidin." Daha önce duymadığım şeyler değildi söyledikleri. Uzun tırnaklarıyla ilaç kutularına hafifçe tık tık vuruyordu. "Bana sorarsanız, yatmadan önce fazla su içmeyin. Gecenin bir yarısı tuvalete gitmek için kalkıp kendinizi yaralayabilirsiniz."

"Kendimi yaralayacak falan değilim."

"Yalnızca dikkat edin, tüm söylediğim bu."

Ona teşekkür ettim, altın sarısı tırnak cilasına iltifat ettim, ödeme için pos cihazının düğmelerine basıp oradan çıktım. Rite Aid eczane zincirini CVS veya Duane Reade'e tercih etmemin bir nedeni vardı. Rite Aid çalışanları huysuzluğumu kişisel algılamıyordu. Bazen yüksek ilaç rafları arkasında kahkahalara boğulduklarını, hafta sonlarını anlattıklarını, arkadaşları ve iş arkadaşları hakkında dedikodu yaptıklarını, birinin kötü kokan nefesiyle, birinin telefonda komik gelen sesiyle dalga geçtiklerini duyardım. Oraya düzenli olarak gidip dırdır ederdim. İlaçlarımdan biri stokta değilse onları suçlar, tezgâhın önünde bekleyen iki kişiden fazlası varsa yaygara koparır, sigorta şirketimi hemen aramadıkları için şikâyet eder, hepsinin ahmak, cahil, zalim, duygusuz caniler olduğunu söylerdim. Nasıl kışkırtırsam kışkırtayım en fazla sırıtarak veya gözlerini devirerek tepki vermelerini sağlayabiliyordum. Asla haddimi bildirmeye kalkışmıyorlardı.

"Bana hanımefendi deme. Küçümseyici bir hitap şekli bu," demiştim bir keresinde içlerinden birine. Ama bu muhtıram altın tırnaklı kadına ulaşmamıştı besbelli. Neşeli, birbirlerinin yanında rahat, hatta kardeş gibiydiler. Belki de buna imreniyordum. Kendilerine ait birer hayatları vardı – belliydi bu.

Yürüyerek eve dönerken kâğıt torbaları yırttım, basılı tüm malzemeyi attım, ilaç şişelerini paltomun ceplerine iyice sokuşturdum. Karların ortasında ayak sürüyerek ilerlerken haplar marakas gibi tıkırdıyordu. Kayak montum içinde tir tir titriyordum. Rüzgâr tokat gibi iniyordu yüzüme. Gözlerim sulanıyordu. Ellerim soğuktan yanıyordu. Marketin önünden geçerken cama Noel süslemeleri asan Mısırlıları gördüm. İçeri girdim, titreyen kırmızı simli kordonun altından eğilerek geçtim, iki kahvemi aldım, eve dönüp birkaç Ambien yuttum ve kanepede *İlk Korku*'yu izlerken uyuyakaldım.

Sonraki birkaç gün boyunca Trevor'la ilgili düşünceler duvarların içinde dolaşan fareler gibi uykumdan uyandırdı beni. Onu aramamak için tüm irademi kullanmam gerekti. Bir gün Solfoton ve bir şişe Robitussin aldıysam ertesi gün Nembutal ve Zyprexa almam gerekti. Reva çıkıp geliyor, randevulaştığı erkekleri ve annesiyle ilgili üzüntüsünü anlatıp gidiyordu. Bol bol *Indiana Jones* izledim. Ama hâlâ kaygılıydım. Trevor Trevor Trevor. Ölseydi kendimi daha iyi hissederdim, diye düşündüm, çünkü onunla ilgili her anımın gerisinde yeniden barışmamız olasılığı, dolayısıyla daha fazla kalp kırıklığı ve küçük düşme ihtimali vardı. Zayıf hissediyordum. Sinirlerim tel tel olmuştu, ruh hâlim eprimiş ipek gibi kırılgandı. Uyumak huysuzluğuma, sabırsızlığıma, belleğime çözüm olmamıştı henüz. Artık bir şekilde kaybettiğimi geri almakla bağlantılıydı her şey sanki. Benliğimin, geçmişimin, ruhumun ağzına kadar dolu bir çöp arabası olduğunu hayal ediyordum. Uyku kamyonun arkasını kaldıran hidrolik pistondu, çöpleri bir yerlere döküp hepsinden

kurtulmaya hazırdım ama Trevor bagaj kapağına takılmış, çöplerin boşalmasını engelliyordu. Sonsuza dek böyle olacağından korkuyordum.

Trevor'la en son 2000 yılı yılbaşı gecesinde görüşmüştüm. Onu benimle beraber DUMBO'daki bir partiye gitmeye ikna etmiştim. İki ilişki arasındaki geçiş döneminde olduğunu hissetmiştim.

"Bir süreliğine gelirim," diye kabul etmişti davetimi. "Ama önceden söz verdiğim başka partiler var gitmem gereken. Seninle bir saat kadar kalıp gitmem gerekecek, o yüzden bu konuda hassaslaşma lütfen."

"Öylesi adil olur," dedim söyledikleri duygularımı incitmiş olmasına rağmen.

Tribeca'daki apartmanının lobisinde buluşmamı istedi onunla. Dairesine nadiren davet ederdi beni. Dairesini görünce onunla evlenmek isteyeceğimi düşünüyordu sanırım. Gerçekte dairesinin onu acınası gösterdiğini düşünüyordum – statü ve genele uyma peşinde, sığ. Tom Hanks'in *Büyük*'te kiraladığı çatı katını aklıma getiriyordu; üç duvarında kocaman pencereler, yüksek tavanlar, –tek fark, tilt makineleri, tramplenler ve oyuncaklar yerine Trevor apartman dairesini pahalı mobilyayla doldurmuştu– İsveç'ten alınmış dar, gri kadife kanepe, maun ağacından kocaman bir yazı masası, kristal bir avize. Bunları eski kız arkadaşlarından birinin onun için seçtiğini tahmin ediyordum, belki de birkaç eski kız arkadaşı seçmişti eşyayı. Evin uyumsuz estetiğini açıklardı bu. İkiz Kuleler'de yatırım uzmanı olarak çalışıyordu, çilliydi, Bruce Springsteen seviyordu fakat yatağının başucu duvarı dehşet verici Afrika maskeleriyle dekore edilmişti. Antik kılıç koleksiyonu yapıyordu. Kokain, ucuz bira ve en iyi kalite viski seviyordu, oyun konsolunu sürekli en yeni modelle değiştiriyordu. Su yatağında yatıyordu. Becerisizce akustik gitar çalıyordu. Bir tabancası vardı ve onu yatak odası dolabındaki kasasında tutuyordu.

Oturduğu binaya ulaşınca zili çaldım, şık lacivert saten ayrıntılarla süslenmiş uzun siyah paltosunun altında smokiniyle aşağı indi. Onu partiye davet etmekle hata ettiğimi o zaman anladım. Gitmesi gereken daha önemli bir yer olduğu belliydi, onunla geçireceğim bir saat dolunca benden daha önemli biriyle buluşmak üzere gidecekti.

Eldivenlerini giydi, bir taksi durdurdu. "Kimin partisine gidiyoruz demiştin?"

Ducat'ın temsil ettiği bir video sanatçısı beni partisine davet etmişti çünkü Natasha deniz aşırı bir ülkedeyken önemli bir telif sorununu çözmüştüm. Aslında tek yaptığım bir faks göndermekti.

"Birilerinin Bolivya'daki bir köy hastanesine kurduğu video kameranın canlı doğum kayıtlarını projeksiyonla izletecek," dedim Trevor'a, takside. Bunu duyunca dehşete düşeceğini biliyordum.

"Bolivya saati New York'tan bir saat ileride," dedi. "Doğumları gerçekten koordine edebileceklerini düşünüyorlarsa o bebekler on bire kadar doğmayacak demektir, ben de on buçukta gidiyorum zaten. Ama her halükârda iğrençmiş," dedi.

"Sence istismar mı bu?"

"Hayır ama saatler boyunca inleyen ve kanayan Bolivyalı kadınları seyretmek istemem."

Galerinin videografik tasarımcının çalışmaları hakkındaki açıklamalarını papağan gibi tekrarladığım sırada telefonuna bakıyordu. Söylediklerimi alayla tekrarladı.

"'Tektonik,'" dedi. "'Sözde.' Tanrım!"

Sonra birini arayıp evet-hayır'dan ibaret kısa bir konuşma yaptı. "Az sonra görüşürüz," dedi.

"Benden birazcık olsun hoşlanıyor musun?" diye sordum telefonu kapattığı zaman.

"Bu nasıl bir soru şimdi?"

"Ben seni *seviyorum*," diyecek kadar öfkelenmiştim.

"Konuyla ne ilgisi var?"

"Şaka mı yapıyorsun?"

Trevor şoföre beni en yakın metro istasyonunda bırakmasını söyledi. Onu son görüşüm buydu. Partiye gitmedim. Metroya binip eve döndüm.

Pencerelerden dışarı, kararan gökyüzüne baktım. Camdaki kiri ovalayarak çıkarmaya çalıştım ama olanaksızdı. Pislik camın diğer tarafındaydı. Ağaçların hepsi çıplaktı, solgun karların önünde simsiyah görünüyorlardı. Queens üzerindeki siyah ve ağır gökyüzü, kırpışan sarı ışıklarla süslü bir örtü gibi sonsuzluğa yayılıyordu. Gökyüzünde yıldızlar vardı, biliyordum ama onları göremiyordum. Ay şimdi daha görünür hâle gelmişti, yüksekte parlayan beyaz bir alevdi, LaGuardia'ya doğru süzülen uçakların kırmızı ışıkları yanıp sönüyordu. Uzaklarda insanlar hayatlarını yaşıyor, eğleniyor, öğreniyor, para kazanıyor, kavga ediyor, geziyor, âşık oluyor, aşktan vazgeçiyorlardı. İnsanlar doğuyor, büyüyor, düşüp ölüyordu. Trevor, Noel tatilini büyük olasılıkla bir kadınla beraber Hawaii, Bali veya Tulum'da geçiriyordu. O anda kadını parmaklıyor, onu sevdiğini söylüyordu muhtemelen. Mutlu bile olabilirdi. Pencereyi kapatıp jaluzileri indirdim.

"Mutlu Noeller," diyordu Reva sesli mesajında. "Hastanedeyim ama yarın ofis partisi için şehre geliyorum. Ken de orada olacak elbette..."

Mesajını silip uykuma döndüm.

Noel günü, akşam karanlığı bastırırken huzursuz bir sis içinde kanepede uyandım. Uyuyamayınca, kumandayı çalıştırmak veya temazepam kutusunu açmak için ellerimi kullanmayı da beceremeyince kahvelerimi almak için evden çıktım. Giriş holünde kapıcı küçük taburesine oturmuş gazete okuyordu.

"Mutlu Noeller," dedi esneyerek. Bana şöyle bir bakıp gazetenin sayfasını çevirdi.

Kaldırımlar kar yığınlarıyla kaplanmıştı. Karların arasına apartmanımın kapısından mahalle marketine kadar otuz santim genişliğinde bir patika açılmıştı. Kahverengi süet terliklerimin içi kuzu kürkü kaplıydı, yerdeki tuz beyaz topaklar hâlinde kürke takılıyordu. Isıran soğuğa ve tatil neşesine karşı başımı önüme eğip yürüdüm. Geçmiş Noelleri hatırlamak istemiyordum. Çağrışımlara, vitrinlerdeki çam ağaçlarına asılmış süslere, anılara yer yoktu içimde. Hava soğuduğundan beri flanel pijamalarımın içinde yaşıyordum, kuş tüyü kayak montumu üstümden çıkarmıyordum. Hatta dairemde ısıtıcıyı çalıştırmadığım için bazen o montla uyuyordum.

Marketteki Mısırlı o gece kahvelerim için benden ücret almadı çünkü bankamatikte nakit kalmamıştı. Süt ve gazozların durduğu soğutucunun yanındaki kırık camın önüne eski gazeteler istiflenmişti. Manşetleri ağır ağır okudum, bakmaya çalışırken gözlerim bulandı, şaşılaştı. Yeni başkan teröristlere göz açtırmayacaktı. Harlem'de bir yeniyetme yenidoğan bebeğini bir atık su giderine atmıştı. Güney Amerika'da bir yerde bir maden çökmüştü. Bir belediye üyesi yasadışı bir göçmenle eşcinsel ilişkiye girerken yakalanmıştı. Eskiden şişman olan biri şimdi incecikti. Mariah Carey, Dominik Cumhuriyeti'ndeki yetimlere Noel hediyesi göndermişti. *Titanik* felaketzedelerinden biri trafik kazasında ölmüştü. Reva'nın o gece bana uğrayacağını belli belirsiz hatırlar gibiydim. Beni neşelendirmek istiyormuş numarası yapacaktı muhtemelen.

"Bir paket Parliament'i sonra öderim sana," dedim Mısırlıya. "Bir de Klondike dondurması. Bir de bu M&M'ler." Fıstıklı M&M paketlerini işaret ettim. Başını olur anlamında salladı. Dondurmalarla buzlu şekerlerin durduğu dolabın kayan kapaklarından içeri baktım. Dolabın dibinde tamamen donmuş, yıllardır orada duran, beyaz havlı buzla örtülmüş bir şeyler vardı. Bir buzul dünyası. Buz kristali dağlarına bakarken bir dakikalığına donup kaldım, dolabın içinde, o dünyada olduğu-

mu hayal ettim, buzlara tırmanıyordum, puslu beyaz havayla çevrelenmiştim, bir Kuzey Kutbu manzarasındaydım. Dipteki bir sıra Häagen-Dazs dondurmasının paketleri değiştirilmeden önceki eski paketlerdendi. Kutu kutu Klondike dondurması da vardı. Belki de oraya gitmeliyim, diye düşündüm – Klondike'a. Yukon'a. Kanada'ya taşınabilirdim. Dolabın içine eğildim, buzları kazıyarak Reva için bir Klondike barı almayı başardım. Bana bir Noel hediyesi getirirse ve ona verecek bir şey bulamazsam yargılarına ve "kaygılarına" haftalarca yetecek yakıt taşımış olurdum. Victoria's Secret'tan aldığım ve hiç giymediğim fuşya külotları da ona vermeyi düşündüm. Bir de kot pantolon. Daha bol kesimli kotlardan biri ona uyabilir, diye düşündüm. Bonkörlüğüm üstümdeydi. Mısırlı, sigara paketiyle M&M'leri bir kesekâğıdından kopardığı kâğıt parçasıyla birlikte önüme itti.

"Bana geçen haftadan bir ellilik borcun var," dedi ve yeni borcumu da adımla birlikte kâğıda yazdı. Adımı bilmesine şaşırmıştım. Bilinç kararması anlarımdan birinde bir atıştırmalık almak için buraya gelmiş olmalıydım, başka açıklaması yoktu. Mısırlı kâğıt parçasını duvara, kazı kazan destelerinin yanına bantladı. Sigarayı, Klondike barını ve M&M'leri paltomun cebine koydum, kahvelerimi aldım, daireme döndüm.

Sanırım bir yanım anahtarımı kilide soktuğumda kapının sihirli bir şekilde farklı bir apartman dairesine, başka bir hayata açılacağını umuyordu; bu neşeli ve heyecanlı hayat öyle aydınlık olacaktı ki başta gözlerim kamaşacaktı. Bir belgesel film ekibi, Reva'nın bana geldiğinde izlemekten hoşlandığı ev dekorasyon programlarındaki gibi bu yepyeni dünyaya ilk bakışımı kayıt altına alsa nasıl görünürdüm acaba, diye düşündüm. Önce şaşkınlıktan sinerdim sanırım. Sonra, ışığa alışan gözlerim fal taşı gibi açılır, hayretle parlardı. Anahtarımı ve kahveleri yere düşürüp içeri girer, bir karış açık ağzımla döne döne, hayretle loş, gri dairemin gerçekleşen rüyalar cennetine dönüştüğünü görünce şoke olurdum. Peki içerisi neye benzerdi? Hiçbir fikrim yoktu.

Bu yeni yeri hayal etmeye çalıştığımda zihnimde canlandırabildiklerim şunlardan ibaretti; duvara çizilmiş dandik bir gökkuşağı, beyaz tavşan kostümlü bir adam, bardak içinde takma dişler, sarı bir tabakta duran kocaman kavun dilimi – belki de doksan beş yaşında akli melekelerimi yitirdiğimde kalacağım, yaşlılara zekâ özürlü çocuk muamelesi yapılan bakım evine dair öngörülerdi bunlar. Keşke o kadar şanslı olsam, diye düşündüm. Dairemin kapısını açtım, içeride hiçbir değişiklik yoktu elbette.

Boşalan ilk kahve bardağını mutfaktaki çöp kutusunun çevresini kaplayan devrilmek üzere görünen çöp yığınına attım, ikinci bardağın kapağını açtım, birkaç trazodon aldım, pencerede bir sigara içtim ve kanepeme serildim. M&M paketini açtım, içindekileri birkaç Zyprexa'yla birlikte yedim, uyuklayarak *Kendini Arayan Adam*'ı seyrederken, cebimde unuttuğum Klondike bar eriyordu.

Filmin yarısında, elinde kocaman bir teneke kutu dolusu karamelli patlamış mısırla Reva geldi. Kapıyı ellerimle dizlerimin üstünde açtım.

"Bunu buraya bırakabilir miyim?" dedi. "Evimde durursa hepsini yiyeceğim korkarım."

"Hı hı," diye homurdandım. Reva yerden kalkmama yardım etti. Bana özenle paketlenmiş bir hediye getirmediğini görünce sevinmiştim. Yahudi olmasına rağmen her Hıristiyan bayramını kutlardı. Banyoya gittim, paltomu çıkardım, cebini tersyüz ettim ve paltoyu küvete attım. Suyu açıp eriyen Klondike barın suyla akıp gitmesini bekledim. Gidere doğru akan çikolata kanı andırıyordu.

"Burada ne yapıyorsun?" diye sordum Reva'ya, oturma odasına döndüğüm zaman.

Soruyu duymazdan geldi. "Yine kar yağıyor," dedi. "Taksiyle geldim." Kanepeye oturdu. Yarısı içilmiş ikinci kahvemi mikrodalgada ısıttım. VCR ünitesinin başına gittim, dijital saatin göz alan ışığını gizlemek için yerleştirdiğim küçük fil hey-

kelini kenara çektim. Gözlerimi ovuşturdum. Saat on buçuktu. Noel neredeyse bitmişti, Tanrı'ya şükür. Reva'ya baktığımda, yün kumaştan uzun siyah pelerininin altına kırmızı pullu bir elbise ve çobanpüskülü dalları işlenmiş siyah çorap giydiğini gördüm. Rimeli dağılmıştı, mahzun yüzü şişmişti, fondöteni ve bronzlaştırıcı pudrası pul pul olmuştu. Toplayıp topuz yaptığı jölelenmiş saçları parlıyordu. Topuklularını ayağından çıkarıp atmıştı, şimdi ayak parmağı eklemlerini yere bastırarak çıtlatıyordu. Sehpanın altındaki yana devrilmiş ayakkabıları iki ölü kargayı andırıyordu. Bana kıskanç, kınayan bakışlar atmıyor, bugün bir şey yedin mi diye sormuyor, video kasetleri düzenlemiyor, sehpanın üstündeki kutularına yerleştirmiyordu. Sessizdi. Duvara yaslandım, telefonunu çantasından çıkarıp kapatmasını, patlamış mısır kutusunu açmasını, biraz yedikten sonra kapağını yeniden kapatmasını seyrettim. Bir şey olmuştu besbelli. Belki Ken'in Noel partisine gitmiş, karısıyla içip eğlenmesini seyretmek zorunda kalmıştı – onun ufak tefek, Japon ve zalim olduğunu söylemişti bana. Belki de Ken ilişkilerini bitirmişti sonunda. Sormadım. Kahvemi içtim, patlamış mısır kutusunu aldım, mutfağa götürüp anlaşılan ben paltomu yıkarken Reva'nın boşalttığı çöpe attım.

"Teşekkürler," dedi dönüp kanepeye, yanına oturduğum zaman. Homurdanarak televizyonu açtım. Kalan M&M'leri paylaştık, Bermuda Şeytan Üçgeni hakkında bir program izledik, ben biraz melatonin çiğnedim ve birazcık salya akıttım. Bir ara telefonumun son sakladığım yerde çaldığını işittim.

"Yeni bir boyuta açılan bir burgaç mı? Veya bir efsane? Yoksa gerçeği gizlemek için uydurulmuş bir komplo mu? Peki kaybolan insanlar nereye gidiyor? Belki de asla öğrenemeyeceğiz bunu."

Reva termostatın yanına gidip derecesini yükseltti, kanepeye döndü. Bermuda Şeytan Üçgeni programı bitti, bu kez Loch Ness Canavarı hakkında bir program başladı. Gözlerimi yumdum.

"Annem öldü," dedi Reva reklam arasında.

"Siktir," dedim.

Başka ne diyebilirdim?

Battaniyeyi kucağımıza çektim.

"Teşekkürler," dedi Reva yeniden, bu kez hafiften ağlayarak.

Televizyon programını sunan adamın hortlağı andıran sesi ile Reva'nın burun ve iç çekişleri uykuya dalmamı sağlamalıydı. Ama uyuyamadım. Gözlerimi kapadım. Tarlalarda beliren dev çemberlerle ilgili sıradaki program başladığında Reva beni dürttü. "Uyanık mısın?" Uyuyor numarası yaptım. Ayağa kalkıp ayakkabılarını giydiğini, topuklarını tıkırdatarak banyoya gidip burnunu sildiğini duydum. Veda etmeden gitti. Yeniden yalnız kaldığım için rahatlamıştım.

Kalkıp banyoya gittim, ilaç dolabını açtım. Dr. Tuttle'ın verdiği Infermiterol hapları minik ve pelet biçimindeydi, her birinin üstüne I harfi basılmıştı. Haplar bembeyaz, çok sert ve tuhaf bir şekilde ağırdı. Sanki cilalı taştan yapılmışlardı. Derin bir uyku çekmenin tam zamanı olduğunu düşündüm. Noel'in kalanını Reva'nın üzüntüsünün geçmek bilmeyen kötü kokusu eşliğinde atlatmaya çalışmak istemiyordum. Prospektüse uygun biçimde yalnızca bir tane Infermiterol aldım. Keskin konik kenarlarıyla boğazımı sıyırarak mideme indi hap.

Ter içinde uyandığımda sehpanın üstünde bir düzine açılmamış Çin yemeği kutusu buldum. Oturma odası domuz eti, sarımsak ve bayat bitkisel yağ kokuyordu. Paketinden çıkarılmamış bir yığın yemek çubuğu kanepede yanımda duruyordu. Sesi kısılmış televizyonda bir sebze kurutucusunun reklamı vardı.

Televizyon kumandasını aradım ama bulamadım. Termostat otuz derecenin üzerindeydi. Kalkıp dereceyi düşürdüm, o sırada büyük Şark halısının –annemle babamın evinden aldığım az sayıda eşyadan biriydi– dürülüp oturma odası penceresinin altına konmuş olduğunu fark ettim. Jaluziler de açıktı. İşte bu beni şaşırttı. Telefonumun çaldığını duydum, sesin peşinden yatak

odasına gittim. Telefonum streç filmle kapatılmış cam bir kâse içinde örtüsüz şiltenin ortasında duruyordu.

"Hı?" diye açtım telefonu. Ağzımın içi bataklık gibiydi.

Arayan Dr. Tuttle'dı. Boğazımı temizledim, normal biri gibi konuşmaya çalıştım.

"Günaydın. Dr. Tuttle," dedim.

"Saat akşamüstü dört," dedi. "Size geri dönmem uzun sürdü, kusura bakmayın. Kedilerimle ilgili acil bir durum vardı. Daha iyi misiniz? Mesajınızda tarif ettiğiniz semptomlar beni şaşırttı, doğruyu söylemek gerekirse."

Üzerimde cart pembe bir Juicy Couture eşofman takımı olduğunu fark ettim. Kol manşetinden Yahudi Kadınlar Konseyi Hayır Kurumu Mağazası etiketi sarkıyordu. Koridora yeni VHS kasetler dizilmişti, hepsi Sydney Pollack filmiydi: *Akbabanın Üç Günü*, *Yanlış Karar*, *Bulunduğumuz Yol*. *Tootsie*. *Benim Afrikam*. Ne Çin yemeği sipariş ettiğimi ne de hayır kurumu mağazasına gittiğimi anımsıyordum. Dr. Tuttle'a gönderdiğim sesli mesajın içeriğini de hatırlamıyordum. Sesimdeki "duygusal yoğunluğa şaşırdığını" söyledi Dr. Tuttle.

"Sizin için kaygılanıyorum. Çok, çok, çok kaygılıyım." Sesi her zamanki gibi çıkıyordu – hırıltılı, tiz bir baykuş ötüşü gibi. "Kendi varoluşunuzu sorguladığınızı söylediğinizde," diye sordu, "felsefe kitapları okuduğunuzu mu kastettiniz? Yoksa kendi başınıza düşündüğünüz bir şey mi bu? Zira intiharı düşünüyorsanız size bunun için bir şeyler verebilirim."

"Yok yok, intiharı falan kastetmedim. Biraz felsefe yapıyordum evet," dedim. "Biraz fazla düşünüyorum bu aralar, sanırım."

"İyiye işaret değil bu. Psikoza yol açabilir. Uykunuz nasıl?"

"Yeterli değil," dedim.

"Ben de bundan kuşkulanıyordum. Sıcak duş alıp biraz papatya çayı içmeyi deneyin. Sizi sakinleştirir. Infermiterol'ü de deneyin. Araştırmalar varoluşsal endişeyi gidermekte Prozac'tan daha etkili olduğunu söylüyor."

İlacı zaten denediğimi ve o denemenin bildiğim kadarıyla bu tuhaf yiyecek ve hayır kurumu mağazası alışverişiyle sonuçlandığını itiraf etmek istemedim.

"Teşekkür ederim, doktor," dedim.

Telefonu kapadım, Reva'nın bıraktığı, annesinin birkaç gün sonra Long Island'da yapılacak cenazesi ve sonrasındaki kısa anma toplantısıyla ilgili ayrıntıları anlattığı sesli mesajı dinledim. Sesi yumuşak, üzgün ve söylediklerini biraz çalışmış gibi çıkıyordu.

"Hayat devam ediyor. Zaman böyle sanırım – durmaksızın ilerliyor. Umarım cenazeye gelebilirsin. Annem senden gerçekten hoşlanırdı." Annesiyle bir kez, okulun son yılında Reva'yı ziyarete geldiğinde tanışmış ama bunu tamamen unutmuştum. "Yılbaşı arifesinde yapacağız cenazeyi. O gün erkenden eve gelebilsen iyi olurdu," demişti Reva. "Penn İstasyonu'ndan saat başı tren kalkıyor buraya." Tren biletimi nereden alacağımı, platformda nerede duracağımı, hangi vagonda oturacağımı, nerede ineceğimi ayrıntısıyla anlatmıştı. "Sonunda babamla tanışacaksın."

Mesajı az kalsın siliyordum ama sonra saklamanın ve posta kutum dolana kadar beklemenin daha iyi olacağını düşündüm, böylece kimse bana sesli mesaj bırakamayacaktı.

Paltom hâlâ sırılsıklam küvette beklediğinden bir kot ceket giydim, terliklerimi ayağıma geçirdim, bankamatik kartımı cebime koydum, kirli kar yığınlarının arasındaki tuzlanmış patikada tir tir titreyerek kahvelerimi almak için Mısırlılara gittim. Marketteki Noel süsleri çoktan kaldırılmıştı. Gazetelerin üstündeki tarih 28 Aralık 2000'i gösteriyordu.

"Borcun bu kadar oldu," dedi daha ufak tefek Mısırlılardan biri, tezgâha bantlanmış bir kâğıt parçasını işaret ederek. Bir kucak köpeğine benziyordu, sevimli minik bir sincabı andırıyordu. "Kırk altı dolar elli sent. Dün gece yedi tane dondurma aldın."

"Öyle mi yaptım?" Benimle dalga geçiyor olabilirdi. Dalga geçse anlamazdım.

"Yedi dondurma," diye tekrarladı, başını iki yana sallayıp arkamdaki müşteri için duvar rafındaki mentollü sigara paketlerinden birine uzanırken. Tartışmaya niyetim yoktu. Mısırlılar, Rite Aid çalışanlarına benzemiyordu. Dolayısıyla bankamatikten para çekip borcumu ödedim.

Evde, mutfak tezgâhının üstünde yedi kutu Häagen-Dazs dondurması buldum. Onları marketteki dondurucunun derinlerinden çıkarmak için epey çaba harcamış olmalıydım: Kahveli Çıtır Karamelli, Çikolatalı Vanilyalı, Ahududulu Çikolatalı, Romlu Kuru Üzümlü, Çilekli, Bourbon Pikan Pralinli, Karpuzlu dondurmalar. Hepsi erimişti. Acaba misafir mi bekliyordum? Sehpaya yerleştirilmiş kutu kutu Çin yemeği bir kutlama niyetini gösteriyor olabilirdi ama anladığım kadarıyla uyuyakalmış veya yemek çubuklarına sinirlenip yemekleri ben rüya görürken evimi kokutsunlar diye orada öylece bırakmıştım. Dairem hâlâ fritöz yağı kokuyordu. Oturma odasının penceresini biraz araladım, kanepeye oturup ikinci kahvemi içmeye başladım. Birer birer havaya kaldırdığım yağlı Çin yemeği paketlerinin içinde ne olabileceğine dair tahmin yürüttükten sonra kapaklarını açıp baktım. Domuz etli kızarmış pilav olduğunu tahmin ettiğim kutudan çıkan kaygan, havuçlu ve soğanlı lo mein erişteşinin içindeki mini karidesler kasık bitine benziyordu. Sarımsak soslu brokoli tahminim de yanlış çıktı. O kutuda hafifçe parlayan körili tavuk vardı. Pirinç pilavı yerine lahanalı çin böreği. Pirinç pilavı yerine karışık sebze. Pirinç pilavı yerine kaburga. Sonunda pilavı buldum ama esmer pirinçti. Parmaklarımla alıp tadına baktım. Ceviz tadında, ezilmiş ve soğuktu. Çiğnerken telefonumun çaldığını duydum. Arayanın Reva olduğunu, cenaze konusunu anladığımdan emin olmak istediğini, onun için cenazeye geleceğime söz vermemi, zamanında geleceğimi, annesinin ölümüne korkunç üzülmüş olduğumu, onu umursadığımı, acısını paylaştığımı, Tanrı şahidim olsun ki kederini hafifletmek için her şeyi yapacağımı söylememi isteyeceğini biliyordum.

Telefona bakmadım. Pilavı tükürdüm, Çin yemeği kutularını çöpe taşıdım. Erimiş dondurma kaplarını tek tek açıp lavaboya döktüm. Reva attığım yiyecekleri görse şoke olurdu, diye düşündüm, sanki hepsini yiyip sonra kusmak israf değilmiş gibi.

Çöp kutusunu apartmana çıkarıp çöp bacasına boşalttım. Oturduğum binanın en sevdiğim özelliklerinden biriydi çöp bacası. Kendimi önemli hissetmemi sağlıyordu, hayata katıldığımı hissettiriyordu. Çöpüm başkalarının çöpüne karışıyordu. Dokunduğum şeyler başka insanların dokunduğu şeylere temas ediyordu. Katkıda bulunuyordum. Bağlantı kuruyordum.

Bir Xanax ve bir Infermiterol aldım, ıslak paltomu küvetten çıkardım, küveti doldurmak için sıcak suyu açtım. Sonra yatak odasına gidip üzerime geçirmek ve *Jumpin' Jack Flash*'i izlerken uyuyakalmak için temiz pijama aradım. Yatak odamdaki mobilyalar yeniden düzenlenmişti. Yatağımın başı duvara bakacak şekilde döndürülmüştü. İlaç etkisinde bir bilinç kararması sırasında evimi incelediğimi, zihnimi kullanarak –hangi bölümünü kullandığımdan emin değildim– mekânsal ambiyansı stratejik bir biçimde iyileştirmek üzere karar almaya çalıştığımı hayal ettim. Dr. Tuttle bu tür davranışlarda bulunabileceğimi öngörmüştü. "Ağır makine kullanmadığınız sürece uykunuzda bazı faaliyetlerde bulunmanızda sorun yok. Çocuğunuz yok, değil mi? Aptalca bir soru oldu." Uykuda yürümek, uykuda konuşmak, uykuda çevrimiçi sohbet etmek, uykuda yemek – bunlar beklenebilir şeylerdi, özellikle de Ambien kullanırken. Uyurken bilgisayarda ve mahalle marketinde epey alışveriş yapmıştım. Uykumda Çin yemeği söylemiştim. Uykumda sigara içmiştim. Uykumda mesaj atmış, telefon açmıştım. Yeni bir şey değildi bu da.

Fakat Infermiterol deneyimim farklıydı. Giysi dolabımdan bir tayt ve termal tişört aldığımı hatırlıyorum. Dişlerimi fırçalarken küvete akan suyun sesini dinlediğimi hatırlıyorum. Kirli lavaboya kanlı köpükler tükürdüğümü hatırlıyorum. Ayak

parmağımla suyun sıcaklığını ölçtüğümü de hatırlıyorum. Ama suya girdiğimi, yıkandığımı, saçlarımı yıkadığımı hatırlamıyorum. Evden çıktığımı, dışarda yürüdüğümü, taksiye bindiğimi, bir yerlere gittiğimi, o gece, ertesi gün ve sonraki gün yaptıklarımı da hatırlamıyorum.

Sanki gözlerimi kırpmış ve kendimi üzerimde kot pantolon, eski spor ayakkabılarım ve uzun beyaz bir kürk mantoyla LIRR treninde bulmuştum, kafamda *Tootsie*'nin film müziği çalıyordu.

Ninova Library

DÖRT

Dr. Tuttle beni "uzun kâbuslar", "gerçek zamanlı zihinsel yolculuklar", "düş gücü felci", "algıda uzay-zaman anomalileri", "çoklu evrene baskın yapıyormuş gibi hissettiren rüyalar" ve "gizli boyutlara yolculuklar" vesaire konusunda uyarmıştı.

Bana yazdığı türde ilaçları alan insanların küçük bir yüzdesinin uyanık oldukları saatlerde de halüsinasyon gördüğünü söylemişti. "Genellikle hoş rüyetler, uhrevi ruhlar, göksel ışık örüntüleri, melekler, arkadaş canlısı ruhlar görürler. Hayaletler. Pırıltılar. Halüsinasyon görmek tamamen zararsızdır. Ayrıca çoğunlukla Asyalılara özgü bir deneyimdir. Sizin etnik geçmişinizi sorabilir miyim acaba?"

"İngiliz, Fransız, İsveçli, Alman."

"Sorun yaşamazsınız."

LIRR trenine göksel denemezdi ama bir bilinçli rüya deneyimi yaşıyor olmadığımdan emin değildim. Başımı eğip ellerime baktım. Onları kımıldatmakta zorlanıyordum. Sigara ve parfüm kokuyorlardı. Üstlerine üfledim, mantomun serin beyaz kürkünü okşadım, ellerimi yumruk yaptım, uyluklarıma vurdum. Mırıldandım. Epey gerçek geliyordu her şey.

Kendimi yokladım. Kanayan bir yerim yoktu. Altıma işememiştim. Çorapsızdım. Dişlerim yosun tutmuş gibiydi, ağzımda

fıstık ve sigara tadı vardı ama mantomun ceplerinde sigara paketi bulamadım. Bankamatik kartım ve anahtarlarım kotumun arka cebindeydi. Ayağımın dibinde Bloomingdale's'in üzerinde Büyük Kahverengi Torba yazan alışveriş çantalarından biri vardı. İçinde de otuz dört beden Theory marka bir etek ceket takımıyla Calvin Klein marka ten rengi sutyen ve külot takımı. Kadife taklidi kumaş kaplı küçük bir mücevher kutusunda çirkin topaz kolye uçlu, sahte altın bir kolye vardı. Yanımdaki koltukta kocaman bir beyaz gül buketi duruyordu. Altına kare şekline bir zarf yerleştirilmişti, üstüne benim el yazımla "Reva için" yazılmıştı. Çiçeklerin yanında bir *People* dergisi, yarısı boş bir su şişesi ve iki Snickers çikolatası kabı duruyordu. Su şişesinden bir yudum alınca içindekinin su değil cin olduğunu anladım.

Pencerenin diğer tarafında solgun ve sarı güneş titreşiyordu. Doğuyor muydu yoksa batıyor muydu? Tren hangi yönde ilerliyordu? Yeniden ellerime, kemirilmiş tırnaklarımın altında birikmiş gri kir tabakasına baktım. Üniformalı bir adamın geçtiğini görünce durdurdum onu. Önemli soruları sormak için fazla utangaç olduğumdan –"Günlerden ne? Nereye gidiyorum? Akşam mı yoksa sabah mı?"– sıradaki durağın hangisi olduğunu sordum.

"Bethpage'e yaklaşıyoruz. Sizin istasyonunuz ondan sonraki." Önümdeki koltuğun arkasına tutturulmuş biletimi aldı. "Birkaç dakika daha kestirebilirsiniz," diye göz kırptı.

Uyuyamadım. Pencereden dışarı baktım. Güneş yükseliyordu besbelli. Tren gümbürdedi, sonra yavaşladı. Bethpage'deki platformda uzun paltolu, orta yaşlı bir grup insan ellerinde kahve bardaklarıyla karşı yönden gelecek treni bekliyordu. Orada inip Manhattan treniyle eve dönebileceğimi düşündüm. Tren durunca ayağa kalktım. Kürk mantom yere kadar uzanıyordu. Ağır kürktendi, beyaz deri kemeri belime bağlanmıştı. Spor ayakkabılarımın içindeki çıplak ayaklarım nemliydi. Sutyen de takmamıştım. Meme uçlarım svetşörtümün içindeki yumuşak

hava sürtünüyordu, svetşörtüm yeni ve ucuz geldi bana, Walgreens veya Rite Aid'de beş dolara satılan giysilerden olmalıydı. Bir zil çaldı. Acele etmem gerekiyordu. Ama eşyalarımı toplarken aniden fena hâlde kakam geldi. Çantamı ve gül buketini koltukta bırakıp koridordan aceleyle tuvalete koşturdum. Mantoyu çıkardım, tuvalet kabininin kirli duvarına yalnızca ipeksi pembe kumaştan astarı değsin diye asmadan önce tersyüz ettim. Ne yemiştim bilmiyordum ama her zamanki hayvanlı krakerler veya restoran salatası değildi. Klozette otururken trenin yeniden hareket ettiğini hissettim. Kollarımı incelemek için svetşörtün bol yenlerini sıyırdım, bir damga, işaret, morluk veya yara bandı aradım. Bir şey göremedim.

Mantonun ceplerini yoklayıp telefonumu aradım ama yalnızca Kore Mahallesi'nden alınmış bir bubble tea fişi ve bir paket lastiği bulabildim. Lastikle saçımı topladım. Çiziklerle dolu donuk aynadan görebildiğim kadarıyla çok da fena görünmüyordum. Yanaklarımı tokatladım, uykulu gözlerimi ovuşturdum. Hâlâ güzelim. Saçımın daha kısa olduğunu fark ettim. Bilinç kararması sırasında kestirmiş olmalıydım. Infermiterol etkisinde neler yaptığımı anlamak için banka kayıtlarına bakabilirdim ama pek de umurumda değildi çünkü tek parçaydım ve kanayan bir yerim yoktu. Morarmış, kırılmış bir yerim yoktu. Nerede olduğumu biliyordum. Kredi kartım ve anahtarlarım yanımdaydı. Önemli olan yalnızca buydu. Utanmıyordum. Bir Infermiterol hayatımın birkaç gününü alıvermişti. Bu anlamda tam aradığım ilaçtı.

Yüzüme su çarptım, gargara yaptım, dişlerimdeki kir tabakasını kâğıt mendille ovarak temizledim. Koltuğuma dönünce ağzıma bir yudum cin aldım, iyice çalkalayıp şişeye tükürdüm. Tren yeniden yavaşlıyordu. Eşyalarımı topladım, hantal buketi bebek gibi kollarımın arasına aldım. Güller bembeyaz ve kokusuzdu. Gerçek olduklarından emin olmak için dokundum onlara. Öyleydiler.

***

Farmingdale telefon direkleriyle bölünen çirkin, düz, gri bir manzaraydı. Uzakta bej alüminyum cephe giydirmeli iki katlı sıra sıra binalar, rüzgârda titreyen çıplak ağaçlar, belki bir tahıl deposu gördüm, belirsiz bir kaynaktan yükselen koyu renkli duman solgun gri, geniş gökyüzüne karışıyordu. Paltolu, atkılı, şapkalı insanlar buzlanmış küçük meydandan geçip çalışır hâldeki motorlarıyla küçük otoparkı egzoz dumanına boğan minivanlara ve ucuz sedanlara gidiyorlardı. Kocaman beyaz bir Lincoln Continental kaldırımın yanında durup farlarını yaktı.

İçindeki Reva'ydı. Yolcu koltuğu tarafındaki otomatik camı indirdi, bana el salladı. Onu görmezden gelmeyi, istasyona dönüp şehre giden ilk trene binmeyi düşündüm. Reva kornaya asıldı. Yola doğru yürüyüp arabaya bindim. Döşemesi bordo renkli suni deriden, panelleri sahte ahşaptandı. Puro ve vişneli araba parfümü kokuyordu. Reva'nın kucağı buruşturulmuş kâğıt mendil doluydu.

"Manton yeni mi? Gerçek mi?" diye sordu burnunu çekerek.

"Noel hediyesi," diye mırıldandım. Alışveriş torbasını ayaklarımın arasına tıktım, buketi kucağıma aldım. "Kendime."

"Bu benim amcamın arabası," dedi Reva. "Geldiğine inanamıyorum. Dün gece telefonda sana inanmayacaktım az kalsın."

"*Neye* inanmayacaktın?"

"Gelmene çok sevindim." Radyoda klasik müzik çalıyordu.

"Cenaze bugün," dedim, inanmaya isteksiz olduğum şeyi doğrulamak için. Gerçekten gitmek istemiyordum ama mecburdum artık. Müziği kıstım.

"Geç kalırsın veya akşama kadar uyursun falan sanmıştım. Alınma lütfen. Ama işte buradasın!" Dizime hafifçe pat pat vurdu. "Ne güzel çiçekler. Annem onlara bayılırdı."

Koltuğumda arkaya kaykıldım. "Pek iyi hissetmiyorum, Reva."

"Hoş *görünüyorsun* ama," dedi, mantomu yeniden süzerken.

"Yedek kıyafet getirdim," dedim, alışveriş torbasını tekmeleyerek. "Siyah bir şeyler."

"İstediğin her şeyi ödünç alabilirsin," dedi Reva. "Makyaj malzemesi, ne istersen." Bana doğru dönüp yapmacık bir ifadeyle gülümsedi, elimi okşadı. Berbat görünüyordu. Yanakları şişmişti, gözleri kırmızıydı, cildi balmumu gibiydi. Sürekli kustuğu dönemde de böyle görünürdü. Üniversite son sınıfta gözlerindeki kan damarlarını bile patlatmış, kampüste haftalar boyunca siyah camlı gözlükle dolaşmıştı. Yatakhanedeki odamızda çıkarıyordu gözlüğünü. Ona bakmak zordu.

Arabayı sürmeye başladı.

"Kar ne kadar güzel, değil mi? Burası nasıl da huzurlu, öyle değil mi? Şehirden uzak ya? Neyin anlamlı olduğunu anlıyor insan. Biliyorsun... *hayatta* yani." Tepkimi görmek için bana baktı ama tepki vermedim. Sinir bozucu davranacaktı, bunu anlayabiliyordum. Rahatlatıcı şeyler söylememi bekleyecek, cenazede ağladığı sırada kolumu omzuna dolamamı isteyecekti. Tuzağa düşmüştüm. Günüm cehennem gibi geçecekti. Acı çekecektim. Günü atlatamayacakmışım gibi hissettim. Karanlık, sessiz bir odaya, video filmlerime, yatağıma, haplarıma ihtiyacım vardı. Aylardır ilk defa bu kadar uzaklaşıyordum evimden. Korkuyordum.

"Kahve molası verebilir miyiz?"

"Evde kahve var," dedi Reva.

Buzlu yollarda araba sürüşünü, yolu görmek için aracın alçak koltuğundan boynunu uzatışını seyrederken o anda ondan gerçekten nefret ediyordum. Görüşmeyeli neler yaptığını uzun uzun anlatmaya başladı – evi temizlemiş, akrabaları ve aile dostlarını aramış, cenaze evi için gerekli düzenlemeleri yapmıştı.

"Babam kremasyona karar verdi," dedi. "Cenaze töreninin bitmesini bile bekleyemedi. Zalimane geliyor bana. *Yahudi* âdeti bile değil. Tasarruf etmeye çalışıyor." Kaşlarını çattı, yanakları

sarktı. Gözlerine yaşlar doldu. Reva'nın bu kadar öngörülebilir olması beni hep etkilemişti – bir film karakteri gibiydi. Her duygusal jesti tam gerektiğinde yapıyordu. "Annem şimdi küçük, ucuz, ahşap bir kutunun içinde," diye sızlandı. "Şu kadarcık bir kutu." Kutunun boyutlarını göstermek için ellerini direksiyondan çekti, vogue dansı* figürleri yaptı. "Kocaman pirinç bir saklama kabı almamız için ısrar ettiler. Her adımda soymaya çalışıyorlar insanı, yemin ederim. Öyle iğrenç ki. Babam da öyle *pinti* ki. Annemin küllerini okyanusa dökeceğimi söyledim, bunun itibarsızlık olacağını söyledi. Ne demek ki bu? Okyanusun nesi itibarsızmış? Okyanustan daha itibarlı bir şey var mı? Şömine rafı daha mı itibarlı? Mutfak dolabı?" Kendi haklı öfkesinden boğulacak gibi oldu, sonra yavaşça bana doğru döndü. "Belki benimle gelirsin, birlikte arabayla Massapequa'ya gider, bu işi halledip bir yerde yemek yeriz diye düşündüm. Mesela gelecek hafta, zamanın olursa. Veya ne zaman uygunsan aslında. Belki havalar biraz ısınınca. En azından kar yağışı bitince. Sen anneni ne yaptın?" diye sordu.

"Babamın yanına gömüldü," dedim.

"Gördün mü bak, biz de gömmeliydik annemi. En azından annenle baban hâlâ bir yerlerde. Yani, yakılıp kül olmadılar. En azından yerin dibindeler, kemikleri hâlâ orada, tek parça hâlindeler. Buna hâlâ sahipsin."

"Kenara çek," dedim ona. İleride bir McDonalds görmüştüm. "Arabalı servise girelim. Sana kahvaltı ısmarlayayım."

"Diyetteyim," dedi Reva.

"O zaman *kendime* kahvaltı ısmarlayayım," dedim.

Otoparka sapıp sıraya girdik.

"Ziyaret ediyor musun? Annenle babanın mezarlarını?" diye

---

* Vogue veya voguing, 1980'lerin sonlarında 1960'ların Harlem balo salonu sahnesinden gelişen son derece stilize, modern bir ev dansı. Madonna'nın şarkı ve videosu "Vogue" da yer aldığı ve 1990 *Paris Is Burning* belgeselinde gösterildiği zaman anaakım bilinirliği kazandı. –*ybn*

sordu. Can sıkıntısıyla öfleyişimi gizli üzüntümün ifadesi sanmıştı. Bana doğru dönüp tiz bir sesle, "Hımm!" diye sızlandı, hâlden anlar bir tavırla kaşlarını çattı ve yanlışlıkla kornaya dokundu. Yaralı bir bozkır kurdu gibi uludu korna. Önümüzdeki arabanın şoförü Reva'ya ortaparmağını gösterdi. "Ah, Tanrım. Affedersin!" diye haykıran Reva özür dilemek için yeniden kornayı çaldı. Bana baktı. "Evde yemek var. Kahve de var, her şey var."

"Tek istediğim McDonalds kahvesi. Tek arzum bu. Bunca yol geldim."

Reva arabayı park etti. Bekledik.

"Krematoryum ne kadar rahatsız edici bir yerdi anlatamam. Yastayken gitmek isteyeceğin en son yer. Cesetleri nasıl yaktıklarını anlatan bir sürü yazı veriyorlar, sanki gerçekten bilmem lazımmış gibi. Broşürlerden birinde ölen bebekleri küçük 'metal tepsilerde' yaktıklarını anlatıyorlar. Onlara öyle diyorlar – 'metal tepsi'. Bunu düşünmeden yapamıyorum. 'Tepsi.' Öyle tiksindirici ki. Sanki tepsi pizzası yapıyorlar. Ne korkunç, değil mi? Senin de mideni bulandırmıyor mu?"

Önümüzdeki araba siparişini alıp gitti. Reva'ya diyafona yaklaşmasını işaret ettim.

"İki büyük boy kahve, ekstra şekerli, ekstra kremalı," dedim ve Reva'ya siparişi tekrar etmesini söyledim. Tekrar etti, kendine de Oreo'lu McFlurry söyledi.

"İstersen bizde kalabilirsin," dedi Reva, arabayla sipariş teslim penceresine doğru ilerlerken. "Yılbaşı arifesi bugün, biliyorsun."

"Şehirde bazı planlarım var."

Reva yalan söylediğimi biliyordu. Ona baktım, yalanımı sorgulaması için meydan okudum ama yalnızca gülümsedi ve uzattığım bankamatik kartını alıp penceredeki kadına verdi.

"Keşke benim de şehirde planlarım olsa," dedi.

Sıradaki pencerenin önüne geldik, Reva kahvelerimi alıp bana uzattı. Kapakları ucuz parfüm ve yanık hamburger kokuyordu.

"Anma toplantısından sonra istasyona dönmen için bir taksi çağırabilirim sana," dedi tiz ve yapmacık sesiyle, bir yandan McFlurry'sini kaşıklarken. "Ken de geliyor sanırım," dedi. "İşyerinden birkaç kişi daha geliyor. En azından akşam yemeğine kalmak ister misin?" Ağzı doluyken konuşması tahammül edemediğim özelliklerinden biriydi.

"Önce biraz uyuklamam lazım," dedim. "Sonra nasıl hissettiğime bakarım."

Reva bir süre sessiz kaldı, uzun plastik kaşığı yalarken dilinden soğuk beyaz bulutlar yükseliyordu. Arabanın kaloriferini köklemişti. Kürk mantonun altında terliyordum. McFurry bardağını bacaklarının arasına sıkıştırıp arabayı kullanırken yemeyi sürdürdü.

"Benim odamda uyuyabilirsin," dedi. "Orası sessizdir. Akrabalarımız geldi ama kabalık ettiğini falan düşünmezler. Saat ikiye kadar cenaze evine gitmemiz gerekmiyor."

Lisenin, bir kütüphanenin, tek katlı mağazalar blokunun önünden geçtik. İnsanların neden böyle bir yerde yaşamak isteyebileceğini aklım almıyordu. Farmingdale Eyalet Üniversitesi, bir Costco, sırayla beş mezarlık, bir golf sahası, sokaklar boyunca uzanan beyaz ahşap çitler, karları özenle temizlenmiş garaj ve yaya yolları. Reva'nın bu kadar bayık bir yerden gelmiş olması mantıklıydı. Neden köle gibi çalışıp New York City'de kendine bir yuva kurmaya çalıştığını açıklıyordu. Babasının muhasebeci olduğunu söylemişti bana. Annesi de Yahudi gündüz okulunda sekreterdi.

"İşte burası," dedi, taba rengi tuğla bir evin garaj yoluna girdiğimiz sırada. Küçük bir çiftliği andıran ev ellilerde inşa edilmiş olmalıydı. Dışardan bakınca bile zeminin halıfleks kaplı, odalardaki havanın nemli ve yapışkan, tavanın alçak olduğunu tahmin edebiliyordum. Ivır zıvır dolu dolaplar, ahşap kâsedeki kararmış muzların üstünde uçuşan sinekler, eski buzdolabının üstündeki mıknatıslı süslerden sarkan geçerliliğini yitirmiş tu-

valet kâğıdı ve bulaşık deterjanı kuponları, ucuz market yiyecekleri dolu kiler gözümün önüne geliyordu. Annemle babamın şehir dışındaki evinin tam tersiydi. Onların ürkütücü bir şekilde boş, kahverengi duvarlı Tudor Kolonyal evi çok sadeydi. Temizlikçinin limon kokulu Pledge'le aksatmadan cilaladığı mobilya, koyu renkli ağır ahşaptandı. Kahverengi deri kanepe, kahverengi deri koltuklar. Yerler cilalı ve parlaktı. Oturma odasında vitray camlar, girişte kocaman parlak yapraklı bitkiler vardı. Evin geri kalanı renksizdi. Perdeler ve halılar tek renkti. Göze takılan pek az şey vardı – tezgâhların üstü bomboş, her yer düzenli ve loştu. Anaokulunda yaptığım parmak boyası resimleri veya ilk yazı yazma denemelerimi alfabenin harfleri biçiminde mıknatıs süslerle buzdolabına tutturacak bir kadın değildi annem. Evin duvarları büyük ölçüde boştu. Görsel açıdan ilginç herhangi bir şey annemin gözlerini yoruyordu sanki. Beni ziyaret etmek için şehre tek gelişinde, Gugenheim'dan kaçışının nedeni buydu belki de. Yalnızca büyük yatak odası, yani annemin odası dağınıktı – cam şişeler içinde parfümler ve kül tablaları, kullanılmayan egzersiz aletleri, pastel ve bej renkli kumaş yığınları. King size yatak alçaktı, o yatakta ne zaman uyusam dünyadan çok uzak, bir uzay gemisinde veya ayda gibi hissederdim kendimi. O yatağı özlüyordum. Annemin uçuk sarı yatak örtülerinin buz gibi boşluğunu da.

Birinci kahvenin kalanını kafama diktim, boşalan bardağı Bloomingdale's mağazasının Büyük Kahverengi Torba'sına koydum. Reva arabayı garaj yoluna, bordo rengi paslı bir minivanla eski, sarı bir Volvo steyşın vagonun yanına park etti.

"Gel de akrabalarımla tanış," dedi. "Sonra sana biraz uzanabileceğin yeri göstereyim." Beni karları kürenmiş patikadan eve götürdü. Yine konuşmaya başlamıştı. "Onun ölümünden beri sürekli bitkinim. Doğru dürüst uyuyamıyorum, tuhaf rüyalar görüyorum. Tüyler ürpertici. Kâbus denemez bunlara aslında. Yalnızca acayip. Gerçekten tuhaf."

"Herkes rüyalarının tuhaf olduğunu düşünür, Reva," dedim. "Bunaldım herhalde. Zor bir dönemdi ama hüzünlü, huzurlu ve güzel bir yanı da vardı. Ölmeden önce ne dedi biliyor musun? 'Herkesin favorisi olmaya çalışma. Git yalnızca eğlen.' Bu gerçekten etkiledi beni, 'herkesin favorisi' demesi. Çünkü doğru. Öyle olma baskısı hissediyorum gerçekten de. Sence öyle miyim? Sanırım asla yeterince iyi olduğumu hissetmedim. Benim için sağlıklı olacak böylesi muhtemelen, hayatla yalnız başıma yüzleşmek zorunda kalmak, anlarsın ya. Babamla ben aslında yakın sayılmayız. Seni akrabalarımla hızlıca tanıştıracağım," dedi ön kapıyı açarken.

Evin içi tahmin ettiğim gibiydi – kalın tüylü, misket limonu rengi halıfleks, sarı kristal avize, dore rengi desenli duvar kâğıdı, alçak alçı tavanlar. İçerisi boğucu derecede sıcaktı ve hava yemek, kahve ve çamaşır kokusuyla ağırlaşmıştı. Reva beni kar kaplı ön bahçeye bakan bir oturma odasına götürdü. Büyük ekranlı televizyonun sesi kısılmıştı, bir dizi gözlüklü kel adam şeffaf plastik örtülü, şal desenli bir kanepede oturuyordu. Reva çizmelerini yere vurarak karları paspasa dökerken siyah elbiseli, saçları bigudili üç şişman kadın donut ve Danimarka pastası dolu tepsilerle mutfaktan çıktı.

"Bu benim arkadaşım, gidip almak zorunda kaldığım hani," dedi Reva kadınlara.

Başımla selam verdim. El salladım. Kadınlardan birinin beyaz mantomu, spor ayakkabılarımı süzdüğünü gördüm. Gözleri Reva'nın gözleri gibi elaydı. Reva tepsiden bir donut aldı, kadınlar oturma odasına geçti.

"Arkadaşın aç mı?" diye sordu kadınlardan biri.

"Çiçekler güzelmiş," dedi diğeri.

"Demek hakkında onca şey duyduğumuz arkadaş sensin," dedi üçüncü.

"Aç mısın?" diye sordu Reva.

Başımı hayır anlamında salladım ama Reva beni parlak ışıklı

mutfağa götürdü. "Öyle çok yiyecek var ki. Görüyor musun?" Tezgâhlar ve masanın üstü kraker, cips, yemiş kâseleri, peynir, jülyen doğranmış sebzeler, sos, kurabiye tabaklarıyla doluydu. "Simitleri bitirdik," dedi Reva. Tezgâhtaki semaverde çay demleniyordu. Ocağın üstündeki kocaman tencerelerin buharı tütüyordu. "Tavuk, spagetti, sebze türlüsü," dedi Reva, kapakları tek tek kaldırarak. Tuhaf bir şekilde rahattı. Her zamanki yapmacık kibrinden eser yoktu. Evcimen, geleneksel veya böyle gibi bir evde yaşamayı tarif edeceği sıfat her neyse –"alelade"– olmayı mazur gösterecek şeyler söylemedi. Belki de tamamen içine kapanmıştı. Buzdolabını açıp yuvarlak Tupperware kapları gösterdi, bunların tüm gün atıştıracak bir şeyleri olsun diye önceden hazırladığı buharda haşlanmış sebzeler olduğunu söyledi. Noel'den beri spor salonuna gitmemişti. "Her neyse. Şimdi zamanı değil. Biraz brokoli ister misin?" Kaplardan birinin kapağını açtı. Kokuyu alınca öğürecek gibi oldum.

"Matem oturması denen şey mi bu? Hani on gün oturuyorsunuz ya?" diye sordum, buketi eline tutuştururken.

"Şiva yedi gün sürer. Ama hayır. Ailem dindar falan değildir. Oturup yemek yemeyi çok severler yalnızca. Teyzelerim ve amcalarım New Jersey'den arabayla geldiler." Çiçekleri lavaboya bıraktı, kendine bir fincan kahve koydu, cebinden çıkardığı buruşuk paketten kahveye birazcık tatlandırıcı döküp yere bakarak dalgın dalgın karıştırdı. McDonalds kahvesinin kalanını kafama dikip bardağa semaverden çay doldurdum. Floresan ışıklar linolyum zeminde yansıyor, gözlerimi acıtıyordu.

"Gerçekten biraz uzanmam lazım, Reva," dedim. "Pek iyi değilim."

"Ah, tabii," dedi. "Benimle gel." Mutfaktan çıkıp oturma odasından geçtik. "Baba, kimsenin aşağı inmesine izin verme. Arkadaşımın biraz yalnız kalmaya ihtiyacı var."

Kel adamlardan biri elini ilgisizce şöyle bir sallayıp Danimarka pastasını ısırdı. Pastanın dağılan kıtırı kahverengi sü-

veterine düştü. Bir çocuk tacizcisi gibi baktı bana. O adamların hepsi öyle bakıyordu. Ama belli ışıklar altında herkes öyle görünür, diye düşündüm, *ben* bile. Reva bile. Babası göğsüne dökülen hamur kırıntılarını toplamaya çalışırken kadınlar kalkıp yanına geldi, itirazlarını hiçe sayarak göğsündeki kırıntıları ellerindeki tabaklara süpürmeye başladılar. Ölümün hayaleti her şeyi kaplamamış olsa bir John Hughes filminde olduğumu düşünebilirdim. Anthony Michael Hall'un, belki elinde bir kek veya güveç kabıyla komşunun çocuğu rolünde kapıda belirdiğini hayal ettim bir an için. Veya belki bu bir kara komediydi ve Whoopi Goldberg cenaze levazımatçısını oynayacaktı. Ne güzel olurdu. Whoopi'yi düşünmek bile beni yatıştırıyordu. Gerçekten kahramanımdı o benim.

Reva beni dönen bir merdivenden indirip bodrum katına götürdü –aşağıda bir tür dinlenme ve oyun odası vardı– yıpranmış mavi halıfleks, ahşap duvar panelleri, tavana yakın küçük pencereler, suratsız, buruşuk, leylak rengi sentetik kumaş kaplı bir kanepenin üstünde asılı, çerçeveleri çarpılmış bir dizi fena görünmeyen suluboya.

"Kim yaptı bunları?" diye sordum.

"Annem yaptı. Pek güzeller, değil mi? Benim odam bu tarafta."

Reva dar, pembe çinili bir banyonun kapısını açtı. Klozet sifonundan su sesi geliyordu. "Hep böyledir bu," diyerek sifon kolunu çekiştirdi ama bir şey değişmedi. Bir başka kapı odasına açılıyordu. İçerisi karanlık ve bunaltıcıydı. "Burası havasız oluyor. Penceresi yok," diye fısıldadı. Komodinin üstündeki gece lambasını açtı. Duvarlar siyaha boyanmıştı. Dolabın kayar kapısı çatlamış, yuvasından çıkarılıp duvara yaslanmıştı. Dolapta yalnızca siyah bir elbise ve birkaç kazak asılıydı. Üzerinde bel vermiş bir karton kutu duran siyaha boyanmış bir şifonyerden başka eşya yoktu odada. Reva tavan vantilatörünü açtı.

"Burası mıydı senin odan?" diye sordum ona.

Başını evet anlamında salladı, yatağın üstüne serilmiş kay-

gan mavi naylon kumaştan uyku tulumunu kaldırdı. Yatak yerde duran çift kişilik bir yaylı şilteden ibaretti. Reva'nın çarşafıyla nevresimi çiçek ve kelebek desenliydi. Hüzünlü, eski, yıpranmışlardı.

"Lisede buraya taşınıp odayı siyaha boyadım. *Havalı* olmak için," dedi alayla.

"Bence gayet havalı," dedim. Alışveriş torbasını yere koydum, kahvemi bitirdim.

"Seni ne zaman uyandırayım? Bir buçukta evden çıkmamız lazım. Hazırlanmak için ne kadar zamana ihtiyacın olacağını da hesapla."

"Ödünç alabileceğim ayakkabıların var mı? İnce çorabın?"

"Burada pek eşyam yok," dedi Reva, şifonyerin çekmecelerini açıp kaparken. "Annemin eşyalarından alabilirsin ama. Ayakkabı numaran otuz dokuzdu değil mi?"

"Otuz dokuz buçuk," dedim yatağa girerken.

"Sana uyacak bir şeyler vardır yukarıda muhtemelen. Seni saat bir sularında uyandırırım."

Kapıyı kapadı. Yatağa oturup ışığı söndürdüm. Reva banyoda gürültü çıkarıyordu.

"Lavabonun yanına senin için temiz havlu bırakıyorum," dedi kapının arkasından. Burada olduğum için kusamıyor olabilir mi, diye düşündüm. Kusmasının benim için sakıncası olmadığını söylemek isterdim ona. Gerçekten umurumda olmazdı. Anlardım onu. Kusmak beni teselli edecek olsa yıllar önce denerdim bunu. Banyonun kapısını kapadığını, merdivenleri gıcırdatarak yukarı çıktığını işitene kadar bekledim, sonra gidip ilaç dolabına baktım. Eski bir sakız aromalı amoksisilin kutusu ve yarısı boşalmış Monistat kaşıntı kremi vardı. Amoksisilini içtim. Sifonu akıtan klozete işedim. Giydiğim beyaz pamuklu çamaşırda eski bir kan lekesi vardı. Lekeyi görünce aylardır regl olmadığımı hatırladım.

Uyku tulumunun altına döndüm, Reva'nın akrabalarının

yukarıdan gelen gürültüsünü dinledim – ayak sesleri, sızlanmalar, bol bol nevrotik enerji, ikram edilen yiyecekler, çiğneyen çeneler, kalp sızısı, fikirler ve Reva'nın dışa vurulmayan ıstırabı, öfkesi veya bastırmaya çalıştığı duygu neyse artık.

Uzun süre uyumadan öylece yattım. Işıklar söndükten sonra sinemada oturup fragmanların başlamasını beklemek gibiydi. Ama hiçbir şey olmuyordu. Kahve içtiğime pişman oldum. Reva'nın mutsuzluğunun odada benimle olduğunu hissediyordum. Annesini kaybeden genç bir kadına özgü bir üzüntüydü – karmaşık, öfkeli ve yumuşak, fakat aynı zamanda tuhaf bir biçimde umutlu. Tanıyordum bu duyguyu. Ama içimde hissetmiyordum. Üzüntü havada dolaşıyordu. Gölgelerin loşluğunda daha da yoğunlaşıyordu. Gerçek şu ki Reva annesini benim kendi annemi hiçbir zaman sevmediğim gibi sevmişti. Annem sevmesi kolay biri değildi. Karmaşık biriydi, daha derin analiz edilmeyi hak ediyordu eminim ve güzeldi ama onu gerçekten tanımamıştım hiçbir zaman. Bu yüzden odadaki üzüntü yapmacık geliyordu bana. Klişe geliyordu. Televizyonda gördüğüm bir anneye duyulan özlem gibi – yemek pişiren ve temizlik yapan, alnımdan öpen ve dizlerime yara bandı yapıştıran, geceleri bana kitap okuyan, ağladığımda bana sarılan, sallayarak avutan bir anne. Böyle bir şey yapmanın düşüncesine bile gözlerini devirirdi benim annem. "Senin *dadın* değilim," derdi bana sık sık. Gerçi bir dadım olmamıştı hiç. Bakıcılarım olmuştu – babamın sekreterinin bulduğu kolejli kızlar. Bir de yardımcımız vardı – Dolores. Annem ona "hizmetçi" derdi. Annemin evcimenliği reddedişini, dinlence hakkını koruma yönünde feminist bir duruş olarak gerekçelendirebilirdim ama gerçekte yemek ve temizlik yapmayı reddediyordu çünkü bunları yapmasının güzellik kraliçesi olarak başarısızlığını pekiştireceğini düşünüyordu bana kalırsa.

Ah, benim annem. En iyi gününde bile kahvaltıda sade kahve ve birkaç kuru erikten başka bir şey koymazdı ağzına. Öğle

yemeği için Dolores'e bir sandviç hazırlatırdı. Birkaç lokma alır, kalanını tezgâhın üstündeki ince porselen tabağa bırakırdı – yemeğe aşırı düşkünlük göstermeme yönünde ders verdiğini düşünürdüm bana. Akşamları sidik rengi buzlu Chardonnay içerdi. Kilerde kasalar dolusu Chardonnay vardı. Yüzünün ne kadar içtiğine göre şişip indiğini günbegün takip edebiliyordum. Yalnızken ağladığını, anneliğinin eksik yönleri için kederlendiğini hayal etmekten hoşlanırdım ama ağlamasının bununla ilgili olduğunu hiç sanmıyorum. Gözlerinin altı hafifçe şişerdi. Şişlikleri indirmek için hemoroid kremi kullanırdı. Ölümünden sonra makyaj malzemelerini koyduğu çekmeceyi temizlerken anladım bunu. Hemoroit kremi, Tatlı Şampanya göz farı ve evdeyken bile sürdüğü İpeksi Fildişi fondöteni. Fetiş Pembesi ruj. Yaşadığımız yerden nefret eder, şehirden uzak olduğu için "medeniyetsiz" bulurdu. "Burada kültür ne arar," derdi. Ama bir opera salonu veya senfoni orkestrası konseri olsa –"kültür" derken kastettiği buydu– asla gitmezdi. İnce zevklere sahip olduğunu düşünürdü –güzel giysileri, kaliteli içkileri severdi– ama sanattan hiç anlamazdı. Aşk romanlarından başka bir şey okumazdı. Evde taze çiçek de bulunmazdı hiç. Bildiğim kadarıyla çoğunlukla televizyon seyreder, tüm gün yatakta sigara içerdi. Onun "kültürü" buydu. Her yıl Noel zamanı beni alışveriş merkezine götürürdü. Godiva dükkânından bana tek bir çikolata alırdı, sonra tüm mağazaları dolaşırdık ve annem gördüğü şeyler hakkında "ucuz," "taşra işi" ve "şeytanın fahişesine göre bir bluz" gibi yorumlar yapardı. Parfüm tezgâhında biraz canlanırdı. "Bu parfüm orospu donu gibi kokuyor." Bu alışveriş merkezi gezileri birlikte eğlendiğimiz sayılı anlardandı.

Babam da evde neşesizdi. Duygusuz ve sessizdi. Ben büyürken sabahları koridorda iki yabancı gibi karşılaşırdık. Ciddi, akim biriydi, bir biliminsanıydı. Öğrencilerinin yanında benim veya annemin yanında olduğundan çok daha rahat görünürdü. Boston'lıydı, bir cerrahla bir Fransızca öğretmeninin oğluydu.

Bana söylediği en kişisel şey, ebeveyninin doğumumdan bir yıl sonra bir tekne kazasında öldüğüydü. Meksika'da bir kız kardeşi vardı. Babam onun seksenlerin başında "bir beatnik" olmak için oraya taşındığını söylerdi. "Onunla hiç benzemeyiz."

Reva'nın siyah odasında, hüzünlü, yıpranmış örtülerinin altında bunları düşünürken hiçbir şey hissetmiyordum. Duyguları, hisleri *düşünebiliyordum* ama içimde canlanmalarını sağlayamıyordum. Duygularımın nereden geldiğini bile bulamıyordum. Beynimden mi? Mantıklı gelmiyordu bu. En iyi bildiğim duygu sinir bozukluğuydu – göğsümde bir ağırlık, boynumda başım bedenimden ayrılmaya hazırlanıyormuş gibi bir titreşim. Fakat bu doğrudan sinir sistemimle bağlantılı geliyordu bana – fizyolojik bir tepkiydi. Üzüntü de benzer bir şey miydi? Peki sevinç? Özlem? Sevgi?

Reva'nın çocukluk odasının karanlığında harcamak zorunda olduğum süre boyunca sınamaya, duygularımdan geriye ne kaldığını görmeye, onca uykudan sonra ne hâlde olduğumu anlamaya karar verdim. Altı aylık kış uykusundan sonra yeterince iyileştiğimi, acılı anılara karşı bağımsızlık kazandığımı umuyordum. Bu yüzden babamın ölümünü düşündüm yeniden. Öldüğünde çok duygusallaşmıştım. Hâlâ dökecek gözyaşım kaldıysa onun için akardı ancak.

"Baban son günlerini evde geçirmek istiyor," demişti annem telefonda. "Nedenini bana sorma." Haftalardır hastanede ölüm döşeğindeydi ama şimdi evde ölmek istiyordu. Ertesi gün okuldan çıkıp trenle onu görmeye gittim ama orada olmam babam için önemli olduğundan değil, anneme ondan daha iyi biri olduğumu kanıtlamak için; başka birinin çektiği acının rahatımı kaçırmasına izin vermeye razı olduğumu göstermek için. Babamın çektiği acının canımı çok sıkacağını sanmıyordum. Onu hemen hiç tanımıyordum. Hastalığı sanki işinin parçasıymış, beni ilgilendiren bir şey değilmiş, asla anlayamazmışım gibi gizlenmişti benden.

Evde onun solup gitmesini seyrederken bir hafta boyunca derslerimi kaçırdım. Oturma odasına kocaman bir yatak ve görmezden gelmeye çalıştığım tıbbi ekipmanlar kurulmuştu. Hemşirelerden biri sürekli yanındaydı. Babamın nabzını yokluyor, bir çubuğun ucundaki ıslak süngerle ağzını siliyor, kanına ağrı kesici pompalıyordu. Annem çoğunlukla tek başına yatak odasındaydı, arada bir kadehine buz doldurmak için çıkıyordu odasından. Hemşireye bir şeyler fısıldamak için parmak ucunda oturma odasına gelir, benimle hemen hiç konuşmaz, babama neredeyse hiç bakmazdı. Ben de babamın yatağının yanındaki koltuğa oturup Picasso hakkındaki ders notlarını okur gibi yapardım. Gözlerimi ona dikip babamı utandırmak istemiyordum ama bunu yapmamak zordu. Elleri büyümüş, kemikleri firlamıştı. Gözleri içine çökmüş, kararmıştı. Teni incelmişti. Kolları yapraksız ağaç dalları gibiydi. Tuhaf bir manzaraydı. Picasso'nun *Yaşlı Gitarist*'ini inceledim. *Casagemas'ın Ölümü*'nü. Babam, Picasso'nun mavi dönemine cuk diye oturuyordu. *Morfin Alan Adam.* Arada bir sarsılır, öksürürdü ama bana söyleyecek bir şeyi yoktu. "İlaçlar yüzünden konuşamaz," demişti hemşire beni avutmak için. Okurken bir yandan kulaklığımı takıp Walkman'imde müzik dinledim. Prince. Bonnie Raitt. Ne olursa. Çünkü sessizlik çıldırtıcıydı.

Derken bir pazar sabahı babam aniden bilincine kavuştu, sakin bir şekilde akşamüstü öleceğini söyledi. Beni şaşırtan bu sözlerin doğrudanlığı ve kesinliği miydi –babam hep soğukkanlı, hep akılcı, hep duygusuzdu–, ölümünün yalnızca bir fikirden ibaret olmaması mıydı –olmak üzereydi, gerçekti– yoksa yanında oturarak geçirdiğim hafta boyunca bilgim ve rızam dışında bir bağ kurmamız ve aniden onu sevmeye başlamam mıydı bilmiyorum. Ama kendimi kaybettim. Ağlamaya başladım. "Ben iyi olacağım," dedi babam bana. Yanına gidip dizlerimin üstüne çöktüm, yüzümü eski, mavi battaniyesine gömdüm. Başımı okşasın istiyordum. Beni rahatlatsın istiyordum. Ona beni

annemle yalnız bırakmaması için yalvardığım sırada tavandaki pervaneye bakıyordu. Heyecanla yakarıyordum.

"Bana bir işaret göndereceğine söz ver," diye yalvardım, kocaman, tuhaf eline uzanırken. Elini çekti. "Hâlâ burada olduğuna, diğer tarafta hayat olduğuna dair *büyük* bir işaret gönder, en az birkaç kez yap bunu. Olur mu? Bana bir şekilde ulaşacağına söz ver. Hiç beklemediğim bir işaret gönder bana. Beni izlediğini anlamamı sağlayacak bir şey. Dikkat çeken bir şey. Tamam mı? Lütfen? Söz veriyor musun?"

"Git karımı getir," dedi hemşireye.

Annem içeri gelince morfin düğmesine bastı.

"Son sözlerini mi söyleyeceksin?" diye sordu annem.

"Umarım değmiştir bunların hepsine," diye karşılık verdi babam. Ömrünün geri kalanı –yaklaşık dört saat– boyunca ben koltukta ağlarken annem mutfakta sarhoş oldu, arada bir babam ölmüş mü diye başını kapıdan içeri uzatıp kontrol ediyordu.

Sonunda öldü.

"Bu kadar, değil mi?" diye sordu annem.

Hemşire babamın nabzını ölçtü, sonra battaniyeyi başının üstüne çekti.

Bu anının içimde üzüntü uyandırması gerekirdi. Kederin korlarını yeniden tutuşturması gerekirdi. Ama öyle olmadı. Şimdi Reva'nın yatağında hepsini hatırlarken hemen hiçbir şey hissetmiyordum. Yalnızca döşeğin rahatsızlığına ve her kımıldanışımda hışırdayan uyku tulumuna biraz sinir oluyordum. Yukarıda Reva'nın akrabaları televizyonun sesini köklemişti. *Law & Order* dizisinin gerilimli ses efektleri alt katta yankılanıyordu.

Annemin neredeyse tamı tamına yedi yıl önceki cenazesinden beri bir cenazeye gitmemiştim. Cenaze evinin şapelinde kısa ve merasimsiz bir törendi onunkisi. Davetliler ilk iki sırayı ancak doldurmuştu – ben ve babamın kız kardeşi, birkaç komşu, yardımcımız. Annemin adres defterindeki isimler doktorlara

aitti – onun ve babamın doktorları. Lisedeki resim öğretmenim de vardı defterde. "Bu kaybın seni yerle bir etmesine izin verme, tatlım," demişti. "Destek alacak bir yetişkine ihtiyaç duyarsan beni arayabilirsin her zaman." Onu hiç aramadım.

Diğer yandan babamın cenazesi gerçek bir prodüksiyondu. Basılı programlar hazırlanmış, uzun konuşmalar yapılmıştı. İnsanlar saygılarını sunmak için ülkenin dört bir yanından uçaklarla gelmişti. Üniversite şapelindeki kilise sıraları yastıksız olduğundan sert ahşap popo kemiklerimi sızlatmıştı. En ön sıraya, annemin yanına oturmuş, onun iç çekişlerini ve boğazını temizlemesini duymazdan gelmeye çalışmıştım. Kalın bir tabaka hâlinde sürdüğü sedefli ruju eriyip çenesine akmaya başlamıştı. Üniversite dekanı fen bölümünün babam adına bir araştırma bursu vereceğini ilan edince annem kendini tutamayıp sıkıntıyla inlemişti. Uzanıp elini tutmuştum. Cesur bir hamleydi ama böyle büyük bir ortak noktamız olduğu için bir bağ kurabileceğimizi düşünmüştüm – soyadını paylaştığımız ölü bir adam vardı artık. Babamın birkaç gün önce ölüm döşeğindeki eli gibi soğuk ve kemikliydi eli. Şimdi sonradan olacakların habercisi olduğunu görüyorum ama o zaman öyle düşünmemiştim. Bir dakika bile geçmeden çantasında küçük hap kutusunu aramak için elimi bırakmıştı. O gün ne tür bir ilaç aldığını bilmiyordum, neşelendirici bir şeydi herhalde. Şapeldeki tören sırasında paltosunu çıkarmamış, çorabını ve saçlarını düzeltip durmuş, iç geçiren, burnunu çeken veya fısıldayan birini duyunca dönüp haince arka sıralara bakmıştı. Herkesin gelmesini bekleyip resmi tören boyunca şapelde otururken saatler geçmek bilmemişti. Annem de aynı fikirdeydi. "Cehennemde tren beklemek gibi bu," diye fısıldamıştı bana değil, şapel tavanına doğru. "Tükendim." Cehenneme giden otoyol. Cehenneme giden dar yol. Ekspres otobüs. Taksi. Küçük sandal. Birinci mevki bilet. Benzetmelerinde kullandığı tek istikamet cehennemdi.

Sıra insanların kalkıp babam hakkında güzel şeyler söyle-

mesine gelince, konuşmak için koridorda sıraya giren insanları öfkeyle süzmüştü.

"Ölen birini tanıdıkları için özel olduklarını sanıyorlar şimdi de." Kızarmış, dört dönen gözlerini devirmişti. "Önemli hissetmelerini sağlıyor. *Egomanyaklar.*" Babamın arkadaşları, meslektaşları, iş arkadaşları, sadık öğrencileri kürsüde duygusal konuşmalar yapmıştı. İnsanlar ağlamıştı. Annem kıvranıp durmuştu. Önümüzde duran tabutun cilalı yüzeyinde yansımalarımızı görebiliyordum. Solgun, havada yüzen, seğiren başlardan ibarettik.

Reva'nın yatağında uyuyamıyordum. Umutsuz bir çabaydı.

Duş almaya karar verdim. Kalkıp soyundum, gıcırdayan musluğu açtım, banyonun buharla dolmasını seyrettim. Sürekli uyumaya başladığımdan beri bedenim çok incelmişti. Kaslarım yumuşamıştı. Giyinikken hâlâ hoş görünüyordum ama çıplakken narin ve tuhaftım. Kaburgalarım sayılıyordu, kalçamda kırışıklıklar belirmişti, karnımın derisi gevşemişti. Köprücükkemiklerim çıkıntılara dönüşmüştü. Dizlerim kocaman görünüyordu. Her yanım sivri köşelerle kaplıydı. Dirseklerim, köprücükkemiklerim, leğenkemiklerim, ensemdeki düğümü andıran omurlar. Bedenim zımparalanması gereken ahşap bir heykel gibiydi. Reva bu hâlimi görse dehşete düşerdi. "İskelete benziyorsun. Kate Moss'a benziyorsun. *Haksızlık bu,*" derdi.

Reva beni yalnızca bir kez, Doğu Onuncu Cadde'deki Rus hamamında tamamen çıplak görmüştü. Ama bu bir buçuk yıl önceydi, Reva'nın "uyku diyeti" diye nitelendireceği şeye başlamamdan önceydi. Dört Temmuz'da Hamptons'daki havuz partisine gitmeden önce "kilo vermek" istemişti.

"Terleyerek attığım yalnızca bedenimdeki su, biliyorum," demişti Reva. "Ama hızlı bir çözüm yine de."

Hamama hafta içi, yalnızca kadınlara açık olduğu gün gitmiştik. Kızların çoğu bikiniliydi. Reva mayo giymişti, her ayağa kalkışında havlusunu beline doluyordu. Bana aptalca geliyordu bu. Ben çıplaktım.

"Neden bu kadar sıkıntılısın, Reva?" diye sormuştum ona, buzlu su havuzunun başında dinlenirken. "Etrafta erkek yok ki. Kimse sana bakmıyor."

"Sorun erkekler değil," demişti. "*Kadınlar* o kadar yargılayıcı ki. Sürekli kıyaslıyorlar."

"Neden umursuyorsun? Bu bir yarış değil ki."

"Evet bir yarış. Sen farkında değilsin çünkü hep kazanıyorsun."

"Saçmalama," demiştim ona. Ama haklı olduğunu biliyordum. Beğeniliyordum. İnsanlar sürekli Amber Valletta'ya benzediğimi söylüyordu. Reva da güzeldi, elbette. Jennifer Aniston ve Courteney Cox'un bileşimi gibiydi. O zamanlar söylememiştim bunu ona. Nasıl gevşeyeceğini bilse daha da güzel görünürdü aslında. "Sakin ol," dedim. "O kadar önemli bir şey yok ortada. İnsanların bir süpermodele benzemediğin için seni yargılayacağını mı sanıyorsun?"

"Bu şehirde herkes ilk bu yüzden yargılıyor insanı."

"Başkalarının senin hakkında ne düşündüğünden sana ne? New York'lular pisliktir."

"*Umursuyorum* işte, tamam mı? Uyum sağlamak istiyorum. Güzel bir hayat istiyorum."

"Tanrım, Reva. Acınası bir şey bu."

O zaman kalkıp buhar odasındaki okaliptüs sisi içinde kaybolmuştu. Sahip olduklarımın kıymetini bilmememin kibri hakkındaki yüzlerce tartışmamızdan biriydi, ufak bir çatışmaydı. Ah Reva, ah.

Bodrum katı duşakabini küçüktü, kapısı gri buzlu camdandı. Banyoda sabun yoktu, yalnızca bir şişe Prell bulabildim. Saçımı yıkadım, soğuyana dek akan suyun altında durdum. Duştan çıkınca üst katta izledikleri haber programının yankılarını duydum. Reva'nın benim için lavaboya bıraktığı pembe ve su yeşili havlular hafif küf kokuyordu. Aynadaki buğuyu silip kendime yeniden baktım. Saçım boynuma yapışmıştı. Belki daha da kısa kesmeliyim, diye düşündüm. Belki öylesi hoşuma gider-

di. Oğlan çocuğu saçı. *Erkek fatma*. Edie Sedgwick'e benzerdim. "Charlize Theron'a benzerdin," derdi Reva olsaydı. Havluya sarınıp odaya döndüm, yatağa uzandım.

Beni hüzünlendirebilecek başka şeyler de vardı. *Kumsalda*'yı düşündüm, *Çelik Manolyalar*'ı, Martin Luther King, Jr. suikastını, Viper Room'un önündeki kaldırımda ölen River Phoenix'i, *Sophie'nin Seçimi*'ni, *Hayalet*'i, *E.T.*'yi, *Boyz n the Hood*'u, AIDS'i, Anne Frank'ı düşündüm. *Bambi* üzücüydü. *Bir Amerikan Hikâyesi* ve *Tarih Öncesi Topraklarda* acıklıydı. *Mor Yıllar*'ı düşündüm, hani Nettie evden kovulur ve Celie'yi o evde istismarcı kocasına kölelik etmek üzere bırakmak zorunda kalır ya. "Ölümden başka hiçbir şey ayıramaz beni ondan!" İşte *bu* üzücüydü. Bu kadarı yeterli olmalıydı ama ağlayamıyordum. Bunların hiçbiri "üzüntümü dışa vurmamı" sağlayacak düğmeye erişebilecek kadar derine ulaşmıyordu.

Denemeyi sürdürdüm yine de.

Babamın cenazesinin olduğu günü düşündüm – siyah elbisem içinde saçlarımı aynada tarayışımı, tırnaklarımın çevresindeki ölü deriyi kanayana dek kemirişimi, merdivenlerden inerken gözlerim dolup görüşüm bulanınca tökezleyip az kalsın düşecek gibi olmamı, annemin Trans Am'ini kullanarak onu üniversite şapeline götürürken göz ucuyla gördüğüm sonbahar yapraklarını, Virginia Slim'inin karmakarışık şeritler hâlinde aramızdaki boşluğu dolduran solgun mavi dumanını, rüzgâr saçını dağıtacak diye pencere açmamı istememesini.

Hâlâ üzülemiyordum.

"Çok üzgünüm, çok," demişti Peggy babamın cenazesinde, tekrar tekrar. Peggy sonlara doğru annemin kalan tek arkadaşıydı – Reva gibi biriydi kuşkusuz. Annemle babamın evinin biraz ilerisinde, ön bahçesi yazları yaban çiçekleriyle, kışları iki küçük oğlunun inşa ettiği şekilsiz kardan adamlar ve kalelerle dolan, ön kapısında lime lime Tibet dua bayrakları asılı, rüzgâr çanlarıyla süslü, yan bahçesinde vişne ağacı olan eflatun Hol-

landa tarzı Kolonyal evde otururdu. Babam "şu hippi evi" demişti bir keresinde. Peggy'nin pek zeki olmadığını seziyordum, annemin onu aslında pek sevmediğinin de farkındaydım. Ama Peggy anneme bol bol merhamet sunuyordu ve annem merhamete bayılırdı.

Babamın cenazesinden sonra bir hafta boyunca evde kaldım. Yapmam gerektiğini sandığım şeyi yapmak için – yas tutmak için. Filmlerde görmüştüm nasıl yapıldığını – aynalar ve duvar saatleri örtülür, neşesiz öğleden sonrası saatlerinde yalnızca çekilen burunların sesi ve önlüklü biri mutfaktan çıkıp "Bir şeyler yemelisin," demek için geldiğinde eski rabıtalardan çıkan gıcırtı duyulurdu. Bir anne de istiyordum. Bunu itiraf edebiliyordum. Ağladığım zaman bana sarılmasını, ballı ılık süt getirmesini, ayağıma rahat terlikler giydirmesini, video kasetler kiralayıp benimle beraber izlemesini, Çin yemeği ve pizza söylemesini istiyordum. İstediğimin bu olduğunu ona söylemedim tabii. Genellikle kapısı kilitli odasında yatakta sızıp kalıyordu.

O hafta boyunca birkaç kez birileri ziyaretimize geldiğinde annem saçını ve makyajını yaptı, eve oda spreyi sıktı, panjurları açtı. Peggy günde iki kez telefonla arıyordu onu. "İyiyim, Peggy. Yok, gelme. Banyo yapıp kestireceğim biraz. Pazar mı? Olur ama gelmeden önce ara."

Öğleden sonraları arabayı alır, amaçsızca dolaşır, alışveriş merkezine veya süpermarkete giderdim. Annem alınacak şeylerin listesini yapar, içki dükkânındaki adama bir not yazardı. "Bu kız benim kızımdır, içki satın almasına izin veriyorum. Kimliğini doğrulamak isterseniz beni arayın. Numaram..." Ona votka alıyordum. Viski ve soda alıyordum. Gerçekten tehlikede olduğunu düşünmüyordum. Yıllardır çok içiyordu zaten. Ona içki alarak öz yıkımına katkıda bulunmaktan biraz haz alıyordum belki ama annemin ölmesini istemiyordum. Öyle bir düşüncem yoktu. Bir öğleden sonra odasından çıkıp yanımdan geçtiğini hatırlıyorum, o sırada yerde hıçkırarak ağ-

lıyordum. Mutfağa gitti, yardımcımız için bir çek yazdı, buzdolabından bir şişe votka aldı, televizyonun sesini kısmamı söyledi ve odasına döndü.

En kötüsü buydu. Altüst olmuştum. Nasıl "olduğumu" doğru bir şekilde ifade edemezdim. Kimse de arayıp sormadı zaten. Okulda tanıdığım herkes güzel olduğum için benden nefret ediyordu. Geri dönüp bakınca Reva'nın bir öncü olduğunu görüyorum; beni tanımaya çalışmaya cüret eden tek arkadaşımdı. O yılın sonlarına doğru arkadaş olacaktık. Matem haftamın geri kalanı boyunca ruh hâlim bildiğim her zamanki kategorilerin sınırlarını aştı. Bir an sessiz ve griyken sonraki an âdeta Technicolor, parlak ve abesti. Uyuşturucu kullanıyormuş gibi hissediyordum oysa hiçbir şey almıyordum. O hafta boyunca, babamın üniversiteden iş arkadaşı Profesör Plushenko diye biri eve gelene ve annem onu ağırlamaya kalkışana dek içki bile içmedim.

Profesör Plushenko görünürde başsağlığı dileme niyetiyle, pastaneden alınmış bir Bundt keki ve bir şişe Polonya brendisiyle gelmişti. Ziyaretinin asıl nedeni annemi babamın belgelerini ona vermeye ikna etmekti. Babamın ona memnuniyetle teslim etmeyeceği bir şeyi istediği hissine kapılmıştım. Olan biteni takip etme, adamın annemin hassas hâlinden faydalanmayacağından emin olma konusunda sorumlu hissetmiştim. Annemle babamı uzun yıllardır tanıyordu anladığım kadarıyla.

"Tıpkı annene benziyorsun," dedi o gece, beni pis pis süzerek. Cildi mukavva rengi ve mattı, tuhaf bir kırmızı tonundaki dudakları yumuşak görünüyordu. Çizgili gri bir takım giymişti, şekerli parfüm kokuyordu.

"Kızım on dokuzuna bile basmadı henüz," diye dudak büktü annem. Beni adamın zamparalığından korumaya çalışmıyordu. Böbürleniyordu. Aslında yirmi yaşına basmıştım o sırada.

Tabii akşam yemeği yoktu –annemin kabiliyetini aşıyordu yemek sunmak– ama içkiler hazırdı. İçki içmeme izin veriliyordu zaten. Birkaç kadehten sonra adam kanepeye, annemle

benim aramıza oturdu. Babamın gelecekteki biliminsanlarına paha biçilmez bir miras bıraktığından, onun yakın çalışma arkadaşlarından biri olduğu için kendini ne kadar şanslı hissettiğinden söz etti. "Asıl mirası öğrencileri *ve* makaleleri tabii," dedi. "Hiçbir şeyin gözden kaçmadığından emin olmak istiyorum. Kıymetli malzemeler söz konusu. Büyük özenle değerlendirilmesi gerekiyor."

Annem neredeyse konuşamayacak hâle gelmişti o sırada. Bir damla gözyaşının makyajında bulanık, gri bir iz bırakarak yanağından aşağı yuvarlanmasına izin verdi. Adam kolunu onun omzuna doladı o zaman. "Vah seni zavallıcık. Trajik bir kayıp. Büyük bir adamdı. Sizi ne kadar sevdiğini biliyorum." Sanırım annem fazla mağdur hissediyordu ya da içkiyle ilaçları fazla kaçırmıştı çünkü adamın konuşurken elini kendi dizinden çekip yılan gibi benim dizime uzattığını görmedi. Ben de içkiyi fazla kaçırmıştım ve kımıldamadım. Annem tuvalete gitmek için ayağa kalkınca kanepede yalnız kaldık ve alnıma bir öpücük konduruldu, bir parmak boynumdan aşağı, sol meme ucuma kadar indi. Ne yaptığını biliyordum. Karşı koymadım. "Seni zavallıcık."

Annem halının kenarına takılıp tökezleyerek geri döndüğünde mememin ucu hâlâ sertti.

Babam çalışma odasındaki belgeler dahil her şeyi anneme bırakmıştı. Annem öldükten sonra babamın çalışma odasına girip eşyaları toplayan, kutuları çeke çeke bodruma taşıyan ben oldum. Babamın o meslektaşı belgelerin tek sayfasını bile görmedi. Adamın beni öpmesine izin vermekle neyi değiş tokuş ettiğim pek açık değildi. Belki annemin itibarını. Veya belki sadece birazcık ilgi görmek istemiştim. Trevor ile aylardır küstük o sırada. Onu arayıp babamın öldüğünü haber vermemiştim. Kendini kötü hissetsin diye haberi sonraya saklıyordum.

O öpücükten sonraki sabah beni istasyona götürmesi için bir taksi çağırdım. Okula döndüğümü haber vermek için an-

nemi uyandırmadım. Not da bırakmadım. Bir hafta geçti. Beni aramadı. Hastanede söyledikleri gibi "bir kaza geçirdiğinde" onu bulan Peggy oldu.

"Ah kuzum," dedi telefonda. "Hâlâ hayatta ama doktorlar en kısa sürede gelmen gerektiğini söylüyorlar. Çok üzgünüm, çok."

Dizlerim çözülmedi. Yere devrilmedim. Kız öğrencilerin kulüp evindeydim. Mutfakta yemek pişiren kızların sesini, yağsız diyet ve spor salonunda "kaslarını şişirmeden" geliştirmenin yolları hakkında konuştuklarını duyuyordum.

"Haber verdiğin için teşekkürler," dedim Peggy'ye. Hafifçe inliyor, burnunu çekiyordu. Kulüp evindeki kızlardan hiçbirine söylemedim ne olduğunu. Küçük düşmek istemiyordum.

Oraya gitmek neredeyse bir günümü aldı. Trende, bir ders için Hogarth konusunda final ödevi yazdım. Bir yanım ben oraya ulaşana dek annemin ölmüş olmasını diliyordu.

"Burada olduğunu biliyor," dedi Peggy, hastane odasında. Bunun doğru olmadığının farkındaydım. Annem komadaydı. Gitmişti çoktan. Arada bir sol gözü açılıp kapanıyordu – berrak mavi, donuk, kör, dehşet verici, boş, ruhsuz bir göz. Hastane odasında saçlarının dip boyasının geldiğini fark ettiğimi hatırlıyorum. Kendimi bildim bileli saçlarını özenle buz sarısına boyatıyordu ama doğal rengi görünmeye başlamıştı ve daha sıcak bir sarı tonuydu – bal sarısı, benimki gibi. Gerçek saç rengini daha önce hiç görmemiştim.

Annemin bedeni tam üç gün hayatta kaldı. Boğazından aşağı inen boruya, nefes almasını sağlamak için yüzüne takılan makineye rağmen hâlâ güzeldi. Hâlâ hanım hanımcıktı. "Organları iflas ediyor," diye açıkladı doktor durumu. Sistem hatası. Hiçbir şey hissetmiyor, diye teskin etti beni. Beyni ölmüştü. Hiçbir şey düşünmüyor, hayal etmiyor, deneyimlemiyordu – kendi ölümünü bile. Makineyi kapadılar, orada öyle oturup bekledim, bipleyen ve sonra duran ekranı seyrettim. Dinleniyor değildi. Huzurlu bir hâlde değildi. Hiçbir hâlde değildi, yoktu

zaten. Huzura kavuşacak biri varsa, diye düşündüm, örtüyü başının üstüne çekmelerini seyrederken, benim.

"Ah kuzum. Çok üzgünüm, çok." Peggy hıçkırarak bana sarıldı. "Seni zavallıcık. Seni zavallı küçük tatlı öksüz."

Annemin aksine bana merhamet edilmesinden nefret ediyordum.

Bu anılardan devşirebileceğim yeni hiçbir şey yoktu elbette. Annemi yeniden canlandıramaz, onu cezalandıramazdım. Aramızda gerçek bir konuşma geçmesinden önce çıkarmıştı kendini denklemden. Acaba babamı, cenazesine onca insanın katılmasını kıskanmış mıydı, diye düşündüm. Bir not bırakmıştı. Hastaneden geldiğim gece evde buldum notu. Peggy arabasıyla bıraktı beni eve. Metindim. Hissizdim. Not babamın çalışma masasının üstündeydi. Annem çizgili sarı bir not defterinden kopardığı sayfayı kullanmıştı. Başta kalın, büyük harflerle yazarken sonuna doğru sıkışık, huzursuz el yazısına dönmüştü. Mektup orijinal olmaktan çok uzaktı. Hayatla baş edecek donanımdan yoksun hissettiğini yazmıştı, kendini bir yabancı, bir hilkat garibesi gibi hissettiğini, bilincin tahammül edilmez bir şey olduğunu ve delirmekten korktuğunu yazmıştı. "Elveda," yazmış ve tanıdığı insanların listesini yapmıştı. Yirmi beş kişilik listede altıncı sıradaydım. İsimlerden bazılarını biliyordum – uzun zaman önce bozuşulan kız arkadaşlar, doktorları, kuaförü. Mektubu sakladım, asla kimseye göstermedim. Yıllar içinde arada bir terk edilmiş hissedip korktuğumda, kafamın içinde "Anneciğimi istiyorum" diyen bir ses duyduğumda o notu çıkarır, gerçekte nasıl biri olduğunu, beni nasıl da umursamadığını hatırlamak için okurdum. İşe yarıyordu. Reddedilmenin bazen hezeyanın tek panzehri olduğunu bulmuştum.

Annemin kaderi benimki gibiydi – iki ebeveyni de ölmüş bir tek çocuktu, yani uğraşmam gereken bir aile yoktu. Babamın kız kardeşi Noel'de uçakla Meksika'dan gelip evden istediklerini aldı – birkaç kitap, gümüş sofra takımları. Renkli pançolar

giyiyor, püsküllü şallar takıyordu ama hayata karşı tavrı babamınki gibi zehirliydi. Anladığım kadarıyla abisini kaybettiği için üzgün değildi ama "toksik atıklara" öfkeleniyordu. "Bin yıl önce insanlar kanser olmuyordu. Kimyasallar yüzünden böyle bugün. Her yerdeler – havada, yiyeceklerde, içtiğimiz suda." Annemin ölümüyle rahatladığımı ama babamın en azından evi ve diğer işleri yoluna koymama yardım edene kadar hayata tutunmuş olmasını tercih edeceğimi anlatırken başını sallayarak beni dinlediği için yardımı oldu sanırım. Evde olduğu sürece kendimi tutup dağılmamaya çalıştım.

O gittikten sonra evde günlerce yalnız kaldım, çocukluk fotoğraflarıma baktım, annemin paketi açılmamış külotlu çoraplarını seyredip hıçkıra hıçkıra ağladım. Babamın ölüm döşeğinde giydiği pijamaya, komodininin üstündeki sayfa uçları kıvrılmış Theodore Roosevelt ve Josef Mengele biyografilerine, en sevdiği pantolonunun cebinden çıkan yeşil bozuk paraya, ölümünden önceki aylarda hastalığı artıp kilo verdikçe yeni delikler açmak zorunda kaldığı kemere bakıp ağladım.

Büyük bir dram yaşanmadı. Sessiz sakin günlerdi.

Şimdi aniden Reva'nın bodrum katı odasında belirse anneme ne söylerdim, diye düşündüm. Ucuz eşyalardan, küflü havadan tiksineceğini düşündüm. Ona sormak istediğim tek bir şey gelmedi aklıma. Açığa vurmak istediğim bir öfke veya üzüntü de yoktu içimde. Varsayımsal diyaloğumuz "Merhaba" demekten öteye gitmedi.

Yataktan çıktım, Reva'nın masasındaki karton kutulardan birini karıştırdım. Lise yıllığında ona ait tek bir fotoğraf buldum, her zamanki mezuniyet portresiydi. Onun fotoğrafı sıra sıra sıkıcı yüzün arasında hemen dikkat çekiyordu. Saçları kabarık, yanakları tombuldu, fazla alınmış kaşları eğik yaylar gibi alnının ortasındaydı, koyu renk ruj sürmüş, gözlerine kalın siyah eyeliner çekmişti. Hafif yana kaymış bakışları dalgın, mutsuz, çılgındı. Üniversiteye başlamadan önce çok daha ilginç

biriymiş gibi geldi bana – bir Goth, bir ucube, bir punk, bir dışlanmış, bir çocuk suçlu, bir serseri, bir kaybedendi. Oysa onu tanıdığımdan beri bir takipçi, ayaktakımından biriydi, ahlakçı ve uyumcuydu. Fakat görünüşe bakılırsa lisede zengin ve gizemli bir iç dünyası vardı, arzuları Long Island banliyösünün bilindik içki ve langırt gecelerinin ötesindeydi. Yani anladığım kadarıyla Reva üniversiteye gitmek için Manhattan'a taşınmış ve uyum sağlamaya karar vermişti – incecik ve güzel olacak, tüm diğer incecik ve güzel kızlar gibi konuşacaktı. En yakın arkadaşı olmamı istemesi mantıklı geliyordu bu durumda. Lisedeki en yakın arkadaşı onun gibi tuhaf tiplerden biriydi belki. Belki de bir tür engeli vardı – koltuk değneği, Tourette sendromu, şişe dibi camlı gözlük, saçkıran. Bu siyah bodrum katı odasında birlikte müzik dinlediklerini hayal ettim: Joy Division. Siouxsie and the Banshees. Reva'nın depresif ve benden başka birine bağımlı olduğunu düşünmek beni biraz kıskandırdı.

Annemin cenazesinden sonra okula döndüm. Sosyal kulüp evindeki kız kardeşlerim iyi misin, konuşmak ister misin diye sormadı bile. Hepsi benden uzak duruyordu. Birkaçı kapımın altından odama kısa notlar attı. "Bunları yaşamak zorunda kaldığın için çok üzgünüm!" Arkadaşım değillerdi. O yıl Reva'yla aynı Fransızca sınıfındaydık. Diyalog partnerimdi. Yokluğumda benim için derste not tutmuştu ve döndüğümde soru sormaya çekinmedi. Derste konu dışına çıktı ve kötü Fransızcasıyla duraksaya duraksaya nasılsın, neler oldu, üzgün müsün, öfkeli misin, sınıftan çıkıp İngilizce konuşmak ister misin, diye sordu. Evet dedim. Annem ve babamın başına gelen her şeyi öğrenmek istedi, olanlardan ne tür derin anlamlar çıkardığımı, neler hissettiğimi, nasıl yas tuttuğumu sordu. Durumu özetledim ona. Reva'yla mutsuzluk hakkında konuşmak dayanılmaz bir şeydi. Herkesin her şeye "iyi yanından bakmasını" istiyordu. Ama en azından ilgileniyordu benimle.

Üniversite son sınıfta kulüp evinden ayrıldım ve Reva'yla

birlikte kampüs dışındaki yurtlardan birinde iki yatak odalı bir süitte kalmaya başladık. Birlikte yaşamak aramızdaki bağı güçlendirdi. Ben dalgın, bastırılmış, depresif olandım, o da sürekli kapımı çalan, aklına gelen her şeyi soran, konuşmak için hiçbir fırsatı kaçırmayan saplantılı boşboğaz. O yıl tavanı seyrederek, ölümle ilgili düşüncelerimin yerine hiçlikle ilgili düşünceleri geçirmeye çalışarak çok zaman geçirdim. Pencereden atlamama engel olan tek şey Reva'nın sık sık araya girip düşüncelerimi bölmesiydi muhtemelen. Tak tak. "Sohbet molası?" Giysi dolabıma bakmayı, fiyat etiketlerini incelemeyi, bana miras kalan parayla aldığım giysilerin bedenlerini kontrol etmeyi severdi. Maddi dünyaya saplantılı yaklaşımı, içine daldığım varoluşsal solucan deliklerinden çekip çıkardı beni.

Her akşam yemekhane dönüşünde kustuğunu duyuyordum ama bunu Reva'ya söylemedim hiç. Evde yalnızca şekersiz mini yoğurt ve sarı hardal soslu körpe havuç yerdi. Yediği onca havuç yüzünden avuçları hep turuncuydu. Geri dönüşüm kutusunda sürekli onlarca mini yoğurt kabı olurdu.

O bahar boyunca kulak tıkaçlarımı takıp şehirde uzun yürüyüşler yaptım. Nefesimin yankılanan sesini, yutkununca boğazımda yuvarlanan balgamın şapırtısını, kırpışan gözlerimin hışırtısını, kalbimin zayıf atışlarını duyunca daha iyi hissediyordum. O gri günleri bakışlarımı kaldırımlarda dolaştırarak, dersleri asarak, asla giymeyeceğim giysiler için alışveriş yaparak, kıçıma bir tüp sokup karnımı ovması, kolonum temizlenince ne kadar iyi hissedeceğimi söylemesi için gey bir adama servet ödeyerek geçirdim. Sesi yumuşak ama coşkuluydu. "Çok iyi gidiyorsun, tatlım," derdi. İhtiyaç duyduğumdan çok daha sık yüz bakımı, pedikür, masaj ve ağda yaptırır, saçlarımı kestirirdim. Ben de böyle yas tutuyordum sanırım. Daha iyi hissetmemi sağlamaları için yabancılara para veriyordum. Bir fahişe kiralasam da olurmuş, diye düşünüyordum. Yıllar sonra Dr. Tuttle'ı da böyle görüyordum sanırım – bana ninniler söyleyen bir fahişeydi. Beni

ağlatacak bir şey varsa, Dr. Tuttle'ı kaybetme düşüncesiydi. Ya lisansını kaybederse? Ya düşüp ölürse? Onsuz ne yapardım? Derken nihayet Reva'nın bodrum katı odasında hafif bir hüzün duydum. Yemek boruma takılmış bir tavuk kemiği gibi boğazımda hissedebiliyordum onu. Dr. Tuttle'ı seviyordum herhalde. Kalkıp banyodaki musluktan biraz su içtim. Sonra yatağa döndüm.

Birkaç dakika sonra Reva kapıyı tıklattı.

"Sana biraz kiş getirdim," dedi. "İçeri gelebilir miyim?"

Üzerinde kırmızı, pofuduk bir sabahlık vardı. Saçını ve makyajını yapmıştı bile. Bense hâlâ havluya sarılı hâlde örtülerin altındaydım. Kişi alıp yediğim sırada Reva yatağın kenarına oturdu. Annesini, annesinin sanat yeteneğinin kıymetini bilmediğini anlattı durdu. Uzun bir öğleden sonra olacaktı besbelli.

"Büyük bir sanatçı olabilirdi, biliyor musun? Ama onun kuşağındaki kadınlardan anne olup evde oturmaları bekleniyordu. Benim için hayatından vazgeçti. Suluboyaları inanılmaz güzel. Sence de öyle değil mi?"

"Bir amatör için fena değiller, evet."

"Duş iyi geldi mi?"

"Sabun yoktu," dedim. "Ödünç alabileceğim ayakkabıları buldun mu?"

"Gelip kendin baksan daha iyi olacak," dedi Reva.

"Gelmek istemiyorum."

"Üst kata çıkıp ayakkabı seçeceksin alt tarafı. Ne istediğini bilmiyorum ki."

Söylediğini yapmayı reddettim.

"Yeniden yukarı mı çıkaracaksın beni?"

"Bana birkaç seçenek sunacağını söyledin."

"Dolabına bakamıyorum. Çok üzülüyorum. Gidip kendin bakar mısın?"

"Hayır. Bunu yapmak beni rahatsız eder, Reva. İstediğin buysa burada kalıp cenazeyi kaçırabilirim ama."

Kiş tabağını bıraktım.

"Peki, tamam, ben giderim," diye iç geçirdi Reva. "Ne istiyorsun?"

"Ayakkabı, çorap, bir de gömlek."

"Nasıl bir gömlek?"

"Siyah olabilir."

"Tamam. Ama getirdiklerimi beğenmezsen beni suçlama sakın."

"Seni suçlamayacağım, Reva. Umurumda değil."

"Beni suçlama yeter," diye tekrarladı.

Ayağa kalktı, oturduğu yerde birkaç parça kırmızı iplik kalmıştı. Yataktan çıkıp Bloomingdale's torbasının içine baktım. Aldığım takım sert suni ipektendi. Kolye de asla takmayacağım türde bir şeydi. Infermiterol yüzünden her zamanki gibi zevkimi konuşturamamıştım anlaşılan, gerçi beyaz kürk manto ilgimi çekmişti. Karakterli bir parçaydı. Onun için kaç tilki ölmek zorunda kalmıştı merak ettim. Peki onları nasıl öldürüyorlardı ki kanları kürke bulaşmıyordu? Bu soruyu Ping Xi cevaplayabilir belki, diye düşündüm. Canlı bir beyaz tilkiyi dondurmak için ne kadar soğuk gerekirdi? Sutyenle külotun etiketlerini kopardım, onları giydim. Kasık kıllarım külotun iki yanından görünüyordu. İyi bir şakaydı – seksi iç çamaşır ve kabarık kıllar. Polaroid kameram yanımda olsaydı fotoğrafını çekerdim. Bu dileğin tasasızlığı dikkatimi çekti, bir an için neşelendim ama sonrasında tamamen bitkin düştüm.

Reva kucağında ayakkabılar, gömlekler ve seksenlerden kalma, paketi açılmamış bir naylon çorapla geri dönünce kolyeyi ona uzattım.

"Sana bir şey aldım," dedim, "taziye etmek için."

Reva kucağındakilerin hepsini yatağa atıp kutunun kapağını açtı. Gözlerine yaşlar –tıpkı bir film gibi– doldu, beni kucakladı. Hoş bir kucaklamaydı. Reva kucaklama konusunda hep becerikliydi zaten. Onun kollarında bir peygamber devesi gibi hissettim. Bornozunun pofuduk kumaşı yumuşacıktı, yumuşa-

tıcı kokuyordu. Geri çekilmeye çalıştım ama daha sıkı sarıldı. Sonunda beni bıraktığında hem ağlıyor hem gülümsüyordu. Burnunu çekerek güldü.

"Çok güzel. Teşekkürler. Gerçekten çok tatlısın. Affedersin," dedi burnunu bornozunun koluyla silerken. Kolyeyi taktı, bornozunun yakasını açıp aynada boynunu inceledi. Gülümsemesi biraz yapmacıklaşmıştı. "Ne diyeceğim, 'taziye etmek' dendiğini sanmıyorum. Birine 'taziyelerini sunabilirsin' sanırım. Ama 'taziye ediyorum' diyemezsin."

"Ben etmiyorum, Reva. Kolye ediyor."

"Ama bu doğru bir kullanım değil bence. Birini *teselli* edebilirsin."

"Hayır, edemezsin," dedim. "Neyse, ne demek istediğimi biliyorsun zaten."

"Çok güzel," dedi Reva yeniden, bu kez daha ifadesiz bir sesle, kolyeye dokunarak. Getirdiği siyah giysi yığınını işaret etti. "Bunları bulabildim," dedi. "Umarım yeterlidir."

Elbisesini dolaptan çıkarıp üstünü değişmek için banyoya girdi. Külotlu çorabı giydim, ayakkabıları inceleyip ayağıma olan bir çift buldum. Gömlek yığını arasından siyah bir boğazlı kazağı çekip çıkardım. Kazağı üstüme geçirdim, takımı giydim. "Ödünç alabileceğim bir saç fırçan var mı?"

Reva banyo kapısını açıp uzun ahşap saplı eski bir saç fırçası uzattı bana. Arkası çizik çizikti. Işığın altına tutunca diş izleri olduğunu anladım. Kokladım ama kusmuk kokusu gelmedi burnuma, yalnızca Reva'nın hindistancevizli el kreminin kokusunu aldım.

"Daha önce döpiyes giydiğini görmemiştim," dedi Reva banyodan çıkınca, gergin bir tavırla. Üzerindeki dar elbisenin derin bir yırtmacı vardı. "Çok derli toplu görünüyorsun," dedi. "Saçlarını mı kestirdin?"

"Sence," dedim fırçayı ona geri uzatırken.

Paltolarımızı giyip yukarı çıktık. Oturma odası boştu ney-

se ki. Ben McDonald's bardağıma yeniden kahve doldururken Reva buzdolabının kapağını açıp ağzına buharda pişmiş soğuk brokoli attı. Kar yeniden başlamıştı.

"Seni uyarıyorum," dedi Reva, ellerini silerken. "Bol bol ağlayacağım."

"Ağlamasan tuhaf olurdu," dedim.

"Ağlayınca öyle çirkin görünüyorum ki. Hem Ken de orada olacak," dedi bana ikinci kez. "Yılbaşını beklemeliydik, biliyorum. Annem için bir şey değişmezdi zaten. Çoktan yakıldı."

"Bunu söylemiştin."

"Fazla ağlamamaya çalışırım," dedi. "Gözlerimin yaşlı olmasında sorun yok. Ama yüzüm öyle *şişiyor* ki." Elini kâğıt mendil kutusuna sokup bir yığın mendil çıkardı. "Biliyor musun, açık tabutlu bir cenaze töreni düzenlemediğimiz için memnunum bir yandan. Ürkütücü olurdu öylesi. Zaten bir deri bir kemik kalmıştı. Kilosu şu anki kilomun yarısı kadar vardı ancak. Şey, bu belki abartılı oldu. Ama çok zayıftı. Kate Moss'tan bile inceydi." Kâğıt mendilleri paltosunun cebine tıktı, ışıkları söndürdü.

Mutfak kapısından garaja geçtik. Köşede bir derin dondurucu duruyordu, duvar raflarına el aletleri, saksılar, kayak botları dizilmişti, birkaç eski bisiklet köşeye konmuş, duvarlardan birinin önüne mavi plastikten saklama kutuları yerleştirilmişti. "Kapısı açık," dedi Reva, gümüş rengi küçük bir Toyota'yı işaret ederek. "Annemin arabasıydı. Dün gece çalıştırdım. Umarım bugün de çalıştırabilirim. Annem epeydir kullanmıyordu tabii." Arabanın içi mentollü krem kokuyordu. Ön panelin üstünde kafası sallanan bir kutup ayısı vardı, yolcu koltuğunda bir *New Yorker* dergisi ve bir şişe el kremi duruyordu. Reva motoru çalıştırdı, iç geçirdi, ön konsola iliştirilmiş kumandayla garaj kapısını açtı ve ağlamaya başladı.

"Gördün mü? Uyarmıştım seni," dedi cebindeki mendil tomarını çıkarırken. "Araba ısınana kadar ağlayacağım biraz. Bir

saniye," dedi. Kabarık ceketinin altında hafif hafif sarsılarak ağlamayı sürdürdü.

"Tamam, geçti," dedim kahvemi başıma dikerken. Reva'dan şimdiden fena hâlde sıkılmıştım. Arkadaşlığımızın sonu bu kez gelecek, diye düşünüyordum. Çok geçmeden zalimlik konusunda fazla ileri gidecektim ve annesi ölmüş olduğundan Reva zihnindeki yüzeysel saçmalıklardan kurtulacaktı. Yeniden terapiye başlayacaktı muhtemelen. Arkadaş olmamız için iyi bir neden olmadığını fark edecek, ihtiyaç duyduğu şeyleri benden asla alamayacağını anlayacaktı. Bana güvenikliklerini, hatalarını anlatan uzun bir mektup gönderecek, hayatına devam edebilmek için benimle ilişkisini kesmesi gerektiğini açıklayacaktı. Yazacağı cümleleri bile tahmin edebiliyordum şimdiden. "Arkadaşlığımızın artık bana faydalı olmadığını fark ettim," diyecekti terapistinin öğrettiği sözcüklerle, "ama bu sana yöneltilmiş bir eleştiri değil." Oysa elbette benimle ilgiliydi konu; tarif ettiği arkadaşlıktaki arkadaş bendim.

Arabayla Farmingdale'de ilerlerken onun sözüm ona "ayrılık mektubuna" içimden bir karşılık yazdım. "Notunu aldım," diye başlayacaktım. "Üniversiteden beri hakkında bildiklerimi doğruladın." Bir insan hakkında söylenebilecek en kötü şeyi bulmaya çalıştım. En acımasız, en incitici, en gerçek şey ne olabilirdi? Peki söylemeye değer miydi? Reva'nın kimseye zararı yoktu. Kötü biri değildi. Canımı yakacak bir şey yapmamıştı. Orada öylece, tiksinti içinde oturan, ölen annesinin ayakkabılarını giyen bendim. "Hoşçakal."

Günün geri kalanı boyunca, Solomon Schultz Cenaze Evi'ndeki merasim süresince Reva'nın yanından ayrılmadım ama onu sanki uzaktan seyreder gibiydim. Tuhaf hissetmeye başlamıştım – suçlu hissettiğimi söyleyemem ama çektiği acı için bir şekilde sorumlu olduğumu düşünüyordum. Sanki ara-

bamla çarptığım bir yabancıydı ve kimliğimi teşhis edemesin diye ölmesini bekliyordum. Konuştuğunda bir film seyreder gibi hissediyordum. "Şuradaki Ken, bak şu tarafta. Karısını gördün mü?" Kamera sıralar arasında dolaştı, güzel yüzlü, çilli, bere takmış yarı Asyalı bir kadının yüzüne zumladı. "Beni böyle görsün istemiyorum. Onu neden çağırdım ki? O esnada ne düşünüyordum bilmiyorum."

"Endişelenme," diyebildim aklıma söyleyecek başka bir şey gelmediği için. "Cenazede üzgün olduğun için seni işten kovacak değil ya."

Reva burnunu çekip başını salladı, kâğıt mendili gözlerine hafif hafif bastırdı. "Şuradaki annemin Cleveland'dan gelen arkadaşı," dedi sahneye çıkmaya çalışan siyah entarili obez kadını işaret ederek. Kadın *Sefiller* müzikalinden "Yalnız Başıma" şarkısını müziksiz söyledi. Acı veren bir deneyimdi. Reva ağladı da ağladı. Buruşturulmuş mürekkep testlerini andıran rimel lekeli kâğıt mendiller birikti kucağında. Sahneye sırayla en az on kişi çıktı, Reva'nın annesi hakkında güzel şeyler söylediler. Birkaçı espri yaptı, bazıları hiç çekinmeden gözyaşlarına boğuldu. Herkes aynı fikirdeydi: Reva'nın annesi iyi bir kadındı, ölümü üzücüydü ama hayat gizemli bir şeyse ölüm ondan da gizemliydi, dolayısıyla üzerine anlamsızca kafa patlatmak yerine güzel zamanları hatırlamak lazımdı – en azından yaşamıştı kadın. Cesur biriydi, cömert biriydi, iyi bir anne, iyi bir eş, iyi bir aşçı, iyi bir bahçıvandı. "Karımın tek dileği hemen hayatlarımıza devam etmemiz ve mutlu olmamızdı," dedi Reva'nın babası. "Herkes onun hakkında öyle çok şey anlattı ki şimdiden." Kalabalığa baktı, omuz silkti, afallamış göründü, kıpkırmızı oldu ama gözyaşlarına boğulmak yerine mikrofona öksürmeye başladı. Reva elleriyle kulaklarını kapadı. Birisi babasına bir bardak su getirip yerine geçmesine yardım etti.

Sonra konuşma sırası Reva'ya geldi. El aynasında makyajını kontrol etti, burnunu pudraladı, kâğıt mendili gözlerine yeni-

den hafif hafif bastırdı, sonra ayağa kalkıp kürsüye gitti ve elindeki kartlara yazılı cümleleri okudu, burnunu çekip ağlarken bir yandan kartları bir ileri bir geri karıştırıyordu. Söylediği her şey hazır tebrik kartlarına yazılan beylik cümleleri andırıyordu. Konuşmasının yarısına gelince durup onay ister gibi bana baktı. Başparmaklarımı kaldırıp gösterdim. "Farklı yetenekleri olan bir kadındı," dedi Reva, "kendi yolumu çizme konusunda ilham verdi bana." Bir süre daha konuştu, suluboya resimlerden ve annesinin Tanrı inancından söz etti. Sonra sersemlemiş göründü. "Dürüst olmak gerekirse..." diye söze başladı. "Şey gibi, bilirsiniz..." Gülümsedi, özür diledi, yüzünü elleriyle kapattı, gelip yanıma oturdu.

"Tam bir ahmak gibi miydim?" diye fısıldadı.

Başımı hayır anlamında salladım, kolumu beceriksizce omzuna doladım, cenaze bitene kadar öylece oturdum – çaresizlik içindeki bu tuhaf genç kadın kolumun altında tir tir titredi.

Cenazeden sonraki anma toplantısı Reva'ların evindeydi. Aynı orta yaşlı kadınlar ve kel adamlar yine oradaydı, yalnızca daha kalabalıktılar. Hiçbiri içeri girdiğimizi fark etmedi.

"Açlıktan ölüyorum," diyen Reva doğruca mutfağa gitti. Ben de yeniden bodrum katına inip uyuklamaya başladım.

Farmingdale trenine hangi bilinçdışı dürtüyle binmiş olabileceğimi düşündüm. Reva'yı tam anlamıyla Reva modunda görmek beni hem sevindirmiş hem tiksindirmişti. Bastırılmışlığı, apaçık inkârı, arabada benimle beraber acısına erişmeye çalışması; hepsi bir şekilde tatmin edici gelmişti bana. Kendi başıma ulaşamadığım bir kaşıntıya uzanmamı sağlamıştı. Derin, hakiki ve acılı şeyleri alıp bu kadar basmakalıp bir kesinlikle ifade ederek mahvetmesini seyretmek Reva'nın ahmak olduğunu düşünmeme neden olmuştu, dolayısıyla acısını dikkate almayabilirdim, onunkiyle birlikte kendi acıma da aynı muameleyi yapabilirdim. Reva aldığım haplar gibiydi. Haplar her şeyi,

hatta nefreti ve sevgiyi bile elimi sallayarak dağıtabileceğim hav dökümtüsüne dönüştürüyorlardı. İstediğim tam da buydu – duygularımın pencereden içeri yumuşak bir ışık düşüren araba farları gibi geçip gitmesi, bir an için üstüme düşüp hayal meyal tanıdık bir şeyi aydınlattıktan sonra solup yiterek beni yeniden karanlıkta bırakması.

Akan musluğun ve banyoda öğüren Reva'nın sesiyle kısa süreliğine uyandım. Ritmik ve şiddet yüklü bir nağmeydi – şapırtılar ve şıkırtılar eşliğinde gırtlak hırıltıları. Sonunda işi bitince sifonu üç kez çekti, musluğu kapadı ve merdivenlerden çıkıp yukarı döndü. Yeterli sürenin geçtiğinden emin olana dek yataktan çıkmadım. Reva'nın kustuğunu dinlediğimi sanmasını istemiyordum. Ona sunabileceğim tek gerçek teselli görmezden gelmekmiş gibi geliyordu.

Sonunda yataktan çıktım, eşyamı topladım, beni istasyona götürecek bir taksi çağırmak için üst kata çıktım. Davetlilerin çoğu gitmişti. En başta gördüğüm kel adamlar mutfağın uzantısı olan kış bahçesindeydi. Kar yağışı kuvvetlenmişti. Kadınlar oturma odasındaki sehpalardan tabakları ve kahve kupalarını topluyordu. Reva'yı bulduğumda kanepede oturuyor, sesi kısılmış televizyona bakarak elindeki torbanın içindeki dondurulmuş bezelyeleri yiyordu.

"Telefonu kullanabilir miyim?" diye sordum.

"Seni şehir merkezine ben bırakırım," dedi.

"Ama sence bu güvenli olur mu, Reva?" diye sordu kadınlardan biri.

"Yavaş kullanırım arabayı," dedi Reva. Ayağa kalktı, bezelye torbasını sehpaya bıraktı, koluma girdi. "Babam beni durdurmaya kalkışmadan gidelim," dedi. Mutfağa gidip lavabodaki kirli bulaşıkların arasına sıkışan beyaz gül buketini aldı. Güller hâlâ selofana sarılıydı. "Şunlardan birkaç tane al," dedi güllerle tezgâhın üstüne konmuş şarap şişelerini işaret ederek. Üç şişe

sıkıcı. Kadınlar bizi seyrediyordu. Şarap şişelerini Büyük Kahverengi Torba'nın içindeki kot pantolonum, svetşörtüm ve kirli spor ayakkabılarımın üstüne koydum.

"Hemen dönerim," diyen Reva karanlık koridora yöneldi.

"Reva'nın üniversiteden arkadaşı mısın?" diye sordu kadınlardan biri. Bir yandan parlak ışıklı mutfaktaki bulaşık makinesini boşaltıyordu. "Birbirinize sahip çıkmanız ne güzel. Arkadaşın varsa ne olursa olsun sırtın yere gelmez." Makineden çıkan buharın ortasındaydı. Kadın, Reva'nın annesini hayal ettiğim gibiydi tıpkı. Koyu kumral saçları kısaydı. Kocaman sahte inci küpeler takmıştı. Altın benekli kahverengi kumaştan elbisesi uzun, dar ve esnekti. Kumaşın altından bacaklarındaki selülitler belli oluyordu. Bulaşık makinesinden yükselen buhar kusmuk gibi kokuyordu. Bir adım geri çekildim. "Reva'nın annesi benim en yakın arkadaşımdı," dedi. "Her gün telefonda konuşurduk. Çocuklarımla bile o kadar sık konuşmam. Bazen arkadaşlar aileden daha iyidir çünkü onlara her şeyi söyleyebilirsin. Kimse birbirine kızmaz. Başka türlü bir sevgidir. Gerçekten özleyeceğim onu." Dolaplardan birinin içine bakarken sustu. "Gerçi ruhu hâlâ burada. Onu hissedebiliyorum. Yanı başımda duruyor, 'Debra, uzun bardakları şarap kadehlerinin durduğu rafa koyacaksın,' diyor. Her zamanki gibi patronluk taslıyor bana. Biliyorum bunu. Ruh asla ölmez, işin aslı bu."

"Ne hoş," dedim esneyerek. "Başınız sağ olsun."

Reva üzerinde –kuşkusuz annesine ait– kocaman bir kunduz kürkü manto ve uzun kar çizmeleriyle çıkageldi, spor salonu çantasını omzuna asmıştı. "Hadi gidelim," dedi ters ters. "Hazırım." Garaj kapısına yöneldik. "Babama söyleyin onu yarın arayacağım," dedi oturma odasındaki kadınlara. İtiraz edecek oldularsa da Reva yürümeye devam etti. Peşinden dışarı çıktım, annesinin arabasına bindik.

***

Şehre dönüş yolunda Reva'yla pek konuşmadık. Otoyola çıkmadan önce kahve molası vermeyi teklif ettim ama Reva karşılık vermedi. Radyonun sesini açtı, kaloriferi kökledi. Yüzü gergin, ciddi ama sakindi. Aklından geçenleri merak ettiğim için şaşırmıştım ama sessiz kaldım. Long Island ekspres yoluna girince radyodaki DJ dinleyicilerden stüdyoyu arayıp yeni yıl için aldıkları kararları anlatmalarını istedi.

"*2001'de karşıma çıkan her fırsata kucak açmak istiyorum. Aldığım her davete 'evet' demek istiyorum.*"

"*İki bin bir yılında nihayet tango öğrenmek istiyorum.*"

"Bu yıl için karar almayacağım ben," dedi Reva. Radyonun sesini kısıp kanalı değiştirdi. "Kendime verdiğim sözleri asla tutamıyorum zaten. En kötü düşmanım yine benim sanki. Sen ne düşünüyorsun?"

"Sigarayı bırakmaya çalışabilirim. Ama ilaçlar bırakmamı zorlaştırıyor."

"Hı hı," dedi, dalgın. "Belki iki kilo vermeye çalışırım ben de." Laf sokarak benimle eğleniyor muydu, samimi miydi anlayamadım. Uzatmadım.

Görüş mesafesi düşüktü. Silecekler gıcırdıyor, ıslak kar tanelerini temizliyordu. Queens'e ulaşınca Reva radyoyu yeniden açıp şarkılara eşlik etmeye başladı. Santana. Marc Anthony. Enrique Iglesias. Bir süre sonra sarhoş olabileceğini düşünmeye başladım. Belki de bir araba kazasında ölürüz, diye düşündüm. Alnımı serin cama yaslayıp East River'ın karanlık sularına baktım. Ölmek o kadar da kötü olmazdı, diye düşündüm. Trafik yavaşlamıştı.

Reva radyonun sesini kıstı.

"Sende kalabilir miyim?" diye sordu gergin bir tavırla. "İlgiye muhtaç duruma düşmek istemiyorum ama şu anda yalnız kalmaktan korkuyorum. Kendimde değilim, kötü bir şey olmasından korkuyorum."

"Olur," dedim ama gece yarısından birkaç dakika sonra fikrini değiştireceğini düşünüyordum.

"Bir film izleyebiliriz," dedi. "Hangisini istersen. Baksana, çantamdan sakızımı bulabilir misin? Direksiyonu bırakmak istemiyorum."

Reva'nın sahte Gucci çantası aramızda, konsolun üstünde duruyordu. Çantasındaki tamponları, parfümü, el dezenfektanını, makyaj malzemelerini, dürülmüş *Cosmo* ve *Marie Claire* dergilerini, saç fırçasını, diş fırçası ve macununu, kocaman cüzdanı, cep telefonunu, ajandasını, güneş gözlüğünü yokladım, sonunda eski LIRR fişleri dolu iç cepte bir tane tarçınlı sakız buldum. Paketi pembeleşmiş, yağlanmıştı.

"Bölüşmek ister misin?" diye sordu.

"Iyy," dedim. "Hayır."

Reva elini uzattı. Yola bakışını seyrettim. Belki de sarhoş değildir, diye düşündüm, yorgundur sadece. Sakızı avucuna koydum. Paketini soydu, sakızı ağzına attı, boş paketi omzunun üstünden arkaya attı, sakızını çiğneyerek araba sürmeye devam etti. East River'ın şehrin sarı ışıklarını yansıtan karanlık sularına döndüm yeniden. Trafik açılmıyordu. Dairemi düşündüm. Günlerdir gitmemiştim oraya – en azından uyanıkken. İçeri girince Reva'yla birlikte keşfedeceğimiz dağınıklığı düşündüm. Yorum yapmamasını umuyordum. Geçirdiği günü düşününce yapacağını sanmıyordum.

"Bu köprüden geçerken depremler gelir aklıma hep," dedi Reva. "Bilirsin, San Francisco'da köprüyü yıkan deprem gibi hani?"

"Burası New York şehri," dedim. "Deprem olmaz burada."

"O deprem sırasında beyzbol şampiyonasını izliyordum," dedi. "Babamla birlikte. Dün gibi hatırlıyorum. Sen hatırlıyor musun?"

"Hayır," diye yalan söyledim. Elbette hatırlıyordum ama daha önce düşünmemiştim hiç.

"Bir beyzbol maçı izliyorsun, sonra birden, bum. Bir bakıyorsun binlerce insan ölmüş."

"Binlerce değildi."

"Ama çoktu."

"Belki birkaç yüz, o da en fazla."

"O otoyolda pek çok insan ezildi. O köprüde de," diye ısrar etti Reva.

"Tamam Reva," dedim. Yeniden ağlamaya başlamasını istemiyordum.

"Ertesi gün haberlerde otoyolun alt katındaki bir adamla röportaj yapıyorlardı. 'Yaşadıklarınız arasında unutmayacağınız bir şey var mı?' diye sordular. Adam da şöyle dedi: 'Arabadan indiğimde yerde titreyen bir beyin vardı. Tüm bir beyin, kalıptan çıkmış jöle gibi lömbürdüyordu."

"İnsanlar sürekli ölüyor, Reva."

"Ama dehşet verici bir şey değil mi bu? Yerde jöle gibi titreyen bir beyin?"

"Uydurma geliyor kulağa."

"Spiker sustu kaldı. Nutku tutulmuştu. O zaman şöyle dedi adam: '*Siz* bilmek istediniz. Siz *sordunuz*. İşte söylüyorum ben de. Gördüğümü anlatıyorum.'"

"Lütfen Reva, yeter artık."

"Burada öyle bir şey olacak demiyorum ki."

"Hiçbir yerde öyle bir şey olmadı zaten. Beyinler insanların kafasından fırlayıp tir tir titremez."

"Artçı şoklar da olmuştur herhalde."

Radyonun sesini açıp camımı indirdim.

"Ne demek istediğimi anlıyorsun ama, değil mi? Her şey daha kötü olabilirdi," diye bağırdı Reva.

"Her zaman daha kötü olabilir her şey," diye karşılık verdim bağırarak. Pencereyi yeniden kapadım.

"Çok dikkatli bir sürücüyümdür ben," dedi Reva.

Yolculuğun geri kalanı boyunca konuşmadık, arabaya tar-

çınlı sakız kokusu doldu. Reva'nın bende kalmasına razı olduğum için şimdiden pişmandım. Sonunda köprüyü geçip FDR caddesine geldik. Zemin sulu kar kaplıydı. Trafik çok ağır ilerliyordu. Oturduğum bloka vardığımızda saat on buçuk olmuştu. Şansımız yaver gitti ve park yeri bulduk, mahalle marketinin tam önündeki boş yere park ettik.

"Alacağım birkaç şey var," dedim Reva'ya. İtiraz etmedi. İçeride, Mısırlılar tezgâhın arkasında kâğıt oynuyordu. Bira ve kola kasalarının yanındaki kutuların üstüne ucuz şampanyaları dizmişlerdi. Şampanyalara bir göz atan, sonra dondurucuyu açıp içine eğilen, buzlara yapışmış bir şeyi kazıyıp çıkarmaya çalışan Reva'yı seyrettim. İki kahvemi aldım.

Ödemeyi Reva yaptı.

Mısırlı, "Kız kardeşin mi?" diye sordu Reva'ya, başıyla ilk kahvemi kafama dikerken beni işaret ederek. Kahve çekirdekleri fazla kavrulmuştu, kullandığım krema da ekşidiğinden dişlerimin arasına süngersi kaymak parçaları takıldı. Umursamadım.

"Hayır, benim *arkadaşım* o," diye cevap verdi Reva, biraz hasmane. "Sence benziyor muyuz?"

"Kardeş olabilirsiniz bence," dedi Mısırlı.

"Teşekkürler," dedi Reva soğuk soğuk.

Doğu Seksen Dördüncü Cadde'deki apartmanıma ulaştığımızda, kapıcı gazetesini indirip, "Mutu yıllar," dedi.

Asansörde Reva, "Köşedeki dükkândaki o adamlar sana tuhaf geliyor mu?" diye sordu.

"Irkçılık yapma."

Ben kapıyı açarken Reva kahvelerimi tuttu. Dairemde, sesi kısılmış televizyonun ekranı kocaman çıplak memeleri gösteriyordu.

"Çiş yapmam lazım," dedi spor çantasını yere bırakan Reva. "Pornodan nefret ettiğini sanıyordum."

Tanıdık gelmeyen bir koku var mı diye havayı kokladım ama yoktu. Mutfak tezgâhında başıboş bir Silenor bulunca hemen yuttum.

"Telefonun bir Tupperware kabı içinde küvette yüzüyor," diye seslendi Reva banyodan.

"Biliyorum," diye yalan söyledim.

Kanepeye oturduk, benim elimde ikinci kahvem ve Infermiterol numunesi kutusu, Reva'nın elinde yağsız çilekli donmuş yoğurt kutusu vardı. Porno filmin geri kalanını sessizlik içinde izledik. Bir gün boyunca sabahtan akşama ölüm hakkında düşündükten sonra sevişen insanları görmek iyi geliyordu. "Üreme," diye düşündüm. "Yaşam döngüsü." Sakso sahnesinde kalkıp çişe gittim. Kuku yalama sahnesinde Reva kalkınca kusmaya gittiğini düşündüm. Sonra mutfakta bulduğu tirbuşonla cenaze şaraplarından birini açtı ve dönüp kanepeye oturdu. Sırayla şişeden şarap içerken kızın yüzünden süzülerek akan meniyi seyrettik. Pıhtılaşan damlalar takma kirpiklerine yapışıp kaldı.

Trevor'ı, karnıma ve sırtıma yapışan sıvılarını düşündüm. Onun evinde cinsel ilişkiye giriyorsak işi bittiği anda koşarak gider, kâğıt havluyla döner ve ben silinirken küçük çöp kutusunu uzatıp beklerdi. "Bu nevresim..." Trevor bir kere bile içime boşalmamıştı, doğum kontrol hapı kullandığım dönemde bile. En sevdiği şey ben sırtüstü uzanıp uyuyor numarası yaparken ağzımı becermekti, sanki boğazımın arkasına çarpan penisini fark etmeden uyuyabilirmişim gibi.

Jenerik yazıları aktı. Başka bir porno film başladı. Reva kumandayı bulup televizyonun sesini açtı.

Numune Infermiterol kutusunu açıp ağzıma bir hap attım, bir yudum şarapla birlikte yuttum.

Filmin başlangıcındaki zoraki diyalogları dinlediğimi anımsıyorum – kız bir fizyoterapist rolündeydi, adam da kasık ağrısı çeken bir futbolcuydu. Reva bir süre ağladı. Seks başlayınca sesi kıstı ve bana geçen yılbaşı ne yaptığını anlatmaya başladı. "Çiftlerle dolu bir partiye gitmek istemiyordu canım, bilirsin ya? Gece yarısı herkesin öpüştüğü partilerden birine hani? Ken adi bir şerefsiz gibi davranıyordu ama sabah üç gibi onunla Times Meyda-

nı'ndaki Howard Johnson'da buluştum." Artık sarhoş olduğunu sesinden anlayınca rahatlamıştım. Odadaki gerilim biraz azalmıştı. Ekranda kapı çalındı. Sikiş bitmek bilmiyordu. Artık bir uykuya dalıyor, bir ayılıyordum. Reva anlatmaya devam ediyordu.

"Sonra Ken ne yaptı biliyor musun... İlk seferiydi bu... Anneme söyledim... Hiç olmamış gibi davran dedi... Delilik mi benimkisi sence?"

"Vay," dedim televizyon ekranını işaret ederek. Amigo kostümlü siyah bir kız girmişti içeri. "Sence adamın kıskanç sevgilisi mi bu gelen?"

"Burada neler oluyor?" diye sordu amigo kız, ponponlarını yere atarak.

"Tek arkadaşım sensin, biliyor musun?" dedi Reva karşılık olarak. "Keşke bir ablam olsaydı," diye ekledi. "Bana birilerini ayarlardı. Belki de bir çöpçatana başvurmak için para istemeliyim babamdan."

"Hiçbir erkek için para ödemeye değmez," dedim ona.

"Bu konuyu düşüneceğim," dedi Reva.

Artık sise gömülmüştüm, gözlerimi ancak aralayabiliyordum. O aralıklardan uzun, keskin, pembe tırnaklarıyla vajinasının dudaklarını aralayan siyah kızı seyrettim. İçi parıldıyordu. Whoopi Goldberg geldi aklıma. Bunu hatırlıyorum. Reva'nın boşalan şarap şişesini sehpaya koyduğunu da anımsıyorum. "Mutlu yıllar," dedikten sonra yanağımı öptüğünü de. Havada yüzerek yükseldiğimi, uzaklaştığımı hissettim; sonunda bedenim bir anekdota, bir simgeye, bir başka dünyada asılı bir portreye dönüşene dek yüksele yüksele havaya karıştım.

"Seni seviyorum, Reva," dediğimi işittim çok uzaktan. "Annen için gerçekten üzgünüm."

Sonra yok oldum.

BEŞ

Birkaç gün sonra uyandığımda kanepede yalnızdım. İçerisi bayat duman ve parfüm kokuyordu. Televizyon açık, sesi kısıktı. Dilim ağzıma toz dolmuş gibi pütür pütür olmuş, şişmişti. Dünya hava raporunu dinledim; Hindistan'da seller, Guatemala'da bir deprem, ABD'nin kuzeydoğusuna yaklaşan bir tipi daha, Güney California'daki milyon dolarlık evleri yok eden yangınlar, "ama Yaser Arafat'ın Ortadoğu'daki barış sürecini yeniden başlatmak için Başkan Clinton'la görüşmeye geldiği başkentimizde hava güneşli. Bu haberin ayrıntıları az sonra."

Gözlerimi açtım. Oda loştu, jaluziler kapalıydı. Başımı kanepenin kolçağından yavaşça kaldırarak doğrulup oturduğumda kan beynimden bir kum saatinin içindeki kumlar gibi çekildi. Görüş alanım benek benek oldu, harelendi, sonra bulandı ve birden netleşti. Ayaklarıma baktım. Reva'nın ölen annesinin ayakkabıları ayağımdaydı, deri uçları tuzlu deniz manzaralarıyla kaplanmıştı. Ten rengi fileli çorap giyiyordum. Beyaz kürk mantomun kemerini çözünce üzerimde yalnızca ten rengi, büstiyerli bir body olduğunu gördüm. Kasığıma baktım. Kıllarım kısa süre önce ağdayla alınmıştı. Becerikli biri yapmıştı ağdayı, tenim kızarmamış, kabarmamıştı, kaşınmıyordum. Tırnaklarıma

Fransız manikürü yapıldığını gördüm. Terimin kokusunu alabiliyordum. Cin gibi kokuyordu. Sirke gibi kokuyordu. Elimin üstündeki damgaya bakılırsa Dawn's Early diye bir gece kulübüne gitmiştim. Adını daha önce hiç duymamıştım. Arkama yaslandım, gözlerimi yumdum, önceki geceyi hatırlamaya çalıştım. Simsiyah bir boşluktan başka bir şey gelmedi gözlerimin önüne. "New York metro bölgesiyle ilgili kar yağışı tahminlerine bakalım şimdi de." Gözlerimi açtım. Televizyondaki meteorolog siyah bir Rick Moranis'e benziyordu. Helezonik bir beyaz bulut çizimini işaret etti. "Mutlu yıllar, Reva," dediğimi hatırladım. Hatırlayabildiğim tek şey buydu.

Sehpanın üstünde boşalmış buz kalıpları, bir şişe içme suyu, yarım şişe Gordon's cin ve *Mutluluk Sanatı* adlı bir kitabın yırtılmış sayfası vardı. Kitabı birkaç yıl önce doğum günümde Reva vermiş, "Dalai Lama'dan öğrenecek çok şeyin var," demişti. "Gerçekten kavrayışlı biri." Kitabı okumamıştım. Yırtılan sayfada bir satırın altı mavi tükenmez kalemle çizilmişti: "Bir gecede olmadı." Bir kasap bıçağının arkasıyla ezdiğim Xanax'ı Hester Caddesi'ndeki Portnoy's Porthole adlı bir kulüpteki açık mikrofon gecesinin kıvrılmış broşürüyle burnuma çektiğim sonucuna vardım. Kulübü daha önce hiç duymamıştım. Video kasetlerimle boş kaset kutuları arasına saçılmış birkaç Polaroid fotoğraf bilinç kaybı sırasındaki faaliyetlerimin belgelendiği anlamına geliyordu ama fotoğraf makinemi görmedim.

Fotoğraflar partileyen güzel insanları gösteriyordu – şehvetli, kendini ciddiye alan ifadelerle kameraya bakan genç yabancılar. Koyu renk ruj sürmüş kızlarla kırmızı gözbebekli erkeklerden bazıları fotoğraf makinemin parlak beyaz flaşına habersiz yakalanmış, diğerleri asortik pozlar vermiş, tek kaşını kaldırmış veya yüzlerine kocaman yapmacık gülümsemeler kondurmuştu. Fotoğraflardan bazıları gece vakti şehir merkezinde, bazıları duvarları Day-Glo'yla yapılmış sahte grafitilerle kaplı, alçak tavanlı, karanlık bir iç mekânda çekilmişti. Fotoğ-

raflardaki insanların hiçbirini tanımıyordum. Birinde, altı tane parti meraklısı birbirine sokularak ortaparmaklarını gösteriyordu. Bir başkasında, incecik, kızıl saçlı bir kız memelerini açmış, lavanta rengi meme ucu bantlarını sergiliyordu. Fötr şapkalı, smokinli, tombul ve siyah bir oğlan sigara dumanından halkalar üflüyordu. Eroinman zayıflığında, ikisi de Elvis gibi giyinmiş ikiz erkek kardeşler altın rengi bol kostümleri içinde Basquiat taklidi bir resmin önünde çak yapıyordu. Kızın biri tasmasının ucu boynundaki bisiklet zincirine bağlanmış bir sıçanı ellerinde tutuyordu. Yakın çekim bir fotoğrafta yılan dili gibi ayrılmış iki ucuna elmas taşlı birer piercing takılmış pembe dili görünüyordu. Tuvalet sırasında olduklarını tahmin ettiğim bir güruhun bir dizi fotoğrafı da vardı. Fotoğrafların çekildiği yer sanatsal rave partisi düzenlenmiş bir mekâna benziyordu.

"Yolların kapanmasına, kasırga kuvvetinde rüzgâra, sahil bölgelerinde sele hazırlıklı olun," dedi hava durumu sunucusu. Kanepenin yastıkları arasındaki kumandayı bulup çıkardım, televizyonu kapattım.

Sehpanın altına bir fotoğraf düşmüştü. Yerden alıp yüzünü çevirdim. Ufak tefek Asyalı bir adam bardaki kalabalıktan biraz uzakta kıpırtısız duruyordu. Boya lekeleriyle kaplı mavi bir tulum vardı üzerinde. Yakından baktım. Yuvarlak yüzü kırmızı akne izleriyle kaplıydı. Gözleri kapalıydı. Tanıdık geliyordu bana. Derken kim olduğunu anladım. Ping Xi'ydi bu. Yanaklarına pembe simli boyayla birer çizgi çekilmişti. Fotoğrafı sehpaya bıraktım.

Ping Xi'yi aylardır düşünmemiştim bile. Ducat aklıma gelecek olursa Seksen Dördüncü Cadde'deki metro istasyonuna yaptığım uzun yürüyüşün basit anısına odaklanıyor, oradan ekspres trenle Union Meydanı'na gidişimi, L treniyle şehrin diğer ucuna geçişimi, Sekizinci Cadde boyunca yürüyüp soldaki Yirmi Üçüncü Cadde'ye sapışımı, yüksek topuklularımla

eski kaldırım taşlarında aksayarak yürüyüşümü düşünüyordum. Manhattan'ın coğrafi özelliklerini hatırlamak tutunmaya değer bir anı gibi geliyordu. Ama Chelsea'de tanıştığım insanların adlarını ve onlarla ilgili ayrıntıları unutmayı tercih ederdim. Sanat dünyasının da tıpkı borsa gibi olduğunu anlamıştım, siyasi eğilimlerin ve kapitalizmin kandırmacalarının yansımasıydı, yakıtı ise hırs, dedikodu ve kokaindi. Wall Street'te çalışsam aynı şeydi. Spekülasyonlarla kişisel görüşler yalnızca pazarı değil ürünleri de yönetiyordu ve üretilen işlerin değeri ne yazık ki insanlara özgü kutsal bir ritüel olan sanatın tanımlanamaz niteliğine –ki ölçmesi olanaksız bir değerdi bu her halükârda– değil, bir grup zengin dangalağın portfolyolarını neyin "geliştireceğini", kıskançlık uyandıracağını ve saygı kazandıracağını düşünmesine bağlıydı. Bütün bu zırvaları memnuniyetle silip atmıştım zihnimden.

Polaroid fotoğraflardaki gibi bir partiye hiç gitmemiştim ama uzaktan görmüştüm: taksileri durdurup sigaralarını bir fiskede atan genç, güzel ve büyüleyici tipler, kokain, maskara, şehirde dışarı çıkılan bir gecenin elmas tozu, bir tuvalet kabininde gelişigüzel seksin basit bir jest oluşu, güçlükle bir kez dans pistine fırlayıp sonra vazgeçmeler, barda haykırarak sipariş edilen içecekler, herkesin yarın hayalinin esrikliğine, daha fazla eğlenceye, daha güzel hissetmeye, daha ilginç insanlarla çevrili olmaya doğru itişerek ilerlemesi. Bense septik bir otel barını tercih ederdim her zaman, belki de Trevor beni hep öyle yerlere götürmekten hoşlandığı için. İnsanların "hoşça vakit geçirirken" aptal gibi göründüğü konusunda hemfikirdik onunla.

Galerideki stajyerler bana Tunnel'da, Life, Sound Factory, Spa, Lotus, Centro-Fly, Luke + Leroy'da geçirdikleri hafta sonlarını anlatırlardı. Dolayısıyla geceleri şehirde neler olup bittiğinden biraz olsun haberdardım. Natasha'nın asistanlığını yaparken bir sanat partisine gelebilecek sosyal açıdan en değerli insanların, özellikle de genç sanat hamisi impresario'lar ve refa-

katçilerinin listesini tutmak da benim sorumluluğumdu. Natasha onları açılışlara davet eder, bana biyografilerini ezberlememi söylerdi. Maggie Kahpour'un babası dünyadaki en büyük Picasso çizimleri koleksiyonunun sahibiydi ve ölümünden sonra kızı koleksiyonu Fransa'nın güneyindeki bir manastıra bağışlamıştı. Keşişler de karşılığında ürettikleri peynirlerden birine onun adını vermişlerdi. Gwen Elbaz-Burke, yüzme havuzunda beslediği köpekbalığı tarafından yenen performans sanatçısı Ken Burke'ün yeğeninin ve Heinrich Himmler'in soyundan gelen Alman erkek arkadaşıyla pornografik bir sanat filmi çektiği için sürgün edilen Suriyeli prenses Zara Ali Elbaz'ın kızıydı. Stacey Bloom, "sanatçı kadınlar" hakkındaki *Kun(s)t* dergisini kurmuştu, dergide çoğunlukla kendi moda markalarını kuran, galeri veya gece kulübü açan ya da bağımsız filmlerde oynayan zengin sanat partisi kızlarının profillerine yer veriyordu. Babası Citibank'ın genel müdürüydü. On dokuz yaşındaki Zaza Nakazawa, ressam teyzesi Elaine Meeks'le yaşadığı cinsel ilişki hakkında yazdığı kitapla bilinen genç bir vâristi. Belgesel filmci ve mimar Emilio Wolford'ın üvey kardeşi Eugenie Pratt, ablasının ona on iki yaşındayken kamera karşısında çiğ kuzu kalbi yedirdiği filmle ünlenmişti. Claudia Martini-Richards vardı. Jane Swarovski-Kahn. Pepper Jacobin-Sils. Kylie Jensen. Nell "Nikita" Patrick. Patsy Weinberger. Belki bu kızlar da vardı sehpamın üstündeki fotoğraflarda. Galerinin dışında görsem tanımazdım hiçbirini. Imogene Behrman. Odette Quincy Adams. Kitty Cavalli. Adlarını hatırlıyordum. Xi Ping muhtemelen hayranlarıyla birlikte orada takılıyorsa, Dawn's Early yeni kuşak zengin çocukları ve sanat meraklılarının gittiği yeni bir gece kulübü olmalıydı. Natasha, Xi Ping'in Prusyalı gey kraliyet ikizleriyle aynı yatılı okula gittiğini söylemişti, bunu belli belirsiz hatırlıyordum. Peki onu nasıl bulmuştum? Yoksa o mu beni bulmuştu?

Fotoğrafları toplayıp kanepenin yastığının altına tıktım,

sonra içeride kimsenin olmadığından emin olmak için kalkıp yatak odama baktım. Örtülerim bir yığın hâlinde yerde duruyordu, yatak şiltesi çıplaktı. İnsan boyutunda bir kan lekesi, örtülere sarılmış yatan birileri veya yatağın altına tıkılmış bir ceset bulmayacağımdan emin olmak için daha yakından baktım. Dolabı açtım ama içinde elleri kolları ve ağzı bağlanmış birileri yoktu. Plastik torbalar içindeki Victoria's Secret külotları döküldü yere yalnızca. Yanlış bir şey yoktu. Yalnızdım.

Oturma odasına dönünce şarjı bitip kapanan telefonumun kül tablası olarak kullandığım bir spor ayakkabı tekinin yanında, pencere pervazında durduğunu gördüm. Jaluzi çubuklarından birini aşağı çekip dışarı baktım. Kar yağmaya başlamıştı bile. İşte bu iyi, diye düşündüm, kar fırtınası boyunca evimde kalıp derin bir uyku çekebilirdim. Eski ritmime, günlük ritüellerime dönebilirdim. Aşina olduğum düzenin istikrarına ihtiyacım vardı. Artık Infermiterol da almayacaktım, en azından bir süreliğine. Hiçbir şey yapmama amacıma engel oluyordu. Telefonumu şarja taktım, spor ayakkabı tekini mutfaktaki çöpe attım. Çöp kutusu ne aldığımı ne yediğimi hatırladığım mandalina kabukları ve aç-bitir peynir dilimlerinin plastik paketleriyle doluydu. Buzdolabında yalnızca mandalinaların içinde geldiği ahşap, hafif kasa ve ikinci bir içme suyu şişesi vardı.

Beyaz kürkü, büstiyeri, file çorabı çıkardım, sıcak bir duş almak için banyoya gittim. Ayak tırnaklarım eflatun rengine boyanmıştı, önceden pul pul dökülen nasırlarla kaplı topuklarım şimdi pürüzsüz ve yumuşaktı. Klozete oturdum, uyluğumda pıt pıt atan bir damarı seyrettim. Ne yapmıştım? Güzellik salonunda bir gün geçirdikten sonra bir gece kulübüne mi gitmiştim? Akıl almaz geliyordu böyle bir şey bana. Reva beni dışarı çıkıp "keyfime bakmaya" veya aynı ölçüde aptalca bir şey yapmaya mı ikna etmişti? Çişimi yaptım, silinirken kaygan olduğumu hissettim. Yakın zamanda tahrik olmuştum, anlaşılan. Beni kim tahrik etmişti? Hiçbir şey hatırlamıyordum. Birden midem bulanınca

iki büklüm oldum, öğürünce ağzıma gelen ekşi balgam topunu lavaboya tükürdüm. Ağzımda kumu andıran pütürler hissettiğimden tükürüğümde toz zerrecikleri veya ezilmiş hap tanecikleri görmeyi bekliyordum. Ama pembe sim tükürmüştüm.

İlaç dolabını açtım, iki Valium ve iki Ativan aldım, musluktan kana kana su içtim. Doğrulduğumda aynada gemi penceresinde belirir gibi beliren birini görünce irkildim. Kendi ürkmüş yüzümden ürkmüştüm. Maskara yanaklarıma akıp bir maskeli balo maskesi gibi kaplamıştı yüzümü. Dudaklarımın ve ağzımın kenarında parlak pembe ruj kalıntıları vardı. Dişlerimi fırçaladım, makyajımdan kalanı çıkarmak için yüzümü ovalayarak yıkadım. Yeniden aynaya baktım. Alnımdaki kırışıklıklar ve ağzımın kenarındaki çizgiler kalemle çizilmiş gibi görünüyordu. Yanaklarım sarkmıştı. Tenim solgundu. Gözyuvarlarımın içinde bir şey parıldadı. Aynaya yaklaşıp dikkatle baktım. İşte oradaydım, sağ gözbebeğimin derinlerinde minicik, karanlık bir yansımaydım. Bir keresinde birisi gözbebeklerinin salt boşluktan ibaret olduğunu, kara delikler, sonsuz hiçliğin ikiz oyukları olduğunu söylemişti. "Bir şey kaybolduğunda genelde orada kaybolur – gözlerimizin kara deliklerinde." Bunu söyleyen kimdi hatırlamıyorum. Yoğunlaşan buharın arkasında kaybolana dek yansımamı seyrettim.

Duşta bir ortaokul anım geldi aklıma; yedinci sınıfta bizi uyuşturucunun zararları konusunda uyarmak için derse bir polis gelmişti. Tahtaya Batı medeniyetinin bildiği tüm yasadışı uyuşturucuları gösteren bir çizelge asmış, örnek resimleri tek tek işaret etmişti – beyaz bir toz yığını, bulanık sarı kristaller, mavi haplar, pembe haplar, sarı haplar, siyah katran. Her birinin altında uyuşturucunun resmi adı ve sokak adları yazıyordu. Eroin: eyç, beyaz, toz, cank, charlie, kireç, cevher, kar, beyaz peynir, oğlan, smek, sarı kız, kahverengi şeker. "Bu böyle hissettirir. Şu şöyle hissettirir." Polisin ses tonunu ayarlamasına engel olan bir

rahatsızlığı vardı. "Kokain! Metamfetamin! Psilosibin! PCP!" diye haykırdıktan sonra birden sesini alçaltıp Rohypnol'ü işaret ediyordu. "Taş, tebeşir, leblebi, deli gonca, papik, mavi cennet, çilek, pırlanta, burun açıcı, beyaz kumru..." Derken sesi duyulmayacak kadar alçalıyordu. Sonra yeniden bağırmaya başlıyordu. "İşte bu yüzden tanımadığınız kişilerin getirdiği içecekleri içmemelisiniz! Kızlar! Arkadaşlarınızı partilerde asla yalnız bırakmayın! Olumlu yanı kurbanın olanları unutması tabii!" Durup soluklanıyordu. Üst gövdesi Süpermen gibi V şeklinde, terli bir sarışındı. "Ama bağımlılık yapmaz," dedi sakince, sonra yeniden çizelgeye döndü.

Yeniyetmelik yıllarımdan kalan bu anıyı dün gibi hatırlıyordum ama Infermiterol'ün etkisinde neler yaptığım konusunda hiçbir fikrim yoktu. Belleğimde başka boşluklar da var mıydı? Öyle olduğunu umuyordum. Kendimi denedim: Magna Carta'yı kim imzaladı? Özgürlük Heykeli kaç metre? Nazarene hareketi ne zamandı? Andy Warhol'u kim vurdu? Bu soruları sorabilmem bile aklımın başımda olduğunu gösteriyordu. Sosyal güvenlik numaramı biliyordum. Bill Clinton devlet başkanıydı ama uzun süre başkan kalmayacaktı. Hatta zihnim daha keskin, düşüncelerimin aştığı patikalar eskisinden daha düzdü. Yıllardır düşünmediğim şeyleri anımsayabiliyordum: Üniversite son sınıfta 1960'lardan 1990'lara Feminist Teori ve Sanat Uygulamaları dersine giderken yolda ayakkabımın topuğu kırılmıştı, topallayarak, canım sıkkın hâlde derse geç girmiştim, profesör de beni işaret ederek: "Biz de tam ticari endüstri olarak sanat dünyasının feminist performans sanatı aracılığıyla siyasi yapısökümünü tartışıyorduk," deyip bana sınıfın önüne geçip ayakta durmamı söylemişti, ben de sol ayağımla bir Barbie bebek gibi parmak ucumda durarak söyleneni yapmıştım ve sınıf da beni bir performans eseri gibi analiz etmişti.

"Sanat tarihi dersi bağlamının ötesine geçemiyorum," demişti Barnard College'lı bir kız.

"Birbiriyle çatışan öyle çok anlam katmanı var ki gerçekten harika bir şey bu," demişti sakallı asistan.

Arkasından uzun saçları yağlı, kaba saba gümüş takılar takmış bir kadın olan profesör sırf beni aşağılamak için ayakkabılarıma kaç para ödediğimi sormuştu. Ayağımda siyah süet stiletto botlar vardı, onlara neredeyse beş yüz dolar vermiştim, ebeveynlerimi kaybetmenin acısını veya her ne hissediyorsam onu hafifletmek için yaptığım sayısız alışverişten biriydi. Bunların hepsini hatırlayabiliyordum; o sınıftaki her sümsük, asık yüz gözlerimin önüne geliyordu. Ahmaklardan biri "eril bakışın saldırısına uğradığımı" söyledi. Onlar bana bakarken saatin tik taklarını duyduğumu bile hatırladım. "Bu kadarı yeterli sanırım," dedi profesör, sonunda. Yerime oturmama izin verildi. Sınıf penceresinin diğer tarafındaki yalnız ağacın düz, geniş ve sarı yaprakları gri betona düşüyordu. O dersi bıraktım, danışmanıma Neoklasisizme daha fazla odaklanmak istediğimi açıklamak zorunda kaldım ve "Jacques-Louis David: Sanat, Erdem ve Devrim" dersine geçtim. *Marat'ın Ölümü* en sevdiğim tablolardan biriydi. Banyo teknesinde bıçaklanıp öldürülen bir adam.

Duştan çıktım, bir Ambien ve iki Benadryl aldım, omuzlarıma hafif küflenmiş bir havlu sarıp oturma odasına döndüm ve şarjı artık açabileceğim kadar dolan telefonumu kontrol ettim. Arama geçmişime bakınca Trevor'ı ve 646'yla başlayan bilmediğim bir numarayı aradığımı gördüm, ikincisinin Ping Xi'nin numarası olduğunu varsaymam gerekiyordu. Numarayı silip bir Risperdal aldım, koridordaki kirli çamaşır yığınından saç örgüsü gri bir kazak ve bir tayt çıkardım, kürk mantoyu yeniden giydim, terliklerimi ayağıma geçirip anahtarlarımı aradım. Kapı kilidinin üstündeydi.

Gökyüzünde süzülen, buruşuk yatak çarşaflarını andıran bulutlardan akşamüstü olduğunu anladım. Lobide kapıcının fırtına konusundaki temkinli selamını duymazdan gelip dışarı çıktım,

kaldırıma ve yol kenarına yığılmış yüksek kar yığınları arasında kaybolmaya başlamış kıvrımlı patikayı takip ettim. Her yer sessizdi ama hava öfkeli ve ıslaktı. Kar biraz daha yağarsa tüm şehri kaplayacaktı. Köşede kazak giydirilmiş, vücudu seğiren bir Pomeranian ile dadısının yanından geçtim, köpeğin bacağını kaldırıp kaldırımdaki düz, camsı buz tabakasına işemesini seyrettim, buzu eriten sıcak sıvının hışırtısını duydum, bir baloncuk içinde yükselen buhar bir an sonra dağıldı.

Mahalle marketine girdiğimde Mısırlılardan özel bir karşılama görmedim. Her zamanki gibi başlarıyla selam verip cep telefonlarına döndüler. Bunun iyiye işaret olduğunu düşündüm. Infermiterol etkisindeyken ne yapmış olursam olayım, kiminle hoplayıp zıplamış, ne kadar çılgınca "partilemiş" olursam olayım mahalle marketinde özel ilgi görecek kadar zıvanadan çıkmamıştım anlaşılan. Yediğim kaba pislememiştim, meşhur tabiriyle. Bankamatikten para çektim, iki kahvemi doldurdum, krema ve şeker koyup karıştırdım, bir dilim paketlenmiş muzlu ekmek, bir kutu organik yoğurt ve taş gibi sert bir armut aldım. Brearley'de okuyan, eşofmanlı üç kız tezgâhın önünde sıra olmuştu. Ödeme yapmak için beklerken gazetelere göz gezdirdim. Gördüğüm kadarıyla dünyayı sarsacak bir şey olduğu yoktu. Storm Thurmond, Hillary Clinton'ı kucaklamıştı. Washington Heights'ta bir kurt sürüsü görülmüştü. Libya'ya gizlice sokulan Nijeryalılar bir gün şehir merkezindeki en sevdiğiniz küçük lokantada bulaşıkları yıkayabilirdi. Giuliani polislere küfretmenin suç olması gerektiğini söylemişti. Tarih 3 Ocak 2001'di.

Asansörle daireme çıkarken beni bayıltacağını umduğum hap bileşimlerini düşündüm – Ambien artı Placidyl artı Theraflu. Solofton artı Ambien artı Dimetapp. Hayal gücümü durdurup beni derin, sıkıcı, âtıl bir uykuya daldıracak bir kokteyl istiyordum. O fotoğrafları imha etmem gerekiyordu. Nembutal artı Ativan artı Benadryl. Eve girince sonuncusundan bol mik-

tarda ayırdım, hapları ikinci kahvemle birlikte mideye indirdim. Sonra bir avuç melatoninle beraber yoğurdu yedim, *Oyuncu*'yla *Sabun Köpüğü*'nü peş peşe izledim ama uyuyamadım. Kanepenin yastıkları altındaki Polaroidler dikkatimi dağıtıyordu. *Şüphe Altında*'nın kasetini video oynatıcıya taktım, geri sarma düğmesine bastım, Polaroidleri çıkardım, hepsini götürüp çöp bacasından aşağı attım. Böyle daha iyi oldu, diye düşünerek eve döndüm, kanepeye oturdum.

Hava kararıyordu. Yorgun ve ağırlaşmış hissediyordum ama uykulu sayılmazdım. Böylece bir Nembutal daha aldım, *Şüphe Altında*'yı izledim, sonra birkaç Lunesta yuttum ve ikinci cenaze şarabı şişesini içtim ama alkol uyku ilaçlarının etkisini bir şekilde sıfırlayınca öncekinden de ayık hissettim. Sonra kusmak zorunda kaldım ve kustum. Çok fazla içmiştim. Yeniden kanepeye uzandım. Derken acıktım ve muzlu ekmek dilimini yedim, *Çılgın*'ı üst üste üç kez seyrederken yaklaşık yarım saatte bir birkaç tane Ativan aldım. Yine de uyuyamadım. Moralimi bozacağını umduğum için *Schindler'in Listesi*'ni seyrettim ama yalnızca canımı sıktı, derken güneş doğdu, ben de birkaç Lamictal alıp *Son Mohikan* ile *Tehlikeli Oyunlar*'ı seyrettim ama bu da işe yaramayınca birkaç Placidyl yutup videoya yeniden *Oyuncu*'yu taktım. Film bitince VCR ünitesinin dijital saatine baktım. Öğleden sonra saatleriydi.

Tayland restoranından Pad See Ew sipariş ettim, yarısını yedim, Harrison Ford'un oynadığı 1995 yapımı yeniden çevrim *Sabrina*'yı izledim, bir duş daha aldım, kalan son Ambien'lerimi yuttum, yeniden porno kanalını buldum. Televizyonun sesini kıstım, hırıltılar ve inlemeler uykumu getirsin diye ekrana arkamı dönüp uzandım. Hâlâ uyuyamıyordum. Hayat sonsuza dek böyle devam edebilir, diye düşündüm. Eyleme geçmezsem öyle de olacaktı zaten. Kanepede, battaniyenin altında kendimi parmakladım, iki kere geldim, sonra televizyonu kapattım. Kalkıp jaluzileri açtım, bir süre sersemlemiş hâlde oturup güneşin

batışını –mümkün müydü bu?– seyrettim ve *Sabrina*'yı başa alıp yeniden izlerken Pad See Ew'den kalanı bitirdim. *Bayan Daisy'nin Şoförü*'nü ve *Savrulan Bıçak*'ı izledim. Bir Nembutal alıp yarım şişe *Robitussin* içtim. *Garp'ın Küçük Dünyası*'nı, *Yıldız Geçidi*'ni, *Elm Sokağı'nda Kâbus 3: Rüya Savaşçıları*'nı, *Ay Çarpması*'nı, *Flashdance*'i ve sonra *İlk Aşk, İlk Dans*'ı, *Hayalet*'i ve *Özel Bir Kadın*'ı izledim.

Bir kere bile esnememiştim. Cin gibiydim. Dengesizleştiğimi hissediyordum, ayağa kalktığımda az kalsın yere yığılıyordum ama kendimi zorlayıp bir süre ortalığı topladım, video kasetleri kutularına koyup rafa yerleştirdim. Biraz hareket edersem yorulacağımı düşündüm. Bir Zyprexa ve biraz daha Ativan aldım. Bir avuç melatonini geviş getiren bir inek gibi çiğneyip yuttum. Hiçbiri işe yaramadı.

Ben de Trevor'ı aradım.

"Sabahın beşi," dedi. Sesi sinirli ve uykulu geliyordu ama telefonu açmıştı. Numaramı görmüş olmasına rağmen telefonu açmıştı.

"Cinsel saldırıya uğradım," diye yalan söyledim. Günlerdir yüksek sesle bir şey söylemediğimden sesim seksi bir hırıltıyla çıkmıştı. Yeniden kusabilirmiş gibi hissettim. "Bana gelebilir misin? Gelip vajinamda yırtık var mı diye bakman lazım. Güvendiğim tek kişi sensin," dedim. "Ne olursun?"

Uzaktan, "Kim arıyor?" diye mırıldanan bir kadın sesi duydum.

"Hiç kimse," dedi Trevor ona. Sonra bana, "Yanlış numara," dedi ve telefonu kapattı.

Üç tane Solfoton, altı tane Benadryl aldım, *Çılgın*'ı başa sardım, içerisi havalansın diye oturma odasının camını araladım, kar fırtınasının dışarıda uluduğunu fark ettim, sigara aldığımı hatırlayıp pencerede bir sigara içtim, videonun "oynat" tuşuna bastım ve yeniden kanepeye uzandım. Başımın ağırlaştığını hissettim. Harrison Ford hayallerimin erkeğiydi. Kalp atışlarım

yavaşlamıştı ama hâlâ uyuyamıyordum. Cin şişesinden bir yudum aldım. Midemi yatıştırmış gibi geldi.

Sabah sekizde Trevor'ı yeniden aradım. Bu kez telefonu açmadı.

"Yalnızca bir yoklayayım demiştim," dedim sesli mesajımda. "Epey zaman oldu. Nasıl olduğunu, neler yaptığını merak ettim. Yakında görüşelim hadi."

On beş dakika sonra onu yeniden aradım.

"Bak, bunu nasıl söylesem bilmiyorum. HIV pozitif olduğumu öğrendim. Spor salonundaki siyah gençlerin birinden kaptım muhtemelen."

Sekiz buçukta yeniden aradım ve "Meme estetiği olabilirim diye düşünüyordum, belki ikisini birden tamamen aldırırım," dedim. "Sen ne dersin bu konuda? Tahta göğüslü olmak bana yakışır mı sence?"

Sekiz kırk beşte yine aradım ve "Finansal konularda biraz tavsiyeye ihtiyacım var," dedim. "Gerçekten ciddiyim. Dardayım."

Saat dokuzda yeniden aradım. Bu kez telefonu açtı.

"Ne istiyorsun?" diye sordu.

"Beni özlediğini söylemeni umuyordum."

"Seni özledim," dedi. "Hepsi bu mu?"

Telefonu kapadım.

Tam seri *Uzay Yolu: Yeni Nesil* VHS seti babamdan miras kaldı. Babam hayatında muhtemelen yalnızca bir kez, o kasetleri sipariş etmek için 1-800'lü bir numarayı aramıştı. İlk kez yeniyetmeliğimde *Uzay Yolu* izlerken hak ettiği saygıyla bakmaya başladım Whoopi Goldberg'e. *Yıldız Gemisi Atılgan*'da abes bir davetsiz misafir gibi görünüyordu. Ne zaman ekranda belirse tüm prodüksiyona güldüğünü hissediyordum. Varlığı programı tamamen absürt bir hâle getiriyordu. Tüm filmleri için geçerliydi bu. Rahibe kıyafeti içinde Whoopi. 1930'larda pazar günü şapkası ve Kitabı Mukaddes'iyle kilise müdavimi bir Georgia'lı

gibi giyinmiş Whoopi. *Ay Işığı ve Valentino*'da, solgun Elizabeth Perkins'in yanında Whoopi. Nereye giderse gitsin çevresindeki her şey kendi kendinin münasebetsiz ve gülünç bir parodisine dönüşüyordu. Bunu görmek rahatlatıcıydı. Whoopi için şükrediyordum. Hiçbir şey kutsal değildi. Whoopi bunun kanıtıydı.

Birkaç bölüm *Uzay Yolu* izledikten sonra kalkıp birkaç Nembutal ve bir Placidyl aldım, yarım şişe çocuk Robitussin'i daha içtikten sonra oturup –kantaron mavisi kadife bir tunik ve fütürist bir piskopos gibi ters koni şeklinde bir şapka içindeki– Whoopi'nin, Marina Sirtis'le yaptığı samimi sohbeti izledim. Tam bir saçmalıktı. Ama uyuyamıyordum. Diziyi izlemeye devam ettim. Üç sezonu bitirdim. Bir Solfoton aldım. Bir Ambien içtim. Kendime bir fincan papatya çayı bile yaptım, ağzında küçük bir kırık olan kahve fincanımdan yükselen mide bulandırıcı tatlı koku kullanılmış sıcak bebek bezi kokusunu getirdi aklıma. Bunun rahatlatıcı olduğunu mu iddia ediyorlardı gerçekten? Duş aldım, dolapta bulduğum yepyeni saten pijama takımını giydim. Hâlâ uykum yoktu. Hiçbir şey işe yaramıyordu. *Cesur Yürek*'i yeniden izlemek için video oynatıcıya koyup "geri sarma" tuşuna bastım.

Ve sonra vcr ünitesi bozuldu.

Çarkların döndüğünü, vınladığını, gıcırdadığını ve aniden durduğunu işittim. "Çıkar" tuşuna bastım ama hiçbir şey olmadı. Tüm düğmeleri dürtükledim. Makinenin fişini çektim, yeniden taktım. Kaldırıp salladım vcr ünitesini. Avucumla, sonra bir ayakkabıyla tak tak vurdum üstüne. Hiçbiri işe yaramadı. Dışarıda hava kararmıştı. Telefonum tarihin 6 Ocak, saatin 23.52 olduğunu gösteriyordu.

Böylece televizyonla baş başa kalmıştım. Biraz zap yaptım. Kedi maması reklamı. Ev saunası reklamı. Az yağlı tereyağı reklamı. Çamaşır yumuşatıcısı. Porsiyonlara ayrılmış patates cipsi. Çikolatalı yoğurt. Yunanistan'a, medeniyetin doğduğu yere gidin. Enerji veren içecekler. Gençleştiren yüz kremi. Pisileriniz

için balık. Coca Cola "Seni seviyorum" demektir. Dünyanın en rahat yatağında uyuyun. Dondurma yalnızca çocuklar için değildir, hanımlar; kocanız da bayılır! Eviniz bok gibi kokuyorsa fırından yeni çıkmış brownie gibi kokan bu mumu yakın.

Eskiden uyuyamadığımda annem önemli şeyleri saymamı söylerdi, koyun olmasın da ne olursa olsun, derdi. Yıldızları say. Mercedes-Benz'leri say. ABD başkanlarını say. Ömrünün kalan yıllarını say. Uyuyamazsam camdan aşağı atlarım belki, diye düşündüm. Battaniyeyi göğsüme kadar çektim. Eyalet başkentlerini saydım. Farklı türde çiçekleri. Mavinin tonlarını. Gök mavisi. Çivit. Elektrik. Camgöbeği. Gece mavisi. Mısır mavisi. İran mavisi. Oxford mavisi. Uyumadım. Uyumuyordum. Uyuyamıyordum. Aklıma gelen tüm kuş çeşitlerini saydım. Seksenlerdeki televizyon programlarını saydım. New York şehrinde çekilen filmleri saydım. İntihar eden ünlüleri saydım: Diane Arbus, Hemingway'ler, Marilyn Monroe, Sylvia Plath, van Gogh, Virginia Woolf. Zavallı Kurt Cobain. Annemle babamın ölümünden beri kaç kez ağladığımı saydım. Geçen saniyeleri saydım. Zaman sonsuza dek böyle devam edebilir, diye düşündüm yeniden. Ederdi de. Sonsuzluk mütemadiyen ve birdenbire belirecekti, ebediyen, benle veya bensiz. Âmin.

Battaniyeyi üzerimden attım. Televizyonda, Yeni Zelanda'da mağara keşfi yapan genç bir çift kocaman, kapkara bir yarığa indi, taşın üstündeki daracık bir delikten kıvrana kıvrana geçtiler, tavandan sarkan dev sümükleri andıran sarkıtlarla dolu bir alanı aşıp ışıldayan mavi solucanların aydınlattığı bir mağaraya girdiler. Reva'nın beni yatıştırmak için söyleyeceği aptalca şeylerden birini düşünmeye çalıştım ama aklıma hiçbir şey gelmedi. Bitkindim. Bir daha asla uyuyamayacağıma gerçekten inanıyordum. Boğazım sıkıştı. Ağladım. Yaptım bunu. Çocuk parkında sıyrılan bir dizden akan kan gibi fışkırdı nefesim. Kaslarım uzun yol gittikten sonra gölgeye park edilip bırakılan bir araba gibi tıkırdıyordu.

Kanalı değiştirdim. İngiliz doğa programlarından biri çıktı karşıma. Küçük beyaz bir tilki kör edici güneşin altında karları kazıyordu. "Memelilerin çoğu kış aylarında kış uykusuna yatarken, kutup tilkisi bunu yapmaz. Bodur gövdesini kaplayan yağ ve özel kürkü sayesinde, düşük sıcaklıklar bu küçük tilkiyi yavaşlatamaz! Olağanüstü metabolizması soğuk iklimlere yüksek tolerans göstermesini sağlar. Metabolizması ancak eksi elli derecede hızlanmaya başlar. Yani hava eksi yetmiş derecenin altına düşmeden soğuktan titremeye bile başlamaz. Vay canına."

Kürk çeşitlerini saydım: vizon, çinçilla, samur, tavşan, misk sıçanı, rakun, ermin, kokarca, opossum. Reva annesinin kunduz kürkünü almıştı. Bol kesimi karlı bir ormanda gizlenen, sonra ay ışığında tren rayları boyunca batıya ilerleyen, ısıran rüzgârdan kunduz kürküyle korunan silahlı bir haydudu getirmişti aklıma. Etkileyici bir imgeydi. Alışılmadık. Yaratıcılığım artmıştı. Belki de rüya görüyorum, diye düşündüm. Kunduz kürkü giyen adamın buz gibi soğuk bir dereden geçmek için eski pantolonunun paçalarını sıvadığını hayal ettim, ayakları sudaki balıklar gibi bembeyazdı. İşte, diye düşündüm. Bir rüya başlıyor. Gözlerim kapalıydı. İçimin geçmeye başladığını hissettim.

Tam o sırada, sanki düşüncelerimi duyup özellikle o anı beklemiş gibi Reva kapımı çalmaya başladı. Gözlerimi açtım. Çıplak zemine karı andıran incecik, beyaz ışık huzmeleri düşüyordu. Şafak sökmek üzereymiş gibi geldi bana.

"Hey? Benim, Reva."

Biraz olsun uyuyabilmiş miydim?

"İçeri al beni."

Yavaşça kalktım, koridorda ilerledim.

"*Uyuyorum,*" diye tısladım kapının arkasından. Gözümü kırpıp delikten dışarı baktım: Reva darmadağın, dengesiz görünüyordu.

"İçeri gelebilir miyim?" diye sordu. "Gerçekten ihtiyacım var konuşmaya."

"Seni sonra arasam olmaz mı? Saat kaç ki?"

"Biri çeyrek geçiyor. Aramaya çalıştım," dedi. "Al bak, kapıcı postanı gönderdi. Konuşmam lazım seninle. Ciddi bir konu."

Belki Reva da bir şekilde Infermiterol etkisindeki şehir merkezi kaçamağıma dahil olmuştu. Belki yaptıklarım hakkında başka kimsenin bilemeyeceği bir şeyler biliyordu. Peki umurumda mıydı bu? Evet, biraz. Kapının kilidini açıp onu içeri aldım. Tahmin ettiğim gibi annesinin kocaman kunduz kürkü vardı üstünde.

"Kazağın hoşmuş," dedi soğuk ve naftalin kokusuyla birlikte yanımdan geçip içeri girerken. "Gri baharda çok moda."

"Hâlâ ocak ayındayız, değil mi?" diye sordum, koridorda felç geçirmiş gibi kalakaldığım yerden. Reva'nın onaylamasını bekledim ama kucağındaki zarfları yemek masasına yığdıktan sonra kürkünü çıkarıp kanepenin arkasına, benim tilki kürkümün yanına serdi. İki post. Ping Xi'nin ölü köpekleri geldi aklıma yeniden. Ducat'taki son günlerimden kalma bir anıyı hatırladım; içi doldurulmuş kanişi okşarken bir yandan Natasha'ya "tıpkı bunun gibi, kapüşonlu bir kürk" istediğini söyleyen zengin gey Brezilyalıyı. Başım zonkluyordu.

"Susadım," dedim ama sesim boğazımı temizliyormuş gibi çıktı.

"Ha?"

Ayaklarımın altındaki zemin hafifçe kayıyordu. Duvarlara tutunarak oturma odasına döndüm, elim serin duvara sürtünüyordu. Reva koltuğa yerleşmişti bile. Elimi duvardan çekip kanepeye doğru sendelemeye hazırladım kendimi.

"Evet, bitti işte," dedi Reva. "Resmen bitti."

"Ne bitti?"

"Ken'le ilişkim!" Altdudağı titriyordu. Parmağını kıvırıp burnunun altına götürdü, nefesini tuttu, sonra kalkıp yanıma geldi ve beni kanepenin köşesine sıkıştırdı. Hareket edemiyordum. Hıçkırıklarını bastırmaya çalışırken yüzünün oksijensizlikten kızarmasını seyretmek biraz hasta hissettirdi kendimi, sonra

kendi nefesimi tuttuğumu fark ettim. Güçlükle derin bir soluk aldım, bunu şefkatli bir üzüntü nidası sanan Reva kollarını bana doladı. Şampuan ve parfüm kokuyordu. Tekila kokuyordu. Biraz da patates kızartması kokuyordu. Bana sarıldı, titremeye başladı, en az bir dakika boyunca sümüklerini akıtarak ağladı.

"Öyle zayıfsın ki," dedi bir yandan burnunu çekerek. "Haksızlık bu."

"Oturmam lazım," dedim. "Çekil üstümden." Beni bıraktı.

"Affedersin," dedi ve burnunu silmek için banyoya gitti. Uzandım, koltuğun arkalığına doğru döndüm, tilki ve kunduz kürklerine sokuldum. Belki şimdi uyuyabilirim, diye düşündüm. Gözlerimi yumdum. Bir şelalenin yakınındaki küçük bir mağarada birbirine sokulmuş uyuyan tilkiyi ve kunduzu, kunduzun kocaman ön dişlerini, hırıltılı horlamasını hayal ettim; tam Reva'ya göre bir simge hayvandı kunduz. Ben de sırtüstü serilip yatan küçük beyaz tilkiydim, sakız gibi pembe dilim bembeyaz, tüylü yüzümü yalıyordu, soğuğa dayanıklıydım. Sifonun çekildiğini duydum.

"Tuvalet kâğıdın bitmiş," dedi Reva, hayalimi paramparça ederek. Haftalardır mahalle marketinden aldığım peçetelerle siliniyordum – bunu daha önce fark etmiş olması gerekirdi. "Bir içki gerçekten iyi olurdu," diye öfledi. Topukları mutfağın seramik zemininde tıkırdadı. "Böyle çıkıp geldiğim için özür dilerim. Öyle darmadağın oldum ki."

"Sorun nedir, Reva?" diye homurdandım. "Konuş artık. İyi değilim."

Birkaç mutfak dolabının kapağını açıp kapadığını duydum. Sonra elinde bir kupayla gelip koltuğa oturdu ve kupaya cin doldurdu. Artık ağlamıyordu. Suratsızca iç geçirdi, sonra bir kez de derin derin iç geçirdi ve içkisinden bir yudum aldı.

"Ken beni başka bir birime aldırdı. Artık görüşmek istemediğini söylüyor. İşte böyle. Bunca zamandan sonra. Öyle bir gün geçirdim ki anlatamam sana." Ama karşıma geçmiş anlatıyordu

işte. Tam beş dakika boyunca öğle yemeği dönüşünde masasında bir not bulduğu zaman hissettiklerini anlattı. "Biriyle kısa bir not yazarak ayrılmak normalmiş gibi. Beni hiç önemsemiyormuş gibi. Bir sekreter falanmışım gibi. Aramızdaki bir iş ilişkisiymiş gibi. Oysa değil elbette!"

"Peki ne o zaman, Reva?"

"Bir kalp ilişkisi!"

"Ah."

"Notu görünce odasına gittim ama 'Kapıyı açık bırak,' dedi. Tahmin edeceğin üzere kalbim küt küt atıyordu. Bir not ne demek? Kapıyı kapadım ve dedim ki: 'Bu da nedir? Bunu nasıl yaparsın?' O da dedi ki: 'Bitti. Artık görüşemeyiz.' Tıpkı bir film gibiydi!"

"Notta ne yazıyordu?"

"Terfi aldığım, Kuleler'e transfer edileceğim yazıyordu. Annemin ölümünden sonra işe gittiğim ilk gün hem de. Cenazeye gelmişti Ken. Ne hâlde olduğumu *görmüştü*. Aniden nasıl bitirebilir her şeyi? Pat diye?"

"Terfi mi aldın?"

"Marsh yeni bir kriz danışma şirketi kuruyor. Terörist saldırı riskleri falan filan. Ne dediğimi duydun mu sen? Artık beni *görmek* istemiyor, ofiste olmamı bile istemiyor."

"Şerefsiz göt," dedim robot gibi.

"Evet. Korkağın biri. Yani, *âşıktık* biz sonuçta. Deliler gibi âşıktık!"

"Öyle miydiniz?"

"İnsan böyle bir şeyi bir anda nasıl bitirebilir?"

Gözlerimi açmadım. Reva soluk almadan konuştu, olanları beş veya altı kez en baştan anlattı, her seferinde yaşadıklarının farklı bir yönünü vurgulayarak analiz etti. Söylediklerini dinlemeyip yalnızca susmak bilmeyen sesine odaklanmaya çalıştım. Reva'nın yanımda olmasının beni rahatlattığını itiraf etmem gerekiyordu. En az bir video oynatıcı kadar iyi, diye düşündüm.

Konuşma sesinin ritmi ve iniş çıkışları yüz kez izlediğim bir filmin sesi kadar tanıdık ve öngörülebilirdi. Bu yüzden bunca zamandır vazgeçmedim ondan, diye düşündüm orada onu dinlemeden öylece yatarken. Ya şöyle olsaydı ya böyle olsaydılarının monoton vızıltısı, hayal dünyasında yaşadığı romantik varsıtmalarını dur durak bilmeden anlatışı onu tanıdığımdan beri bir tür ninniye dönüşmüştü benim için. Reva sıkıntılarımın mıknatısı gibiydi. İçimden çekip alıyordu onları. O yanımdayken bir Zen Budist keşişi gibiydim. Korkunun, arzunun, genel olarak dünyevi kaygıların ötesindeydim. Onun yanındayken *şu anda* yaşayabiliyordum. Geçmişim veya bugünüm yoktu. Düşünceden yoksundum. Saçma sapan gevezelikleri için fazla evrimleşmiştim. Fazla havalıydım. Reva öfkelenebilir, heyecanlanabilir, durgunlaşabilir, kendinden geçebilirdi. Ben bunları yapmazdım. Yapmayı reddederdim. Hiçbir şey hissetmeyen boş bir sayfa olabilirdim. Trevor bir keresinde frijit olduğumu düşündüğünü söylemişti, benim için sakıncası yoktu. İyi. Soğuk nevaleydim o zaman. Buzlar kraliçesiydim. Bir keresinde birisi hipotermiden ölürken insanın üşüdüğünü, uykusunun geldiğini, her şeyin yavaşladığını, sonra bilincin yitip gittiğini söylemişti. Hiçbir şey hissetmezmiş insan. Kulağa hoş geliyordu. Ölmenin en iyi yoluydu – uyanık ve rüya görür hâlde, hiçbir şey hissetmeden. Trenle Coney Island'a gidebilir, dondurucu rüzgârda sahilde dolaşabilir, okyanusa girip açılabilirim, diye düşündüm. Sonra sırtüstü sulara uzanıp yıldızlara bakar, giderek uyuşur, uykumun geldiğini hisseder, sürüklenir, sürüklenirdim. Nasıl öleceğimi seçebilmem adil olmaz mıydı? Babam gibi kanser tarafından canlı canlı yenirken uysal ve sessiz bir şekilde ölmezdim ben. En azından annem burnunun dikine gitmişti. Daha önce bunun için ona hayranlık duymak gelmemişti aklıma. En azından yürekliydi annem. En azından kendi göbeğini kendisi kesmişti.

Gözlerimi açtım. Tavanın köşesindeki örümcek ağı hava

akımıyla güveler tarafından yenmiş bir ipek parçası gibi dalgalanıyordu. Bir an için Reva'nın söylediklerine odaklandım. Sözcükleri zihnimin paletini temizliyordu. Tanrı'ya şükürler olsun onun için, diye düşündüm, benim mızmız, geri zekâlı ağrı kesicim.

"O zaman ben de, 'Beni oyalamandan bıktım usandım,' dedim. O da benim patronum olduğundan söz etmeye başladı. Tam bir maço, değil mi ama? Böylece asıl konudan söz etmemiş oluyordu, sana anlattığım konu hani, ama şimdi düşünmek bile istemiyorum bunu." Bana ne anlatmıştı hiçbir fikrim yoktu. Kupaya yeniden cin koyduğunu duydum. "Yani, aldırmayacak değilim. Elbette ki. Özellikle bu olanlardan sonra! Ama yok. Ken bu konuyu düşünmeye zahmet bile etmez. Yan çizmek tam ona göre."

Dönüp ona şöyle bir baktım.

"Benden kurtulmanın bu kadar kolay olacağını sanıyorsa..." dedi, parmağını havada sallayarak. "Olanların yanına kâr kalacağını sanıyorsa..."

"Ne yapacaksın, Reva? Ne yapacaksın ona? Onu öldürecek misin? Evini mi yakacaksın?"

"Tepeme sıçmasını kabullenip tıpış tıpış yoluma gideceğimi sanıyorsa..."

Cümlesini bitiremedi. Savuracak bir tehdidi yoktu. Kendi öfkesinden öyle korkuyordu ki şiddet yüklü bir sonu hayal bile edemezdi. İntikam falan almayacaktı. Bir öneride bulundum ben de: "Karısına seni becerdiğini söyle. Veya cinsel taciz davası aç ona."

Reva burnunu kırıştırıp ağzını şaplattı, öfkesi birden hesaplı bir faydacılığa dönüşmüştü. "İnsanların öğrenmesini istemiyorum ama. O zaman yakışıksız bir duruma düşerim. Üstelik maaşıma zam yapılıyor ve bu iyi bir şey. Üstelik Dünya Ticaret Merkezi'nde çalışmak istemişimdir hep. Yani şikâyet etmeye pek de hakkım yok aslında. Tek istediğim Ken'in kötü hissetmesi."

"Erkekler istediğin şekilde kötü hissetmez," dedim ona. "İstediklerini elde edemeyince huysuzlanır, bunalıma girerler. O yüzden kovuldun. Moral bozucusun. İstersen iltifat olduğunu düşün."

"Tayin edildim, kovulmadım." Reva kupasını sehpaya bırakıp ellerini yüzünün önüne kaldırdı. "Baksana, titriyorum."

"Göremiyorum," dedim.

"Tir tir titriyorum, hissediyorum bunu."

"Xanax ister misin?" diye sordum, müstehzi.

Reva evet deyince çok şaşırdım. İlaç dolabından şişeyi getirmesini söyledim. Banyoya gidip geldi, şişeyi elime bıraktı.

"Dolabında en az yirmi şişe reçeteli ilaç var," dedi. "Hepsini kullanıyor musun?"

Reva'ya bir Xanax verdim. Ben de iki tane aldım.

"Buraya uzanıp biraz gözlerimi dinlendireceğim, Reva. İstersen kal ama uyuyabilirim. Gerçekten çok yorgunum."

"Olur, tamam," dedi. "Ama konuşmaya devam edebilirim, değil mi?"

"Elbette."

"Bir sigara alabilir miyim?"

Elimi sallayarak onayladım. Reva'nın bu kadar utanmazca dizginsiz olduğunu görmemiştim daha önce hiç. Çok içtiğinde bile inanılmaz gergin olurdu. Çakmağı çaktığını duydum. Bir süre öksürdü.

"Belki de en iyisi budur," dedi. Sesi daha sakindi şimdi. "Belki hayatıma devam eder, yeni biriyle tanışırım. Belki yeniden internete dönerim. Veya şehir merkezindeki ofiste biri çıkar karşıma. İkiz Kuleler hoşuma gitmiştir hep. Huzurlu bir çalışma ortamı. Yeni insanlarla doğru bir başlangıç yaparsam köle gibi davranmazlar bana. Ken'in ofisinde kimse kulak asmıyordu söylediklerime. Strateji toplantıları yapardık ve konuşmama izin vermek yerine on dokuz yaşında bir stajyermişim gibi not almamı isterlerdi. Ken de bok gibi davranırdı bana çünkü iliş-

kimizi kimse bilsin istemiyordu. *Eski* ilişkimizi yani. Karısını annemin cenazesine getirmesi biraz tuhaf değil miydi sence de? Kim yapar böyle bir şeyi? O neydi öyle?"

"Ahmağın biri o, Reva," diye mırıldandım yastığıma doğru.

"Neyse ne. Artık her şey farklı olacak," dedi Reva, sigarasını kupaya atarken. "Böyle olacağını hissetmiştim zaten. Ona onu sevdiğimi söylemiştim, biliyor musun? Bardağı taşıran son damla da bu oldu tabii. Ödlek herif."

"Trevor'la karşılaşırsın belki."

"Nerede?"

"Dünya Ticaret Merkezi'nde."

"Neye benzediğini bile bilmiyorum ki."

"Kurumsal şirketlerde çalışan diğer götlere benziyor."

"Hâlâ seviyor musun onu?"

"İğrençleşme, Reva."

"Sence o seni hâlâ seviyor mudur?"

"Bilmiyorum."

"Sevsin ister miydin?"

Yanıtım evetti ama yalnızca onu reddedeyim de acı çeksin diye.

"Babamın bir ilişkisi olduğunu söyledim mi sana peki?" dedi Reva. "Müşterilerinden biri, adı *Barbara*. Boşanmış bir kadın, çocuğu yokmuş. Babam onu Boca'ya götürüyor. Orada bir devremülk kiralamış. Aylardır planlıyormuş bunu. Neden o kadar cimri davrandığını biliyorum artık. Kremasyon? Ve Florida? Annem ölüyor ve babam birden sıcak iklimden hoşlanmaya başlıyor ha? Onu anlamıyorum. Keşke ölen annem değil de o olsaydı."

"Bekle de gör," dedim.

"Bir Xanax daha alabilir miyim?" diye sordu Reva.

"İdareli kullanmam lazım, Reva, kusura bakma," dedim.

Bir süre sessiz kaldı. Ortam gerginleşmişti.

"Beni oyalayıp durmanın bedelini Ken'e ödetmenin tek yolu aldırmamak. Ama bunu yapmayacağım. Neyse, dinlediğin için

teşekkürler." Kanepede üstüme eğildi, yanağımı öptü, "Seni *seviyorum*," dedi ve gitti.

Böylece Reva'nın hamile olduğunu anlamıştım. Uzandığım kanepede bir süre bunu düşündüm. Rahminin içinde minicik, canlı bir yaratık vardı. Bir kaza ürünü. Hezeyan ve dikkatsizliğin bir yan etkisi. Onun için üzüldüm – Reva'nın büyük ölçüde diyet koladan oluştuğunu hayal ettiğim rahim sıvısının içinde tek başına yüzüyor, Reva histerik aerobik egzersizlerini yaparken sallanıp savruluyor, Pilates dersinde gövdesini var gücüyle gerdiği sırada sıkışıp eziliyordu. Belki de aldırmamalı bebeği, diye düşündüm. Belki bir bebek onu uyandırırdı.

Kalktım, bir Solfoton ve bir Xanax aldım. O anda rahatlamak için film izlemeye her zamankinden de fazla ihtiyaç duyuyordum. Televizyonu açtım –ABC7 haber kanalı– ve kapadım. Bronx'taki silahlı saldırıyı, Aşağı Doğu Yakası'ndaki gaz patlamasını, polisin metroda turnikelerin üstünden atlayan liselilere karşı aldığı önlemleri, birilerinin Columbus Circle'daki buzdan heykellerin yüzlerini tahrif ettiğini dinlemek istemiyordum. Kalkıp bir Nembutal daha aldım.

Yeniden Trevor'ı aradım.

"Benim," dediğimi duyar duymaz konuşmaya başladı. Daha önce onlarca kez verdiği söylevin aynısıydı; artık hayatında biri vardı ve benimle görüşemezdi.

"Arkadaş bile olamayız," dedi. "Claudia karşı cinsler arasında platonik ilişki olabileceğine inanmıyor, ben de ona hak vermeye başladım. Boşanma arifesinde, o yüzden hassas bir dönemde. Bu kadından gerçekten hoşlanıyorum. İnanılmaz biri. *Otistik* bir oğlu var."

"Biraz para ödünç alabilir miyim diye sormak için aramıştım," dedim ona. "Video kaset oynatıcım bozuldu. Çok da azdım."

Çılgınca şeyler söylediğimi biliyordum. Trevor'ın sandalyesinde arkaya yaslandığını, kravatını gevşettiğini, iyi bir fikir olmadığını bilmesine rağmen kamışının kucağında zıpladığını

zihnimde canlandırabiliyordum. İç geçirdiğini duydum. "Para mı lazım? O yüzden mi aradın?"

"Hastayım, evden çıkamıyorum. Bana yeni bir video kaset oynatıcı alıp getirebilir misin? Gerçekten çok ihtiyacım var buna. Tonla ilaç kullanıyorum. Sokağın köşesine bile zar zor gidebiliyorum. Yataktan çıkamıyorum." Trevor'ı tanıyordum. Zayıf olduğumda bana direnemezdi. Onun büyüleyici ölçüde ironik yanı da buydu. Muhtaçlık erkeklerin çoğunu iter ama Trevor'ın zihninde şehvetle merhamet iç içeydi.

"Bak, şu anda seninle uğraşamam. Gitmem lazım," dedi ve telefonu kapadı.

Peki o hâlde. Sarkık vajinalı yaşlı hanımefendi ve geri zekâlı oğlu onun olsundu. Bu yeni ilişkisinin nasıl sonlanacağını şimdiden biliyordum. Birkaç ay boyunca onurlu beyanlarda bulunarak kadının kalbini kazanacaktı –"Sana destek olmak istiyorum. Lütfen, bana yaslan. Seni *seviyorum*!"– ama gerçekten zorlu bir şey olduğunda –örneğin eski kocası kadına velayet davası açtığında– Trevor çekinceleri olduğunu fark edecekti. "Kendi ihtiyaçlarımı senin ihtiyaçların için feda etmemi istiyorsun – bunun ne büyük bencillik olduğunu göremiyor musun?" Tartışacaklardı. Trevor kaçıp gidecekti. Beni arayıp "en son konuşmamızda telefonda soğuk davrandığı" için özür bile diyebilirdi. "O dönemde büyük baskı altındaydım. Umarım aşabiliriz olanları. Arkadaşlığın benim için çok değerli. Seni kaybetmeyi hiç istemem." Şimdi olmasa bile birkaç güne çıkıp gelecekti. Kalkıp birkaç trazodon daha aldım, yeniden kanepeye uzandım.

Trevor'ı tekrar aradım. Bu kez telefonu açtığında tek kelime etmesine izin vermedim.

"Önümüzdeki kırk beş dakika içinde buraya gelip beni becermezsen onun yerine bir ambulans gönderebilirsin çünkü burada ölümüne kan kaybediyor olacağım ve normal bir insan gibi küvete girip bileklerimi de kesmeyeceğim. Kırk beş dakika içinde burada değilsen, uzandığım kanepede gırtlağımı keseceğim.

Ondan önce avukatımı arayıp dairemdeki her şeyi, özellikle de kanepeyi sana bıraktığımı söyleyeceğim. Bunlarla uğraşırken Claudia'dan veya işte her kimse ondan destek alabilirsin. Bildiği iyi bir döşemeci vardır belki."

Telefonu kapattım. Daha iyi hissettim kendimi. Kapıcıyı aradım. "Arkadaşım Trevor buraya geliyor. Geldiğinde onu yukarı gönderirsin." Dairemin kapı kilidini açtım, telefonumu kapatıp bir Tupperware kutusuna koydum, kutuyu lavabo dolabının en üst rafına koyup iyice geriye ittim. Birkaç Ambien daha aldım, armudu yedim, Exxon Mobil reklamını seyrettim ve Trevor'ı düşünmemeye çalıştım.

Beklerken jaluzileri aralayıp dışarı bakınca gecenin karanlık, soğuk ve buzlu kör saatleri olduğunu fark ettim, mışıl mışıl uyuyan tüm zalimleri, battaniyelere sarılmış hâlde sevgi dolu annelerinin göğsünde uyuyan yenidoğanlar gibi uyuduklarını hayal ettim ve kendi annemin çıkık köprücükkemiklerini, sutyenlerinin ve ipek atletlerinin beyaz dantellerini, tüm kıyafetlerinin altına giydiği kombinezonları, banyo kapısının arkasında asılı duran, lüks otellerdeki gibi kalın ve yumuşak bornozunun beyazlığını, kaygan ipek saten kumaştan kemeri sürekli kayan, Japon resimlerindeki sular gibi dalgalanan gri saten sabahlığını, yelpazeyi andıran kuyruklarıyla kumları karıştırarak havuz suyunu bir sihir gösterisinde aniden beliren duman kümesi gibi bulandıran, güneşte parlayan koi balıklarının beyaz karınları gibi ışıldayan gergin, soluk bacaklarını, yüz pudrasını, tombul ve yuvarlak fırçasını pudra kutusuna daldırıp nemlendiricinin parlattığı benzi atmış, soluk yüzüne götürdüğünde pudranın da duman gibi puf diye dağıldığını düşündüm ve kendi deyişiyle "yüzünü kuşanışını" seyrederken bir gün onun gibi olacak mıyım diye düşündüğümü hatırladım – insan yapımı bir havuzda dönüp duran güzel bir balık mı olacaktım, belleğime ancak hayatımın son birkaç dakikasında kazınanları hatırlayabildiğim için, düşüncelerimi sürekli unuttuğum için mi tahammül edebilecektim bıkkınlığa?

Öyle bir hayat bir an için çok da fena gelmeyince kanepeden kalkıp bir Infermiterol aldım, dişlerimi fırçaladım, odama gittim, tüm giysilerimi çıkardım, yatağa girdim, kuştüyü yorganı başımın üstüne çektim ve bir süre sonra –tahminimce birkaç gün geçmişti– öğürüp öksürerek uyandım, gördüğüm ilk şey Trevor'ın yüzümün üstünde sallanan taşaklarıydı. "Yüce İsa," diye mırıldanıyordu. Hâlâ sersemlemiş hâldeydim, başım dönüyordu. Gözlerimi kapattım ve yeniden açmadım, tükürük kaplı penisini sıvazlayan elinin eklemlerinden gelen çatırtıyı duydum, derken memelerime boşaldığını hissettim. Bir damlası kaburgalarımın arasından aşağı süzüldü. Arkamı döndüm, yatağın kenarına oturduğunu hissettim, nefes alıp verişini dinledim.

"Gitmem lazım," dedi bir dakika kadar sonra. "Burada yine gereğinden uzun kaldım. Claudia endişelenmeye başlayacak."

Ona ortaparmağımı göstermek için elimi kaldırmaya çalıştım ama yapamadım. Konuşmaya çalıştım ama ağzımdan bir inilti çıktı.

"Video oynatıcılar birkaç yıl içinde kullanılmaz olacak, biliyorsun," dedi. Sonra sesi banyodan geldi, kaldırılan klozet kapağının tıkırtısını, sidik şırıltısını, sifon sesini duydum, arkasından lavabonun suyu açıldı ve uzun uzun aktı. Herhalde kamışını yıkıyordu. Geri gelip giyindi, yatağa, yanıma yattı, bana arkadan sarılıp yirmi saniye kadar öyle kaldı. Memelerimi tutan elleri soğuk, ensemdeki nefesi sıcaktı. "Sonuncu seferdi bu," dedi zahmete girmek zorunda kalmış, bana büyük bir iyilik yapmış gibi. Bedenimi açık denizde bir şamandıra gibi zıplatarak yataktan kalktı. Kapının çarpılarak kapandığını duydum.

Kalktım, üzerime bir şeyler geçirdim, birkaç Advil aldım ve kuştüyü yorganı sürükleyerek yatak odasından kanepeye götürdüm. Sehpanın üstünde kutusu açılmamış bir DVD oynatıcı duruyordu. Görüntüsü beni tiksindirdi, fişi kutunun kapağının altına sıkıştırılmıştı. Ödemesi nakit parayla yapılmıştı. Trevor bende bir tane bile DVD olmadığını biliyordu.

Eve Sipariş Alışveriş kanalını açtım. O puslu zihnimle Wolfgang Puck Bistro Koleksiyonu'ndan bir pilav pişirme makinesi, kübik zirkon bir bilezik, silikon destekli iki sutyen ve yedi tane el boyama porselen bebek biblosu aldım. Onları Reva'ya veririm, diye düşündüm, *taziye etmek* için. Sonunda, bitkin bir hâlde zihnimden yalnızca bir santim uzağa sürüklenip geceyi rahatsız bir yarı uyku hâlinde kanepede geçirdim. Kemiklerim çökük yastıklara saplanıyordu, boğazım kaşınıp yanıyordu, kalbim bir hızlanıp bir yavaşlıyordu, gözlerim odada gerçekten yalnız olduğumdan emin olmak için aralanıp yeniden kapanıyordu.

ALTI

Sabah Dr. Tuttle'ı aradım.

"Uykusuzluğum yine alevlendi," dedim, nihayet doğru söylüyordum.

170 "Sesinizden anlaşılıyor zaten," dedi.

"Ambien'im iyice azaldı."

"Demek öyle, *bu* hiç iyi değil. Kusura bakmazsanız telefonu bir saniyeliğine bırakacağım." Sifon gürültüsünü, Dr. Tuttle'ın külotlu çorabını çekerken çıkardığını tahmin ettiğim gırtlaktan gelen homurtuyu ve lavaboya akan su sesini duydum. Telefonu alıp öksürdü. "FDA'in bu konuda ne dediği umurumda değil; bir kâbus, nöral devrelerinizi yeniden düzenleme davetidir. Mesele içgüdülerinizi dinleyebilmek. İnsanlar mantıkları yerine dürtülerine göre hareket etseler çok daha rahat ederlerdi. İlaçlar işte bu yüzden akıl hastalıklarını tedavi etmekte bu kadar etkili oluyor – çünkü muhakeme gücümüzü zayıflatıyorlar. Fazla düşünmemeye çalışın. Son günlerde sık sık tekrarlıyorum bunu. Seroquel'inizi alıyor musunuz?"

"Hem de her gün," diye yalan söyledim. Seroquel'in bana faydası olmuyordu.

"Ambien yoksunluğu tehlikeli olabilir. Profesyonel bir he-

kim olarak, ağır makine kullanmaktan kaçınmanızı hatırlatmam gerek – traktör, okul otobüsü falan filan. Infermiterol'ü denediniz mi?"

"Henüz denemedim," diye yalan söyledim.

Dr. Tuttle'a gerçeği – Infermiterol'ün bazen günler boyunca haberim olmadan karakterime uygun olmayan şeyler yapmama yol açtığını, diğer tüm ilaçların etkisini mahvettiğini söylesem telaşlanabilirdi. "Bilinç kararması utanç temelli bir hastalığın belirtisi olabilir," diyeceğini tahmin ediyordum. "Pişmanlık enfeksiyonu kapmış olabilir misiniz? Veya Lyme? Sifilis? Diyabet? Ayrıntılı testler için –tırnak içinde– bir tıp doktoruna görünmenizi isteyeceğim." İşte bu her şeyi mahvederdi. Dr. Tuttle'ın sarsılmaz güvenine ihtiyacım vardı. New York şehrinde psikiyatr kıtlığı yoktu ama Dr. Tuttle kadar sorumsuz ve tuhafını bulmak baş edemeyeceğim zorlukta bir meydan okumaydı.

"Hiçbiri işe yaramıyor," dedim ona telefonda. "Solfoton'a bile güvenimi yitirmeye başladım."

"Öyle söylemeyin," diye mırıldandı Dr. Tuttle, yapmacık bir şaşırma sesi çıkararak. Bana daha güçlü bir ilaç, Infermiterol'den bile kuvvetli bir şey yazacağını umuyordum. Fenobarbital. DMT. Ne olursa. Fakat böyle bir reçeteyi elde edebilmek için Dr. Tuttle'ın bunu kendiliğinden düşünmüş olduğunu sanmasını sağlamalıydım.

"Siz ne önerirsiniz, doktor?"

"Brezilya'daki saygın meslektaşlarım düzenli Infermiterol kullanımının muazzam bir tektonik yer değiştirme etkisine yol açabileceğini söylüyorlar. Düşük doz aspirin ve astral yolculuk gibi incelikli müdahalelerle devamı getirildiğinde solipsist dehşet tedavisinde epey etkili olduğu biliniyor. Bu da işe yaramazsa durumu yeniden değerlendireceğiz. Tedavinize yaklaşımımızı genel anlamıyla gözden geçirmemiz gerekebilir," dedi. "Daha şiddetli yan etkilere yol açma eğilimleri olsa da ilaca alternatif tedavi yöntemleri var."

"Ne gibi?"

"Hiç âşık oldunuz mu?"

"Ne anlamda?"

"Dereyi görmeden paçaları sıvamayalım şimdilik. İlaçlara gelince, evde kullanım için geliştirilen kuvvetli yatıştırıcı anestezik lerin bir üst seviyesinde Prognosticron denen bir ilaç bulunuyor. Harikalar yarattığına şahit oldum fakat yan etkilerinden biri ağız köpürmesidir. Yine de, yok sayamayacağımız bir olasılık daha var – nadiren olan, hatta mesleki deneyimimde daha önce örneği görülmemiş bir durum, fakat size yanlış teşhis konmuş olması mümkün. Aslında şeyden de mustarip olabilirsiniz, nasıl desem... *psikosomatik* bir rahatsızlıktan. Bu riski de göz önünde bulundurarak daha muhafazakâr bir tavır almamız gerektiğini düşünüyorum."

"Infermiterol'ü deneyeyim o zaman," dedim ters ters.

"Güzel. Bir de her gün bol bol süt ürünü tüketin. İneklerin ister ayakta ister yatarak uyuyabileceğini biliyor muydunuz? Aynı seçenek sunulsa hangisini tercih edeceğimi *biliyorum* ben. Evde yoğurt yaptınız mı hiç? Sakın cevap vermeyin. Yemek pişirme dersini sıradaki görüşmemize saklayalım. Şimdi not alın çünkü hatırlamayacak kadar psikotik olduğunuzu hissediyorum: Cumartesi, yirmi ocak, saat iki. Infermiterol'ü deneyin. Bay bay."

"Bir dakika," dedim. "Ambien."

"Hemen ararım onları."

Telefonu kapatıp saate baktım. Günlerden 7 Ocak Pazar'dı henüz.

Banyoya gidip haplarımın hepsini kirli seramik zemine sererek ilaç dolabının envanterini çıkardım. Toplam iki Ambien'im kalmıştı ama otuz tane daha gelecekti, on iki Rozerem, on altı trazodon, yaklaşık onar Ativan, Xanax, Valium, Nembutal ve Solfoton, bunlara ek olarak Dr. Tuttle'ın "bu kadar hususi bir ilacı yenilemek sigorta büyücülerinin spekülasyonlarını tetikle-

yebilir" diyerek yalnızca bir kez reçete ettiği bir düzine ilaçtan tek haneli sayıda kalmıştı elimde. Eskiden böyle bir ilaç stoku bir ay boyunca az çok uyumama yeterdi, Ambien'i ihtiyatlı kullanırsam fazla derine dalmazdım. Ama artık işe yaramayacaklarını içten içe biliyordum – yabancı ülke parası koleksiyonu veya mermisiz tabanca gibiydiler. Infermiterol diğer ilaçların hepsini işlevsiz kılmıştı. Belki raflardaki diğer ilaçların etkisini ortadan kaldıran bir enerji yayıyordur, diye düşündüm ve saçma olduğunu bilmeme rağmen hapların hepsini yeniden ilaç dolabına kaldırırken Infermiterol şişesini yemek masasının üstüne koydum. Ben postayla gelen zarfları gözden geçirirken mavi plastik kapağı neon ışık gibi parlıyordu. Birkaç Nembutal daha aldım, Dimetapp şişesinin dibinde kalan şurubu kafama diktim.

İş bulma bürosundan bir bildirim gelmişti; onları aramayı unutmuştum. Yaptıkları iki kuruş ödeme yakında zaten kesilecekti, o yüzden büyük bir kayıp sayılmazdı. İhbar belgesini çöpe attım. Dişçimin yolladığı kartpostal yıllık kontrol zamanının geldiğini hatırlatıyordu. Çöp. Dr. Tuttle kaçırdığım görüşmenin faturasını göndermişti – bir kartvizitin arkasına el yazısıyla "12 Kasım'da gelinmedi ücret 300$" yazmıştı. Bunu şimdiye çoktan unutmuş olmalıydı. Kartviziti bir kenara kaldırdım. İkinci Cadde'deki yeni Ortadoğu restoranının indirim kuponunu attım. Victoria's Secret, J. Crew, Barneys ilkbahar kataloglarını da. Bina yöneticisinden gelen eski bir su kesme belgesi. Daha fazla çöp. Geçen ayın bankamatik kartı dökümünü açıp hızlıca gözden geçirdim. Sıradışı bir şey görmedim, ağırlıklı olarak mahalle marketindeki bankamatikten çektiğim nakit paranın kaydıydı. Bloomingdale's'de birkaç yüz dolar harcamıştım. Beyaz tilki kürkü mantoyu çalmışımdır belki, diye düşündüm.

Reva'dan bir Noel kartı gelmişti: "Bu zorlu dönemde yanımda oldun. Senin gibi bir dostum olmasa hayatın iniş çıkışlarıyla nasıl baş ederdim bilmem..." Annesinin cenazesinde yaptığı

yarım kalan anma konuşması kadar kötü yazılmıştı bu kartpostal da. Onu da attım.

Mali danışmandan gelen zarfı açmakta tereddüt ettim, içinde ödemek zorunda kalacağım bir fatura olduğundan ve o durumda çek defterimi bulup pul satın almak için dış dünyaya çıkmak zorunda kalacağımdan korkuyordum. Zarfta el yazısıyla yazılmış kısa bir not vardı.

"Size telefonla ulaşmaya çalıştım ama telesekreterinizde yer kalmamış sanırım. Umarım tatiliniz güzel geçmiştir. Profesör taşınmaya karar verdi. Yeni bir kiracı aramak yerine evi satışa çıkarmalısınız bana kalırsa. Evi satıp parayı hisse senedine yatırmanız finansal açıdan daha doğru bir hamle olacaktır. Aksi takdirde ev öylece bomboş duracak."

Yer israfı, diyordu özetle.

Fakat gözlerimi kapatıp evin o anki hâlini düşündüğümde boş olmadığını görüyordum. Annemin şişkin dolabının pastel derinlikleri beni geri çağırıyordu. Dolaba girip annemin askılara asılı ipek bluzlarının arasından yatak odasının kalın bej halısına, komodinin üstündeki krem rengi seramik abajura baktım. Benim annem. Sonra koridor boyunca ilerledim, Fransız kapılardan geçip babamın çalışma odasına girdim; bir çay tabağında kuru bir erik duruyor, gri kasalı kocaman bilgisayarının ekranında yeşil neon ışıklar yanıp sönüyor, masada kırmızı tükenmezkalemle işaretlediği bir yığın sayfa duruyor, sağa sola dağılmış sarı not defteri sayfaları nergisler gibi açıyordu. Dergiler, gazeteler, manila zarflar, bana aniden cinsel organları çağrıştıran şeker pembesi silgiler. Üçte biri boşalmış, kısa ve tombul Canada Dry şişeleri. Oksitlenmiş tel ataçlar, bozuk para, buruşturulmuş şeker paketi kâğıdı, gömleğine dikmek için sakladığı ama bir türlü dikmediği düğmenin durduğu kenarı kırık kristal tabak. Benim babam.

Profesör eve taşındıktan sonra ahşap rabıtaların arasında annemle babama ait kaç saç teli, kirpik, deri hücresi ve kesilmiş tırnak kalmıştı acaba? Evi satarsam yeni sahipleri parkelere

muşamba örter veya hepsini sökerdi belki. Duvarları canlı renklere boyayabilir, evin arkasına bir veranda inşa edebilir, bahçeye kır çiçekleri ekebilirlerdi. Bahar geldiğinde ev bitişikteki "hippi evine" dönebilirdi. Annemle babam nefret ederdi bundan.

Avukattan gelen mektubu bir kenara kaldırıp kanepeye uzandım. Bir şeyler hissetmem gerekirdi – içim cız etmeliydi, geçmişe özlem duymalıydım. Alışılmadık bir his vardı içimde gerçekten, hissettiğim uçsuz bucaksız keder –bu bir film olsaydı– başımı yavaşça iki yana sallayarak bir damla gözyaşı dökmemle yüzeysel bir şekilde betimlenirdi. Kamera üzgün, güzel, yetim yüzüme zum yapardı. Ardından hayatımın en anlamlı anlarının montajı başlardı: ilk adımlarım; günbatımında beni salıncakta sallayan babam; küvette yıkayan annem; arka bahçedeki altıncı doğum günümün grenli, sallantılı ev yapımı video kaydı; gözlerim bağlıyken karton eşeğe kuyruğunu takmaya çalışmam. Ama nostaljiyle dolmadı içim. Bunlar benim anılarım değildi. Yalnızca ellerimde bir karıncalanma hissettim, ürkütücü bir histi, sanki kıymetli bir şeyi balkondan aşağı düşürmemeyi son anda başarmıştım. Kalbim biraz hızlandı. Bırakabilirim, dedim kendime – bu evi de, bu hissi de geride bırakabilirim. Kaybedecek bir şeyim kalmamıştı. Avukatı aradım.

"Hangisi daha fazla kazandırır?" diye sordum. "Evi satmak mı, yakmak mı?" Karşı tarafta bir sessizlik oldu. "Alo?"

"Satmak, kesinlikle," dedi avukat.

"Tavan arasında ve bodrumda bazı eşyalar var," diyecek oldum. "Onları almaya mecbur–"

"Belgeler imzalanınca alabilirsiniz eşyanızı. Zamanı gelince. Profesör evi şubat ortasında boşaltacak, o zaman bakacağız duruma. Gelişmeleri size bildireceğim."

Telefonu kapatınca paltomu giyip Rite Aid'e gittim.

Dışarısı soğuk ve rüzgârlıydı, park etmiş araçların üstünde biriken karlar öğle ışığında gökkuşağı gibi parıldıyordu. Marketin önünden geçerken burnuma yanık kahve kokusu gelin-

ce eczaneye yürürken içmek için kahve alasım geldi ama bunu yapmamam gerektiğini biliyordum. Kafeinin şu anda faydası olmazdı bana. Zaten sarsak ve gergindim. Ambien konusunda çok umutluydum. Dört Ambien ve arkasından bir Dimetapp alırsam en az dört saat uyuyacağımı umuyordum. Reva bana sık sık, "Pozitif düşün," derdi.

Rite Aid'de video kaset rafını gözden geçirdim: *Bodyguard*, *Mighty Ducks*, *Karateci Çocuk III. Bölüm*, *Broadway Üzerinde Kurşunlar* ve *Emma*. Derken yüreğim parçalanarak anımsadım –gerçekler zalimdi–; video oynatıcım hâlâ bozuktu.

Eczane tezgâhının arkasında yaşlı, kuş gibi bir kadın vardı. Onu daha önce hiç görmemiştim. Yaka kartında adının Tammy olduğu yazıyordu. Dünyanın en kötü adı. Benimle soğuk bir profesyonellikle konuştuğu için hemen nefret ettim ondan.

"Doğum tarihiniz? Buraya daha önce gelmiş miydiniz?"

"Video oynatıcı satıyor musunuz?"

"Sanmıyorum, han'fendi."

Seksen Sekizinci Cadde'deki Best Buy'a gidebilirdim. Taksiye atlar, gider dönerdim. Çok tembelim, dedim kendi kendime. Ama aslında kaderime teslim olmuştum artık. Aptal filmler kurtaramazdı beni. Başımın üstünde jet uçaklarının gürültüsünü şimdiden duyuyordum, zihnimin atmosferinde her şeyi parçalayıp açacak, hasarı duman ve gözyaşıyla gizleyecek bir gürültü uğulduyordu. Neye benzeyecekti bilmiyordum. Sorun değildi. Dimetapp, Ambien ve minik bir teneke kutu içinde Altoids şekeri aldım, eve dönmek için soğukta hızlı hızlı yürümeye başladım – titriyordum ama rahatlamıştım, haplar ve nane şekerleri attığım her adımda çıngıraklı yılan sesi çıkararak sallanıyordu. Çok geçmeden eve ulaşacaktım. Çok geçmeden, kısmetse uykuya dalacaktım.

Bir köpek gezdirici kamçıyı andıran kayışlarının ucunda tiz seslerle havlayan minicik süs köpekleri eşliğinde yanımdan geçti. Islak asfaltın üstünde hamamböcekleri gibi sessizce yürüyen

köpeklerin her biri o kadar ufaktı ki ayaklar altında ezilmemelerine şaşırdım. Sevmesi kolay. Öldürmesi kolay. Aklıma yeniden Ping Xi'nin içi doldurulmuş köpekleri ve o akıl almaz köpek-öldüren endüstriyel dondurucu efsanesi geldi. Gergin bir rüzgâr tabakası tokat gibi indi yüzüme. Kürk paltomun yakasını kaldırıp boynuma doğru çektim, Ping Xi'nin dondurucusunun bir köşesine kıvrılıp yatan beyaz bir tilki olduğumu hayal ettim, dumanlı hava kabinde fırıl fırıl dönüyor, kancalara asılı inek kaburgaları vınlayan soğukta gıcırtılarla sallanıyordu, zihnim öyle yavaşlamıştı ki anlamlarından soyutlanmış hecelerden ibaret düşüncelerim uzun notalara dönüşmüştü, sis düdüğü veya hava baskınını haber veren karartma sirenleri gibi çınlıyorlardı. "Bu bir sınavdı." Dişlerimin tıkırdadığını hissediyordum ama yüzüm uyuşmuştu. Dondurucu gerçekten cazip geliyordu.

"Size az önce çiçek geldi," dedi kapıcı, apartmana girdiğim anda. Lobideki boş şöminenin rafında duran kocaman kırmızı gül buketini işaret etti.

"Bana mı?"

Gülleri Trevor mı göndermişti? Şişko ve yaşlı kız arkadaşı konusunda fikrini değiştirmiş miydi? İyi bir şey miydi bu? Yeni bir hayatın başlangıcı mıydı? Canlanan bir romantizm alevi miydi? Bunu istiyor muydum? Kalbim korkan bir at gibi şaha kalktı, bir ahmak gibi coştu. Gidip çiçeklere yakından baktım. Şöminenin üstündeki aynada donmuş bir ceset belirdi, hâlâ güzeldi.

Derken güllerin konulduğu cam vazonun kafatası şeklinde olduğunu fark ettim. Trevor göndermiş olamazdı bunu bana. Hayır.

"Bunları kimin bıraktığını gördün mü?" diye sordum kapıcıya.

"Bir kuryeydi."

"Asyalı mıydı?" diye sordum.

"Yaşlı bir siyah. Bir getir götürcü."

Çiçeklerin arasına yerleştirilmiş ufak karta efemine el yazısıyla kısa bir not yazılmıştı: "Esin perime. Beni ara ve başlayalım."

Kartın diğer yüzünü çevirdim: Ping Xi'nin kartvizitiydi, üzerinde adı, telefon numarası, e-posta adresi ve ömrüm boyunca okuduğum en klişe alıntı vardı: "Her yaratım eylemi bir yıkım eylemidir. –Pablo Picasso"

Vazoyu alıp asansöre bindim, güllerin yaydığı baygın koku kaldırım oluğunda beklemiş bir kedi leşini hatırlatıyordu. Katıma gelince koridordaki çöp bacasını açtım ve gülleri içine tıktım ama kartviziti aldım. Ping Xi'den ne kadar tiksinsem de –ona da sanatına da saygı duymuyordum, onu tanımak istemiyordum, beni tanımasını istemiyordum– bana yağ çekmişti, aptallığımla kibrimin hâlâ yerli yerinde olduğunu hatırlatmıştı. İyi bir ders vermişti bana. "Ah, Trevor!"

Eve girince Ping Xi'nin kartvizitini oturma odasındaki aynanın kenarına, Reva'nın Polaroid fotoğrafının yanına iliştirdim. Dört tane Ambien attım, biraz Dimetapp içtim. "Uykun geliyor, için geçiyor," dedim kendime. Nevresim çekmecesinden temiz örtüler aldım, yatağıma serdim, yattım. Gözlerimi kapadım ve karanlığı hayal ettim, buğday tarlaları hayal ettim, çöl kumullarında kayan kumların değişen desenlerini hayal ettim, Central Park'ta, göl kıyısındaki bir söğüt ağacının ağır ağır sallanan dallarını hayal ettim, Paris'te bir otel penceresinden dışarı, dümdüz gri gökyüzüne, kıvrımlı yeşil bakır çatılara, kayrak taşlarına, balkonlardaki asma filizlerini andıran siyah çelik demirlere, aşağıdaki ıslak kaldırımlara baktığımı hayal ettim. Mazot kokusu, pelerin gibi uçuşan trençkotlarıyla insanlar, şapkalarını tutan elleri, uzaktan gelen çan sesleri, iki tonlu Fransız sireni, bir motosikletin hiddetli, acımasız motor sesi, hızla geçen minik kahverengi kuşlar, *Çılgın* filminde gibi hissettirdi. Belki Harrison Ford da çıkar gelirdi. Belki ben de Emmanuelle Seigner'e dönüşür, hızla giden bir arabada diş etlerime kokain sürer, bir gece kulübünde kemiksiz bir yılan gibi dans ederek bedenimle herkesi hipnotize ederdim. "Uyu. Hemen!" Uzun bir hastane koridoru hayal ettim, mavi hastane üniformalı, kalın bacaklı bir

hemşire ciddi bir tavırla bana doğru koşuyordu. "Çok, çok üzgünüm," diyecekti. Başımı çevirdim. *Uzay Yolu*'ndaki Whoopi Goldberg mor kaftanıyla sonsuz gizemlere açılan uzayı gösteren kocaman cam panelin önünde duruyordu. Bana bakarak, "Ne kadar güzel, değil mi?" dedi. O gülümsemesi. "Ah Whoopi, çok güzel." Cama doğru bir adım attım. Çarşaf ayağımın altında toplandı. Tam anlamıyla uyanık değildim ama uyku sınırının diğer tarafına geçemiyordum. "Hadi. Devam et. Uçurum tam karşında. Birkaç adım atsan yeter." Ama camı kırıp diğer tarafa geçemeyecek kadar yorgundum. "Whoopi, yardım edebilir misin?" Cevap gelmedi. Kulaklarımı dört açıp odadaki sesleri dinledim; oturduğum blok boyunca yavaşça ilerleyen arabaları, çarpan bir kapıyı, kaldırımda ilerleyen topukluların tıkırtısını duydum. Belki de Reva'dır bu gelen, diye düşündüm. Reva. "Reva?" Bu düşünceyle birden sarsılarak uyandım.

Aniden çok tuhaf hissettim kendimi, sanki başım yerinden çıkmış, boynumun on santim yukarısında havada yüzüyordu. Yataktan çıkıp pencereye gittim, jaluzi çıtalarından birini kaldırıp dışarı baktım. Bakışlarımı doğuya, Carl Schurz Parkı'ndaki ağaçların siyah ve iskelet gibi sıska dallarının arasından net bir şekilde görünen nehrin üstündeki kasvetli ufka diktim. Solgun akşamüstü ışığında alay eder gibi sağa sola sallanan ağaç dalları birden durdu, donup kaldı ve titremeye başladı. Neden öyle sarsılıyorlardı? Ne sorunları vardı? Hızla ileri sarılan bir video kaset kaydına benziyorlardı. Video oynatıcım. Başım havada birkaç santim sola doğru yüzdü.

Üç Nembutal aldım, sonuncu Ativan'ı içtim, kanepeye serildim. Başımdaki tuhaflık göğsüme inmiş gibiydi. Organlarım yerine yalnızca hava vardı sanki içimde. En son ne zaman tuvalete çıktığımı hatırlayamıyordum. Ya uyumanın tek yolu ölmekse, diye düşündüm. Bir rahibe mi danışsam? Ah, ne saçmalık. Sağa sola sallanıp debelenmeye başladım. Lanet Infermiterol'ü hiç almamış olmayı dilerdim. Eski yarım hayatımı istiyordum,

video oynatıcımın hâlâ çalıştığı, Reva'nın gelip anlamsızca mızmızlandığı, kendimi birkaç saatliğine onun sığ evreninde yitirip uyuklamaya başladığım hayatı özlüyordum. Reva terfi aldığına ve Ken konu dışı kaldığına göre o günler bir daha dönmeyecek miydi acaba? Reva birden olgunlaşacak mıydı, uyku yılım bittiğinde ona yapmayı umduğum üzere başarısız bir geçmişin kalıntısı gibi ıskartaya mı çıkaracaktı beni? Reva gerçekten uyanıyor muydu? Berbat bir arkadaş olduğumu fark etmeye başlamış mıydı? Beni öylece başından atabilir miydi? Yok. Hayır. Bir asalaktı o. Geri dönemeyecek kadar ilerlemişti. Video oynatıcım çalışsa sesi kökleyerek *Çalışan Kız*'ı seyreder, bir yandan melatonin çiğner ve kaldıysa hayvanlı kraker yerdim. Hayvanlı kraker almaktan neden vazgeçmiştim? Bir zamanlar çocuk olduğumu unutmuş muydum? İyi bir şey miydi bu?

Televizyonu açtım.

Law & Order'ı buldum. *Vampir Avcısı Buffy*'yi seyrettim. *Friends, Simpsons, Seinfeld, Batı Kanadı, Will & Grace* bölümleri izledim.

Saatler yarım saatlik dizi bölümleri hâlinde akıp gitti. Günlerce televizyon seyrettim gibi geldi bana, uyumadan. Arada bir baş dönmesi ve mide bulantısını mahmurluk sanıyordum ama gözlerimi kapadığımda kalbim küt küt atıyordu. *King of Queens* izledim. *Oprah* izledim. *Donahue. Ricki Lake Show. Sally Jessy Raphael.* Ölmüş olabilir miyim, diye düşündüm ve hiç üzüntü duymadım, yalnızca ölümden sonra olacaklar için endişelendim, acaba tıpkı böyle, yine bu kadar sıkıcı mı olacaktı? Öldüysem eğer, diye düşündüm, sonum böyle olsun. Ne sersemlikti bu.

Bir ara mutfak musluğundan su içmek için kalktım. Su içip doğrulunca görememeye başladım. Tavandaki floresan lambalar açıktı. Görüş alanımın çevresi simsiyah kesilmişti. Karanlık, bir duman bulutu gibi gözlerimin önüne yerleşti. Bakışlarımı yukarı ve aşağı çevirebiliyordum ama siyah bulut yerinde sabit duruyordu. Mutfak zeminine çöktüm, soğuk seramiklere uzandım.

Artık uyuyacağımı umuyordum. Teslim olmaya çalıştım. Ama uyuyamıyordum. Bedenim uyumayı reddediyordu. Kalbim ürperiyordu. Nefesim tıkanıyordu. Belki de zamanı geldi, diye düşündüm; şu anda düşüp ölebilirim. Veya şimdi. Belki de şimdi. Ama kalbim donuk vuruşlarını sürdürdü, kapımı çalan Reva gibi pat pat göğüs kafesime çarpmaya devam etti. Nefesim sıkıştı. Nefes aldım. Buradayım, diye düşündüm. Uyanığım. Bir ses duyduğumu sandım, kapıda bir tırmalama sesi. Sonra bir yankı. Arkasından o yankının yankısı. Doğrulup oturdum. Boynuma soğuk bir esinti çarptı. "Şşşşt," dedi esinti. Beynime hızla dolan kanımın sesiydi. Görüşüm netleşti. Kanepeye döndüm.

Jenny Jones'u, Maury Povich'i ve *Nightline*'ı seyrettim.

Ayın yirmisi olunca Dr. Tuttle'la görüşmek için şehir merkezine gittim. Giyinirken, dolapta bulduğum ama satın aldığımı hatırlamadığım kauçuk tabanlı botların bağcıklarını bağlarken sarhoş ve delirmiş gibiydim. Asansörde de sarhoş gibiydim, York'ta yürürken de, takside de sarhoş gibiydim. Dr. Tuttle'ın kumtaşı binasının merdivenlerini zar zor çıktım, kapı açılana dek, neredeyse bir dakika boyunca zili çaldım. Karlar altındaki sokak gözlerimi kör ediyordu. Gözlerimi kapadım. Ölüyordum gerçekten. Bunu Dr. Tuttle'a söyleyecektim. Yaşayan ölüydüm ben.

Camın arkasından bana bakıp, "Tasalı görünüyorsunuz," dedi sakin bir ifadeyle. Kapı girişinde duruyordu, onu süzdüm. Tüylü kumaştan bir pelerinin altına uzun, kırmızı bir kombinezon giymişti. Alnına düşen saçları gözlük camlarının yarısını kapatıyordu. Boyunluğu yeniden takmıştı.

"Biraz düzenleme yaptım," dedi kapıyı açarken. "Göreceksiniz."

Ofisine bir aydır gelmemiştim. Bekleme odasındaki radyatörün üstünde duran fırın tepsisindeki yedi kollu şamdanın mumları erimişti. Köşeye sahte bir Noel ağacı sıkıştırılmış, üst kısmı kesilip bir süt kasası içinde ağacın yanına konmuştu. Ağacın ana gövdesi simli mor şeritler ve taklit mücevherlerle

süslenmişti – sahte inci kolyeler, altın ve gümüş bilezikler, taşlı çocuk taçları, gösterişli klips küpeler.

Ofisi iyot ve adaçayı kokuyordu. Oturması olanaksız uzanma kanepesinin yerinde yara bandı rengi kocaman bir masaj masası vardı şimdi.

"Geçenlerde şamanlık sertifikamı aldım, isterseniz şaman-*e* de diyebilirsiniz," dedi Dr. Tuttle. "Ayakta durmak istemiyorsanız masanın üstüne hoplayın. Pestiliniz çıkmış gibi görünüyorsunuz. Öyle miydi o deyiş?" Dikkatle kitaplığa yaslandım.

"Masaj masasını ne için kullanıyorsunuz?" diye sorduğumu duydum.

"Mistik kalibrasyon ayarları için, çoğunlukla. Bakır dübeller yardımıyla zımni beden alanındaki *mahzunlaşma noktalarının* yerini tespit ediyorum. Kadim bir şifa yöntemi bu – kanseröz enerjilerin yerini bulup onları cerrahi müdahaleyle çıkarmak yani."

"Anlıyorum."

"Cerrahi müdahale derken metafizik bir operasyonu kastediyorum. Mıknatısla soğurmak gibi. İlginizi çekiyorsa mıknatıs makinesini gösterebilirim size. El çantasına sığacak kadar küçük. Fiyatı epey tuzlu ama faydası oluyor. Hem de çok. Uykusuzluk çekenlerden ziyade patolojik kumarbazlar ve röntgencilere iyi geliyor – adrenalin bağımlılarına, bir başka deyişle. New York şehri bu tür insanlarla dolu olduğundan bu yıl daha yoğun çalışacağımı tahmin ediyorum. Fakat endişeniz olmasın. Psikiyatrik müşterilerimi yarı yolda bırakmayacağım. Zaten sayınız epey az. Yeni sertifikamı bundan ötürü aldım zaten. Pahalıya mal oldu ama her kuruşuna değer. Oturun masaya," diye ısrar etti, ben de masaj masasının serin plastik derisine tutunup kendimi kaldırarak söyleneni yaptım. Bacaklarım doktor muayenesine gelmiş bir çocuğun bacakları gibi masanın kenarından sarkıyordu. "Gerçekten tasalı görünüyorsunuz. Son zamanlarda uykunuz nasıl?"

"Dediğim gibi, uyumakta ciddi zorluk çekiyorum," diye söze başladım.

"Sakın söylemeyin, ne diyeceğinizi biliyorum çünkü," dedi Dr. Tuttle. Masasının üstünden bakır bir tel parçası aldı, ucunu yanağına yaslayıp yumuşak etine hafifçe batırdı. Derisi hatırladığımdan daha esmer görünüyordu, o zaman Dr. Tuttle'ın sandığımdan daha genç olduğunu anladım. Kırklı yaşlarının başındaydı olsa olsa. "Sorun Infermiterol. İşe yaramadı. Haksız mıyım?" dedi.

"Pek öyle denemez..."

"Sorunun neden kaynaklandığını hariyen biliyorum," dedi ve teli indirdi. "Size verdiğim numune çocuk dozuydu. Suyu bulandırmaktan başka işe yaramazdı, tabiri caizse. Beynin anormal bir şekilde çalışabilmesi için önce belli bir eşiği geçmesi gerekir. Bir banyo küvetini doldurmaya benzer. Taşmaya başlayana dek alt kat komşularımız için hiçbir şey ifade etmez."

"Diyecektim ki, Infermiterol–"

"*Sızıntı* yapmaz çünkü," diye açıkladı Dr. Tuttle.

"Anlıyorum. Ama bana kalırsa Infermiterol–"

"Bir dakika bekleyin de dosyanızı çıkarayım." Masasının üstündeki kâğıtları karıştırdı. "Aralık ayından beri görmedim sizi. Noel tatiliniz güzel geçti mi?"

"Fena değildi."

"Noel Baba bu yıl size özel bir hediye getirdi mi?"

"Bu kürk mantoyu getirdi," dedim ona.

"Aileyle vakit geçirmek akıl hastalarını strese sokabilir." Sanki bana acıyormuş gibi dilini şaklattı. Neden acaba? Parmaklarından birini yalayıp dosyamdaki sayfaları yavaş yavaş, aşırı yavaş çevirmeye başladı. Delirticiydi. "Körün köre kılavuzluk etmesi," dedi hüzünle. "Bu deyiş yüzyıllardır yanlış kullanılıyor. Cehaletle hiç ilgisi yok aslında. *Sezgilerle* ilgili – altıncı hisle, yani *psişik* algıyla. *Yoksa* körler nasıl kılavuzluk etsin? Bu sorunun cevabı bilimle sandığınızdan da yakından ilgili. Kalbi duran birini hayata döndürmeye çalışan doktorları gördünüz mü hiç? Elektroşokun ne olduğunu anlamıyor insanlar. Elektrikli sandalyeye oturmak

gibi bir şey değil. *Elektrosok* cihazı. Psikiyatri büyük aşamalar kaydetti, spritüal dünyaya giriş yaptı. Enerjilere. Bunu inkâr edenler var tabii, ama hepsi büyük petrol şirketleri için çalışıyor. Şimdi bana son gördüğünüz rüyayı anlatın."

"Bilemiyorum. Rüyalarımı hep unutuyorum. Zaten hemen hiç uyuyamıyorum, uyuyabildiğimi sanmıyorum."

"Hiçbir şeyi unutmayız ama, değil mi? Yalnızca yoksaymayı tercih ederiz. Hafıza kaybınızın sorumluluğunu üstlenip hayatınıza devam edebilir misiniz?"

"Evet."

"Şimdi size teknik bir soru soracağım. Bir kahramanınız var mı?"

"Whoopi Goldberg kahramanımdır diyebilirim sanırım."

"Kendisi aile dostunuz mu?"

"Annemin ölümünden sonra benimle ilgilenmişti," dedim. Whoopi Goldberg'ü duymayan biri olabilir miydi?

"Peki anneniz nasıl öldü? Ani bir ölüm müydü? Şiddetli bir ölüm müydü?"

Bu soruyu şimdiye dek belki on kez cevaplamıştım.

"Onu ben öldürdüm," dedim birden.

Dr. Tuttle yapmacık bir ifadeyle gülümseyip gözlüğünü düzeltti. "Bunu nasıl başardınız, mecazen söylemek gerekirse?"

Var gücümle düşündüm. "Votkasına ezilmiş oksikodon katarak," dedim.

"Evet, işe yaramıştır eminim," dedi Dr. Tuttle, tükenmezkalemin yazmasını sağlamak için kâğıdı çılgınca karalarken. Ona bakamıyordum. Dr. Tuttle daha önce hiç bu kadar sinir bozucu gelmemişti bana. Gözlerimi yumdum.

Babamın çalışma odasında beyaz mermerden bir havan ve tokmak vardı gerçekten de – antika bir parça. Oksikodon şişesinde kalanları alıp hapları havanda ezdiğimi hayal ettim. Hapları toz hâline getiren, beyaz tozu annemin buzlu Belvedere şişelerinden birinin içine döken ellerimi görebiliyordum. Şişeyi çalkalıyordum.

"Şimdi kıpırdamayın bir dakika," dedi Dr. Tuttle, itirafıma aldırmadan. Gözlerimi açtım. "Kişilik değişiminizi değerlendireceğim. Yüzünüzün bugün biraz kaydığını fark ettim. Buna dikkatinizi çeken oldu mu? *Tüm yüzünüz*," dedikten sonra kalemini uzatıp tek gözünü kısarak beni ölçtü, "yaklaşık on derece eksiye dönmüş. Bana göre saat yönünün tersine, eve dönüp aynaya baktığınızda size göre saat yönünde. Çok hafif bir çarpılma. Yalnızca eğitimli bir göz fark edebilir aslına bakarsanız. Fakat tedavinize başladığımız zamana kıyasla önemli bir değişim. Yani şimdi uyumakta fazladan zorluk çekmeniz akla uygun görünüyor. Zihninizi ortalayabilmek için fazladan çabalamanız gerekiyor. Boşa çaba harcıyorsunuz korkarım. Zihninizin sürüklenmesine izin verirseniz çarpılmış gerçekliğe daha kolay uyum sağladığınızı fark edersiniz. Ama kendini düzeltip ortalama dürtüsü kuvvetlidir. Ah, *güçlüdür* gerçekten. Uygun ilaçlarla yumuşatılabilir bu içgüdü. Yüzünüzdeki çarpılmadan hiç haberiniz yoktu yani, öyle mi?"

"Yoktu," diye karşılık verip gözlerime dokunmak için ellerimi kaldırdım.

Kâğıt bir alışveriş torbasının dibine uzanıp dört şişe Infermiterol numunesi çıkardı. "Dozajınızı iki katına çıkarın. Bunlar on miligramlık tabletler. İki tane alın," dedi ve kutuları masasının üstünden bana doğru kaydırdı. "Kibir yüzünden gece uyumakta zorlanacaksanız şimdiden söyleyeyim, çok hafif bir çarpılma söz konusu."

Taksiyle eve dönerken karartılmış camda yansımamı seyrettim. Yüzümün hizası kusursuzdu; besbelli delinin tekiydi Dr. Tuttle.

Daireme çıkarken altın sarısı asansör kapısındaki yansımam da gayet iyi görünüyordu. Akşamdan kalma genç Lauren Bacall'a benziyordum. Saçı başı dağılmış Joan Fontaine gibiyim, diye düşündüm. Dairemin kapısını açarken Kim Novak'tım. "Sharon Stone'dan bile güzelsin," derdi Reva olsaydı. Hak-

lıydı da. Kanepeye gittim, televizyonu açtım. George Walker Bush görev yeminini ediyordu. Gözlerini kısarak monoloğunu ezberden okuyuşunu seyrettim: "Sorumluluk almayı cesaretlendirmek günah keçisi aramak değildir, vicdanlı davranmaya davettir." Ne demek oluyordu bu? Amerikalılar dünyadaki tüm kötülüklerin suçunu mu üstlenmeliydi? Yoksa yalnızca kendi dünyamızdaki kötülüklerin mi? Kimin umurundaydı?

Derken, sanki olağan alaycılığımla onu davet etmişim gibi Reva yeniden kapımı çaldı. Kapıyı biraz minnettarlıkla açtım.

"Evet, kürtaj randevusunu aldım," dedi yanımdan hızla geçip oturma odasına giderken. "*Doğru olanı* yaptığımı söylemene ihtiyacım var."

"Sizlerden birer yurttaş olmanızı istiyorum: Yurttaş, seyirci değil; yurttaş, tebaa değil; kamu hizmeti ve *karakterli* bir ulus inşa etmek için çalışan sorumlu yurttaşlar olmalısınız."

"Bu seferki Bush öncekinden çok daha sevimli. Değil mi? Afacan bir köpek yavrusuna benziyor."

"Reva, pek iyi hissetmiyorum."

"Eh, ben de öyle," dedi. "Uyanmak ve her şeyin bitmiş olduğunu görmek, bu konuyu bir daha asla düşünmek zorunda kalmamak istiyorum. Ken'e söylemeyeceğim. Söylemem gerektiğini düşünmediğim sürece. Ama ancak sonrasında yaparım bunu. Sence kötü hissedecek midir? Of, hasta gibiyim. Of, berbat hissediyorum."

"Rahatlatacak bir şey ister misin?"

"Tanrım, istemez miyim hiç?"

Kürk mantomun cebinden Dr. Tuttle'ın verdiği Infermiterol numunelerini çıkardım. Reva da benim gibi tepki verecek miydi merak etmiştim.

"Bunlar nedir?"

"Numuneler."

"Numune mi? Yasal mı bu haplar?"

"Evet Reva, tabii ki yasal."

"Peki nedir bu, In-fer-mi-te-rol?" Kutuya baktı, kapağını yırtar gibi açtı.

"Hissizleşmeye yardım eden bir ilaç," diye karşılık verdim.

"Kulağa iyi geliyor. Ne olsa denerim. Sence Ken beni hâlâ seviyor olabilir mi?"

"Hayır."

Yüzünün endişeyle kızarmasını, sonra sakinleşmesini seyrettim. Şişeyi sallayarak çıkardığı haplardan birini avucunun ortasına koydu. Onun yüzünün açısı sapmış mıydı? Herkesinki mi sapmıştı yoksa? Gözlerim de çarpılmış mıydı? Reva eğilip yerden lastik bir saç bandı aldı.

"Bunu ödünç alabilir miyim?" Başımı salladım. Hapı bırakıp saçını topladı. Eve gidince bakarım belki ne olduğuna. In-fer-mi-t–"

"Tanrım. Hapta sorun yok, Reva. Ayrıca baksan da bulamazsın bir şey," dedim, hiç denememiş olmama rağmen. "Henüz piyasaya verilmedi bu ilaç. Psikiyatrlarda hep numuneler bulunur. İlaç şirketleri gönderir onlara. Böyledir bu."

"Topamax numunesi geliyor mudur psikiyatrına? Zayıflama hapı?"

"Reva, lütfen."

"Yani güvenli diyorsun."

"Elbette güvenli. *Doktorum* verdi bu hapı bana."

"Nasıl hissettiriyor peki?"

"Tam olarak tarif edemem," dedim ki doğruydu.

"Hımmm."

Reva'ya karşı dürüst olamazdım. Bilinç kararması yaşadığımı itiraf edersem hiç durmadan bu konuda konuşmak isterdi. Dehşetli bir şaşkınlıkla elimi tutup başını iki yana sallayışını seyretmek zorunda kalmanın düşüncesine bile tahammül edemiyordum. "Her şeyi anlat bana!" diye haykıracaktı ağzı sulanarak. Zavallı Reva. Bir şeyler paylaşma kapasitem olduğunu sanıyor bile olabilirdi. "Sonsuza dek arkadaş kalacak mıyız?"

başlama törenini göstermeyen bir kanal bulana dek zap yaptım. Reva da koltuktan kalkıp televizyon izlemek için yanıma oturdu.

"*Saved by the Bell!*" dedi Reva.

Birlikte oturup izledik, Reva arada bir konuşuyordu. "Bir şey hissetmiyorum, sen hissediyor musun?" ve sonra, "Dünya cehenneme dönerken insan niye çocuk yapmak istesin ki?" ve sonra, "Tiffani-Amber Thiessen'dan nefret ediyorum. Tam bir karavan parkı dilberi. Bir altmış beş boyunda olduğunu biliyor muydun? Ortaokulda ona çok benzeyen bir kız vardı. Jocelyn. Sallantılı küpeleri herkesten önce takmaya başlamıştı." Ve sonra, "Sana bir şey sorabilir miyim? Bir süredir aklımdaydı. Ama sinirlenme lütfen. Sana sormak zorundayım. Yoksa iyi bir arkadaş diyemem kendime."

"Hadi sor, Reva. Ne istersen sor bana."

Üç gün sonra kendime geldiğimde hâlâ evde, kanepedeydim, üzerimde kürk mantom vardı. Televizyon kapalıydı, Reva gitmişti. Kalkıp mutfak musluğundan su içtim. Ya Reva ya ben çöpü çıkarmıştık. Dairem tuhaf bir şekilde sessiz ve temizdi. Buzdolabının üstünde sarı yapışkanlı kâğıda yazılıp bana bırakılmış bir not vardı.

"Bugün hayatının geri kalanının ilk günü! xoxo"

Reva'ya ne demiştim de bana böyle küstah bir cesaretlendirme notu bırakmıştı hiçbir fikrim yoktu. Belki de bilinçten yoksunken bir konuda sözleşmiştim onunla: "Hadi mutlu olalım! Her günü son günümüzmüş gibi yaşayalım hadi!" Iyyy. Buzdolabındaki notu kapıp avucumda buruşturdum. Bunu yapınca biraz daha iyi hissettim. Satın aldığımı hatırlamadığım vanilyalı Stonyfield yoğurdundan yedim.

Biraz sakinleşmek için birkaç tane Xanax almaya karar verdim. Fakat banyoya gidip ilaç dolabını açınca ilaçlarımın yerinde yeller estiğini gördüm. Şişelerin hepsi yok olmuştu.

başlama törenini göstermeyen bir kanal bulana dek zap yaptım. Reva da koltuktan kalkıp televizyon izlemek için yanıma oturdu.

"*Saved by the Bell!*" dedi Reva.

Birlikte oturup izledik, Reva arada bir konuşuyordu. "Bir şey hissetmiyorum, sen hissediyor musun?" ve sonra, "Dünya cehenneme dönerken insan niye çocuk yapmak istesin ki?" ve sonra, "Tiffani-Amber Thiessen'dan nefret ediyorum. Tam bir karavan parkı dilberi. Bir altmış beş boyunda olduğunu biliyor muydun? Ortaokulda ona çok benzeyen bir kız vardı. Jocelyn. Sallantılı küpeleri herkesten önce takmaya başlamıştı." Ve sonra, "Sana bir şey sorabilir miyim? Bir süredir aklımdaydı. Ama sinirlenme lütfen. Sana sormak zorundayım. Yoksa iyi bir arkadaş diyemem kendime."

"Hadi sor, Reva. Ne istersen sor bana."

Üç gün sonra kendime geldiğimde hâlâ evde, kanepedeydim, üzerimde kürk mantom vardı. Televizyon kapalıydı, Reva gitmişti. Kalkıp mutfak musluğundan su içtim. Ya Reva ya ben çöpü çıkarmıştık. Dairem tuhaf bir şekilde sessiz ve temizdi. Buzdolabının üstünde sarı yapışkanlı kâğıda yazılıp bana bırakılmış bir not vardı.

"Bugün hayatının geri kalanının ilk günü! xoxo"

Reva'ya ne demiştim de bana böyle küstah bir cesaretlendirme notu bırakmıştı hiçbir fikrim yoktu. Belki de bilinçten yoksunken bir konuda sözleşmiştim onunla: "Hadi mutlu olalım! Her günü son günümüzmüş gibi yaşayalım hadi!" Iyyy. Buzdolabındaki notu kapıp avucumda buruşturdum. Bunu yapınca biraz daha iyi hissettim. Satın aldığımı hatırlamadığım vanilyalı Stonyfield yoğurdundan yedim.

Biraz sakinleşmek için birkaç tane Xanax almaya karar verdim. Fakat banyoya gidip ilaç dolabını açınca ilaçlarımın yerinde yeller estiğini gördüm. Şişelerin hepsi yok olmuştu.

Midem kasıldı. Kulaklarım çınlamaya başladı.

"Ee?"

Haplarımı Reva almıştı tabii. Buna hiç kuşkum yoktu. Bana yalnızca folyo içinde bir doz Benadryl bırakmıştı, iki buçuk santimetrekarelik pakette iki tane uyduruk antihistamin vardı. Aynada yüzümü görünce şaşırdım. Eğilip yakından baktım, Dr. Tuttle'ın tuhaf teşhisinden beri biraz daha kaymış mı anlamaya çalıştım. Farklı *görünüyordum* gerçekten. Ne tür bir fark olduğundan emin olamıyordum ama daha önce orada olmayan bir şey vardı yüzümde. Neydi peki bu şey? Yeni bir boyuta mı giriş yapmıştım? Saçmalık. İlaç dolabını yeniden açtım ama haplar birden sihirli bir biçimde belirmedi.

Reva'nın bu kadar cüretkâr davrandığına hiç şahit olmamıştım daha önce. Belki de hapları kendimden saklamaya çalışmışımdır, diye düşündüm. Koridordaki, mutfaktaki tüm dolaplarla çekmeceleri açıp baktım. Mutfak tezgâhına çıkıp en gerideki rafları bile teker teker kontrol ettim. Hiçbir şey bulamadım. Yatak odasına, komodinimin çekmecesine, yatağımın altına bile baktım. Dolabı tamamen boşalttım, bir şey bulamayınca her şeyi geri tıktım. Çekmecelerimi karıştırdım. Oturma odasına dönüp kanepenin yastıklarının fermuarlarını tek tek açtım. Belki hapları kanepenin iskeletinin içine tıkmışımdır, diye düşündüm. Ama bunu neden yapacaktım ki? Yatak odasında şarjda duran telefonumu buldum, Reva'yı aradım. Telefonu açmadı.

"Reva," diye başlayan bir sesli mesaj bıraktım ona. Korkağın biri, diye düşündüm. Tam bir geri zekâlı.

"Tıp hekimi misin sen? Uzman falan mısın? Malzemem bu akşama kadar ilaç dolabıma dönmezse seninle işim biter. Arkadaşlığımızın sonu gelir. Seni bir daha asla görmek istemem. Tabii hayatta kalırsam. Durumum hakkında her şeyi bilmiyor olabileceğini düşündün mü hiç? İlaçlarımı aniden kesmenin zararlı sonuçları olabileceğini? İlaç almazsam nöbet geçirebilirim, Reva. Anevrizma. Nörotik şok. Anladın mı? Hücre yapım

tamamen çökebilir! Senin yüzünden ölürsem çok üzülürsün bak. Kendinle bir daha barışabilir misin acaba? Öyle bir şeyi atlatmak için ne kadar kusman, StairMaster'a kaç tur binmen gerekir, düşündün mü hiç? Sevdiğin birini öldürmenin en şiddetli öz kıyım eylemi olduğunu biliyorsun. Büyü biraz, Reva. Yoksa bu bir yardım çağrısı mı? Şayet öyleyse acınası bir şey. Neyse, ara beni. Bekliyorum. Dürüst olmak gerekirse hiç iyi hissetmiyorum."

İki Benadryl'i yuttum, kanepeye oturup televizyonu açtım.

"Senato oy birliğiyle Mitch Daniels'ı göreve yeni başlayan Bush hükümetinin Beyaz Saray Yönetim ve Bütçe Dairesi Başkanı seçti. Elli bir yaşındaki Daniels, Indianapolis merkezli dev ilaç şirketi Eli Lilly ve Company'nin kıdemli genel müdür yardımcısıydı."

Kanal değiştirdim.

"Hollywood senaristleri ve yapım şirketi yöneticileri arasında televizyon ve film sektöründe muhtemel bir grevi önlemek üzere yapılacak, binlerce yazarı etkileyen müzakereler bu hafta başlıyor. Böyle bir grevin özellikle televizyon sektörünü etkileyeceği, seyircilerin senaryosu olan hiçbir programı izleyemeyeceği söyleniyor."

Kulağa fena gelmiyordu doğrusu. Benadryl işe yaramaya mı başlamıştı acaba?

Derken bozuk video oynatıcımın tepesine yapıştırılmış bir not daha olduğunu fark ettim. Ne büyük dehşetti! Reva'nın yazdığı, beni "hayatı dolu dolu yaşamam" için cesaretlendiren banal bir mesajdı bu da herhalde. Kalkıp yapışkanlı kâğıdı aldım. Basmakalıp mesaj şuydu: "Hayal edebileceğin her şey gerçektir. –Pablo Picasso." Ama Reva'nın el yazısı değildi kâğıttaki. Anlamam birkaç saniye sürdü. Ping Xi'nin el yazısıydı bu.

Tuvalete koştum.

Kusmuğumun tadı ekşi, sütlü bir şurup gibiydi. Birazı yüzüme sıçradı. Yuttuğum iki Benadryl'in neon pembesi izler çı-

kararak suyun dibine gömüldüğünü gördüm. Birkaç gün önce olsa onları klozetten çıkarmaya çalışabilirdim ama hapların yarısı çözülmüştü bile. Bırak gitsinler, dedim kendime. Hem iki Benadryl'in şakadan farkı yoktu. Bir orman yangınına sümkürerek müdahale etmek gibiydi. Bir aslanı kartpostal göndererek ehlileştirmeye çalışmak gibiydi. Sifonu çekip soğuk seramiklere oturdum. Oda bir an için döndü, zemin dalgalarla yükselen bir geminin güvertesi gibi sallandı. Midem bulanıyordu. Bir şeylere ihtiyacım vardı. Onlar olmadan delirecektim. Öleceğime inanıyordum. Reva aradığında hemen duyayım diye telefonumun sesini sonuna kadar açtım. Yavaşça ayağa kalktım. Dişlerimi fırçaladım. Aynadaki yüzüm kızarmış, terden ıslanmıştı. Öfkeydi bu. Acı bir korkuydu.

Kanepeye oturup televizyon ekranına baktım, ayaklarımı sehpaya koydum. Ping Xi'nin bıraktığı aptal notu iyice buruşturdum. Sonra ağzıma koyup tükürüğümde yavaşça yumuşamasını bekledim. Turner Klasik Filmler kanalında *Sybil* oynuyordu. Sakin kalmaya kararlıydım. Islak kâğıdı parça parça çiğneyip yuttum. Yanımda olsa, "Sally Field bulimia hastası besbelli," derdi Reva. "Açıkça söyledi. Jane Fonda da öyle. Gerçi bunu herkes biliyor. O egzersiz videosunda bacakları nasıldı, hatırlasana? Doğal *değildi* kesinlikle."

"Ah, kapa çeneni, Reva."

"Seni *seviyorum*."

Belki de seviyordu, ben de bu yüzden ondan nefret ediyordum.

Merak ettim, Reva'nın benimkileri çaldığı gibi ben de annemin tüm haplarını çalsam onun için daha iyi olur muydu? Reva yalnızca annesinin yanan bedenini düşünmek zorunda kaldığı için şanslıydı. "Metal tepsiler." En azından annesinin bedeni yok olmuştu. Artık yoktu. Benim ölen annem büzüşmüş bir iskelet hâlinde bir tabutta yatıyordu. Bana orada hâlâ bir şeyler çeviriyormuş gibi geliyordu, eti kuruyup kemiklerinden ayrı-

lırken kin güdüyor, acı çekiyordu. Beni suçlamış mıydı? Onu karanfil pembesi Thierry Mugler döpiyesi içinde gömmüştük. Saçı kusursuzdu. Kan kırmızısı Christian Dior 1999 ruju kusursuzdu. Onu şimdi toprağın altından çıkarsam rujunun solmuş olduğunu mu görürdüm acaba? Her halükârda kabuk gibi, kocaman bir böceğin değiştirip attığı dış iskeleti gibi kupkuru olacağı kesindi. İşte buydu benim annem. Okula gitmeden önce tüm reçeteli ilaçlarını klozete atıp sifonu çeksem, içkilerinin hepsini lavaboya döksem ne değişirdi? Gizliden gizliye bunu yapmamı mı istemişti yoksa? Bir kez olsun mutlu olur muydu öyle yapmış olsam? Yoksa benden daha da mı uzaklaşırdı? "Kendi kızımın bana yaptığına bak!" Biraz vicdan azabı çektiğimi hissediyordum. Oda bozuk para gibi kokuyordu bana kalırsa. Havada dilimi pile değdirmişim gibi bir tat vardı. Soğuk ve elektrikli. "Uzamda yer kaplamaya layık değilim. Yaşadığım için affınızı rica ediyorum." Belki de halüsinasyon görüyordum. Belki de felç geçiriyordum. Xanax istiyordum. Klonopin istiyordum. Reva nane aromalı çiğnenebilir melatonin tabletlerimi bile almıştı. Bunu nasıl yapardı?

Zihnimde almak istediğim hapların listesini yaptım, sonra onları aldığımı hayal ettim. Elimi açıp görünmez hapları avucumdan alıp birer birer ağzıma attım. Birer birer yuttum. İşe yaramadı. Terlemeye başladım. Mutfağa dönüp musluktan su içtim, sonra başımı buzdolabına soktum ve buruşuk beyaz naylon torbaya sarılmış bir şişe Jose Cuervo buldum. Torbada insan başı olmadığına sevinmiştim. Tekilayı içip öfkeyle Reva'nın Polaroid fotoğrafına baktım. Derken dairesinin yedek anahtarlarını bana bıraktığı geldi aklıma.

Yukarı Batı Yakası'na yıllardır gitmemiştim, Reva'nın evine son gidişimden beri uğramamıştım bu semte. Şehrin bu bölgesi güvenli geliyor, insanı ayıltıyordu. Binalar daha büyüktü. Sokaklar daha genişti. Columbia'dan mezun olduğumdan beri hiçbir şey

değişmemişti. Westside Market. Riverside Park. 1020. West End. Ucuz dilim pizza. Belki Reva bu yüzden seviyordur burayı, diye düşündüm. Ucuza tıkınmak için. Damak tadınız gelişkinse bulimia pahalıya mal olurdu. Mezuniyetten sonra Reva'nın bu bölgede kalmasını acıklı bulurdum ama çılgın bir umutsuzluk içinde taksiyle sokaklardan geçerken anladım: Geçmişte yaşamanın güven veren bir yanı vardı.

Reva'nın Batı Doksan Sekizinci Cadde'deki dairesinin zilini birkaç kez çaldım. Ativan ne iyi olurdu şimdi, diye düşündüm. Tuhaf bir şekilde lityum da çekiyordu canım. Bir de Seroquel. Birkaç saat salya akıtıp mide bulantısı çekerek arındırıcı işkenceye tahammül ettikten sonra Ambien, Percocet ve bir süredir beklettiğim tek Vicodin'i alıp kütük gibi uyuyabilseydim. Haplarımı Reva'nın evinden alıp kendi evime dönecektim, sonra da aralıksız on saat uyuyabilir, kalkıp bir bardak su içer, biraz atıştırır ve on saat daha uyuyabilirdim. Lütfen öyle olsun!

Zili yeniden çalıp bekledim, D'Agostino's'ta doldurduğu bir düzine alışveriş torbasıyla blok boyunca oturduğu apartmana doğru yürüyen Reva'yı hayal ettim, eli kolu brownie karışımı, dondurma, cips, kekler veya yiyip kusmaktan hoşlandığı her neyse onlarla dolu hâlde gelip onu beklediğimi görünce yüzünde belirecek olan şok ve utanç ifadesini zihnimde canlandırdım. Ne cüretti onunkisi. Ne ikiyüzlülüktü. Apartmanın daracık giriş kapısı önünde volta atarak zilini var gücümle çaldım. Bekleyemeyecektim. Yedek anahtarı yanımdaydı. İçeri girdim.

Merdivenlerden çıkarken sirke kokusu geldi burnuma. Temizlik deterjanı. Sidik kokusu da galiba. Duman rengi bir kedi ikinci kat korkuluğuna baykuş gibi tünemişti. "Rüyada hayvanlarla uğraşmanın ilkel ve şiddetli neticeleri olabilir," demişti Dr. Tuttle bana bir keresinde, bir yandan horlayarak uyuyan şişman tekir kedisini okşarken. Sahanlığa ulaşınca kediyi merdiven boşluğuna itesim geldi. Bakışları öyle kibirliydi ki. Reva'nın dairesinin kapısını tıklattım. İçeriden ses gelmiyordu, tek duyduğum

rüzgâr uğultusuydu. Reva'yı çizim tavşancık desenli pembe flanel pijaması ve pofuduk pembe terlikleri içinde, tuhaf bir şeker komasına girmiş hâlde dairesinde bulmayı bekliyordum, belki de "gerçeklikle nasıl başa çıkacağını bilmediği için" veya hissettiği başka bir saçmalık yüzünden histerik bir ağlama tutturmuş olacaktı. Gümüş rengi anahtar dairenin kapısını açtı. İçeri girdim.

"Selam?"

Karanlıkta kusmuk kokusu aldığıma yemin edebilirdim.

"Reva, benim," dedim. "*En iyi arkadaşın.*"

Kapının yanındaki elektrik düğmesini çevirdim, bunaltıcı, pembemsi bir ışık odayı aydınlattı. Pembe ışık demek? Ev tam hatırladığım gibiydi; dağınık, sessiz, boğucu. "Reva? Burada mısın?" Oturma odasının camlarından birinin önüne açık kalsın diye beş kiloluk bir dambıl konmuştu ama içeri hava geldiği yoktu. Perde rayında bir kalça şekillendirme aleti asılıydı, çiçekli perde toplanıp plastik bir klipsle kenara tutturulmuştu.

"Malzememi almaya geldim," dedim duvarlara.

Yığınlar hâlinde *Cosmo*, *Marie Claire* ve *Us Weekly* dergileri. Oturma odasındaki tek hareket Reva'nın kocaman Dell bilgisayarının dönüp duran ekran koruyucusuydu. Köşedeki küçük sehpanın üstündeki bilgisayar, tepesindeki Ann Taylor hırka setleri, Banana Republic gömlekler, sutyen ve külot takımlarıyla ağırlaşmış çamaşır kurutma askısıyla büyük ölçüde gizlenmişti. Bir düzine rengi atmış beyaz spor sutyeni. Ten rengi naylon çoraplar. "Reva!" diye seslendim oturma odasındaki renkli spor ayakkabı yığınına bir tekme savurup.

Mutfakta parmak izleriyle delik deşik olmuş ve kurumuş bir kek tezgâhta, Tereyağı Olmadığına İnanamıyorum kutusuyla şekersiz akçaağaç şurubu şişesinin yanında duruyordu. Lavaboda kirli bulaşıklar birikmişti. Küçük bir çöp kutusu abur cubur paketleri ve elma koçanlarıyla ağzına kadar dolmuştu. Üzerine fıstık ezmesi sürülmüş yarım dilim hazır waffle, kirli bir torba içinde körpe havuçlar. Çöp kutusunun yanındaki karton ku-

taya ezilmiş Diet 7UP kutuları yığılmıştı. Diet 7UP kutuları her yerdeydi zaten. Üstünde meyve sinekleri yüzen bir bardak portakal suyu.

Mutfak dolaplarında tam da beklediğim şeyler vardı. Kabızlık giderici bitkisel çaylar, Metamucil, Sweet'n Low, yığınla sağlıklı konserve çorba, ton balığı konservesi. Tostitos. Balık kraker. Yağı azaltılmış Skippy. Şekersiz jöle. Şekersiz Hershey's Şurubu. Pirinç krakeri. Az yağlı mikrodalga mısırı. Kutu kutu sade kek karışımı. Buzdolabını açtığım zaman dışarı dumanlar çıktı. Dolabın buz kaplanmış raflarına yağsız donmuş yoğurt istiflenmişti. Şekersiz lolipoplar. Buzlu cam bir Belvedere şişesi. Deja vu. Reva yeni favori kokteyli olduğunu söylemişti –Infermiterol almış mıydım o sırada?–, içeriğinde düşük kalorili Gatorade ve votka vardı.

"Bunu bütün gün içip asla susuz kalmayabilirsin."

"Reva, benden saklanıyorsan bulacağım seni," diye seslendim.

Yatak odası Reva'nın king size yatağından birazcık daha büyüktü, bu yatağı annesi hastalandığında, "babam onun kıpırdanmasından rahatsız olduğu için iki ayrı çift kişilik yatak aldıklarında" ebeveyninden miras aldığını anlatmıştı bana. Komodinin üstündeki dijital çalar saatin üzerindeki yeşil rakamlar iki Diet 7UP kutusunun arasından görünüyordu. Saat 16.37'ydi. Burnuma yeniden fıstık ezmesi ve acı kusmuk kokusu çalındı. Laura Ashley marka yorgan yatağın üstüne atılmıştı. Nevresimlerde yiyecek lekeleri vardı. Yatağın altına baktım ama yalnızca daha fazla ayakkabı, dergi, küçük ve boş yoğurt kapları, sönmüş futbol topu gibi düzlenmiş Burger King torbaları buldum. Komodinin çekmecesinde mor bir vibratör, kapağı yeşil mumlu kartondan bir günlük, mor bir göz maskesi, bir paket vişneli Lifesaver şekeri, bir de Polaroid fotoğraf vardı. Fotoğrafta Tigger kostümü giymiş, gözleri yarı kapalı annesi utangaç bir ifadeyle gülümsüyor, Farmingdale'deki o plastik örtülü kanepede oturuyor, minik bir Winnie the Pooh kostümü içindeki,

beş yaşlarında görünen Reva'yı dizine oturtmuş, eliyle tüylü, sarı, tombul karnını tutuyordu. Günlüğü alıp içine baktım. Her gün bir dizi rakam, toplama ve çıkarma işlemleri yapmış, nihai sonuçları çember içine alıp yanlarına gülen veya somurtan suratlar çizmişti. En son 23 Aralık tarihinde kullanmıştı günlüğü. Annesi ölünce günlük rakam oyununu bırakmıştı anlaşılan.

Her gece muhtemelen sarhoş hâlde, aspartam ve Pepcid dolu midesiyle o yatakta uyuyan Reva'yı düşündüm. Sabahları hazırlanıp itidal maskesini takarak dış dünyaya çıkıyordu. Ve sorunlu olan *bendim*, öyle mi? Asıl sıçıp batıran kim, Reva? Ondan giderek daha çok nefret ediyordum.

Banyo güzellik yarışmasına hazırlanan yeniyetme ikiz kız kardeşlere aitmiş gibi görünüyordu. Küf, kusmuk ve Lysol kokusu alabiliyordum. Büyük ve pembe bir makyaj malzemesi kutusundan fırçalar, her biçimde ve boyutta aplikatörler, marketten alınmış makyaj malzemeleri, ojeler, çalıntı tester'lar, en az on farklı tonda Maybelline dudak parlatıcısı fışkırıyordu. Rafta iki saç kurutma makinesi, bir saç maşası, bir saç düzleştirici, bir kâse dolusu taşlı toka ve saç lastiği vardı. Alçak makyaj masasıyla lavabonun üstündeki aynanın kenarlarına moda dergilerinden kesilmiş resimler yapıştırılmıştı: Claudia Schiffer'ın Guess Jeans reklamı. Calvin'leri içinde Kate Moss. Çöp gibi podyum figürleri. Linda Evangelista. Kate Moss. Kate Moss. Kate Moss. Bir kâse dolusu pamuk topu ve kulak çubuğu. İki tane kocaman Listerine şişesi. İçinde belki on tane, hepsinin kılları yıpranıp sararmış diş fırçası duran bardağın yanında reçeteli bir Vicodin şişesi. Vicodin! Dişçi tarafından reçete edilmiş. Şişede on iki hap kalmıştı. Birini yutup kalanları cebime attım. Lavabonun altındaki, kapağına pembe kurdele bağlanmış hasır kutuda başka başka haplar da buldum – sepet bir Paskalya hatırası olmalıydı. Reva satın aldığında içi yumurta şeklinde çikolatalarla doluydu belki. İndirimden almıştı herhalde. İçindekiler: Diurex, ibuprofen, Mylanta, Dulcolax, Dexatrim, Midol,

aspirin, fen-phen. Dolabın arka köşesine bir Victoria's Secret hediye kutusu tıkılmıştı. İçinde, şükürler olsun! Ambien'im, Rozerem'im, Ativan'ım, Xanax'ım, trazodon'um, lityumum. Seroquel, Lunesta. Valium. Gülmeye başladım. Gözlerim yaşardı. Sonunda kalbimin atışları sakinleşti. Ellerim biraz titremeye başlamıştı, belki de başından beri titriyorlardı. "Tanrı'ya şükürler olsun," dedim dışımdan. Esinti banyo kapısını kutlama sesini andıran bir gümlemeyle çarpıp kapattı.

Üç lityum, iki Ativan, beş Ambien'i kenara ayırdım. Hoş bir karışım olacak gibiydi bu, kadifemsi karanlıkta konforlu bir biçimde serbest düşüşe geçecektim. Birkaç trazodon alacaktım çünkü trazodon Ambien'i biraz ağırlaştırdığından rüya görsem bile yere yakın rüyalara dalacaktım. Denge sağlar bu, diye düşündüm. Belki bir Ativan daha. Ativan bana temiz hava gibi geliyordu. Hafif efervesan, serin bir esinti. İyi oldu bu, diye düşündüm. Ciddi bir dinlenme olacak. Ağzım sulandı. Güzel, derin Amerikan uykusu. Bu haplar Infermiterol'ün zihnimde bıraktığı tortuyu kazıyıp temizlerdi. O zaman daha iyi hissederdim. O zaman tamam olurdum. Rahat yaşardım. Rahat düşünürdüm. Beynim süzülür gibi işlerdi. Avucumdaki hap karışımına baktım. Zihnimle şipşak fotoğrafını çektim. Elveda, kötü rüya. Keşke Polaroid kameram yanımda olsaydı da bu sahneyi kaydedebilseydim, diye düşündüm. "Unut beni, Reva," derdim fotoğrafları yüzüne doğru sallayarak. "Beni bir daha asla göremeyeceksin." Peki umursuyor muydum gerçekten? Sanmıyordum. Reva'yı boynundan duş perdesinin arkasına asılmış hâlde bulsam çıkıp eve giderdim herhalde. Fakat bu törensel bir andı. Sihrime yeniden kavuşmuştum. Bunlar artık benim, dedim kendi kendime. Uyuyacağım.

Musluktan akan su turuncuydu, tadı kan gibiydi. Canım haplarımı mideme Şeytan'ın teri eşliğinde yollamak istemiyordum. Mutfak lavabosundan alırım suyu, diye düşünüp banyo

kapısına gittim, açmaya çalıştım. Kapı açılmadı. Kilidi kurcaladım, tokmağı sağa sola çevirdim. "Reva?" Kırılmış veya sıkışmış bir şeyler vardı. Avucumdaki hapları mantomun cebine tıkıp tokmağı yeniden çevirdim, asıldım, yüklendim. İşe yaramadı. İçeride kilitli kalmıştım. Kapıyı yumrukladım.

"Reva!" diye seslendim yeniden.

Cevap yoktu. Klozetin pembe tüylü örtüsüne oturup sanırım yaklaşık yirmi dakika boyunca kapı tokmağını kurcaladım. Kapıyı kırmak veya Reva'nın işten eve gelmesini beklemek zorunda kalacaktım. Her iki durumda da onunla yüzleşmem gerekecekti. Ne söyleyeceğini şimdiden biliyordum.

"Karışmadan yeterince seyrettim seni. Bir *sorunun* olduğunu kabullenmelisin. Başımı çevirip kendini öldürmeni bekleyemem."

Ne karşılık vereceğimi de biliyordum.

"İlgin için minnettarım," diyecektim öfkeden köpürerek, onu öldürmek isteyerek. "Doktor gözetimi altındayım, Reva. Benim için endişelenmene gerek yok. Makul olmasa bunu yapmama izin verilmezdi. Her şey tamamen güvenli!"

Belki de üzüntülü davranma yolunu seçecekti.

"Annemi birkaç hafta önce toprağa verdim. Seni de gömmek istemiyorum."

"Anneni gömmedin ki."

"Kremasyon işte, neyse ne."

"Ben denize gömülmek istiyorum," diyecektim ona. "Beni siyah bir kumaşa sarıp denize atın. Bir korsan gibi."

Küflü banyo perdesini açtım, mantomu havlu askısına asıp küvete uzandım, bekledim. Reva'nın eve gelip beni banyodan çıkarmasından önceki saatlerde uyumadım. Uyumayacağımı biliyordum da. Bir çıkış yolu bulmam gerekiyordu – banyodan, haplardan, uykusuzluktan, bu başarısız, aptal hayattan.

Sorunlarımın çözümü bana geldiğinde, kayalara inen bir atmaca gibi kondu zihnime. Sanki başından beri yukarıda dönüp

duruyor, hayatımın her küçük ayrıntısını inceliyor, parçaları birleştiriyordu. "Böyle olması gerekiyor." Ne yapmam gerektiğini kesin olarak biliyordum: Bir yere kapatılmam gerekiyordu.

Tek bir Infermiterol tableti üç gün boyunca amaçsız bir bilinçsizlik hâline gömülmemi sağlıyorsa, haziran ayına kadar karanlıkta kalacak malzemem var demekti. Bana tek gereken bir gardiyandı, böylece dışarı çıkıp bir şeylere karışma korkusu olmadan sürekli uykuda yaşayabilirdim. Tamamen pratik bir soruna benziyordu bu. Infermiterol işe yarardı. Rahatladım, neredeyse mutluydum. Reva sonunda eve gelip banyo kapısını zorlayarak açtığında, beni görünce çığlığı bastığında, akıl sağlığım için cidden endişelendiğini söylerken bir yandan –tahminimce midesi kusmak istediği abur cuburla dolu olduğundan– beni itekleyerek dışarı çıkardığında hiç aldırmadım.

Hapları ona bıraktım, Infermiterol hariç hepsini.

Eve dönünce bir çilingir çağırdım, ertesi gün akşamüstü Ping Xi'yle buluşma ayarladım ve Dr. Tuttle'ı arayıp önümüzdeki dört ay boyunca ulaşılmaz olacağımı söyledim.

"Umarım sizi bir daha görmek zorunda kalmam," dedim ona.

"İnsanlar bunu bana hep söyler," dedi.

Son konuşmamızdı bu.

YEDİ

"Bunları bir daha giymeyeceğinden emin misin? Ya bir şeyi sündürürsem ve sonra onu geri istersen?"

Reva'yı arayıp dolaplarımı boşaltacağımı söylemiştim. Farklı Manhattan mağazalarının kocaman kâğıt torbalarıyla çıkagel- 201
di, bunları bir şey taşımak zorunda kalacak olursa zevkli biri olduğunu gösterecek ve para harcadığı için saygın olduğunu teyit edecek bir araca ihtiyaç duyması olasılığına karşı biriktirmişti besbelli. Temizlikçilerin ve dadıların da aynı şeyi yaptığını görmüştüm, öğle yemeklerini Tiffany's veya Saks Fifth Avenue'nun minik, buruşuk hediye torbalarında taşıyarak dolaşırlardı Yukarı Doğu Yakası'nda.

"Bu giysilerin hiçbirini görmek istemiyorum bir daha," dedim Reva'ya, geldiği zaman. "Var olduklarını bile unutmak istiyorum. Alıp götürmediğin her şeyi bağışlayacak veya atacağım."

"*Hepsini* mi gerçekten?"

Şeker dükkânına giren bir çocuğa dönmüştü, her elbiseyi, her eteği, her bluzu askılarıyla birlikte, sistemli bir vampir gibi çıkarıp inceliyordu. Her tasarımcı marka kotu, paketli iç çamaşırların her birini, ayağımdaki pejmürde terlikler hariç her ayakkabıyı.

"Az çok oldular ayağıma," dedi hiç giyilmemiş bir çift Manolo Blahnik'i denerken. "İdare eder."

Güneş batmak üzereyken, gelgit suları yaklaşırken kumdan kale inşa eden birinin aceleci verimliliğiyle her şeyi alışveriş torbalarına doldurdu. Sonunun geleceğini bildiğiniz bir rüya gibi. Yeterince hızlı davranırsam tanrıları uyandırmam. Çoğu giysinin etiketi hâlâ üzerindeydi.

"Diyetime özen göstermek için motivasyon olacak bunlar bana," dedi Reva, çantaları salona sürüklerken. "Atkins'e başlayacağım sanırım. Altı ay boyunca domuz pastırması ve yumurta. Gerçekten aklıma koyarsam yapabilirim bence. Doktor kürtajın dramatik bir kilo kaybına yol açmayacağını söyledi ama ne olsa kabulüm. Hiçbir şeye hayır demem. Özellikle de şimdi. Otuz dört beden giysiler kalçalarımı biraz zorluyor, biliyorsun. Bunların hiçbirini geri istemeyeceğinden *emin* misin?" Neşeliydi, yanakları kızarmıştı.

"Takıları da al," dedim ve şimdi bana boşalmış ve serinlemiş gelen yatak odasına döndüm. Reva için Tanrı'ya şükürler olsun, diye düşünüyordum. Açgözlülüğü beni kibrimin yükünden kurtaracaktı. Takılarımı elden geçirmeye başladım, sonra tüm kutuyu ona teslim etmeye karar verdim. Nedenini sormadı. Belki de bilinç kararması yaşadığımı, beni sorgularsa uyandıracağını düşünüyordu. Uyuyan canavarı uyandırma. Et dolabındaki beyaz tilki.

Onunla birlikte asansöre binip aşağı indim, taşıdığımız alışveriş torbaları ağır ama bulut gibiydi, asansördeki hava basıncı bir fırtınanın ortasında uçuyormuşuz gibi değişiyordu. Ama ben neredeyse hiçbir şey hissetmiyordum. Dışarı çıkarken kapıcı bize kapıyı tuttu.

"Ah çok teşekkürler, çok naziksiniz," dedi birden hanım hanımcık, nazik ve ağzı kalabalık birine dönüşen Reva. "Çok tatlısınız, Manuel. Teşekkürler."

Adı. Öğrenmeye zahmet etmemiştim bile. Şehrin diğer

evime taksiyle gidebilsin diye Reva'ya kırk dolar verdim. Kapıcı zahmetle taksi durdurmaya çalışıyordu.

"Ben yolculuğa çıkıyorum, Reva," dedim.

"Bir rehabilitasyon merkezine mi gidiyorsun?"

"Öyle de denebilir."

"Ne kadar süreyle?" Gözü hafifçe seğirdi, belirsizliğiyle apaçık ortada olan yalana direnmeye çalışmadı. Ne diyebilirdi ki zaten? Beni rahat bırakması için lüks moda ürünleriyle ödeme yapmıştım ona.

"Bir Haziran'da döneceğim," dedim. "Belki biraz daha uzun sürebilir. Telefon açmama izin vermeyecekler. Geçmişimden insanlarla bağlantı hâlinde olmamam en iyisiymiş, öyle dediler."

"Benimle bile mi?" Kibarlık yapıyordu. Şimdiden plan yaptığını, bu yeni gardırobuyla, parlak zırhıyla, en parlak kamuflajla çıkacağı aşk ve hayranlık avını tasarladığını görebiliyordum. Isıtmak için ellerine hohladı, boynunu uzatıp yaklaşan taksiye baktı.

"Kürtaj konusunda iyi şanslar."

İçtenlikle başını salladı. Arkadaşlığımız o anda sona erdi sanırım. Bundan sonra gelecek olan yalnızca bana eskiden verdiği *saygı* denen şeyin boş hatıralarıydı. O gün Reva'yı geçirirken onunla ilgili bir tür huzur hissettim içimde. Benlik saygısına sık sık bedel ödetmiştim ama şimdi taksinin bagajına tıkmakla meşgul olduğu ikramiye hepsini telafi etmiş görünüyordu. Aklanmıştım. Beni kucakladı, yanağımdan öptü.

"Seninle gurur duyuyorum," dedi. "Bunu atlatabilirsin, biliyorum." Geri çekildiğinde gözlerinde yaşlar vardı veya belki soğuktan yaşarmıştı gözleri. "Piyangoyu kazanmış gibi hissediyorum!" Mutluydu. Taksi yola koyulurken renkli camın arkasından gülümseyerek el sallamasını seyrettim.

Mahalle marketinden iki kahve ve bir dilim paketlenmiş havuçlu kek aldım, Mısırlıların stokundaki çöp torbalarının hepsini istedim, sonra eve dönüp her şeyi paketledim. Her kitabı, her

vazoyu, her tabağı, çatalı, bıçağı. Tüm video kasetlerimi, hatta *Uzay Yolu* serisini bile. Bunu yapmak zorunda olduğumu biliyordum. Yakında dalacağım derin uykudan yenilenmiş olarak kalkmak istiyorsam tamamen boş bir sayfa açmam gerekiyordu. Beyaz duvarlardan, çıplak zeminden, ılık musluk suyundan başka bir şey istemiyordum. Tüm kaset ve CD'lerimi, dizüstü bilgisayarımı, erimemiş mumlarımı, tüm kalemlerimi, elektrik kablolarımı, tecavüz düdüklerimi ve hiç gitmediğim yerlerin Fodor's rehberlerini paketledim.

Yahudi Kadınlar Konseyi Hayır Kurumu Mağazası'nı aradım ve teyzemin öldüğünü söyledim onlara. Bir saat sonra bir kamyonetle gelip çöp torbalarını dörder dörder sürükleyerek koridora taşıdılar ve hayatımdan sonsuza dek çıkardılar. Mobilyaların da salon sehpası ve yatak çerçevesi de dahil olmak üzere çoğunu aldılar. Kanepeyle koltuğu kaldırıma taşıyıp orada bırakmalarını istedim. Evde yatak şiltesi, yemek masası ve lekeli gri keten kılıfını çöp bacasından aşağı attığım katlanır alüminyum sandalyeden başka eşya kalmamıştı. Ta-ta.

Kendime ayırdığım kişisel eşya bir havlu takımı, iki nevresim takımı, yorgan, üç pijama takımı, üç çift pamuklu külot, üç sutyen, üç çift çorap, bir saç fırçası, bir kutu Tide marka çamaşır deterjanı ve büyük bir şişe Lubriderm nemlendirici losyondan ibaretti. Rite Aid'den yeni bir diş fırçası, dört ay yetecek diş macunu, Ivory sabunu ve tuvalet kâğıdı aldım. Dört aylık demir takviyesi hapı, kadınlar için günlük vitamin, aspirin. Paket paket plastik bardak ve tabak, plastik çatal bıçak.

Ping Xi'yi bana her pazar akşamüstü bir adet büyük boy ekstra peynirli mantarlı pepperonili pizza getirmekle görevlendirmiştim. Ne zaman kendime gelsem su içecek, bir dilim pizza yiyecek, biraz mekik ve şınav çekecek, çömel kalk ve kalça egzersizi yapacak, üzerimdeki giysileri çamaşır makinesine atacak, yıkandıktan sonra kurutma makinesine aktaracak, temiz

pijamalarımı giyecek, sonra bir Infermiterol daha alacaktım. Bu düzenle dinlenme yılım bitene kadar karanlıkta kalabilecektim.

Çilingir gelince yeni kilidi kapının dışına monte etmesini söyledim, böylece dairenin içinden anahtarsız çıkmak mümkün olmayacaktı. Nedenini sormadı. İçeride kilitliyken dışarı çıkmanın tek yolu pencerelerdi. Infermiterol etkisinde aşağı atlarsam acısız bir ölüm olacağını tahmin ediyordum en azından. Bilinçsiz bir ölüm. Ya güvenli bir şekilde apartman dairemde uyanacaktım ya da uyanmayacaktım. Kırk kez alacaktım bu riski, üç günde bir. Haziran ayında uyandığımda hayat hâlâ yaşamaya değmez geliyorsa sonlandıracaktım onu. Kendimle yaptığım anlaşma buydu.

Ping Xi'nin 31 Ocak'ta gelişinden önce son bir kez dışarıda yürüyüş yaptım. Gökyüzü süt beyazıydı, kulaklarımda hışırdayan sert rüzgâr şehrin gürültüsünü boğuyordu. Nostaljik değildim. Ama ödüm kopuyordu. Delilikti bu, uyuyarak yeni bir hayata başlayabileceğim düşüncesi. Mantık dışıydı. Ama işte oradaydım, yolculuğumun en derin noktasına yaklaşıyordum. Şimdiye dek, diye düşündüm, ormanın içinde dolaşıyordum. Ama artık mağaranın ağzına yaklaşıyordum. Derinlerde bir yerde yanan ateşten gelen duman kokusunu alıyordum. Bir şeylerin yakılması ve kurban edilmesi gerekiyordu. Ateş ancak o zaman tamamen yanıp kendi kendine sönecekti. Duman dağılacaktı. Gözlerim karanlığa alışacaktı, diye düşündüm. Ayağımı basacak sağlam bir yer bulacaktım. Mağaradan çıktığımda, yeniden ışığa ulaştığımda, sonunda uyandığımda her şey –bütün dünya– yenilenmiş olacaktı.

East End Caddesi'nden karşıya geçtim, Carl Schurz Parkı'ndaki tuzlanmış patikada ayak sürüyerek çatlamış obsidiyenden yapılma geniş bir kanalı andıran nehre doğru yürüdüm. Kürk mantomun yakası çenemi gıdıklıyordu. Bunu hatırlıyorum. Parmaklıkların önünde bir çift birbirinin fotoğraflarını çekiyordu.

"Birlikte fotoğrafımızı çekebilir misiniz?"

Güçsüz, pembeleşmiş ellerimi ceplerimden çıkarıp uyuşmuş parmaklarımla fotoğraf makinesini tuttum.

"Biraz daha yaklaşın," dedim tıkırdayan dişlerimin arasından. Kız eldivenli eliyle üstdudağındaki ıslaklığı sildi. Adam kalın yünlü kumaştan paltosuyla öne doğru eğildi. Trevor geldi aklıma. Vizörden bakınca ışığın yüzlerini değil rüzgârda çırpınan saçlarını aydınlattığını gördüm.

"Peynir," dedim. Onlar da tekrar etti.

Gittikleri zaman cep telefonumu nehre fırlattım ve eve döndüm, kapıcıya kısa boylu, Asyalı bir adamın beni düzenli olarak ziyaret edeceğini söyledim. "Erkek arkadaşım değil ama öyleymiş gibi nazik davran ona. Anahtarlarım onda. İstediği gibi gelip gidebilir," dedim, sonra yukarı çıkıp yıkandım, ilk pijama takımımı giydim, yatak odasındaki şilteye uzandım ve kapının tıklatılmasını bekledim.

"İmzalaman için bir sözleşme getirdim," dedi Ping Xi, elinde dijital video kamerasıyla kapıda belirdikten sonra. Kamerayı açıp göğüs hizasına kaldırdı. "Bir sorun çıkarsa veya fikrini değiştirirsen diye. Kayıt almamın sakıncası var mı?"

"Fikrim değişmeyecek."

"Böyle diyeceğini biliyordum."

Sonra beni doğum belgemi yakmaya teşvik etti, böylece bu ritüeli videoya çekebilecekti. Bana duyduğu ilginin o köpeklere duyduğu ilgiden farkı yoktu. Bir fırsatçı ve bir tasarımcıydı, sanatçıdan çok gösteri yapımcısıydı. Gerçi tıpkı bir sanatçı gibi, birlikte içinde olduğumuz durumun –kış uykumun gardiyanı olarak bilincimi yitirmiş hâldeyken beni "modeli" olarak kullanmaya kısıtlamasız izni vardı– kendi dehasının yansıması olduğuna inanıyordu besbelli, sanki evren onu yıllar önce bilinçdışında öngördüğü projelere yönlendirmek için organize olmuştu. Kaderin gerçekleşmesi yanılsaması. Kendini anlamak

veya evrimleşmek ilgilendirmiyordu onu. Tek istediği insanları şoke etmekti. Bir de insanların bu yüzden onu sevmesini ve ondan nefret etmesini sağlamak. Takipçileri gerçekte asla şoke olmayacaktı elbette. İnsanlar onun kavramlarından keyif alıyordu yalnızca. Sanat dünyasındaki kolpalardan biriydi işte. Ama başarılıydı. İşleri nasıl yürüteceğini biliyordu. Çenesine bir şey bulaşmıştı. Yakından baktım: Vazelin tabakasının altında kocaman ve kırmızı bir sivilce kümesi dövmesi vardı.

"Bol bol kayıt yapacağım sanırım," dedi. "Çoğunlukla bu dijital el kamerasıyla. Görüntüsü grenli. Hoşuma gidiyor."

"Benim için fark etmez. İlacın etkisinde olduğum sürece hatırlamayacağım zaten."

Beni apartman daireme kilitleyeceğine, uyku zindanımdan kimseye söz etmeyeceğine, daireye yanında kimsenin, bir asistan veya temizlikçinin bile girmesine izin vermeyeceğine söz vermişti. Daireye çekim aksesuarı, mobilya veya başka malzemeler getirecekse bunları kendisi taşımak zorundaydı, en önemlisi de, çıkarken içeride ne yaptığına dair en ufak bir iz bırakmayacaktı. Bir kırıntı bile. Infermiterol kaynaklı bilinç kararmalarının üçüncü gününde kendime geldiğimde, son uyanışımdan bu yana neler olduğu konusunda hiçbir kanıt olmayacaktı. Takip edebileceğim bir anlatı, birleştirebileceğim parçalar kalmayacaktı. Minicik bir merak bile sabote edebilirdi zihnimi temizleme, çağrışımlardan arındırma, beynimdeki, gözlerimdeki, sinirlerimdeki, kalbimdeki hücreleri tazeleme ve canlandırma misyonumu.

"Ne yaptığımı bilmeni istemem zaten. İşimi bozar. Bu çalışmadaki yaratıcı güdüm senin sürekli... naif olman."

Ne tür bir çalışma tasarladığını anlatması için yalvarmamam canını sıkmıştı sanırım. Seks kaseti yapacağından endişelenmiyordum. Homoseksüeldi besbelli. Tehdit altında hissetmiyordum.

"Ev temiz ve boş olsun, üç günde bir uyanmamdan önce

gitmiş ol, açlıktan ölmeyeyim veya kemiklerim kırılmasın yeter, bunlar haricinde ne yaptığın beni ilgilendirmiyor. Açık kart veriyorum sana. Buradan çıkmama izin verme yeter ki. Ben de kendimce önemli bir çalışma yapıyorum. Değiş tokuş."

"Değiş tokuş mantıklı geliyor kulağa," dedi. "Pasaportunu yakmaya veya ehliyetini kesip atmaya ne dersin?" Aklından geçenleri biliyordum. Eleştirmenlerin videoyu nasıl tarif edeceğini hayal ediyordu. Analiz konusunda onları yemlemesi gerekiyordu. Fakat bu proje "kimlik" veya "toplum" ya da "kurumlar" meselelerinin ötesindeydi. Benimkisi yeni bir ruh arayışıydı. Bunu Ping Xi'ye açıklamaya çalışacak değildim. Beni anladığını zannederdi. Ama anlayamazdı. Anlaması gerekmiyordu. Hem zaten doğum belgeme, pasaportuma ve ehliyetime ihtiyacım vardı. Kış uykumun sonunda uyanacak –öyle hayal ediyordum– ve geçmiş hayatımı bir miras kabul edecektim. Banka hesaplarıma ulaşmak, bir yerlere gitmek için eski kimliğimin kanıtlarına ihtiyaç duyacaktım. Başka bir yüzle, bedenle, adla uyanacak değildim. Eski ben gibi görünecektim.

"Ama bu hile yapmak olur," dedi. "Buradan çıktığında yine şu an olduğun kişiye dönüşmeyi planlıyorsan tüm bunların ne anlamı var?"

"Kişisel bir şey bu," dedim. "Kimlik kartlarıyla ilgisi yok. İçeride halledilecek bir iş. Ne yapmamı tercih ederdin? Ormana gidip bir kale inşa etmemi, sincap falan avlamamı mı?"

"Eh, öylesi daha hakiki bir yeniden doğum olurdu. Tarkovski izledin mi hiç? Rousseau da mı okumadın?"

"İmtiyazlı bir hayata doğdum ben," dedim Ping Xi'ye. "Bunu heba etmeyeceğim. Ahmak değilim."

"O zaman kaliteyi düşürüp Süper 8 filmle çekim yapmam gerekebilir. Yatak odasının jaluzilerini indirebilir miyim?" Posta çantasından elle yazılmış bir belge çıkardı.

"Sözleşmeyi kaldır," dedim. "Sana dava açmayacağım. Sıçıp batırma yeter."

Ping Xi omuz silkti.

Yeni kilidin anahtarını ona teslim ettim.

"Bir şeye ihtiyacım olursa buraya bir yapışkanlı not bırakacağım," dedim, yemek masasını işaret ederek. "Şu kırmızı tükenmezi görüyor musun?"

Ping Xi her gelişinde yatak odamın kapısında asılı duran takvimde günleri işaretleyecekti. Üç günde bir uyanacak, takvime bakacak, yemek yiyecek, su içecek, yıkanacak, benzer ihtiyaçlarımı karşılayacaktım. Her seferinde yalnızca bir saat uyanık kalacaktım. Hesaplamıştım: Sonraki dört ay boyunca, toplam yüz yirmi gün süresince, bilinçli hâlde yalnızca kırk saat geçirecektim.

"Tatlı rüyalar," dedi Ping Xi.

Yüzü solgun, tombul, hatları bir şekilde belirsizdi –belki de çenesindeki Vazelin yüzünden– ama keskin bakışlı kısık gözleri siyah ve berraktı, ahmak olduğunu anlasam da azmine güveniyordum. Beni evden çıkarmayacaktı. Sözünü tutmamak için fazla kibirliydi, teklifimden istifade etmemek için de fazla hırslı. Bir apartman dairesine kilitlenmiş, aklını kaçırmış bir kadın. Kapıyı yüzüne kapadım. Anahtarı kilide sokup çevirdiğini duydum.

Kırk adet Infermiterol'ün ilkini aldım, yatak odasına gittim, yastığı kabarttım ve şilteye uzandım.

Üç gece sonra zifiri karanlıkta kendime geldim, emekleyerek şiltenin üstünden indim, ışıkları yaktım, oturma odasına geçtim. Kapıda tırnak izleri bulmayı, vahşi bir hayvanın zorla kilit altında tutulduğunu gösteren kanıtlarla karşılaşmayı bekliyordum. Ama hiçbir şey yoktu. Ping Xi takvimdeki günleri işaretlememişti bile. Sessiz, temiz ve boş dairem neredeyse tanınmaz görünüyordu. Şık bir emlak komisyoncusunun içeri dalıverdiğini hayal edebiliyordum – havadaki kolundan sarkarak yelken gibi dalgalanan çiçekli fular eşliğinde yeni evlenmiş bir çifte apartman dairesini övecekti: "Tavanlar yüksek, zemin ahşap,

pervazlar orijinal ve en önemlisi sessiz sakin. Şu pencerelerden East River'ı görebilirsiniz." Emlak komisyoncusunun döpiyesi kanarya sarısıydı. Genç çiftin de birkaç gün önce Esplanade'de fotoğraflarını çektiğim çift olduğunu hayal ettim. Anılarımla hayal gücüm birbirine karışmıştı ama neyin ne olduğunu biliyordum. Bensiz üç gün geçtiğini, önümde uzun bir yol olduğunu anlıyordum.

Mutfağa gidene dek Ping Xi'den hiçbir iz görmedim ama mutfakta Pabst Blue Ribbon bira kutuları, burrito olduğunu sandığım bir yiyeceğin metal folyo içindeki kalıntıları ve 2 Şubat tarihli *New York Times* gazetesi vardı. İstek listemi Post-it'e yazıp masaya yapıştırdım: "Zencefilli gazoz, hayvanlı kraker, Pepto-Bismol." Listenin sonuna şunları ekledim: "Her ziyaretinden sonra tüm çöpleri at! Günleri işaretle!" Ping Xi'nin ölçü almak veya bir video projesi için eskiz yapmak üzere eve geldiğini tahmin ettim ama henüz asıl çalışmasına başlamamıştı. Hissediyordum bunu.

Buzdolabından bir dilim pizza çıkardım, ısıtmadan yedim, gözlerim kapalı, tavandan süzülüp mutfak zeminine yansıyan floresan ışığın altında sallanıyordum. Bir ultraviyole lambası satın almam gerekirdi. Bu aklıma gelince zihnimin sıkıcı bir köşesinden gelen ses vitaminlerimi almamı hatırlattı. Musluktan akan grimsi suyu kana kana içtim. Doğrulunca kapıdaki kilidi düşünüp hafiften panikledim. Ping Xi'ye bir şey olursa burada ölüp gidebilirim, diye düşündüm ama hissettiğim panik mutfak ışığını söndürür söndürmez geçti.

Çabucak yıkandım, kirlilerimi makineye attım, biraz egzersiz yaptım, dişlerimi fırçaladım, bir Infermiterol aldım ve yatak odasına döndüm. Hiçbir şeyi derinden hissetmiyordum henüz. Her şey olağan ve gündelik geliyordu. Bilincimi yitirmeyi beklediğim dakikalarda Trevor'ın tek dizi üstüne çökerek şimdiki hanım arkadaşına evlenme teklif ettiğini hayal ettim. Kendinden memnun olma hâli. Bir şeyi "sonsuza dek" istemenin aptal-

lığı. Onun için, kadın için üzülecektim az kalsın. Kıkırdadığımı, sonra iç geçirdiğimi işittim, derken yeniden soğuğa doğru sürüklendim.

İkinci uyanışım gün ortasındaydı. Kendime geldiğimde başparmağım ağzımdaydı. Parmağımı ağzımdan çıkarınca beyazlayıp buruşmuş olduğunu gördüm, ağzımdaki kasılma sakso çekerken çeneme giren krampları hatırlattı. Beni telaşlandırmadı bu. Kalktım, ayık ve açtım, mutfağa gittim. Ping Xi takvimde altı günün üstünü çizmiş, buzdolabına üzerinde, "Pardon!" yazan bir not kâğıdı yapıştırmıştı. Buzdolabını açtım, bir dilim pizza yedim, vitaminlerimi aldım, bir kutu Schweppes'i kafama diktim. Çöp kutusu bu kez boştu, çöp torbası yoktu. Boşalan gazoz kutusunu mutfak tezgâhına bıraktım, kısa süreliğine Reva'yı ve tekila dolu Diet 7UP'larını düşündüm, yıkandım, saçımı taradım, biraz zıplama egzersizi yaptım, vs. Uyandığımda yatak örtülerini değiştirmeyi aklımın bir köşesine not ettim, bir Infermiterol aldım, uzandım, çeneme parmaklarımla masaj yaptım ve bilincimi yitirdim.

Üçüncü uyanışımda dairemde dokuz gün geçirmiştim. Uyandığımda gözlerimde bir ağırlık vardı, uzaktaki şeylere odaklanmadıkları için biraz köreldiklerini hissettim. Işıkları açmadım. Duşta şampuanın etiketini okudum ve sodyum lauril sülfat sözcüklerine takıldım. Sözcüklerin her biri görünürde sonsuz bir çağrışımlar zincirine gebeydi. "Sodyum": tuz, beyaz, bulutlar, gazlı bez, alüvyon, kum, gökyüzü, tarlakuşu, sicim, kedi yavrusu, pençe, yara, demir, omega.

Dördüncü uyanışımda aynı sözcüklere takıldım yeniden: "Lauril": Shakespeare, Ophelia, Millais, acı, vitray, papaz evi, kıç tıkacı, duygular, domuz ağılı, hep yek, fener çiçeği. Suyu kapadım, çamaşırlara gerekli özeni gösterdim, vs, bir Infermiterol aldım ve sırtüstü döşeğe uzandım yeniden. "Sülfat": Şeytan,

asit, Lyme, kumullar, konutlar, kamburlar, melezler, samuraylar, süfrajetler, labirentler.

Böylece günlerim üçerli gruplar hâlinde geçmeye başladı. Ping Xi takvim ve çöp konusunda sorumluluğunu yerine getiriyordu. Bir kere ona bir not yazıp Schweppes yerine Canada Dry istedim. Bir başka seferinde kurutma makinesi mendili istedim. Pervazlarda biriken toza, rabıtaların arasına dolan toz topakları ve saçlara pek aldırış etmedim. Bir Post-it notu yazdım: "Yeri süpür veya bilinç kararması yaşarken bana süpürmemi söyle." Ping Xi'nin adını unuttum, sonra hatırladım. Koridordan geçip apartman dairesinin kilitli kapısına gittim ve kilit düşüncesini, yalnızca bir düşünceden ibaret olabilirmiş gibi başımı belli belirsiz sallayarak onayladım, kapının kendisi de yalnızca bir kapı nosyonundan ibaret olabilirdi. "Platon": tebeşir, zincir, Hollywood, Hegel, kartpostal, banana daiquiri, meltemler, müzik, yollar, ufuklar. Gerçeğin kesinliğinin kemikten çekilen kalsiyum gibi içimden emildiğini hissedebiliyordum. Zihnimi aç bırakarak dolaylılığa mahkûm ediyordum. Giderek daha az hissediyordum. Sözcükler geliyordu, onları zihnimden söylüyordum ve sonra seslerine sokulup uzanarak müzikte kayboluyordum.

"Zencefil": gazoz, duman, Çin, saten, gül, leke, tiz, *babka*, yumruk.

19 Şubat'ta bakışlarımı aynada kendime diktim. Dudaklarım kuruyup çatlamıştı ama gülümsüyordum. Zihnimde çan sesi gibi yankılanan iki sözcük vardı, onları Ping Xi için bir yapışkanlı not kâğıdına yazdım: "Dudak kremi."

"Dudak nemlendiricisi": çilek, muşamba, maaş skalası, sundae, kaniş.

Ve sonra, bir Post-it notu daha: "Teşekkür ederim."

***

25 Şubat'ta bir şeylerin değişmiş olduğunu hemen anladım. Uyandığımda yatak odasındaki şilteye yayılmış hâlde değildim, oturma odasının kuzeydoğu köşesinde, eskiden çalışma masamın durduğu yerde, bir havlunun üstüne kıvrılmıştım.

Burnuma gaz kokusu geldiğini sandım, yangın düşüncesi beni telaşlandırdı, bu yüzden kalkıp ocağın başına gittim ama sonra elektrikli olduğunu anımsadım. Belki de kendi ter kokumu aldım, diye düşündüm. Rahatladım.

Buzdolabını açıp dolabın sarı ışığında öylece durarak pizza dilimimi çiğnedim. Başta gönülsüz olan tükürük bezlerim sonradan durumu kabullendi ve pizzanın tadı hatırladığımdan daha lezzetli geldi. Kurutucudan temiz pijamalarımı çıkardım, koridorda onları üstüme geçirdim. Havayı yeniden koklayınca terebentinin kendine özgü kokusunu aldığımı anladım. Yatak odasından geliyordu. Yatak odasının kapısı kilitliydi.

Kapıyı tıklattım.

"Kimse var mı?"

Kulağımı kapıya yapıştırıp dinledim ama kendi sığ soluklarımdan, kırpışan gözlerimden, tükürük dolan ağzımdan, tükürüğü yutan boğazımın yankısından başka bir şey duyamadım.

Vitaminlerimi aldım ama yıkanmadım.

O gün Infermiterol'ü aldığımda Ping Xi'nin yaptığı tabloları hayal ettim. Anılar gibi belleğimde belirdiler. Hepsi "uyuyan çıplak" resimleriydi; dağınık yataklar, birbirine karışmış solgun uzuvlar, sarı saçlar, beyaz yatak örtülerinin kıvrımlarındaki mavi gölgeler, beyaz duvardan yansıyan günbatımı ışıkları. Resimlerin hepsinde yüzüm gizlenmişti. Onları hayalimde canlandırdım – ucuz hazır tuvallerde veya daha küçük astarlı panellerde yağlıboyalar. Masum görünen, pek de ahım şahım olmayan resimlerdi. Önemi yoktu gerçi. Resim sanatının kurumsallaşmasının öz bilinçli eleştirisi olduklarını, hatta belki kadın bedeninin sanatın tarihi boyunca nesneleştirilmesini anlattıklarını öne sürerek onları yüz binlerce dolara satabilir-

di. "Okul sanatçılara göre değildir," dediğini duyabiliyordum. "Sanat tarihi faşizmdir. Bu resimler öğretmenlerimizin verdiği kitapları okurken uyuyakalıp kaçırdıklarımız hakkında. Hepimiz uykudayız, gerçekte kim olduğumuzu hiç umursamayan bir sistem tarafından yıkandı beyinlerimiz. Bu resimler *kasten* sıkıcı olmak üzere tasarlandı." Bunların orijinal fikirler olduğunu mu sanıyordu? Resimler için poz verdiğimi asla hatırlamayacaktım ama Infermiterol etkisinde yalnızca uyuyor numarası yaptığımı bilecektim.

Bir Infermiterol aldım, oturma odasının zeminine uzandım, başımın altına yastık yerine katlanmış temiz bir havlu koydum, yeniden uykuya daldım.

Sonraki ay boyunca, her uyanışımda zihnim renklerle doluydu. Apartman dairesi eskiden olduğu kadar çağrıştırmıyordu bir mağarayı artık. Bir keresinde uyandım ve saçımın erkek çocuğu gibi kısacık kesilmiş olduğunu gördüm, klozetin içine uzun, sarı saç telleri yapışmıştı. Omzumda bir havluyla klozete oturduğumu, Ping Xi'nin elinde makasla tepeme dikilip saçlarımı kestiğini hayal ettim. Aynadaki yansımam kel ve neşeliydi. İyi göründüğümü düşündüm. Yapışkanlı not kâğıtlarına taze meyve, maden suyu, "iyi bir Japon restoranından" ızgara somon istediğimi yazdım. Yıkanırken yakmak için bir mum istedim. Bu dönemde uyanık olduğum saatleri usulca, sevgiyle, keyifli bir aşırılık hissine yeniden alışmakla geçirdim. Biraz kilo aldığımdan oturma odasının zeminine uzandığımda kemiklerim eskisi kadar acımıyordu artık. Yüzümdeki sert ifade kayboldu. Çiçek istedim. "Zambaklar." "Starliçe." "Papatya." "Söğüt çiçeği dalı." Olduğum yerde koşar gibi yapıyor, uzanıp bacaklarımı kaldırıp indiriyor, şınav çekiyordum. Kalktıktan sonra yeniden uyuyana kadar zaman geçirmek giderek kolaylaşıyordu.

Fakat mayıs sonu geldiğinde yakında huzursuzlanmaya başlayacağımı hissettim. Öyle tahmin ettim. Islak asfaltta lastik sesleri. Duyabilmek için camlardan birini açık bırakmıştım.

Baharın tatlı kokusu içeri sızmaya başlamıştı. Dışarıdaki dünya hâlâ yerli yerindeydi ama ona aylardır bakmamıştım. Hepsini düşünmek çok fazla geliyordu; alabildiğine uzanan, yaratıklar ve büyüyen şeylerle dolu yuvarlak dünya üstündeki her şeyle birlikte ağır ağır ekseni etrafında dönüyordu – o ekseni yaratan neydi, tuhaf bir kaza mı? İnanılmaz geliyordu öylesi. Yuvarlak olduğu gibi düz de olabilirdi dünya rahatlıkla. Kim neyi kanıtlayabilirdi? Zamanla anlayacağım, dedim kendime.

28 Mayıs'ta kendime geldiğimde alışkanlık edindiğim üzere yıkanıp temizlendikten sonra son kez Infermiterol alacağımı biliyordum. Tek hapım kalmıştı. Onu yuttum ve merhamet diledim.

Geçen arabaların farları jaluzi çıtalarının arasından sızıp sarı çizgiler hâlinde oturma odasının duvarlarına düşüyordu, bir kez, iki kez. Yüzümü tavana çevirdim. Parkelerden fırtınada aniden dönen bir tekne gibi kısa bir gıcırtı geldi. Havadaki yınlama yaklaşan dalganın işaretçisiydi. Uyku beni almaya geliyordu. Artık sesini, bilincim bir süs balığı gibi başıboş dolaşırken beni oto pilota alan ölü uzamın sis düdüğünü tanıyordum. Ses kulaklarımı sağır edecek kadar yükseldi, sonra kesildi. O sessizlikte karanlığın derinlerine doğru süzülmeye başladım, başta öyle yavaş ve sabit bir hızla iniyordum ki bedenime altın iplerini sarmış melekler tarafından bir makara düzeneğiyle indirildiğimi hayal ettim, sonra aklıma hem annemin hem babamın cenazesinde kullanılan mezara tabut indirme cihazı geldi, bu düşünce kalbimi hızlandırdı çünkü bir zamanlar annem ve babam olduğunu hatırladım, üstelik son hapı almıştım ve bir şeylerin sonu gelmişti, derken ipler bedenimden kurtuldu ve daha hızlı düşmeye başladım. Midem altüst oldu, soğuk terler dökmeye, hatta kıvranmaya başladım, düşüşümü yavaşlatmak için önce altımdaki havluya tutundum, bu işe yaramayınca daha da şiddetli çırpınmaya başladım, Alice gibi tavşan deliğine yu-

varlanıyor veya *Indiana Jones: Son Macera*'daki Elsa Schneider gibi sonsuz uçuruma düşerek kayboluyordum. Gri sis yüzünden hiçbir şey göremiyordum. *Indiana Jones*'taki gibi mührün üstüne mi basmıştım? Dünya dağılıp parçalanıyor muydu? Sakin ol, sakin, dedim kendi kendime. Yerçekiminin beni giderek daha derine çektiğini, zamanın hızlandığını, çevremdeki karanlığın genişlediğini, beni sonunda başka bir yere, ufku olmayan bir yere ulaştırana kadar genişlediğini, sonsuzluğuyla beni hayrete düşüren bir uzam alanına ulaştığımı duyumsadım ve bir anlığına sakinleştim. Sonra sınırsızlıkta yüzmekte olduğumu fark ettim. Bağırmaya çalıştım ama sesim çıkmadı. Korkuyordum. Korkum arzuya benziyordu; birden geri dönmek, daha önce bulunduğum yerlerde yeniden bulunmak, yürüdüğüm her sokakta yürümek, girdiğim her odaya yeniden girmek geldi içimden. Hepsini, her şeyi yeniden görmek istiyordum. Belleğimdeki Polaroidleri hızla karıştırarak hayatımı hatırlamaya çalıştım. "Şurası ne kadar güzelmiş! Ne kadar ilginç!" Fakat geri dönebilsem bile, böyle bir şey hayatta veya rüyalarda kusursuz biçimde mümkün olsa bile gerçekte anlamı olmayacağını biliyordum. Sonra çaresizce yalnız hissettim kendimi. Bu yüzden kolumu uzatıp birine tutundum –belki Ping Xi'ydi, belki benim dışımda bir yerdeki uyanıklık hâli– ve o diğer el beni bir şekilde sabitleyip desteklerken yekûn galaksiler boyunca düştüm, cıva gibi değişken ışık dalgaları yanıp sönerek bedenimden geçerken beni tekrar tekrar kör etti, beynim baskıdan zonkluyor, gözlerimden her biri geçmişten birer imge olan yaşlar sızıyordu. Islaklığın enseme damla damla akışını hissettim. Ağlıyordum. Bunu biliyordum. Soluğumun kesildiğini, inleyerek sızlandığımı duyuyordum. Sese odaklandım ve evren daralarak ince bir çizgiye dönüştü, bu bana iyi geldi çünkü daha net bir görüngeydi, böylece soluğumun ritmini dinleyerek dış uzayda daha huzurlu bir ruh hâliyle yolculuk etmeye başladım, her nefesim önceki nefesimin giderek yumuşayan bir yankısıydı, sonunda öyle

uzaklaştım ki hiçbir ses kalmadı, hiçbir hareket kalmadı. Teskin edilmeye de yön belirlemeye de ihtiyacım yoktu çünkü hiçbir yerdeydim, hiçbir şey yapmıyordum. Hiçbir şeydim. Yoktum.

1 Haziran 2001'de kendime geldiğimde oturma odasında yere bağdaş kurmuş oturuyordum. Jaluziden içeri sızan incecik güneş ışığı çizgileri gözlerimi kıstıkça bulanıp solan sarı tozları aydınlatıyordu. Bir kuşun cıvıltısını duydum.

Hayattaydım.

Ping Xi, ocak ayında talep ettiğim üzere yemek masasının üstüne benim için giysiler bırakmıştı; spor ayakkabı, eşofman altı, tişört, fermuarlı kapüşonlu bir svetşört. Mühürleyip saklaması için ona verdiğim zarfın içinde kredi kartlarım, ehliyetim, pasaportum, doğum belgem ve nakit bin dolar vardı. Masada bunların yanında bir şişe Evian, manav torbası içinde bir elma ve bir de numune boy Neutrogena güneş kremi –düşünceli bir dokunuş– vardı. Yapışkanlı not kâğıtlarının hepsinin toplandığını görünce memnun oldum ama sonra atılmış bir papatya buketi gibi yığın hâlinde çöpün içinde buldum onları. Birini alıp okudum: "Unutma: giysiler, ayakkabı, zarf, anahtarlar. Bir de güneş kremi al bana lütfen." Bir not daha: "Teşekkürler, bol şans." Gülümseyen bir surat.

Eski beyaz kürk mantom kapının yanındaki askıya asılmıştı. Duvara yapıştırılmış bir Post-it'te şöyle yazıyordu: "Bu mantoyu senin için satın almamın tek nedeni ona sahip olmanı istememdi. Seninle çalışmayı gerçekten özleyeceğim. PX."

Kapı kilitli değildi.

Giyindim, mantomu üstüme geçirdim, evden çıkıp asansörle lobiye indim ve sersemlemiş hâlde cam kapıların arkasındaki parlak ışığa, sokağa doğru ilerledim.

"Hanımefendi?" diyen sesini duydum kapıcının. "Beni duyabiliyor musunuz?" Yere çömeldiği sırada üniformasının sert

kumaştan pantolonunun hışırdadığını duydum, üzerime eğilip başımı ellerinin arasına aldı. Yere yığılıp kaldığımı anlamamıştım bile.

Birisi bana bir bardak su getirdi. Bir kadın elimi tutup beni lobideki deri koltuğa oturttu. Kapıcı kahverengi kâğıt torbadaki yumurta salatası sandviçini verdi bana.

"Arayabileceğimiz biri var mı?"

İnsanlar ne kadar iyiydi.

"Hayır, kimse yok. Teşekkür ederim. Biraz başım döndü sadece."

Dışarı çıkıp blok boyunca turlayacak gücü kazanmam bir hafta sürdü. Sonraki gün İkinci Cadde'ye kadar yürüdüm. Ondan sonraki gün ta Lexington'a kadar. Doğu Seksen Sekizinci Cadde'deki şarküteriden aldığım yumurtalı hazır sandviçleri yedim. Carl Schurz Parkı'ndaki bir bankta saatlerce oturup seramik zeminli, tel örgüyle çevrilmiş özel alanlarında koşturup oynayan finoları seyrettim, sahipleri güneşten kaçmaya çalışarak cep telefonlarını kurcalıyordu. Birisinin Doğu Yetmiş Yedinci Cadde'nin köşesine bıraktığı bir yığın kitabı alıp eve getirdim ve baştan sona okudum. Amerika'da içkili araç kullanmanın tarihi. Bir Hint yemekleri kitabı. *Savaş ve Barış. Mao II. Yeni Başlayanlar için İtalyanca.* Aklıma gelen en basit sözcüklerle doldurduğum bir Mad Libs kitabı. Dört veya beş hafta boyunca günlerimi böyle geçirdim. Yeni bir cep telefonu satın almadım. Eski döşeği attım. Her akşam saat dokuzda gerinip esneyerek dümdüz ahşap parkelere uzanıyor, kolayca uyuyordum. Rüya görmüyordum. Yeni doğmuş bir hayvan gibiydim. Güneşle birlikte kalkıyordum. Altmış Sekizinci Cadde'nin güneyine gitmiyordum.

Haziran ortasında, hava Ping Xi'nin bıraktığı eşofmanı giymek için fazla sıcaktı artık. 108. Cadde'deki 99 Sent Dükkânı'ndan bir paket pamuklu beyaz külot ve bir çift bağcıksız lastik ayakkabı aldım. O bölgenin Harlem'e yakın yerlerini seviyordum. Kırmızı veya mavi spor şort ve bol spor atletler

içinde İkinci Cadde'de yavaş yavaş turluyordum. Sabahları Mısırlılardan bir kutu mısır gevreği almayı alışkanlık hâline getirdim. Mısır gevreklerini avuçlayıp nazikçe parktaki sincaplara yediriyordum. Kahve içmiyordum.

126. Cadde'deki Goodwill mağazasını keşfettim. Başka insanların elden çıkardığı şeylere bakmaktan hoşlanıyordum. Kokladığım yastık kılıfı yaşlı bir adamın ölüm döşeğinde kullanılmıştı belki. Şu lamba elli yıl boyunca bir apartman dairesinin küçük masasında durmuş olabilirdi. Aydınlattığı tüm sahneleri hayal edebiliyordum: kanepede sevişen bir çift, televizyon karşısında yenen binlerce akşam yemeği, bir bebeğin huysuzlukları, Elks Lodge bardağındaki viskinin bal rengi ışıltısı. Goodwill boşuna iyi niyet anlamına gelmiyordu. Dairemi böyle böyle yeniden döşedim. Bir gün beyaz tilki kürkü mantoyu yanımda Goodwill'e getirip dükkânın yan kapısından girilen bölümde bağışları kabul eden yeniyetmeye teslim ettim. Sakince aldı, fiş ister miyim diye sordu. Değerini ölçüyormuş gibi elleriyle kürkü düzeltmesini seyrettim. Belki de çalıp kız arkadaşına veya annesine verecekti onu. Öyle yapmasını tercih ederdim. Ama sonra mantoyu kocaman mavi bir varilin içine attı.

Ağustosta pilli bir radyo alıp yanımda her gün parka götürmeye başladım. Caz müzik istasyonlarını dinliyordum. Şarkıların isimlerini hiç bilmiyordum. Mısır gevreği torbasını çıkardığım anda sincaplar çevremi sarıyordu. Onları avucumdan besliyordum, siyah minik ellerini mısır gevreklerine daldırıp yanaklarını şişiriyorlardı. "Sizi gidi aç domuzlar!" diyordum onlara. Küçük radyomdan gelen müzik onları tedirgin ediyordu. Sincapları beslerken müziğin sesini kısıyordum.

Reva'yı görene kadar Ping Xi hakkında pek düşünmedim. 19 Ağustos'ta kapıcının cep telefonundan aradım Reva'yı. Onca uykuya ve unutuşa rağmen numarasını hâlâ ezbere biliyordum, takvime bakınca doğum günü olduğunu fark etmiştim.

Ertesi pazar bana geldiğinde gergin görünüyordu, jeli hatırlatan yeni bir parfüm sürmüştü. Dairemdeki tuhaf mobilya ve dekorasyon malzemesi karışımı hakkında yorum yapmadı, altı aylık yokluğum, cep telefonsuzluğum, oturma odasının duvarına dizilmiş küflü kitaplar hakkında bir şey söylemedi. Yalnızca, "Epey zaman oldu görüşmeyeli, sanırım," dedikten sonra işaret ettiğim yere, Goodwill'den alıp piknik örtüsü gibi yere yaydığım tığ işi battaniyeye oturdu, şirketteki yeni pozisyonu hakkında cır cır konuşup durdu. Patronunu gözlerini devirerek "CIA moronu" diye tarif etti ve işyerindeki görevlerini belli teknik terimlerle açıkladı. Başta seks pozisyonları olmadığından emin olamadım bu terimlerin. Onunla ilgili her şey tedirgin edici ölçüde pornografik görünüyordu – mat fondöteni, koyu renk kalemle çerçevelenmiş dudakları, o parfümü, ellerinin temkinli hareketsizliği. "Yenilikçi çözümler." "İşyerinde şiddetin anatomisi." "Önemli amaçlar." Saçını gevşek bir topuz yapıp toplamıştı, minik inci küpelerim kulak memelerinden sızan birer süt damlasını andırıyordu; hem sapkın hem masum göründüğünü düşündüm. Üzerinde beyaz fisto bluzum ve ona verdiğim kot pantolonlardan biri vardı. O giysiler için özlem veya nostalji hissetmedim. Reva'ya birkaç santim uzun gelen kot pantolonun paçaları yıpranmıştı. Bir terziye götürüp kısaltmasını tavsiye etmeyi düşündüm. Seksen Üçüncü Cadde'de gidebileceği bir yer biliyordum.

"*New Yorker*'da şu öyküyü okudum," dedi kocaman çantasından tomar hâline getirilmiş dergiyi çıkararak. Öykünün adı "Matematiği Kötü" idi. Clevland'da yaşayan yeniyetme bir Çin asıllı Amerikalının PSAT sınavından kötü sonuç alınca iki katlı ortaokul binasından atlayıp bacaklarını kırmasını konu alıyordu. Rehberlik öğretmeni çocuğun ailesini grup terapisine gitmeye ikna ettikten sonra annesiyle babası bir süpermarket otoparkında onu sevdiklerini söylüyordu ve hepsi dizlerinin üstüne çöküp feryat etmeye, hüngür hüngür ağlamaya başlıyorlardı, bu

sırada alışveriş yapan diğer insanlar tekerlekli alışveriş arabalarını iterek yanlarından geçiyor ve olağanüstü bir durum yokmuş gibi davranıyorlardı. "Şu açılışı dinle," dedi Reva. "Hayatlarında ilk kez o sözcükleri söylediler. Sanırım incik ve uyluk kemiklerimin kırılmasından daha fazla acı verdi onlara bu."

"Devam et," dedim. Öykü berbat yazılmıştı. Reva yüksek sesle okumaya başladı.

Dinlerken aklıma Ping Xi geldi. Küçük, karanlık gözlerinin bana bakıp kısıldığını, boya lekeli elindeki fırçayı bana uzatıp ölçülerimi alırken tek gözünün tamamen kapandığını gördüm. Tek anımsayabildiğim buydu. Bana sürüngenimsi, küçük kalpli bir mahluk gibi geliyordu, kendisine benzeyen insanların, elleri ve dişleriyle çevrelerindeki dünyaya girişmek yerine kendilerini para ve sohbetle oyalayan insanların bam telini titretmek için dünyaya gelmiş biri. Sığ biriydi yani, sanırım. Gerçi bu dünyada çok daha kötü insanlar vardı.

"PSAT sınavı için aylarca çalıştım." Reva hikâyeyi baştan sona okudu. En az yarım saat sürdü okuması. Bir boşluğu doldurmaya, buradan çıkıp beni sonsuza dek terk edene kadar zaman geçirmeye çalıştığını biliyordum. En azından öyle hissettiriyordu. Böyle mesafeli davranmasının canımı yakmadığını söyleyemem. Ama bu konuda onunla yüzleşmeye çalışmak zalimlik olurdu. Ondan hiçbir talepte bulunmaya hakkım yoktu. "Rehabilitasyon merkezindeki" veya nerede olduğumu düşündüyse oradaki deneyimlerimi dinlemek istemediğini hissediyordum. Kımıldayan ağzını, dudaklarındaki her minik kırışıklığı, sol yanağındaki belli belirsiz gamzeyi, gözlerinin ay biçimli hüznünü seyrettim.

"Siyah bir çin lahanası parçası kuruyup çöp tenekesinin kenarına yapışmıştı," diye okudu. Başımı sallayarak onayladım, böylece kendini daha rahat hissetmesini sağlamayı umuyordum. Öyküyü okumayı bitirince iç geçirdi, çantasından bir sakız çıkardı.

"Ne kadar yürek parçalayıcı, değil mi, bazı kültürlerin bu kadar soğuk olması?"

"Yürek parçalayıcı, evet," dedim.

"Çinli çocukta kendimi görüyorum gerçekten," dedi Reva, dergiyi yeniden tomar hâline getirirken.

Bağdaş kurmuş bacaklarına doğru uzandım, gergin elindeki dergiyi çekiştirdim. Gitmesini istemiyordum. Tavan ışığının beyaz yansıması köprücükkemiklerine düşüyordu. Tüm histerisi, karmaşık, dolambaçlı duyguları, çatışmaları ve korkularıyla güzeldi. Onu yüz yüze son görüşüm olacaktı bu.

"Seni *seviyorum*," dedim.

"Ben de seni seviyorum."

Ping Xi'nin videoları ve tabloları ağustos sonunda Ducat'ta görücüye çıktı. Serginin adı "Güzel Kadınların Koca Kafalı Resimleri"ydi. O veya Natasha çıkan eleştirilerin kupürlerini kargoyla gönderdi bana. Zarfta not falan yoktu. Sergideki resimler Ping Xi'yle yatak odamda geçirdiğim günler hakkında hayal ettiklerimden çok farklıydı. Bir dizi yalap şalap nü resim hayal etmiştim ben. Onun yerine Ping Xi beni Utamaro ahşap baskıları tarzında resmetmişti, üzerimdeki neon kimonolar tropik çiçek, rujlu öpücük izi, Coca-Cola, Pennzoil, Chanel ve Absolut Votka logosu desenleriyle süslüydü. Resimlerin hepsinde kafam kocamandı. Birkaç portreye gerçek saçlarımı yapıştırmıştı Ping Xi. *Artforum*'da Ronald Jones "ölü bakışlı şişkin bir orman perisi" diye nitelendirmişti beni. *New York Times*'da Phyllis Braff sergiyi "Oedipal şehvetin ürünü" diye kınamıştı. *ArtReview* "tahmin edildiği üzere tam bir düş kırıklığı" olduğunu yazmıştı. Bunlar haricinde tüm eleştiriler olumluydu. Tarif edilen videolarda kameraya bakarak konuşuyor, kişisel hikâyelerimi anlatıyor görünüyordum –hatta birinde ağlıyordum– ama Ping Xi hepsine dublaj yapmıştı. Benim sesim yeri-

ne Kantonca konuşan annesinin telesekreterine bıraktığı uzun, öfkeli telesekreter mesajlarını koymuştu. Videolar altyazısızdı.

Eylül başında bir gün Met'e düştü yolum. Başka insanların, yalnız başlarına sanat yapan, meyve kâselerine dikkatle uzun uzun bakan insanların hayatlarıyla ne yaptığını görmek istemiştim sanırım. Acaba üzümlerin pörsüyüp büzüşmesini seyretmiş, markete gidip yenilerini satın almak zorunda kalmışlar mıydı, peki büzüşmüş üzüm salkımlarını çöpe atmadan önce birkaç tanesini de ağızlarına atmış olabilirler miydi? Ölümsüzleştirdikleri şeylere biraz olsun saygı duyduklarını umuyordum. Belki de, diye düşündüm, gün ışığı solarken çürüyen meyveyi açık bir pencereden dışarı atıyor, sokaktan geçen açlıktan ölmek üzere bir dilencinin hayatını kurtaracağını umuyorlardı. Sonra dilenciyi hayal ettim, keçeleşmiş saçlarının arasında kurtçuklar dolaşan bir canavardı, bedenine sardığı eski püskü paçavralar bir kuşun kanatları gibi pırpır ediyor, bakışları çaresizlikle alev alev yanıyor, kalbi kafese hapsedilmiş, boğazlanmak için yalvaran bir hayvanı andırıyor, ellerini ebedi bir dua için birleştirmiş, pazar meydanında boş boş dolaşan kasaba halkının arasında duruyordu. Picasso mutsuzları ve kederlileri resmetmeye başlamakta haklıydı. Hüzünlüleri. Pencereden dışarı kendi bedbahtlığına bakıyordu. Buna saygı duyabilirdim. Oysa bu meyve ressamları yalnızca kendi faniliklerini düşünüyorlardı; sanki eserlerinin güzelliği ölüm korkularını bir şekilde hafifletebilirmiş gibi. Cansız, samimi ve anlamsız hâlleriyle asılıydı hepsi karşımda işte, eşyaların, objelerin resimleri; kendileri de yalnızca birer eşya, birer objeydi, kendi kaçınılmaz yok oluşlarına doğru ilerliyorlardı solarak.

Bana öyle geldi ki çerçeveleri kenara çeksem sanatçıların da beni izlediğini görecektim, çift taraflı bir aynanın arkasında, artritli parmaklarını çıtlatarak, kirli sakallı çenelerini ovuş-

turarak bana bakacak, onlar hakkında neleri merak ettiğimi merak edecek, dehalarını görüyor muyum, yoksa hayatları anlamsız mıydı, nihayetinde onları yalnızca Tanrı mı yargılayabilirdi bilmek isteyeceklerdi. Daha fazlasını istemişler miydi? Ayaklarının dibindeki terebentinli bezleri sıkıp daha fazla deha çıkarabilirler miydi? Daha iyi resim yapabilirler miydi? Daha cömertçe? Daha anlaşılır biçimde? Pencerelerinden aşağı daha fazla meyve atabilirler miydi? Şan ve şöhretin dünyevi olduğunu biliyorlar mıydı? O büzüşmüş üzüm tanelerini parmaklarının arasında ezip günlerini çayırlarda dolaşarak, âşık olarak veya hezeyanlarını bir rahibe itiraf ederek ya da aslında oldukları aç ruhlar gibi mahrumiyet çekerek, bir kez olsun biraz dürüstlükle kasaba meydanında sadaka dilenerek geçirmiş olmak isterler miydi? Belki de yanlış yaşamışlardı. Büyüklükleri onları zehirlemiş olabilirdi. Böyle şeyleri düşünüp merak ediyorlar mıydı? Belki de geceleri uyuyamıyorlardı. Kurtulamadıkları kâbuslar görüyorlardı mıydı? Belki de güzellikle anlamın gerçekte birbiriyle hiçbir ilgisi olmadığını anlıyorlardı. Belki de başından beri cennetin kapıları falan olmadığını bilerek gerçek sanatçılar gibi yaşıyorlardı. Ne yaratmak ne fedakârlık yapmak ulaştırabilirdi bir insanı cennete. Belki de böyle değildi. Sabahları kendilerini fırçaları ve yağlı boyalarıyla oyalarken, boyalarını karıştırıp pipolarını tüttürürken, sinekleri kovalamak zorunda kalmadan taze natürmortlarına dönerken ilgisiz ve mutluydular belki.

"Geri çekilin lütfen," dediğini duydum bir müze bekçisinin.

Resme fazla yaklaşmıştım.

"Uzaklaşın!"

Geleceğimle ilgili kavrayışım aniden belirdi karşımda; henüz yoktu bir geleceğim. Onu orada dururken oluşturuyordum; nefes alarak, bedenimin çevresindeki havayı dinginlikle düzenleyerek, bir şeyi yakalamaya çalışarak –bir düşünceyi, sanırım– sanki böyle bir şey mümkünmüş gibi, sanki bu tablolarda betimlenen varsanıya; zamanın zaptedilebileceğine, esir

alınabileceğine inanıyormuşum gibi. Neyin doğru olduğunu bilmiyordum. Bu yüzden geri çekilmedim. Onun yerine elimi uzattım. Tablonun çerçevesine dokundum. Sonra da elimi açıp avucumu tuvalin boğuk bir uğultuyla gümbürdeyen kuru yüzeyine koydum; ruhumu sinsice takip eden bir Tanrı olmadığını kendime kanıtlamak için yaptım bunu. Zaman ezeli değildi. Şeyler yalnızca *şeylerdi*. Müze bekçisi, "Hanımefendi!" diye bağırdı, omuzlarımı yakalayan eller beni kenara çekti. Başka bir şey olmadı.

"Pardon, başım döndü de," diye açıkladım durumu.

Hepsi bu. Gitmekte özgürdüm.

Ertesi gün şehir dışındaki emlak komisyoncusundan el yazısı kısa bir not geldi, annemle babamın evine bir teklif verilmişti. "İstediğimiz fiyatın on bin dolar altında ama kabul etseniz iyi olur. Hisse senedine yatırırız bu parayı. Telefonunuz çalışmıyor, hatta bir süredir bozuk galiba."

Central Park'ta yürüyüşe çıkarken mektubu yanıma aldım. Sıcak rüzgârın nemi şehrin terini, tozunu ve pisliğini taşıyarak çimenlerle ağaçların neşeli, mis kokulu verimliliğine katıyordu. Her şey canlıydı. Koyu renkli çamlardan, esnek eğrelti otlarından kocaman, kuru bir kayanın üstünü kaplayan limon yeşili yosunlara, hayat yeşilin her tonunda çınlıyordu. Gladiçyalar ve ginkolar sarı ışıltılar saçıyordu. Sarının nesi vardı ki korkaklığın rengi olarak biliniyordu? Hiçbir şeyi.

"Şu kuş ne kuşu?" diye sorduğunu duydum bir çocuğun genç annesine, psikedelik bir kargayı işaret ederek. Kuşun simsiyah yanardöner tüyleri parıltılı karanlıkta beliren bir gökkuşağını andırıyordu, parlak beyaz gözleri canlı ve tetikteydi.

"Bir mor karatavuk," diye karşılık verdi kadın.

Nefes aldım, yürüdüm, bir banka oturdum ve yoldan geçen bir grup yeniyetmenin başlarının üstünde dönen bir arıyı seyrettim. Söğüt dallarının sallanışında ihtişam ve zarafet vardı. Merhamet vardı. Gelişmenin tek mihenk taşı acı değil, dedim

kendi kendime. Uykum işe yaramıştı. Yumuşamıştım, sakindim, bir şeyler hissediyordum. Böylesi iyiydi. Hayatım artık buydu. Ebeveynimin evi olmadan hayatta kalabilirdim. Yakında başka birinin anılarının deposu olacaktı ve bu güzel bir şeydi. Hayatıma devam edebilirdim.

İkinci Cadde'de ankesörlü bir telefon buldum.

"Peki," dedim emlak simsarının telesekreterine. "Satın onu. Çatıda ne varsa atmalarını söyleyin. Hiçbirine ihtiyacım yok. İmzalamam gereken belgeleri adresime gönderin."

Arkasından Reva'yı aradım. Telefonu dördüncü çalışında açtı, nefes nefese ve gergindi.

"Spor salonundayım," dedi. "Sonra konuşsak olur mu?"

Bir daha hiç konuşmadık.

SEKİZ

11 Eylül'de gidip Best Buy'dan yeni bir tv/vcr ünitesi aldım çünkü İkiz Kuleler'e çarpan uçaklarla ilgili haber görüntülerini kaydetmek istiyordum. Sonradan Trevor'ın Barbados'ta balayında olduğunu öğrenecektim ama Reva kaybolmuştu. Reva artık yoktu. Haberleri kaydettiğim video kaseti kendimi yatıştırmak için o gün tekrar tekrar izledim. Hâlâ da izliyorum, genellikle yalnız olduğum öğleden sonra saatlerinde veya hayatın yaşamaya değer olduğundan kuşkulandığım zamanlarda ya da cesarete ihtiyaç duyduğumda, hatta sıkıldığımda. Kuzey Kulesi'nin yetmiş ikinci katından atlayan –topuklu ayakkabılarından biri ayağından kurtulup arkasından düşen, diğer ayakkabısı fazla küçük geliyormuş gibi diğer ayağına yapışmış olan, bluzu eteğinden kurtulmuş, saçları dağılmış, yüksekten düşerken uzuvları kaskatı, tek kolu yazın göle atlıyormuş gibi havada– kadını her görüşümde korkuyla karışık bir şaşkınlığa kapılırım – o kadın Reva olduğu için değil, ki bence öyle, tıpkı ona benziyor, hatta Reva'yla arkadaş olduğumuz için veya onu bir daha asla göremeyeceğim için de değil, güzel olduğu için. İşte orada, bu insan, bilinmeyene doğru dalışa geçmiş ve tamamen ayık.

Paris Review, *New Yorker* gibi yayınlarda öyküleri ve yazılarıyla yer alan, ilk romanı *Eileen* ile Hemingway Vakfı/Pen Ödülü'nü kazanan, birçok eseriyle *New York Times* çoksatanlar listesine giren Ottessa Moshfegh'in ikinci romanı *Dinlenme ve Rahatlama Yılım*, *Time*, *The Guardian* ve *Washington Post* tarafından yayımlandığı yılın en iyi kitapları arasında sayıldı.

11 Eylül öncesinde, 2000 yılında zayıf, güzel, eğitimli genç bir kadın şık bir sanat galerisinde kolay bir işte çalışıyor, kaybettiği anne babasından kalan miras sayesinde, zenginlik ve ihtimallerle dolu Manhattan'da rahat içinde yaşıyor. Fakat aldığı ilaçlara rağmen öyle mutsuz ki... Hayatı uykuda geçiyor sanki. Yüreğindeki kara deliğin sebebiyse ne Dünya Ticaret Merkezi'nde çalışan bankacı sevgilisi, ne sinir bozucu arkadaşı Reva ne de öksüzlüğü. Peki, esas sorun ne sahiden?

Ottessa Moshfegh'den *Dinlenme ve Rahatlama Yılım* yeni bin yılın başlangıcında aylak bir bunalımın, gönüllü bir yalnızlığın acımasız, komik, dokunaklı romanı.

"Sivri dilli, komik, (Mona Awad, Sheila Heti, Emily Brontë gibilerin yazdığı ya da büyükannelerimiz Leydi Macbeth ve Medea'ya benzer) sevimli olmayan kadın başkarakterler ailesine karanlık bir katkı."

—MARGARET ATWOOD

"Moshfegh, narsisist bir kişiliğin amaçsız iç hayatını aynı anda hem kendinden nefret ederek hem de kendini ortaya koyarak anlatıyor. *Dinlenme ve Rahatlama Yılım*, kentli bir kara komedi, hastalıklı bir itidale sahip paragraflarla dengelenen keskin gözlü bir hiciv eseri olarak fazlasıyla inandırıcı."

—JOYCE CAROL OATES

www.ithaki.com.tr
9 786258 401325
/ithakiyayinlari
İTHAKİ MODERN 53
ROMAN
ithaki